



Województwo
Śląskie

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Katowice 2023

Przedmiot umowy został dofinansowany ze środków:



Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach



WOJEWODA ŚLĄSKI

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	3
Proces konsultacji i opiniowania	3
Załącznik nr 1 – wnioski i uwagi instytucji zgłoszone w ramach konsultacji.	7
Załącznik nr 2 – wnioski i uwagi osób fizycznych oraz organizacji zgłoszone w ramach konsultacji.	22
Załącznik nr 3 – opiniowanie.	57
Załącznik nr 4 – uwagi Ministra Klimatu i Środowiska.	160

Spis tabel

Tabela 1. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag instytucji wniesionych w ramach konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	7
Tabela 2. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag osób fizycznych wniesionych w ramach konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	22
Tabela 3. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag organizacji wniesionych w ramach konsultacji społecznych oraz konsultacji na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	33
Tabela 4. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag wniesionych na etapie opiniowania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów województwa śląskiego do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	57
Tabela 5. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag wniesionych na etapie opiniowania przez starostów powiatów województwa śląskiego do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	154
Tabela 6. Uwagi wniesione na etapie opiniowania przez Ministra Klimatu i Środowiska do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	160

Wstęp

W województwie śląskim obowiązuje Program ochrony powietrza przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/21/12/2020 w dniu 22 czerwca 2020 roku¹. Zgodnie z art. 91 ust. 9c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska² (dalej: ustawa POŚ), jeżeli w kolejnych latach przekraczane są poziomy dopuszczalne lub docelowe, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji Programu w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie Programu ochrony powietrza.

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (dalej POP lub Program) została opracowana w związku z odnotowaniem w 2022 roku w strefach województwa śląskiego przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz dwutlenku azotu (tylko w strefie aglomeracja górnośląska), a także poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Program obejmuje przegląd wskazanych działań naprawczych i ich ewentualną korektę w celu poprawy jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz określa działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenia, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci.

W myśl art. 84 ust. 1 ustawy POŚ programy ochrony powietrza tworzone są w drodze aktu prawa miejscowego i publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych.

Zarząd Województwa Śląskiego jako organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko³ (dalej: ustawa OOŚ), podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” oraz o jego przedmiocie⁴.

Po przygotowaniu projektu aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w tej sprawie został poddany konsultacjom i opiniowaniu. Przebieg tego procesu opisano w niniejszym sprawozdaniu.

Proces konsultacji i opiniowania

Projekt Programu jest dokumentem, który podlega procedurze konsultacji społecznych i opiniowaniu zgodnie z art. 91 ust. 9 ustawy POŚ. Zarząd województwa zapewnia udział społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest opracowanie aktualizacji programu ochrony powietrza m.in. poprzez podanie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, możliwości składania uwag i wniosków, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie co najmniej 21 - dniowy termin ich składania.

Mając na uwadze powyższe uchwałą nr 1784/442/V/2023 z dnia 16 sierpnia 2023 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął projekt Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, celem poddania procedurze konsultacji i opiniowania.

Informacja o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz konsultacji z organizacjami pozarządowymi została zamieszczona w dniu 18 sierpnia 2023 r. w Biuletynie Informacji

¹ Uchwała Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2020 r., poz. 5070)

² Tekst jednolity, Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.

³ Tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1093 z późn. zm.

⁴ <https://bip.slaskie.pl/> → Ogłoszenia i Aktualności → Tablica ogłoszeń → 2023

Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego⁵, w Publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, a także w prasie (Dziennik Zachodni, wydanie z dnia 18 sierpnia 2023 r.).

Realizując przepis art. 39 ust. 1 ustawy OOŚ w związku z przeprowadzanymi konsultacjami społecznymi, do publicznej wiadomości podano informację o:

- możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym wyłożona jest do wglądu;
- możliwości składania uwag i wniosków;
- sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Konsultacje społeczne oraz konsultacje na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

Konsultacje trwały od 21 sierpnia 2023 r. do 11 września 2023 roku.

Jedną z form przeprowadzenia konsultacji społecznych były cztery spotkania konsultacyjne (1 września 2023 r. – w Częstochowie, 4 września 2023 r. – w Bielsku-Białej, 5 września 2023 r. – w Katowicach, 6 września 2023 r. – w Jastrzębiu-Zdroju). Ponadto istniała możliwość zgłaszania uwag i wniosków do projektu Programu w pozostałych formach przewidzianych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, czyli:

- w formie pisemnej – na adres Departamentu Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, ul. Ligonja 46, 40-037 Katowice lub w Kancelarii Ogólnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (w godzinach pracy Urzędu);
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: powietrze@slaskie.pl;
- ustnie do protokołu w siedzibie Departamentu Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Al. Korfantego 79 w Katowicach, w godzinach pracy Urzędu.

Złożone do protokołów w trakcie spotkań konsultacyjnych uwagi i wnioski były tożsame ze składanymi później w formie pisemnej uwagami i wnioskami.

W oparciu o art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ rozpatrzył wszystkie uwagi i wnioski, jakie wpłynęły w ramach konsultacji oraz dołączył uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Uznane za zasadne uwzględniono, a w przypadku uznania ich za nieuzasadnione wyjaśniono powód nieuwzględnienia.

Program był również opiniowany przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego, która miała 30 dni na przedstawienie swoich uwag i wniosków. Zgodnie z art. 41a ust. 3 ww. ustawy nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Zbiornicze zestawienie uwag i wniosków, wniesionych przez instytucje oraz osoby fizyczne i organizacje do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przedmiotowego Programu, wraz z informacją, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały

⁵ <https://bip.slaskie.pl/> → Sprawy w Urzędzie → Konsultacje

uwzględnione, przedstawiono w załączniku nr 1 (instytucje) i w załączniku nr 2 (osoby fizyczne i organizacje).

Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów

Zgodnie z art. 91 ust. 1, 2, 2a, 5, 6, 6a w związku z art. 84 ust. 1 ustawy POŚ, projekt Programu został skierowany do właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast i starostów, celem zaopiniowania. W myśl art. 91 ust. 2, ust. 2a ustawy POŚ wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, niewydanie opinii w terminie oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza. Opiniowanie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast i starostów trwało od 18 sierpnia do 18 września 2023 roku. W trakcie procesu opiniowania 67 gmin i 6 powiatów przekazało swoje opinie i uwagi. Otrzymano łącznie 13 opinii, w pozostałych przypadkach wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast i starostowie nie wskazywali jednoznacznie opinii, a jedynie wnieśli uwagi i wnioski do przedmiotowego projektu Programu. Pozostałe 100 gmin i 11 starostw powiatowych nie skorzystało z możliwości wyrażenia swojej opinii. Mając na uwadze przepis art. 91 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska oznacza to, że przedmiotowy projekt Programu został zaopiniowany pozytywnie przez 161 gmin i 15 powiatów ziemskich, a negatywnie przez 6 gmin i 2 powiaty ziemskie.

Zbiornicze zestawienie uwag i wniosków, wniesionych do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przedmiotowego Programu w ramach procesu opiniowania przez właściwe organy, wraz z informacją, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione, przedstawiono w załączniku nr 3.

Konsultacje na podstawie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego

Na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego⁶ przedmiotowy Program był opiniowany przez Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego w Katowicach. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach w dniu 11 września 2023 r. poprzez pocztę elektroniczną przesłała uwagi do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. Uwagi zostały przesłane również przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z dnia 4 września 2023 r., znak: IN.I.7021.27.2023.MC).

W wyznaczonym terminie, swoje uwagi i wnioski zgłosiły m.in. następujące podmioty:

- 1) Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
- 2) Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
- 3) Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
- 4) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- 5) Pracodawcy RP.

⁶ Tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 2232 z późn. zm.

Opiniowanie przez Ministra Klimatu i Środowiska

W myśl art. 91 ust. 2b, ust. 2c ustawy Prawo ochrony środowiska, Zarząd Województwa Śląskiego przedstawił do zaopiniowania Ministrowi Klimatu i Środowiska projekt uchwały w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Minister właściwy do spraw klimatu opiniuje projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1, pod względem zgodności z wymaganiami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 91 ust. 10, w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania. Zgodnie z art. 91 ust. 2d niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2c, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza. Realizując powyższe przepisy, w toku prac legislacyjnych dotyczących projektu przedmiotowego Programu uzyskano opinię Ministra Klimatu i Środowiska. Uwagi Ministra zamieszczono w załączniku nr 4.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko oraz wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

W związku z tym, że do opracowania ww. projektu aktualizacji Programu mają także zastosowanie przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dotyczące oceny strategicznej, dokonano analizy zmierzającej do ustalenia zasadności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu. Na podstawie analizy ustalono, iż przedmiotowy projekt Programu nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zarząd Województwa Śląskiego pismem z dnia 29 czerwca 2023 roku wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” w załączeniu przesyłając ww. analizę. Stanowisko w zakresie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostało potwierdzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie znak: WOOŚ.410.293.2023.AOK z dnia 10 lipca 2023 roku.

Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko nie było przeprowadzane. Realizacja zadań ujętych w projekcie aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Załącznik nr 1 – wnioski i uwagi instytucji zgłoszone w ramach konsultacji.

Tabela 1. Informacja o sposobie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag instytucji wniesionych w ramach konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

lp.	wnoszący uwagi lub wniosek	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
1	Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego	str. 12	Na stronie 12 dokumentu w ramce wskazano nadrzędny cel Programu. Proponujemy zastanowić się nad przeformułowaniem zapisów, ponieważ w obecnym kształcie nadmierną wagę przypisuje się ewaluacji działań naprawczych, która ma charakter narzędziowy w stosunku do wymienionej w tym punkcie poprawy stanu jakości powietrza. To poprawa jakości powietrza powinna być celem głównym, nadrzędnym wobec innych. W naszej opinii bardziej adekwatny jest cel nadrzędny wskazany w Programie z 2020 r. brzmiący: <i>Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza jest opracowanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.</i>		Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „Nadrzędnym celem Programu jest ewaluacja działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.”
2	Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego	str. 289	Na stronie 289 dokumentu powołano się na zapisy dokumentu Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla województwa śląskiego. Regionalna politykę energetyczną do roku 2030. Obowiązujący dokument został przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2873/194/VI/2020 w dniu 09.12.2020. Zamieszczone w Programie zapisy dotyczące zarówno celów strategicznych jak i kierunków działań są niezgodne z dokumentem obowiązującym.		Uwzględniono.
3	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 220, punkt 1.8.1.	Jest: „wprowadzenie w województwie śląskim systemu wsparcia doradczego na poziomie gminnym” Proponuje się: „wprowadzenie w województwie śląskim systemu wsparcia doradczego na poziomie gminnym poprzez obowiązkowe zapewnienie i utrzymanie stanowisk ekodoradców”	W zapisach POP w dalszej części, postuluje się obowiązkowe zapewnienie i utrzymanie stanowisk ekodoradców, natomiast w tym punkcie jest to niedoprecyzowane, stąd też może świadczyć o dowolności dla gmin w tym zakresie	Uwzględniono. Skorygowano zapis: „wprowadzenie w województwie śląskim systemu doradczego na poziomie gminnym poprzez obowiązkowe zapewnienie i utrzymanie wsparcia ekodoradcy”
4	Urząd Marszałkowski	str. 222, punkt 1.8.1.	Jest: „Gminy województwa śląskiego, chcąc poprawić efektywność realizacji działań naprawczych, mogą	Zakładając, iż „Katalog dobrych praktyk” obejmuje działania fakultatywne, zalecamy rozważenie usunięcia zapisu	Uwzględniono.

lp.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji		zatrudnić doradców energetycznych lub ekodoradców, których zadaniem będzie współpraca zarówno z lokalną społecznością (mieszkańcami), jak i matymi przedsiębiorcami”.	dotyczącego ekodoradców, gdyż w dalszej części dokumentu („Harmonogram działań naprawczych”), działanie to jest obligatoryjne	
5	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 231, punkt 1.8.3.	<p>Jest: „powołanie stanowiska EKODORADCY w urzędach gmin, do którego zadań należeć będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doradzanie (...) -wsparcie (...) -badanie (...) <p>Proponuje się: „zapewnienie i utrzymanie stanowiska EKODORADCY w urzędach gmin, do którego zadań należeć będzie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, • fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, • prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, • inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych • pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy. 	<p>W naszej ocenie zapisy POP powinny być w większym stopniu skorelowane z projektem zintegrowanym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, dla którego działania ekodoradców na terenie województwa śląskiego zostały zaplanowane. Ponadto proponuje się nie zamykać zbioru działań i dodanie „m.in.”. Natomiast badania kamierą termowizyjną jako obowiązek ekodoradców, w naszej ocenie nie jest koniecznością. Takie działanie może stanowić aspekt dodatkowy.</p>	Uwzględniono.
6	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 234, punkt 1.8.4.1.	<p>Jest: „Do zadań Ekodoradców należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doradztwo (...), -prowadzenie edukacji (...), -obsługa programu Czyste Powietrze”. <p>Proponuje się: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, • fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, • prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, • inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych • pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy. 	<p>W naszej ocenie zapisy POP powinny być w większym stopniu skorelowane z projektem zintegrowanym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, dla którego działania ekodoradców na terenie województwa śląskiego zostały zaplanowane. Ponadto proponuje się nie zamykać zbioru działań i dodanie „m.in.”. Co najistotniejsze, Ekodoradcy zobowiązani są do doradzania mieszkańcom i gminom w zakresie szeregu programów dotacyjnych, a nie tylko „Czystego Powietrza”, jako zostało to zaproponowane.</p>	Uwzględniono.
7	Urząd Marszałkowski	str. 245, punkt 1.8.4.2.	<p>Jest: „Do zadań Ekodoradców należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doradztwo (...), 	<p>W naszej ocenie zapisy POP powinny być w większym stopniu skorelowane z projektem zintegrowanym LIFE</p>	Uwzględniono.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
8	Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 252, punkt 1.8.4.3.	<p>-prowadzenie edukacji (...), -obsługa programu Czyste Powietrze”. Proponuje się: „Do zadań Ekodoradców należy m.in: • wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, • fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, • prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, • inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, • pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy.</p> <p>Jest: „Do zadań Ekodoradców należy: -doradztwo (...), -prowadzenie edukacji (...), -obsługa programu Czyste Powietrze”. Proponuje się: „Do zadań Ekodoradców należy m.in: • wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, • fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, • prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, • inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych • pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy.</p>	<p>„Śląskie. Przywracamy błękit”, dla którego działania ekodoradców na terenie województwa śląskiego zostały zaplanowane. Ponadto proponuje się nie zamykać zbioru działań i dodanie „m.in.” Natomiast badania kamerą termowizyjną jako obowiązek ekodoradców, w naszej ocenie nie jest koniecznością. Takie działanie może stanowić aspekt dodatkowy.</p>	<p>Uwzględniono.</p>
9	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Referat Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 258, punkt 1.8.4.4.	<p>Jest: „Do zadań Ekodoradców należy: -doradztwo (...), -prowadzenie edukacji (...), -obsługa programu Czyste Powietrze”. Proponuje się: „Do zadań Ekodoradców należy m.in: • wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, • fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, • prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, • inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych • pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy.</p>	<p>W naszej ocenie zapisy POP powinny być w większym stopniu skorelowane z projektem zintegrowanym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, dla którego działania ekodoradców na terenie województwa śląskiego zostały zaplanowane. Ponadto proponuje się nie zamykać zbioru działań i dodanie „m.in.” Natomiast badania kamerą termowizyjną jako obowiązek ekodoradców, w naszej ocenie nie jest koniecznością. Takie działanie może stanowić aspekt dodatkowy.</p>	<p>Uwzględniono.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
10	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 264, punkt 1.8.4.5.	<p>Jest: „Do zadań Ekodoradców należy: -doradztwo (...), -prowadzenie edukacji (...), -obsługa programu Czyste Powietrze”.</p> <p>Proponuje się: „Do zadań Ekodoradców należy m.in. wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku,</p> <ul style="list-style-type: none"> • fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, • prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, • inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, • pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy. 	<p>W naszej ocenie zapisy POP powinny być w większym stopniu skorelowane z projektem zintegrowanym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, dla którego działania ekodoradców na terenie województwa śląskiego zostały zaplanowane. Ponadto proponuje się nie zamykać zbioru działań i dodanie „m.in.” Natomiast badania kamerą termowizyjną jako obowiązek ekodoradców, w naszej opinii nie jest koniecznością. Takie działanie może stanowić aspekt dodatkowy.</p>	Uwzględniono.
11	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Departament Inwestycji i Projektów Regionalnych, Regionalne Centrum Ekoinformacji	str. 8-9, 15, 31, 33	<p>Na stronach 8,9 nie wymieniono ozonu, na str. 15 pod strefami dodano, że został on przekroczony we wszystkich strefach, na stronie 31 wskaźnik ten znajduje się w tabeli, natomiast na str. 33 znów nie został on wyszczególniony</p>	<p>Zauważono, że przy listowaniu substancji szkodliwych, ozon raz jest, a raz nie jest wymieniany jako substancja szkodliwa. W POP w 2020 r. został on opisany w 1.3.2., natomiast w analizowanym POP nie opisuje się go jako substancji szkodliwej po wylistowaniu innych. W związku z powyższym, zalecamy przyjrzeniu się kwestii opisu ozonu w projekcie.</p>	<p>Uwzględniono. Usunięto informacje o ozonie. Aktualizacja Programu opracowana została na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza za 2022 rok, zgodnie z którą nie odnotowano przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu.</p>
12	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląski Urząd Wojewódzki	str. 302, tabela 133	<p>W tabeli 133. Tryb postępowania w ramach I POZIOMU ostrzeżenia PDK w wierszu – warunek konieczny (str. 302), uwzględnić w treści zdania: „Po uzyskaniu informacji z GIOS RWMS w Katowicach o występowaniu przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego określonego zanieczyszczenia...”, następującą zmianę: „Po uzyskaniu informacji z GIOS RWMS w Katowicach o występowaniu ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego określonego zanieczyszczenia...”.</p>	<p>Powyższa zmiana jest niezbędna celem ujednoczenia zapisów określonych dla POZIOMU I w tabeli 132. Poziom ostrzeżenia w ramach PDK (str. 302) z informacją zawartą w tabeli 133.</p>	<p>Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „Po uzyskaniu informacji z GIOS RWMS w Katowicach o występowaniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomu dopuszczalnego lub docelowego określonego zanieczyszczenia...”.</p>
13	Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	str. 314, tabela 136	<p>Należy doprecyzować zapis w Tab. 136: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym”, poprzez określenie terminu wykonania kontroli w sytuacji, gdy alarm ogłoszony zostanie w czasie kilku kolejnych dni wolnych od pracy.</p>	-	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
14	Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	rozdział 1.8.4	Inspektorat zwraca się z prośbą o rozważenie możliwości wprowadzenia zapisów o realizacji zadań określonych w POP od 1.01.2024 r.	Ze względu na: - konieczność realizacji zadań określonych w POP (tab. 111 - 124) w skali roku kalendarzowego, - problem w jednoznacznym określeniu „efektu rzeczowego” za część roku kalendarzowego, - określone różne efekty rzeczowe dla tego samego zadania w obowiązującym i projektowanym POP, - konieczność składowania przez organy administracji samorządowej i kontrolowania przez WIOS dwóch sprawozdań za dany rok kalendarzowy.	wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.” Uwzględniono. Poprzez określenie daty wejścia w życie Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego na 1 stycznia 2024 r.
15	Pracodawcy RP w ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego	ogólna	W naszej opinii prace nad aktualizacją ochrony powietrza dla województwa śląskiego powinny również poruszać aspekt wysokości podatków od środków transportowych a raczej wyodrębnienie w kategorii wysokości podatków dla: - pojazdy euro 6 - pojazdy zeroemisyjne zasilane alternatywnymi paliwami (gaz, wodór, elektryk, hybryda) - autobusy euro 6 - autobusy zeroemisyjne zasilane alternatywnymi paliwami (gaz, wodór, elektryk, hybryda) - nowoczesne naczepy/przyczepy Działania zaplanowane do realizacji w programie ochrony powietrza wtedy mają sens, kiedy Rady Miasta i Rady Gmin uwzględnią w uchwałach dotyczących wysokości podatków od środków transportowych pojazdy i autobusy ekologiczne euro 6 i zeroemisyjne.	W naszej opinii prace nad aktualizacją ochrony powietrza dla województwa śląskiego powinny również poruszać aspekt wysokości podatków od środków transportowych a raczej wyodrębnienie w kategorii wysokości podatków dla: - pojazdy euro 6 - pojazdy zeroemisyjne zasilane alternatywnymi paliwami (gaz, wodór, elektryk, hybryda) - autobusy euro 6 - autobusy zeroemisyjne zasilane alternatywnymi paliwami (gaz, wodór, elektryk, hybryda) - nowoczesne naczepy/przyczepy Reprezentując również sektor transportu drogowego zdajemy sobie sprawę, że użytkowanie pojazdów diesel negatywnie wpływa na ochronę środowiska, ale z drugiej strony cenimy przedsiębiorców, którzy codziennie współpracują nas w towary, transportują pracowników. Dzisiaj w perspektywie długookresowej przedsiębiorcy muszą podjąć trudną decyzję dotyczącą inwestycji w środki transportu, aby móc zaplanować rozwój swojego przedsiębiorstwa. Nie ulega wątpliwości, że każdy z nich analizuje koszt zakupu pojazdu- problem dotyczy zarówno transportu osób jak i towarów. Skoro nadrzędnym celem programu ochrony powietrza jest ewaluacja działań naprawczych, tak aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu jakości powietrza należy wg nas zachęcić przedsiębiorców w inwestowanie w nowoczesne systemy i technologie środków transportowych tj. ekologiczne Euro 6 i zeroemisyjne. Różnicowanie stawek wysokości na euro 6 i zeroemisyjne będzie pełnić funkcję stymulacyjną. Wdrożenie przez Rady Miasta i Rady Gmin do Uchwał w sprawie podatku od środków transportowych w/w kategorii euro6 i zeroemisyjnych będzie efektywnym	Nie uwzględniono. Program ochrony powietrza nie może określać rodzaju i wysokości podatków.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>instrumentem zachęcającym przedsiębiorców do zakupu nowych technologii.</p> <p>Rady Miasta i Gmin będą mogły stymulować / kreować proces rozwoju a zarazem wpływać na ochronę powietrza.</p> <p>Zróżnicowanie wysokości opłat podatku dla euro 6 i zeroemisyjnych spowoduje stabilizację dla przedsiębiorców i bezpieczeństwo w planowaniu biznesu na kolejne lata w miejscu siedziby firmy.</p> <p>Dzisiaj mamy do czynienia z sytuacją, że przedsiębiorcy korzystają z oferty leasingu w danym miejscu rejestracji, gdzie jest najniższy podatek od środków transportowych- bardzo często nie jest to siedziba przedsiębiorcy.</p> <p>Innym przypadkiem jest fakt, że przedsiębiorcy przynoszą swoje pojazdy, wynajmują adres np. wirtualny i rejestrują np. w Suchym Lesie, Starej Kamienicy czy Łęczycy, ponieważ tam obniżono maksymalnie podatki.</p> <p>Np. W Łęczycy zastosowano bardzo niskie stawki wysokości podatku od autobusu – 840,00 zł</p> <p>W świetle funkcjonowania i ponoszonych kosztów przez dane województwo zasadnym jest tak skonstruowanie wysokości podatku od środków transportowych by przedsiębiorca pozostał z pojazdami w swojej siedzibie firmy- to znaczy rejestrował pojazdy, tam gdzie prowadzi rzeczywista działalność</p> <p>Fakt rejestracji pojazdu w leasingu w innym miejscu oznacza, że podatek jest odprowadzany przez np. 5 lat do innej miejscowości, a koszty ponosi m.in. miejscowość, gdzie pojazd wraca na bazę eksploatacyjną.</p> <p>Oczywiście z punktu widzenia przedsiębiorcy jest to bardzo dobre rozwiązanie, ale patrząc z perspektywy województwa/ miasta /gminy aglomeracji Śląsk jest to niekorzystne dla regionu.</p> <p>Działania zaplanowane do realizacji w programie ochrony powietrza wtedy mają sens, kiedy Rady Miasta i Rady Gmin uwzględnią w uchwałach dotyczących wysokości podatków od środków transportowych pojazdy ekologiczne euro 6 i zeroemisyjne.</p> <p>Inicjatywa Górnośląskiego Stowarzyszenia Przewoźników Drogowych w Katowicach „Zapłać niższy podatek za ciężarówkę w 2024 roku” ma na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyodrębnienie w kategoryzacji – pojazdów euro 6 na wszystkich poziomach 2. wyodrębnienie pojazdów zeroemisyjnych – gdzie wnioskujemy o obniżenie dla nich 80% zniżki podatku 3. wyodrębnienia – autobusów euro 6 4. wyodrębnienia autobusów zeroemisyjnych <p>Zgodnie z Ustawą o podatkach i opłatach lokalnych Dziennik Ustaw z 2010 nr 95 poz.613.</p>	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>Art.10 pkt 2 Przy określaniu stawek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 5 i 7, rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności wpływ środka transportowego na środowisko naturalne, rok produkcji albo liczbę miejsc do siedzenia.</p> <p>Pojazdy euro 6 są produkowane w Polsce co najmniej od 10 lat i nadal w deklaracji podatku od środków transportu drogowego nie uwzględnia się tego rodzaju pojazdów w klasyfikacji stawki nie wynagradzając przedsiębiorców, którzy poczynili inwestycje w nowoczesne środki transportu. W nawiązaniu do Dyrektywy 2009/33/WEz 2009 w sprawie promocji ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego z 23.04.2009 r, która miała na celu promowanie i pobudzenie rozwoju rynku ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów w Unii Europejskiej i aktualizacji tej Dyrektywy (UE) 2019/1161, która ustanawia minimalne krajowe poziomy docelowe w zakresie zamówień na ekologicznie czyste pojazdy zasadnym jest promowanie ekologicznych pojazdów , naczep/przyczep i autobusów w klasyfikacji stawek podatku od środków transportu.</p> <p>Celem niniejszej dyrektywy jest pobudzenie rynku ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego, a zwłaszcza – ponieważ będzie miało to znaczący wpływ na środowisko – wywarcie wpływu na rynek znormalizowanych pojazdów produkowanych w dużej liczbie, takich jak samochody osobowe, autobusy, autokary i ciężarówki, poprzez zagwarantowanie popytu na ekologicznie czyste i energooszczędne pojazdy, który będzie na tyle znaczący, by zachęcić producentów i przemysł do inwestowania i dalszego udoskonalania pojazdów o niskim zużyciu energii, poziomie emisji CO₂ i zanieczyszczeń.</p> <p>Będąc członkiem Unii Europejskiej od 01.05.2004 r uważamy, że sektor transportu drogowego jak również sektor producentów, którzy wykorzystują swoje środki transportu pomocniczo w stosunku do podstawowej działalności w zakresie inwestycji w nowoczesne środki transportu został całkowicie pominięty w odniesieniu do ponoszonych opłat lokalnych dotyczących podatku od środków transportowych.</p> <p>Dyrektywa zmieniająca (UE) 2019/1161 wprowadziła też nową definicję „ekologicznie czystego pojazdu” Dyrektywa 2009/33/WE, zmieniła dyrektywą (UE) 2019/1161, ustanawia minimalne poziomy docelowe w zakresie zamówień publicznych na pojazdy lekkie</p>	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>(samochody osobowe i dostawcze) oraz ciężarówki i autobusy na lata 2025 i 2030. W przypadku autobusów połowa poziomów docelowych musi być osiągnięta poprzez zakup zeroemisyjnych pojazdów (autobusy elektryczne o napędzie akumulatorowym lub napędzane wodorem). Te poziomy docelowe zostały określone w załączniku do dyrektywy.</p> <p>Dla każdego z państw członkowskich określono inny poziom docelowy w zakresie pojazdów lekkich, ciężarówek i autobusów.</p> <p>Te poziomy docelowe są obliczane jako minimalny odsetek ekologicznie czystych pojazdów w łącznej liczbie pojazdów objętych sumą zamówień publicznych w poszczególnych państwach członkowskich w dwóch pięcioletnich okresach: 2021–2025 oraz 2026–2030.</p> <p>Jak widzimy już od 2009 roku zostały wprowadzone ekologiczne normy w zakresie wykorzystywanych środków transportowych, gdzie od samego początku wyodrębniano dążenie do zeroemisyjnych pojazdów co również przemawia za zróżnicowaniem nowoczesnych środków transportowych w taryfie podatków lokalnych.</p> <p>Dodatkowo w Ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych określono definicje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojazd elektryczny - pojazd samochodowy w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, wykorzystujący do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania; - pojazd hybrydowy - pojazd samochodowy w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, o napędzie spalinowo-elektrycznym, w którym energia elektryczna jest akumulowana przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania; - pojazd napędzany gazem ziemnym - pojazd samochodowy w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, wykorzystujący do napędu sprężony gaz ziemny (CNG) lub skroplony gaz ziemny (LNG), w tym pochodzący z biometanu, oraz posiadający: <ol style="list-style-type: none"> a) silnik jednopaliwowy albo b) silnik dwupaliwowy typu 1A, który pracuje w części gorącej cyklu testu dynamicznego ze średnim wskaźnikiem zużycia gazu nie niższym niż 90% oraz który na biegu jałowym nie zużywa wyłącznie oleju napędowego i nie posiada trybu pracy silnika zasilanego wyłącznie olejem napędowym w innym trybie pracy pojazdu niż serwisowy lub awaryjny występującym w fabrycznej instalacji gazowej, 	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>z którą homologowany jest pojazd albo, w przypadku silnika o zapłonie iskrowym, który posiada awaryjny zbiornik benzyny silnikowej o pojemności nie większej niż 15 litrów;</p> <p>- pojazd napędzany wodorem - pojazd silnikowy w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, pojazd szynowy lub jednostkę pływającą, wykorzystujące do napędu energię elektryczną wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nich ogniwoch paliwowych;</p> <p>W zakresie ekologii naczepr/przyczep również opublikowano Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2021 r. w sprawie certyfikatów potwierdzających spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 919, 1005 i 1997) gdzie naczepry i przyczepy również posiadają certyfikaty.</p> <p>a) Certyfikatu EKMT zgodności potwierdzającego spełnienie przez pojazd wymogów technicznych i bezpieczeństwa dla pojazdu silnikowego „EURO IV bezpieczny”, „EURO V bezpieczny”, „EEV bezpieczny” lub „EURO VI bezpieczny” albo</p> <p>b) Certyfikatu EKMT zgodności potwierdzającego spełnienie przez pojazd wymogów technicznych i bezpieczeństwa dla pojazdu silnikowego „EURO V bezpieczny”, „EEV bezpieczny” lub „EURO VI bezpieczny”, Niezrozumiałym jest, że w zakresie podejmowania uchwały dotyczącej wysokości podatku od środków transportowych przez Rady Miasta/Gminy schemat klasyfikacji zatrzymał się na poziomie produkcji pojazdów, naczepr, przyczep i autobusów sprzed 20 lat, gdzie postęp technologiczny aktualnie sięga do normy EURO 7.</p> <p>W celu wspierania i realizacji programu czystego powietrza zasadnym jest ujednolicenie zasad Przez Rady Miasta i Rady Gmin w Uchwale od środków transportowych w zakresie promowania euro 6 i zeroemisyjności w całym województwie śląskim.</p> <p>Takie rozwiązania w różnicowaniu podatku euro 6 i zeroemisyjności wprowadzono już w Poznaniu, Wiśle, Pszczynie.</p>	
16	Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia	1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych dot. Kontroli przestrzegania	Zaleca się wskazanie, że w celu realizacji kontroli w gminach nieposiadających straży gminnej rekomenduje się taką zmianę przepisów prawa, aby możliwe było utworzenie międzygminnej straży ekologicznej przez związki gminne lub związek metropolitalny.	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Zgodnie z ustawą o straży gminnej (art. 3. ust. 1.) gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa mogą zawrzeć, po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stolecznego)</p>	

lp.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
		zapisów uchwały antyosmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów (str. 232)		finansowane przez związek, który je powołał.	<p>Policji, porozumienie o utworzeniu wspólnej straży.</p> <p>W przypadku nieotrzymania opinii gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa mogą zawrzeć porozumienie o utworzeniu wspólnej straży po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.</p>
17	Górnos Śląsko-Zagłębiowska Metropolia	1.8.4.3 Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych dot. Ograniczenie emisji z sektora transportu (str. 232) równocześnie do 3.4 Działania naprawcze, które nie zostały wytypowane do wdrożenia dot. Wprowadzenia stref ograniczonej emisji komunikacyjnej (str. 331)	<p>Zaleca się rozszerzenie zapisów o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekomendacje w sprawie m.in. Stref Czystego Transportu. <p>Równocześnie w sprawie SCT powinna pojawić się informacja, że SCT na terenie aglomeracji górnos Śląskiej powinny być jednolite – szczegółowa propozycja zapisów stanowi integralny załącznik do niniejszego formularza,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazanie, że z uwagi na lokalizację stacji pomiarowej komunikacyjnej należy zmienić jej lokalizację i zalecenia, że w aglomeracji górnos Śląskiej powinny być zlokalizowane 2 stacje tzw. komunikacyjne. 	<p>Zapis ma na celu wskazanie rozwiązania i problemu emisji transportowych, i ich ograniczenia.</p> <p>Zmiana lokalizacji stacji oraz postawienie dodatkowej stacji (rekomendowana lokalizacja w Gliwicach) pozwoliła na dokładną diagnozę w kwestiach emisji komunikacyjnych.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do wskazywania konieczności utworzenia stref czystego transportu, ponieważ strefą taką nie można objąć autostrady.</p>
18	Górnos Śląsko-Zagłębiowska Metropolia	18.4.1. i 1.8.4.5 zadanie Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza (str. 237, 264) poz. jednostka realizująca zadanie	<p>Zaleca się wpisanie Górnos Śląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.</p>	<p>GZM realizuje dla zrzeszonych gmin zadania z zakresu edukacji ekologicznej, zasadnym jest by gminy mogły je wykonać w sprawozdaniach.</p>	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Gmina może przekazać w sprawozdaniu informacje o wszystkich zadaniach z zakresu edukacji ekologicznej dotyczących ochrony i jakości powietrza, o których posiada wiedzę realizowanych na jej terenie w tym również przez GZM.</p> <p>W rozdziale 1.8.3, w opisie zadania dodano zapis:</p> <p>„Wydarzenia edukacyjne mogą być prowadzone również przez różne organizacje i instytucje, które w swoich statutach lub regulaminach mają działania edukacyjne.”</p>
19	Górnos Śląsko-Zagłębiowska Metropolia	1.8.4 Harmonogram działań naprawczych dotyczy zadania Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza dla wszystkich stref	<p>Proponuje się zmianę nazwy w efekcie rzeczowym wydarzeń na akcji/działania edukacyjnych</p>	<p>Nie każde działanie edukacyjne to Wydarzenie – wydanie broszury, zamieszczenie publikacji, materiału informacyjnego również jest działaniem edukacyjnym.</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Wprowadzono określenie „wydarzeń lub akcji edukacyjnych”.</p>
20	Górnos Śląsko-	1.8.4 Harmonogram	<p>Przy dofinansowaniu ze środków publicznych dotyczących</p>	<p>Niektóre z gmin prowadzą nabory wniosków w roku</p>	<p>Uwzględniono.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Zagłębiowska Metropolia	działań naprawczych – dotyczy działania Ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1 MW i poprawa efektywności energetycznej: wymóg dotyczący dofinansowania ze środków publicznych tylko wymiany na instalacje zasilanych biomasą od 1 stycznia 2024 – dla każdej strefy	instalacji grzewczych na paliwa stałe o mocy do 1 MW należy wprowadzić niższe wymagania: Dofinansowanie od 1 stycznia 2024 roku (lub w przypadku zakontraktowania w 2023 inwestycji – od 1 stycznia 2025) wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą (...)	poprzedzającym rok inwestycji, powinny mieć możliwość realizacji tych zadań.	Wprowadzono zapis, że ograniczenie dofinansowania od 1.01.2024 roku „nie dotyczy programów uruchomionych przed wskazaną datą”.
21	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	1.8.4 Harmonogram działań naprawczych – dotyczy działania Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów – dla każdej ze stref	Proponuje się niewskazywanie obligatoryjnej liczby/udziału zakończenia pobrania próbki popiołu z paleniska.	Wymóg wydaje się bezzasadny.	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.
22	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	3.4 Działania naprawcze, które nie zostały wytypowane do wdrożenia dot. Całkowitego zakazu stosowania paliw stałych (str. 331)	W harmonogramie bądź rekomendacjach powinno się należeć wprowadzenie zakazu spalania węgla w instalacjach grzewczych na paliwa stałe o mocy do 1 MW.	Ograniczenie spalania węgla w instalacjach do 1MW wydaje się niezbędne w celu skutecznego ograniczenia poziomów benzo(a)pirenu, zarówno w ujęciu krótko- i długoterminowym. B(a)P jest od lat powyżej normy w każdej ze stref jakości powietrza, więc zmiana tzw. uchwały antysmogowej jest niezbędna w trybie pilnym, jeśli nie chcemy czekać kolejnych wielu lat na skuteczną poprawę jakości powietrza.	Nie uwzględniono. Program ochrony powietrza nie jest dokumentem, który mógłby zakazać spalania paliw węglowych.
23	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań	Działania, które powinny być uwzględniane w strategiach i planach na poziomie gmin, powiatów i województwa: a) organizacja ruchu pojazdów w miastach powinna dążyć do ograniczenia ich liczby w centrach miast oraz zapewnienia płynności ruchu, b) tworzenie i egzekwowanie stref uspokojonego ruchu (z ograniczeniem prędkości do 30 km/h), c) rozbudowa transportu zbiorowego i jego integracja, w szczególności połączeń między sąsiadującymi gminami miejskimi, miejsko-wiejskimi i wiejskimi, d) tworzenie regularnych połączeń autobusowych przede wszystkim w miejscach, gdzie nie istnieje	Głównym celem działania jest ograniczenie liczby pojazdów spalinywych w ogóle, w szczególności o wysokiej emisji zanieczyszczeń (silniki Diesla) oraz wyeliminowanie z ruchu pojazdów niespełniających przepisów w zakresie emisji. Dla Aglomeracji górnośląskiej szczególnie istotne jest ograniczenie ruchu pojazdów na całym obszarze z wykorzystaniem takich narzędzi, jak: 1. Poprawienie organizacji ruchu ulicznego, np. poprzez wyznaczanie dróg jednokierunkowych, 2. Strefa Tempo 30 (strefa uspokojonego ruchu) 3. Strefa zamieszkania 4. Strefa ograniczonego ruchu	Nie uwzględniono. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO ₂ , za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do nakładania obowiązku realizacji przez gminy tak szerokiego wachlarza działań.

lp.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwagi i wniosków
			<p>(bardz nie jest ona regularna) komunikacja autobusowa, e) wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym, w tym zakup niskoemisyjnego i zeroemisyjnego taboru, f) rozwój Kolei Metropolitalnej w rozumieniu infrastruktury i liczby połączeń kolejowych, w tym wykonywanych przez Koleje Śląskie, g) zapewnienie dostępu do przystanków i stacji kolejowych poprzez budowę odpowiedniej infrastruktury transportu ostatniej mili, h) rozwój sieci i liczby połączeń Tramwajów Śląskich, i) utrzymanie dróg, chodników, ścieżek rowerowych i innych ciągów komunikacyjnych utwardzonych w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu ich nawierzchni, j) rozwój komunikacji rowerowej (z uwzględnieniem rowerów towarowych) poprzez ciągłą modernizację i rozbudowę infrastruktury rowerowej, w tym rozwój kontratraku na ulicach jednokierunkowych, k) tworzenie zielonych stref przyjaznych dla pieszych, l) zakaz lub ograniczanie wycinki zieleni na terenie nowopowstałych lub modernizowanych węzłów przesiadkowych, stacji i przystanków oraz innych elementów infrastruktury drogowej i szynowej, uwzględnianie zazielenienia tych obszarów celem podniesienia komfortu użytkowania i obniżenia temperatury (cień), t) budowa parkingów Park&Ride oraz Bike&Ride oraz wiat rowerowych zlokalizowanych przy stacjach kolejowych, pętlach autobusowych i tramwajowych z zastosowaniem niższych opłat za postój na P&R/B&R dla osób korzystających z biletów okresowych na komunikację miejską, m) promowanie zrównoważonych form transportu (transport rowerowy i pieszy, komunikacji publicznej, car/bike sharing, transport z wykorzystaniem hulajnióg, car pooling), n) wdrażanie i rozwój systemów rowerów miejskich z uwzględnieniem rowerów towarowych i rowerów specjalnych dla osób z niepełnosprawnością zarówno na wynajem krótkoterminowy, jak i długoterminowy w oparciu o system opłat abonamentowych; zapewnienie niezbędnej infrastruktury do ich funkcjonowania, o) podejmowanie działań mających na celu rozwój sieci ogólnodostępnych stacji ładowania, p) ograniczanie ruchu samochodów w centrach miast na rzecz ruchu pieszego i rowerowego, w tym tworzenie stref wolnych od ruchu samochodowego, r) brak tworzenia nowych miejsc parkingowych w strefie</p>	<p>5. Strefa płatnego parkowania i śródmiejska strefa płatnego parkowania 6. Strefa czystego transportu 7. Strefa ograniczonego postoju 8. Strefa ograniczonego dostępu.</p>	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
24	Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu	<p>płatnego parkowania, gdyż w wyniku ich utworzenia zwiększy się ruch w centrum miasta; rozwój stref płatnego parkowania, co do ich zasięgu oraz poziomu cen oraz ewentualnych ograniczeń maksymalnego czasu parkowania jako narzędzie wspierające cel ograniczenia ruchu kołowego w centrum miasta,</p> <p>s) nadawanie w przestrzeni publicznej priorytetu potrzebom pieszych,</p> <p>t) uwzględnienie w zamówieniach publicznych na zakup floty pojazdów, zleczanych przez instytucje publiczne, kolejowych elektrycznych zespołów trakcyjnych oraz rowerów, w tym rowerów towarowych, u) zapewnienie płynności i sprawności przejazdu pojazdów transportu zbiorowego poprzez odpowiednie działania infrastrukturalne, m.in. poprzez wydzielanie buspasów, w) tworzenie zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z odpowiednią infrastrukturą,</p> <p>z) zapewnienie przyjaznej i przystępnej cenowo i funkcjonującej z wysoką częstotliwością dla mieszkańców komunikacji publicznej jako alternatywy dla wprowadzanych ograniczeń dla pojazdów indywidualnych</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do nakładania na gminy takiego obowiązku.</p>
25	Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu	<p>1) Opracowanie i przyjęcie do 31.12.2025 roku planu zrównoważonej mobilności miejskiej (Sustainable Urban Mobility Plan) według wytycznych Komisji Europejskiej. Plan może być przyjęty jako element innych planów i programów (np. Planu Gospodarki Niskoemisyjnej).</p> <p>2) Przygotowanie Szczegółowego planu wdrożenia strefy czystego transportu w oparciu o normy emisji EURO w ciągu 1 roku od wejścia w życie aktualizacji Programu ochrony powietrza:</p> <p>a) Plan wdrożenia powinien określać rodzaje pojazdów i normy emisyjne EURO objęte ograniczeniami oraz obszar strefy. Rekomendowane jest objęcie ograniczeniami w wersji pilotażowej pojazdów dostawczych, ciężarowych, pojazdów transportu zbiorowego oraz samochodów osobowych, których standardy emisyjne są niższe niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EURO 4 dla zasilanych benzyną i EURO 5 dla zasilanych olejem napędowym (dot. samochodów osobowych i dostawczych), • EURO 5V (dot. autobusów oraz samochodów ciężarowych) <p>b) Plan powinien zawierać szczegóły ograniczeń, zasięg strefy, wyłączenia w okresie przejściowym oraz grupy nim objęte (np. mieszkańcy strefy, podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terenie strefy), lokalizację</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do wskazywania konieczności utworzenia stref czystego transportu, ponieważ strefą taką nie można objąć autostrady.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
26	Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu	<p>oznakowań, plan kontroli, propozycje tras alternatywnych oraz wyłączeń stosowanych w strefie (np. pojazdy zabytkowe, pojazdy osób z niepełnosprawnością, pojazdy zasilane LPG, pojazdy jednośladowe).</p> <p>3) Uchwalenie strefy czystego transportu zgodnie z ustawą o elektromobilności do 1 roku od przyjęcia Szczegółowego planu wdrożenia strefy.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do wskazywania konieczności utworzenia stref czystego transportu, ponieważ strefą taką nie można objąć autostrady.</p>
27	Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu	<p>4) W przypadku Związku Metropolitalnego, który obejmuje większość Aglomeracji górnośląskiej oraz część strefy śląskiej miasta przysługują za porozumieniem wspólne zasady obowiązujące w strefach czystego transportu wg następujących zasad:</p> <p>a) Zgromadzenie związku metropolitalnego w rozumieniu Ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1709 z późn. zm.), zwanego dalej „związkiem metropolitalnym” określa w drodze uchwały:</p> <ol style="list-style-type: none"> sposób ustanawiania na terenie związku metropolitalnego stref czystego transportu, w tym ustanawiania dodatkowych wyłączeń podmiotowych i przedmiotowych od zakazu wjazdu do tych stref, wysokość oraz sposób poboru opłat i kontroli uprawnień do wjazdu do stref czystego transportu, sposób monitorowania poruszania się pojazdów samochodowych po strefach czystego transportu i wnoszenia opłat za wjazd. <p>b) W przypadku podjęcia przez zgromadzenie związku metropolitalnego uchwały, o której mowa w pkt a), rada gminy zrzeszonej w związku metropolitalnym w uchwale ustanawiającej strefę czystego transportu stosuje zasady określone w uchwale, o której mowa w pkt a), a rada gminy zrzeszonej w związku metropolitalnym, przyjęciem uchwały, o której mowa w pkt a), dostosowuje swoją uchwałę do zasad określonych w uchwale, o której mowa w pkt a), w terminie 180 dni od wejścia w życie tej uchwały.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do wskazywania konieczności utworzenia stref czystego transportu, ponieważ strefą taką nie można objąć autostrady.</p>
28	Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu	<p>5) Przygotowanie i wdrożenie przez miasta na prawach powiatu do 31 grudnia 2026 roku systemu monitorowania emisji z transportu, pozwalającego na bieżący monitoring wpływu ruchu drogowego na jakość powietrza.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
		miast na prawach powiatu	<p>obejmującego:</p> <p>a) system automatycznego pomiaru natężenia i struktury ruchu pojazdów oraz prędkości odcinkowych pojazdów (wykorzystanie systemu kamer rozpoznających numery rejestracyjne pojazdów),</p> <p>b) wykorzystanie modelowania natężenia i struktury ruchu dla wszystkich odcinków dróg w mieście oraz prowadzenie obliczeń prognostycznych,</p> <p>c) informacje o rzeczywistej emisji pojazdów według rodzajów pojazdów i kategorii Euro na podstawie zdalnych badań emisji z pojazdów aktualizowane corocznie,</p> <p>d) informacje o liczbie pasażerów na poszczególnych ciągach komunikacyjnych, określanie zmian zachowań komunikacyjnych (monitorowanie wskaźnika "modal split" - podział zadań przewozowych),</p> <p>e) Monitorowanie emisji pochodzącej z ruchu pojazdów i innych urządzeń służb utrzymania czystości oraz zieleni miejskiej.</p> <p>f) powiązanie poszczególnych punktów pomiaru natężenia ruchu z informacjami o stężeniach PM10, PM2.5 i NO₂.</p>		<p>niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do nakładania na gminy takiego obowiązku.</p>
29	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu i starostów powiatów	<p>1) Inicjowanie we współpracy z Policją i Inspekcją Transportu Drogowego co najmniej 4 rocznie akcji weryfikacji pojazdów poruszających się po drogach pod kątem emisji spalin, również w odniesieniu do służb oczyszczania miasta i utrzymania zieleni</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do nakładania na gminy takiego obowiązku.</p> <p>Inspekcja Transportu Drogowego realizuje powierzone jej zadania bez konieczności inicjowania tego przez gminę.</p>
30	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	dodanie zadań związanych z sektorem transportu dla Prezydentów miast na prawach powiatu i starostów powiatów	<p>2) Wprowadzenie wymagań dotyczących stosowania:</p> <p>a) pojazdów elektrycznych służb komunalnych: wywozu śmieci, odśnieżania oraz oczyszczania dróg,</p> <p>b) elektrycznych kosiarzek i dmuchaw (lub ręcznego koszenia i zamiatania) przez miejskie lub zewnętrzne służby utrzymania zieleni, przy stopniowym wycofywaniu hałaśliwego sprzętu spalinowego z silnikami nie spełniającymi norm emisji,</p> <p>c) wąskogabarytowych pojazdów elektrycznych dla miejskich lub wewnętrznych służb utrzymania zieleni (wjazd na alejki parkowe ciężarówkami lub ciągnikami powiniεν zostać zabroniony).</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂, za które odpowiada sektor transportu samochodowego, występują tylko na niewielkim obszarze wzdłuż autostrady A4. Nie ma zatem podstaw do nakładania na gminy takiego obowiązku.</p>

Załącznik nr 2 – wnioski i uwagi osób fizycznych oraz organizacji zgłoszone w ramach konsultacji.

Tabela 2. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag osób fizycznych wniesionych w ramach konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
31		Zakaz używania kominków w tzw. dni smogowe nie może dotyczyć kominków spełniających wymogi ekoprojektu. Z programu należy usunąć wszelkie zapisy dyskryminujące drewno, które jest odnawialnym źródłem energii oraz wszelkie zapisy promujące gaz, który jest paliwem kopalnym.	"POP ogranicza prawo własności, poprzez wprowadzenie zakazu eksploatacji kominków i miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na biomasę w określone dni, naruszając tym samym art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, POP będąc aktem prawa miejscowego powinien w zakresie ograniczenia prawa własności opierać się na wyrażonej delegacji ustawowej. Delegacji takiej nie daje Art. 91 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Ograniczenia polegają na zakazie eksploatacji przez co uniemożliwiają korzystanie ze spełniających obowiązujące normy i legalnie zakupionych oraz zamontowanych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem – tym samym naruszają istotę prawa własności. Z braku ustawowego określenia dopuszczalnych ram ograniczeń praw i używając argumentu potrzeby poprawy jakości powietrza ustawodawca na poziomie uchwał lokalnych mógłby zabronić dostawnie wszystkiego i każdemu. Każda bowiem aktywność człowieka ma wpływ na środowisko i jakość powietrza. Projekt aktualizacji w zakresie kominków nie zawiera ani prawidłowej diagnozy ani analizy problemu emisji opartej na inwentaryzacji urządzeń. Jeśli POP wprowadza zakaz eksploatacji bardzo konkretnej, wąskiej grupy urządzeń, to ich wpływ na środowisko powinien być dokładnie udokumentowany, aby taki zakaz był uzasadniony. Emisja z urządzeń ekoprojektowych ma minimalny udział w całości emisji. Przekroczenie delegacji ustawowej polega tu na tym, że z powodu złej jakości powietrza ograniczono eksploatację urządzeń, których wpływ na emisję nie został udokumentowany. Ustawa bowiem istotnie umożliwia wprowadzanie zakazów, ale pod pewnymi warunkami.	Nie uwzględniono. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisje do powietrza.
32		Postuluję usunięcie zakazów używania niskoemisyjnych urządzeń na odnawialne drewno nie spełniających wymagań ekoprojektu wymienionych w tabeli 24 (wytycznych Ministerstwa Klimatu i Środowiska dla POP): Kotły i ogrzewacze pomieszczeń oznaczone niemiecką normą BImSchV2, lub certyfikatami: Blue Angel, Nordic Swan, Flammverste, o nominalnej mocy cieplnej ≤ 0,05 MW	Wyjaśnienie. W ramach konsultacji wnoszone są uwagi do projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza, a nie do wytycznych Ministerstwa Klimatu i Środowiska dla POP.	Wyjaśnienie. W ramach konsultacji wnoszone są uwagi do projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza, a nie do wytycznych Ministerstwa Klimatu i Środowiska dla POP.
33		Postuluję wprowadzenie, stosowanie i wyrazne ograniczenie w programie ochrony powietrza pojęć „biopaliwa stałe odnawialne” (np. drewno pellet, biomasa) i „paliwa stałe kopalne”. Taki podział obowiązuje w przepisach Unii Europejskiej oraz Rzeczypospolitej Polskiej.	Wyjaśnienie. W harmonogramie realizacji działań naprawczych różniono kotły na biomasę od kotłów węglowych. Ponadto w miejscu, gdzie wskazane są OZE doprecyzowano, że są to głównie pompy ciepła (w zakresie hierarchii wymiany źródła), istnieje również możliwość wykazania np. kolektorów słonecznych.	Wyjaśnienie. W harmonogramie realizacji działań naprawczych różniono kotły na biomasę od kotłów węglowych. Ponadto w miejscu, gdzie wskazane są OZE doprecyzowano, że są to głównie pompy ciepła (w zakresie hierarchii wymiany źródła), istnieje również możliwość wykazania np. kolektorów słonecznych.
34		Postuluję uwzględnienie w programie ochrony powietrza miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń i zastosowanie do nich odpowiednich zapisów. Chodzi o zapisy uniemożliwiające wprowadzanie ograniczeń eksploatacji takich urządzeń i zapisy umożliwiające stosowanie dotacji i wspieranie wymiany urządzeń starych na nowe miejscowe ogrzewacze spełniające wymogi ekoprojektu.	Zgodnie z Art. 91 punkt 7a Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, Program Ochrony Powietrza powinien zawierać podział źródeł zanieczyszczeń i planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny działań naprawczych. Skoro jednym z działań naprawczych jest zakaz eksploatacji kominków ekoprojektowych, to ta grupa urządzeń powinna być wyszczególniona w projekcie jako źródło zanieczyszczeń, a jej udział w zanieczyszczeniu powietrza powinien być udokumentowany. Niestety projekt nie zawiera takich informacji. Projekt nie określa również planowanego do osiągnięcia efektu ekologicznego, jaki spowoduje wprowadzenie działania naprawczego w postaci zakazu eksploatacji kominków. Pod tym względem projekt nie spełnia wymogów ustawowych. Z tych właśnie powodów w czerwcu 2023 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił mazowiecki Program	Uwzględniono. Zmieniono zapis dodając miejscowe ogrzewacze powietrza: – „montaż kotłów lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na biomasę spełniających wymagania ekoprojektu, – montaż kotłów lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo węglowe spełniających wymagania ekoprojektu”
35		Postuluję rewizję programu ochrony powietrza pod kątem usunięcia zapisów promujących gaz, ogrzewanie gazem i rozbudowę sieci gazowej. Takie zapisy prowadzą wprost do promowania gazu, który jest paliwem kopalnym, kosztem drewna będącego odnawialnym i ekologicznym źródłem energii.	Wyjaśnienie. W projekcie Programu nie ma zapisów promujących gaz.	Wyjaśnienie. W projekcie Programu nie ma zapisów promujących gaz.

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
36	<p>W celu znacznie szybszej redukcji smogu oraz bezkosztowego ograniczenia ubóstwa energetycznego postuluję wdrożenie „Uchwały o prawidłowym spalaniu” (https://www.facebook.com/UOPSpl) lub co najmniej wspierania edukacji o prawidłowym (bezdymnym) ogrzewaniu za pomocą paliw stałych.</p>	<p>Ochrony Powietrza w zakresie, w jakim wprowadzał on ograniczenia eksploatacji kominków. Drewno jest paliwem ekologicznym na każdym etapie jego przetwarzania i energetycznego wykorzystania. Produkcja drewna opałowego nie ma negatywnego wpływu na poziom zalesienia w Polsce a wręcz przeciwnie: stymuluje rozwój gospodarki przez zalesianie niezagospodarowanych gruntów i zapewnia miejsca pracy. Paliwa drzewne są w głównej mierze produktem ubocznym pozyskiwania i przetwarzania drewna pełnowartościowego wykorzystywanego w przemyśle meblarskim i w konstrukcjach drewnianych. Lokalne wykorzystywanie drewna przekłada się na minimalny ślad węglowy wynikający z transportu i przygotowania do wykorzystania jako stałego biopaliwa. Drewno z polskich lasów, jako uboczny produkt gospodarki leśnej, jest powszechnie dostępne i niedrogie. W przypadku ogrzewania drewnem powstaje tyle samo dwutlenku węgla, ile wchłonęło ono podczas swojego wzrostu, czego rezultatem jest zerowy bilans emisji CO₂. Jest to zgodne z polityką UE, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Używanie drewna, w przeciwieństwie do gazu, który jest paliwem kopalnym, nie wiąże się z emisją gazów cieplarnianych i pozwala na spełnienie wymaganego przez UE udziału OZE w miksie energetycznym. Badania kominków w warunkach rzeczywistych wykazały, że emisja pyłów miesi się w granicach wyznaczonych przez Ekoprojekt a emisja BaP jest 100 do 1000 razy niższa niż przewidują to normy. Wspomniane badania to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie kominka w warunkach rzeczywistych wykonane w 2021 r. na zlecenie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kominki i Piece przez Przedsiębiorstwo Badań i Ekspertyz Środowiska „SEPO” (Raport z badań o numerze 527/10-20/1 i publikacja w Science Direct https://authors.elsevier.com/c/1f1Qc7tDQ9Kmmo). Badanie to wykazało, że emisja BaP z kominka jest o 95,8% niższa niż przewiduje to wskaźnik EMEP i o 97,5% niższa od wskaźnika Krajowej Bazy KOBIZE. 2. Badanie kominka w warunkach rzeczywistych wykonane na zlecenie firmy Hajduk przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla (obecnie Instytut Technologii Paliw i Energii) w 2022 r. (Nr ewidencyjny IChPW 47/2022). Badanie to wykazało, że emisja BaP z kominka jest o 98,3% niższa niż przewiduje to wskaźnik EMEP i aż o 99 % niższa od wskaźnika Krajowej Bazy KOBIZE. <p>W opinii IChPW (obecnie Instytut Technologii Paliw i Energii) kominki spełniające wymogi ekoprojektu wpisują się w trend rozwojowy urządzeń OZE minimalizujących negatywne oddziaływanie na jakość powietrza i są rekomendowane szczególnie w miejscach narażonych na pojawienie się</p>	<p>Nie uwzględniono. Nie ma takiego rodzaju aktu prawa miejscowego w przepisach.</p>	

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
			<p>tw. epizodów smogowych.</p> <p>Drewno jest najtańszym, lokalnym i najłatwiej dostępnym źródłem energii a jednocześnie paliwem odnawialnym. Drewno zastępuje importowane paliwa co prowadzi do wzrostu zatrudnienia w regionie przy pracy w lasach, pozyskiwaniu i przetwórstwie drewna. Pracownicy zatrudnieni w regionie wydają zarobione pieniądze w regionie. Import paliw powoduje odpływ pieniędzy z regionu. Zakazy i ograniczenia eksploatacji kominków należy zastąpić edukacją na temat prawidłowego spalania.</p> <p>Programy Ochrony Powietrza powinny być tworzone z dbałością o bezpieczeństwo energetyczne obywateli poprzez promowanie ogrzewaczy pomieszczeń opalanych odnawialną biomasą leśną, spełniających wymagania EKOPROJEKTU na równi z innymi urządzeniami zasilanymi OZE (jak np. pompy ciepła, fotowoltaika). Przepisy takie nie mogą prowadzić do powstania lub zwiększania zjawiska ubóstwa energetycznego. Importowane paliwa – gaz, węgiel, energia elektryczna – są droższe niż paliwa lokalne, takie jak drewno. W sytuacjach klęsk żywiołowych lub kryzysu energetycznego są one też trudno dostępne. Ograniczenia dla drewna lub ograniczenia eksploatacji urządzeń na drewno w oczywisty sposób powodują większe koszty dla gospodarstw domowych.</p> <p>W obliczu rosnących cen gazu, braku pewności co do ciągłości dostaw tego surowca oraz zawieszenia przez dostawców gazu wykonywania nowych przyłączy, wszelkie ograniczenia możliwości używania biomasy prowadzą wprost do ubóstwa energetycznego i godzą w bezpieczeństwo energetyczne uzależniając ludzi od dużych sieci przesyłowych i skazując na monopol dostawców i związane z tym wysokie ceny.</p> <p>Ograniczenia i zakazy dla najtańszego, lokalnego i odnawialnego źródła energii jakim jest drewno w oczywisty sposób pogarszają i tak trudną sytuację osób najuboższych. Inne źródła energii lub nowoczesne i drogie technologie są dla osób najuboższych po prostu nieosiągalne. Program przez swoje dotychczasowe zapisy prowadzi do powstania zjawiska ubóstwa energetycznego.</p> <p>POP wielokrotnie postuluje się pojęciem „paliwa stałe” bez rozróżnienia, czy chodzi o paliwa stałe kopalne (węgiel i paliwa produkowane z jego udziałem) czy o paliwa stałe odnawialne (biomasa, drewno i pellet).</p> <p>Należy wprowadzić, stosować i wyraźnego rozgraniczyć pojęcia „biopaliwa stałe odnawialne” (np. drewno pellet, biomasa) i „paliwa stałe kopalne”. Taki podział obowiązuje w przepisach Unii Europejskiej oraz Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Planowana rozbudowa sieci gazowej i promocja przez program gazu, który jest paliwem kopalnym przy jednoczesnych ograniczeniach eksploatacji i nierównym traktowaniu urządzeń na drewno (OZE) doprowadziły do tego, że wymiana starych, wysokoemisyjnych urządzeń na nowoczesne, niskoemisyjne</p>	

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
			<p>nie przebiega w zadowalającym tempie. Konieczna jest rewizja programu ochrony powietrza pod kątem usunięcia zapisów promujących gaz, ogrzewanie gazem i rozbudowę sieci gazowej. Takie zapisy prowadzą wprost do promowania gazu (z importu), który jest paliwem kopalnym kosztem drewna będącego odnawialnym i ekologicznym źródłem energii. POP wielokrotnie mówi o preferencjach dla instalacji i wymiany źródeł ciepła na OZE wyłączając z zakresu tego pojęcia drewno i biomasę, które zgodnie z ustawą o OZE są odnawialnymi źródłami energii. W tym kontekście cały POP jest wadliwy, ponieważ opiera się na błędnym i niezgodnym z polskim stanem prawnym założeniu, że drewno i biomasę, które są paliwami stałymi, nie są odnawialnymi źródłami energii. Konsekwencją takiego podejścia jest dyskryminacja stałych odnawialnych źródeł energii przejawiająca się m.in. w pomijaniu ich przy programach dotacyjnych lub w niesłusznych preferencjach dla gazu, który jest paliwem kopalnym, dla pomp ciepła (w naszych warunkach nie są one OZE, gdyż działają na prąd pozyskiwany ze spalania paliw kopalnych) lub dla innych OZE. Zaktualizowany Program oprócz zniesienia zakazów i ograniczeń eksploatacji urządzeń na drewno, powinien uwzględnić promocję drewna (odnawialnego źródła energii) i urządzeń na drewno, edukację w zakresie prawidłowego spalania oraz działania zmierzające do eliminacji spalania śmieci w gospodarstwach domowych. Korzystnym elementem założeń jest zwrócenie uwagi na konieczność wdrożenia działań edukacyjnych oraz informacyjno-promocyjnych dotyczących problemów związanych z niską emisją oraz zanieczyszczeniem powietrza pod warunkiem, że przekazywane informacje będą rzetelne i prawdziwe. W związku z kryzysem energetycznym mieszkańcy Polski zrozumieli, że bezpieczeństwo energetyczne w gospodarstwie domowym najlepiej zabezpiecza się mając możliwość ogrzewania tanim i powszechnie dostępnym drewnem kawałkowym i z tego nigdy nie zrezygnują. Prawidłowy (bezdolny) sposób spalania paliw stałych jest możliwy niemal w każdym urządzeniu tego typu. Zaniedbania systemowe w zakresie edukacji to prawdopodobnie główna przyczyna problemów smogowych. Dlatego edukacja o prawidłowym spalaniu powinna być głównym elementem redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza w sektorze komunalno-bytowym. Edukację taką prowadzi się w wielu krajach Unii Europejskiej a z sukcesem i na wielką skalę przeprowadzono taką edukację w Szwajcarii. W przepisach lokalnym powinno się też zastosować elementy „Uchwały o prawidłowym spalaniu”.</p>	

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
37	s. 215, 1.7.2.2. Scenariusz redukcji	Rzetelna analiza alternatywnych scenariuszy działań naprawczych celem osiągnięcia poprawy jakości powietrza w najkrótszym możliwym terminie.	Obowiązkiem Programu ochrony powietrza jest wskazanie scenariuszy wielkości emisji w roku docelowym, a więc dobrą praktyką powinna być analiza co najmniej kilku różnych scenariuszy działań, aby wybrać scenariusz realny do wdrożenia, który zapewni osiągnięcie poprawy jakości powietrza w możliwie najkrótszym terminie. POP dla woj. śląskiego teoretycznie wskazuje na dwa scenariusze – „scenariusz bazowy” i „scenariusz redukcji”, ale faktycznie scenariusz redukcji nie różni się od scenariusza bazowego. Nie wskazano w nim żadnych dodatkowych działań dla żadnego z sektorów. Mimo, że „scenariusz bazowy” zapewnia osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń w roku prognozy 2026, to nie wiadomo czy możliwe byłoby osiągnięcie tych poziomów wcześniej, bo nie zostało to przeanalizowane w żadnym ze scenariuszy. Nie wiadomo również czy możliwe byłoby osiągnięcie niższych stężeń w roku 2026. bardziej zbliżonych do rekomendacji WHO i projektu nowej dyrektywy CAFE. Zwłaszcza, że zgodnie z projektem nowej dyrektywy CAFE nowe, znacznie niższe poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń będą obowiązywały od roku 2030, a więc już 4 lata po roku docelowym obecnego POP.	Nie uwzględniono. Zakres programu ochrony powietrza określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1159). Wskazuje ono, że najpien w POP należy zbadać jak realizacja przepisów prawa wpłynie na jakość powietrza. Zbadano w ramach scenariusza bazowego. Dopiero, gdy to nie przyniesie wymaganej poprawy należy zaproponować dodatkowe działania. Przeprowadzona analiza redukcji emisji w wyniku realizacji uchwały antysmogowej i modelowanie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń wykazały, że w przypadku województwa śląskiego, realizacja obowiązujących przepisów prawa jest wystarczająca do dotrzymania poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego w powietrzu. Biorąc pod uwagę możliwości techniczne i ekonomiczne wskazany termin 31.12.2026 jest najkrótszym możliwym terminem.
38	s. 220, 1.8.1 Informacja o możliwych do podjęcia działaniach w obszarach przekroczeń	Wskazanie jako obowiązkowego wsparcia osób ubogich energetycznie w działaniu: Edukacja ekologiczna dla każdej strefy poprzez: - identyfikację takich osób w gminie, - skierowanie do nich bezpośredniej informacji o kosztach alternatywnych źródeł ogrzewania, możliwościach dofinansowania do zmiany sposobu ogrzewania, obowiązkach wynikających z uchwały antysmogowej, Jako fakultatywne działanie można wskazać promocję i wdrażanie programów typu Ogrzej sąsiada, który służy zaangażowaniu mieszkańców w identyfikację osób ubogich energetycznie na terenie Godowa.	Wsparcie osób ubogich, starszych, niezaradnych życiowo oraz niewykształconych, które w dużej części stanowią grupę ubogich energetycznie, jest ważne, ale nie znajduje bezpośredniego odbicia w harmonogramie działań naprawczych. Osoby te w większości nie skorzystają samodzielnie z punktu Czystego Powietrza, wymagają wsparcia już na etapie poinformowania. Gminne programy dotacyjne, tam gdzie funkcjonują, mogą skupiać się w pierwszej kolejności na wsparciu własnie osób ubogich energetycznie. Wymaga to jednak skutecznej identyfikacji tej grupy, dotarcia do niej z informacją, wsparcia w wyborze źródła i prowadzenie przez proces termomodernizacji.	Uwzględniono częściowo. Wskazano jako dobrą praktykę dla ekodoradców, a nie obywatelk, identyfikację osób potrzebujących i skierowanie do nich wsparcia, jeżeli wyrażą na to zgodę.
39	s.233, 1.8.4. Harmonogram realizacji	Wskazanie obowiązkowych działań Urzędu Marszałkowskiego w zakresie wsparcia samorządów gminnych i powiatowych oraz koordynacji działań: - koordynacja współpracy między gminami / miastami poprzez organizację szkoleń, warsztatów wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, - bieżący monitoring wdrażania uchwały antysmogowej poprzez cykliczną publikację raportów i rankingów aktywności gmin w zakresie liczby wymian kotłów, liczby pozostających kotłów niespełniających wymogów uchwały oraz liczby prowadzonych kontroli. - współfinansowanie w ramach regionalnego programu	Efektywna realizacja obowiązkowych działań gmin wymaga wsparcia i koordynacji ze strony urzędu marszałkowskiego. Dlatego obowiązki w tym zakresie również powinny zostać określone w POP. Działania urzędu marszałkowskiego powinny obejmować monitorowanie działań podejmowanych przez gminy z wykazywaniem postępów w realizacji uchwały antysmogowej. Równie ważna jest rola koordynatora w zakresie współpracy i wymiany doświadczeń między gminami, aby wszyscy mogli czerpać wzorce od najlepszych, najbardziej aktywnych i skutecznych gmin. Dodatkowo zarząd województwa ma możliwość programowania	Wyjaśnienie. Zarząd Województwa Śląskiego wspiera gminy poprzez organizację spotkań, szkoleń, konferencji oraz poprzez dofinansowanie działań w zakresie poprawy jakości powietrza takie jak: zatrudnienie ekodoradców współfinansowane z Programu Life, organizacja Inicjatywy Antysmogowej oraz Gmina Pełną Pierśią w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza.

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
40	<p>Działanie PL2401_ZSO / PL2402_ZSO / PL2403_ZSO / PL2404_ZSO / PL2405_ZSO</p> <p>s. 234-235; 1.8.4.1 s. 243; 1.8.4.2 s. 250; 1.8.4.3 s. 256; 1.8.4.4 s. 262; 1.8.4.5</p>	<p>operacyjnego lub budżetu województwa prowadzenia kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej w gminach, tworzenia straży gminnych oraz zatrudnienia ekodoradców.</p> <p>Doprecyzowanie, że hierarchia działań jest wiążąca (a nie stanowi jedynie rekomendacji).</p>	<p>środków finansowych niezbędnych dla wsparcia gmin, zwłaszcza tych z mniejszym budżetem własnym, aby mogły prowadzić działania doradcze dla mieszkańców i działania kontrolne.</p> <p>Hierarchia powinna być wiążąca nie tylko w zakresie pkt 1, 2, 3 i 4 wskazanych w opisie działania naprawczego, ale również w zakresie poszczególnych tiretów w pkt 2 i 3, tj. w przypadku wymiany istniejących urządzeń grzewczych na nowe urządzenia grzewcze (pkt 2) oraz w przypadku nowych budynków (pkt 3), zastosowanie urządzenia znajdującego się niżej w hierarchii powinno być dopuszczalne wyłącznie, jeżeli zastosowanie urządzenia znajdującego się wyżej w hierarchii nie jest możliwe ze względów technicznych lub jeżeli koszty związane z jego zastosowaniem są nieproporcjonalnie do korzyści. Przykładowo, zastosowanie ogrzewania gazowego powinno być dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nie jest możliwe zastosowanie ogrzewania w oparciu o OZE (pompy ciepła skojarzonej z fotowoltaiką). Przyjęcie takiego rozwiązania jest spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie, którego celem strategicznym C Wysoka jakoś środowiska, odnosząc się do jakości powietrza w działaniu „Niskoemisyjne Śląskie”, wskazuje na konieczność przedsięwzięć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Rozwój OZE, w tym wsparcie prosumentów i klastrów energii, 4. Wpieranie i promowanie podłączania indywidualnych gospodarstw domowych do zbiorowego systemu zaopatrywania w energię, gaz i ciepło. 	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Podmioty eksploatujące instalacje grzewcze, znając swoje możliwości finansowe i techniczne, wybierają odpowiedni sposób ogrzewania bezemisyjny lub niskoemisyjny.</p>
41	<p>Działanie PL2401_ZSO / PL2402_ZSO / PL2403_ZSO / PL2404_ZSO / PL2405_ZSO</p> <p>s. 234; 1.8.4.1 s. 243; 1.8.4.2 s. 250; 1.8.4.3 s. 256; 1.8.4.4 s. 262; 1.8.4.5</p>	<p>Usunięcie z opisu działania naprawczego pkt 2) tiretu: - nowe kotły węglowe spełniające wymogi ekoprojektu</p> <p>Usunięcie z opisu działania naprawczego z pkt 3) tiretu: - montaż nowych kotłów węglowych spełniających wymogi ekoprojektu</p>	<p>Należy wprowadzić całkowity zakaz instalacji źródeł opalanych węglem w nowych budynkach. W tym zakresie POP nie będzie wkraczał w zakres tzw. uchwały antysmogowej, ponieważ uchwała antysmogowa reguluje zasady eksploatacji instalacji, a nie wprowadza ograniczeń lub zakazów w zakresie projektowania nowych budynków. Należy przy tym dokładnie zdefiniować pojęcie nowego budynku, aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych (sugerowane rozwiązanie określenie daty wydania pozwolenia na budowę lub daty zgłoszenia od których budynek jest „nowy” w rozumieniu POP). Zakaz instalowania nowych urządzeń opalanych węglem jest spójny również z Polityką Energetyczną Polski do 2040 r., która zakłada odejście od stosowania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., na obszarach wiejskich do 2040 r. Będzie miał również pozytywny wpływ na zmiany klimatu.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Program ochrony powietrza nie jest dokumentem, który mógłby zakazać stosowania paliw węglowych w nowych budynkach.</p>
42	<p>Działanie PL2401_ZSO / PL2402_ZSO / PL2403_ZSO / PL2404_ZSO / PL2405_ZSO</p> <p>s. 235; 1.8.4.1 s. 243; 1.8.4.2</p>	<p>Propozycja zmiany brzmienia: - stosowanie zbiorników buforowych jako obowiązkowe w przypadku wszystkich kotłów na paliwo stałe (zgodnie z dokumentacją techniczną kotła), także istniejących.</p>	<p>Należy wprowadzić obowiązek wyposażenia kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa spełniających wymagania 5 klasy lub ekoprojektu w zbiornik buforowy o odpowiedniej pojemności (również w przypadku kotłów istniejących). Obecnie wymóg ten dotyczy wyłącznie finansowania ze środków publicznych, w dodatku sformułowanie „kotłów z ręcznym podawaniem paliwa (kotły zgazowujące)” może sugerować,</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Program ochrony powietrza nie jest dokumentem, który mógłby nakazać użytkownikom kotłów zakupienia zbiornika buforowego. Natomiast gminy w regulaminie dofinansowania do wymiany źródła ciepła mają możliwość, by taki wymóg zamieścić.</p>

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
43	<p>s. 250; 1.8.4.3 s. 256; 1.8.4.4 s. 262; 1.8.4.5</p> <p>Działanie PL2401_EE / PL2402_EE / PL2403_EE / PL2404_EE / PL2405_EE s. 238; 1.8.4.1 s. 246; 1.8.4.2 s. 253; 1.8.4.3 s. 259; 1.8.4.4 s. 265; 1.8.4.5</p>	<p>Wskazanie terminu realizacji obowiązku zapewnienia ekodorady, uruchomienia punktu obsługi programu Czyste Powietrze oraz zamieszczenia informacji na głównej stronie internetowej maksymalnie 6 miesięcy od wejścia w życie uchwały w sprawie Programu ochrony powietrza.</p>	<p>ze ten obowiązek dotyczy wyłącznie kotłów zgazowujących. Brak stosowania zbiorników buforowych ma negatywne konsekwencje dla emisji zanieczyszczeń - nawet w przypadku spełnienia przez urządzenie wymagań ekoprojektu (w tym z automatycznym podawaniem paliwa) brak zbiornika nie pozwala na osiągnięcie przez kocioł mocy i sprawności pozwalających na emisje zanieczyszczeń w limitach określonych dla urządzeń tej klasy.</p> <p>Wskazane obowiązki są działaniami realizowanymi przez cały okres Programu (do końca 2026), ale konieczne jest też określenie terminu początkowego przy uwzględnieniu czasu na zatrudnienie pracownika, uruchomienie punktu obsługi oraz modyfikację strony internetowej.</p>	<p>Wyjaśnienie. Z założenia uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji Programu wejdzie w życie z dniem 1.01.2024 roku. W sprawozdaniach z realizacji działań za 2024 rok gminy będą musiały określić, czy spełniły obowiązek zapewnienia ekodorady (wskaźnik monitorowanie postępu). Oznacza to, że od 2024 roku muszą zapewnić mieszkańcom dostęp do ekodorady. Uznano to za wystarczające określenie terminu początkowego.</p>
44	<p>Działanie PL2401_EE / PL2402_EE / PL2403_EE / PL2404_EE s. 238; 1.8.4.1 s. 246; 1.8.4.2 s. 253; 1.8.4.3 s. 259; 1.8.4.4</p>	<p>Propozycja zmiany brzemienia: Efekt rzeczowy: Minimum 20 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie, przy czym odbiorcami co najmniej połowy wydarzeń powinny być osoby pełnoletnie.</p>	<p>Wydarzenia edukacyjne nie powinny zostać zdominowane przez akcje szkolne. Edukacja dzieci i młodzieży jest ważna, ale należy pamiętać, że cały czas trzeba edukować i uświadamiać osoby, które w swoich domach decydują o sposobie ogrzewania, czyli osoby dorosłe.</p>	<p>Nie uwzględniono. Wymagaby to dodatkowego monitorowania do jakich osób trafiają treści przekazywane w ramach wydarzeń i akcji edukacyjnych oraz ich identyfikowania i gromadzenia danych osobowych, z którymi następnie należy postępować zgodnie z RODO.</p>
45	<p>Działanie PL2405_EE s. 265; 1.8.4.5</p>	<p>Propozycja zmiany brzemienia: Efekt rzeczowy: Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie, przy czym odbiorcami co najmniej połowy wydarzeń powinny być osoby pełnoletnie.</p>	<p>Wydarzenia edukacyjne nie powinny zostać zdominowane przez akcje szkolne. Edukacja dzieci i młodzieży jest ważna, ale należy pamiętać, że cały czas trzeba edukować i uświadamiać osoby, które w swoich domach decydują o sposobie ogrzewania, czyli osoby dorosłe.</p>	<p>Nie uwzględniono. Wymagaby to dodatkowego monitorowania do jakich osób trafiają treści przekazywane w ramach wydarzeń i akcji edukacyjnych oraz ich identyfikowania i gromadzenia danych osobowych, z którymi następnie należy postępować zgodnie z RODO.</p>
46	<p>Działanie PL2401_KPP / PL2402_KPP / PL2403_KPP / PL2404_KPP / PL2405_KPP s. 239; 1.8.4.1 s. 247; 1.8.4.2 s. 254; 1.8.4.3 s. 260; 1.8.4.4 s. 266; 1.8.4.5</p>	<p>Propozycja zmiany brzemienia: W przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej raz, gdy niemożliwe jest określenie 10% poziomu kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów kontrola powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska lub pozostałości ogniska na terenie otwartym.</p>	<p>Zmiana pozwoli na pobieranie próbek popiołu również w sytuacji spalania odpadów na otwartym terenie. Nie w każdej sytuacji, w której dochodzi do tego wykroczenia, możliwe jest bezpośrednio stwierdzenie spalania odpadów – analogicznie jak przy spalaniu odpadów w paleniskach w piecach i kociołkach.</p>	<p>Nie uwzględniono. Brak metodyki na pobór próbek i określenie na podstawie badania popiołu z ogniska, czy były w nim spalane odpady.</p>
47	<p>Działanie PL2401_KPP / PL2402_KPP /</p>	<p>Propozycja zmiany brzemienia: Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano</p>	<p>Należy doprecyzować, że kontrole następcze powinny służyć eliminacji przede wszystkim źródeł niespełniających wymagań</p>	<p>Wyjaśnienie. Wprowadzono zapis, że "ponowną kontrolę</p>

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
48	<p>PL2403_KPP / PL2404_KPP / PL2405_KPP / s. 239; 1.8.4.1 s. 247; 1.8.4.2 s. 254; 1.8.4.3 s. 260; 1.8.4.4 s. 266; 1.8.4.5</p>	<p>nieprawidłowość polegająca na nieprzestrzeganiu uchwały antysmogowej dla woj. śląskiego, gmina (starosta) ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę w ciągu 3 miesięcy w sezonie grzewczym lub w ciągu 6 miesięcy w pozostałym okresie.</p>	<p>uchwały antysmogowej. Ponadto zgodnie z planowanym efektem rzeczowym dla tego działania, obowiązek kontroli następczych powinién dotyczyć także starostów odpowiedzialnych za kontrolę podmiotów gospodarczych. Nawet półroczny okres dostosowania źródeł do wymagań uchwały antysmogowej należy odpowiednio skrócić. Sformułowanie „za” może niepotrzebnie utrudniać prowadzenie weryfikacji, proponowane przez nas sformułowanie pozwala na większą elastyczność kontroli następczej.</p>	<p>należy przeprowadzić w terminie do 6 miesięcy”.</p>
49	<p>Działanie PL2401_KPP / PL2402_KPP / PL2403_KPP / PL2404_KPP / PL2405_KPP s. 239; 1.8.4.1 s. 248; 1.8.4.2 s. 255; 1.8.4.3 s. 261; 1.8.4.4 s. 267; 1.8.4.5</p>	<p>Proponowane zwiększenie liczby kontroli rutynowych jest adekwatne do skali problemu zanieczyszczenia powietrza. Należy jednak wziąć pod uwagę, że prawdopodobnie jest zaostrezenie dotychczasowych poziomów stężeń substancji w powietrzu (zgodnie z rekomendacjami WHO), co może oznaczać konieczność podjęcia kontroli w tej sytuacji okaże się działań i proponowana liczba kontroli w tej sytuacji okaże się niewystarczająca dla spełnienia swojej funkcji przez to działanie naprawcze.</p>	<p>Skuteczna egzekucja przepisów, w tym uchwały antysmogowej, jest kluczowa dla powodzenia działań naprawczych i redukcji zanieczyszczenia powietrza. Złożone efekty rzeczowe są realne do osiągnięcia i powiązane z wielkością gminy. W przeciwnieństwie do efektów rzeczowych w dotychczas obowiązującym POP, które były osiągalne przez gminy bez żadnych problemów, proponowane mają szansę skutecznie ograniczać emisję przez eliminowanie urządzeń niezgodnych z uchwałą antysmogową. Działania kontrolne w takiej skali powinny być osiągalne dla gmin zwłaszcza w przypadku powiązania ich z proponowanymi przez nas działaniami dot. ustalenia liczby urządzeń niespełniających wymogów uchwały antysmogowej i weryfikacją wpisów bazy CEEB.</p>	<p>Nie uwzględniono. W wyniku zasadnych uwag gmin zmniejszono wymaganą liczbę kontroli.</p>
50	<p>Działanie PL2401_OET, s. 241</p>	<p>Dodanie w opisie działania naprawczego pkt: 4) obowiązek przeprowadzenia analizy możliwości/zasadności wprowadzenia stref czystego transportu (SCT) w aglomeracjach/Bielsku-Białej/Częstochowie (bez strefy śląskiej) 5) wprowadzenie SCT, jeżeli wyniki analizy wskazują na istotny, pozytywny efekt ekologiczny.</p>	<p>Strefy czystego transportu są instrumentem pozwalającym ograniczać emisje z transportu zdecydowanie efektywniej, niż rozbudowa infrastruktury rowerowej (choć zadanie to jest pożądane), czy kontrole stacji diagnostycznych. W Polsce SCT wprowadzają już samorządy w Krakowie i Warszawie. Pojawiające się inicjatywy w tym zakresie (np. Metropolii G-Z, Gliwic) otrzymałyby dzięki temu pozytywny impuls.</p>	<p>Nie uwzględniono. Działanie takie nie znajduje potwierdzenia w przeprowadzonych analizach (pomiarowy, modelowanie). Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu (za które w największym stopniu odpowiada sektor transportu samochodowego) notowane są jedynie przy autostradzie A4.</p>
50	<p>s. 284, 1.9.1. Proponowane wskaźniki monitorowania</p>	<p>Jednym ze wskaźników monitorowania powinna być liczba indywidualnych urządzeń grzewczych na terenie gminy niespełniających wymagań uchwały antysmogowej obowiązujących od 1 stycznia 2022 roku oraz tych, które nie będą spełniały ograniczeń w kolejnych terminach wskazanych w uchwale. Samorządy powinny rozliczyć się z liczby kotłów niespełniających wymagań na dzień 1 stycznia 2022 r. do trzech miesięcy od wejścia w życie zaktualizowanego POP. Rozliczenie z liczby kotłów, które nie będą spełniały wymogów narzucanych przez kolejne terminy zapisane w uchwale antysmogowej powinno nastąpić do 6 miesięcy od wejścia tych ograniczeń w życie.</p>	<p>Z uzasadnienia uchwały antysmogowej dla woj. śląskiego wynika, że około 94 proc. B(a)P pochodzi z indywidualnych urządzeń grzewczych. W 2021 r. stacja pomiarowa w Rybniku odnotowała stężenie B(a)P na poziomie 10,1 ng/m³, zaś po wejściu w życie pierwszego terminu restrykcyjnego uchwały antysmogowej (1 stycznia 2022 r.) ilość B(a)P odnotowana przez tę stację za 2022 r. zmalała do 5,9 ng/m³. Wg zgłaszających uwagę poprawa jakości powietrza w zakresie B(a)P ma bezpośredni związek z realizacją zapisów uchwały antysmogowej, a stąd potrzeba bezwzględnie egzekwowania jej postanowień. Samorządy, na terenie których funkcjonują indywidualne urządzenia grzewcze niespełniające wymagań uchwały antysmogowej, powinny w terminie trzech miesięcy od złożenia sprawozdania wskazać, jakie działania zamierzają podjąć, by wyeliminować te kotły. Przekazanie danych o liczbie kotłów musi być poprzedzone analizą danych CEEB oraz weryfikacją danych poprzez kontrolę</p>	<p>Wyjaśnienie. Dodano wskaźnik monitorowania „liczba pozaklasowych źródeł ciepła na paliwo stałe na terenie gminy wg stanu na 31 grudnia roku sprawozdawczego w bazie CEEB”.</p>

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
51	s. 302, Tabela 133 Tryb postępowania w ramach I POZIOMU ostrzeżenia PDK	I poziom zagrożenia powinien być ogłaszany nie tylko w przypadku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego, ale również w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego zanieczyszczeń.	w terenie. Warunki ogłoszenia I poziomu ostrzeżenia powinny obejmować również sytuację wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego zanieczyszczeń, a nie wyłącznie sytuację faktycznego przekroczenia poziomu dopuszczalnego.	Uwzględniono.
52	s. 302, 1.12.3 Tabela 133 Tryb postępowania w ramach I POZIOMU ostrzeżenia PDK s. 310 1.12.3 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK Wiersz: Działania operacyjne	Dodanie w opisie działań organizacyjnych na poziomie I: Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach opieki zdrowotnej Usunięcie z opisu działań organizacyjnych na poziomie III: Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach opieki zdrowotnej	Racjonalnym działaniem jest tworzenie bazy danych jednostek, które należy ostrzeżać, już na najniższym poziomie informowanie, zamiast dopiero w sytuacji, kiedy pojawia się ryzyko ogłoszenia III poziomu, czyli alarmowego. Trudno wyjaśnić, że dopiero podczas ogłoszenia alarmu smogowego organy odpowiedzialne zaczną tworzyć bazę podmiotów, które należy ostrzec.	Uwzględniono.
53	s. 304 Tabela 134 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s. 307 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK	Doprecyzowanie czy warunek dotyczący prognoz zanieczyszczenia powietrza przy ogłaszaniu II i III poziomu ostrzeżenia ma zastosowanie łącznie z ryzykiem przekroczenia poziomu informowania / alarmowego ogłaszanym przez GIOŚ, czy jest warunkiem niezależnym.	Dla II i III poziomu ostrzeżenia określono dwa warunki wdrażania, przy czym nie jest jednoznaczne, czy muszą one wystąpić łącznie, czy wystąpienie jednego z nich jest wystarczające do uruchomienia działań krótkoterminowych. Wydaje się, że warunek wynikający z prognoz zanieczyszczeń jest niepotrzebny, gdyż już w pierwszym warunku określonym jako ryzyko przekroczenia poziomu informowania / alarmowego GIOŚ powinien korzystać zarówno z prognoz jak i z pomiarów.	Uwzględniono.
54	s. 304 Tabela 134 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s. 307 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK	Doprecyzowanie wiodącej roli WCZK w zakresie informowania mediów regionalnych i lokalnych w zakresie wdrożenia II i III poziomu ostrzeżenia.	Obowiązek informowania lokalnych mediów o wdrożeniu II i III poziomu ostrzeżenia został przypisany zarówno do WCZK, jak i do samorządów gmin. Wydaje się, że lepszą koordynację działań zapewni pozostawienie tego obowiązku na poziomie WCZK. Lokalne portale internetowe i rozgłośnie radiowe rzadko działają w skali, wyłącznie jednej gminy. WCZK powinno więc zapewnić szybsze i bardziej skuteczne przekazywanie komunikatów do mediów.	Nie uwzględniono. W gminach funkcjonują lokalne środki przekazu, które skutecznie docierają do mieszkańców.
55	s. 304 Tabela 134 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s. 307 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK	Rozszerzenie widoczności informacji o II i III poziomie ostrzeżenia poprzez obowiązkowe wykorzystanie istniejących systemów informatycznych, elektronicznych tablic informacyjnych, wyświetlaczy na przystankach, w tramwajach i autobusach.	Aby zapewnić możliwie najszerze rozpowszechnienie informacji o ryzyku wysokich poziomów zanieczyszczeń nie jest wystarczające wykorzystanie jedynie stron internetowych, ale konieczne jest włączenie do systemu obiegu informacji wszelkich dostępnych nośników informacji w przestrzeni publicznej. Takimi nośnikami informacji mogą być wyświetlacze elektroniczne na szkołach i urzędach (np. jeśli szkoła lub urząd jest wyposażony w tablicę LED prezentującą jakość powietrza), ale również wyświetlacze na przystankach lub ekrany wewnątrz pojazdów komunikacji publicznej. Część gmin ma również	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „Samorządy gminne umieszczają na dostępnych w gminie elektronicznych nośnikach informacji (np. wyświetlacze elektroniczne na szkołach i urzędach, wyświetlacze na przystankach lub ekrany wewnątrz pojazdów komunikacji publicznej, gminne systemy ostrzegania mieszkańców poprzez sms) oraz na stronach internetowych...”

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
56	<p>s. 305 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK</p> <p>s. 308 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK</p> <p>Wiersz: Ścieżka informacyjna.</p>	<p>Propozycja zmiany brzmienia:</p> <p>3. PCZK przekazują informacje samorządom gminnym na danym obszarze o ogłoszonym poziomie.</p>	<p>własne systemy ostrzegania zainteresowane osoby sms-ami o różnego typu zagrożeniach.</p> <p>Dlatego w ramach PDK powinno być obowiązkowe włączenie do systemu informowania o II i III poziomie ostrzegania dostępnych w danej gminie elektronicznych nośników informacji, jeżeli są możliwości techniczne, aby wyświetlać tego typu dane.</p> <p>Wprowadzenie jednoznaczego zapisu wskazującego odpowiedzialność za informowanie placówek oświatowych, opiekuńczych i opieki zdrowotnej innych niż podlegające starostom (pkt 6) pozwoli na uniknięcie wątpliwości, kto powinien informować te jednostki.</p> <p>Dotychczasowy zapis może budzić wątpliwości, co pokazały badania prowadzone wśród szkół i przedszkoli w woj. śląskim – część tych instytucji jest informowana przez własne gminy, część przez PCZK, część wcale nie jest informowana.</p> <p>Przypisanie tej odpowiedzialności bezpośrednio PCZK pozwoli na ograniczenie zamętu informacyjnego. Ponadto skróci obieg informacji, przez pominięcie jednego szczebla, co ma znaczenie zwł. w mniejszych gminach, gdzie przy mniejszej kadryze ryzyko nieprzekazania informacji wzrasta. Działanie to jest bezkosztowe, wymaga jedynie pozyskania z gmin bazy danych instytucji, które należy informować.</p>	<p>Uwzględniono.</p>
57	<p>s. 306 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK</p> <p>s 309 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK</p> <p>wiersz: Sposób informowania</p>	<p>Nalożenie na wszystkie placówki oświatowe i opiekuńcze obowiązku informowania o ogłoszonym poziomie ostrzegania w zwykłajowo przyjęty w placówce sposób umożliwiający łatwy kontakt z taką informacją (np. przez system ogłoszeń przy wejściu do placówki, systemy typu elektroniczny dziennik itp.).</p>	<p>System taki działa z powodzeniem w placówkach oświatowych m.in. w Rybniku. Pozwala lepiej chronić dzieci i młodzież, dzięki większej świadomości zagrożenia w tych grupach, jak i w grupie rodziców i pracowników tych instytucji. Nie jest to działanie generujące dodatkowe koszty.</p>	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Dodano zapis:</p> <p>„Dobrą praktyką w placówkach oświatowych będzie informowanie o ogłoszonym poziomie ostrzegania w sposób zwykłajowo przyjęty w placówce (np. przez system ogłoszeń przy wejściu do placówki lub z wykorzystaniem systemów informatycznych).”</p>
58	<p>s. 306 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK</p> <p>s 309 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK,</p> <p>wiersz: Sposób informowania</p>	<p>Propozycja zmiany brzmienia:</p> <p>Samorządy gminne umieszczają na głównej stronie internetowej gminy informacje o jakości powietrza lub link do strony (...) oraz informacje o ogłaszanych poziomach ostrzegania przez WCZK.</p>	<p>Gminy powinny być zobowiązane do umieszczenia informacji o jakości powietrza na głównej stronie internetowej gminy, jednoznacznie wskazując powagę problemu i sytuacji. Jest to działanie praktycznie bezkosztowe, a może przełożyć się na znaczny wzrost świadomości społecznej w zakresie konieczności poprawy jakości powietrza.</p>	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Samorządy są zobowiązane do umieszczania informacji w tym zakresie i jest to monitorowane poprzez wskaźniki realizacji Programu.</p>
59	<p>s. 307 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK</p> <p>s 310 Tabela 136 Tryb</p>	<p>Wprowadzenie zakazu stosowania kominków i innych instalacji na paliwo stałe, które nie stanowią głównego źródła ogrzewania, co najmniej od II poziomu ostrzegania PDK.</p>	<p>Zakaz stosowania instalacji, które nie stanowią gł. źródła ciepła, ale mają charakter rekreacyjny (gł. kominków) jest racjonalnym rozwiązaniem w sytuacji ogłoszenia poziomów ostrzegawczych, których celem jest ochrona zdrowia ludzkiego. Działanie to powinno mieć charakter obowiązkowy, nie fakultatywny</p>	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych</p>

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK Wiersz. Podejmowane działania operacyjne		i podlegać kontroli.	na cele rekreacyjne.

Tabela 3. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag organizacji wniesionych w ramach konsultacji społecznych oraz konsultacji na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
60	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kominki i Piece	Str. 314, Działanie operacyjne „Zalecenie ograniczenia stosowania kominków”	Usunięcie w całości tego zapisu	<p>Zgodnie z UCHWAŁĄ NR V/36/1/2017 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, od 1 stycznia 2023 na terenie województwa śląskiego możliwa jest eksploatacja wyłączenie miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń spełniających wymogi ekoprojektu lub mających sprawność min. 80% lub takich, które zostaną wyposażone w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości określonych w punkcie 2 lit. a) załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185. Zatem wprowadzenie takiego zapisu ograniczyłoby użytkowanie nowoczesnych i niskoemisyjnych kominków, ponieważ użytkowanie wszelkich innych jest już zabronione. Zakaz używania kominków w tzw. dni smogowe nie może dotyczyć kominków spełniających wymogi ekoprojektu i innych kominków niskoemisyjnych. Z programu należy usunąć wszelkie zapisy dyskryminujące drewno, które jest odnawialnym źródłem energii oraz wszelkie zapisy promujące gaz, który jest paliwem kopalnym. Projekt ogranicza prawo własności, poprzez wprowadzenie zakazu eksploatacji kominków i miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na biomasę w określone dni, naruszając tym samym art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. POP będąc aktem prawa miejscowego powinien w zakresie ograniczenia prawa własności opierać się na wyrażonej delegacji ustawowej. Delegacji takiej nie daje Art. 91 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Ograniczenia polegają na zakazie eksploatacji przez co uniemożliwiają korzystanie ze spełniających obowiązujące normy i legalnie zakupionych oraz zamontowanych urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem – tym samym naruszają istotę prawa własności. Z braku ustawowego określenia dopuszczalnych ram ograniczeń praw i używając argumentu potrzeby poprawy jakości powietrza ustawodawca na poziomie uchwał lokalnych mógłby zabronić dosłownie wszystkiego i każdemu. Każda bowiem aktywność człowieka ma wpływ na środowisko i jakość powietrza. Projekt aktualizacji w zakresie kominków nie zawiera ani prawidłowej diagnozy ani analizy problemu emisji opartej na inwentaryzacji urządzeń. Jeśli POP wprowadza zakaz eksploatacji bardzo konkretnej, wąskiej grupy urządzeń, to ich wpływ na środowisko powinien być dokładnie udokumentowany, aby taki zakaz był uzasadniony. Emisja z urządzeń ekoprojektowych ma minimalny udział w całości emisji w strefie aglomeracji łódzka. Naszym zdaniem przekroczenie delegacji ustawowej polega tu na tym, że z powodu złej jakości powietrza ograniczono eksploatację urządzeń, których wpływ na emisję nie został udokumentowany. Ustawa bowiem istotnie</p>	<p>Nie uwzględniono. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisje do powietrza.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>umożliwia wprowadzanie zakazów, ale pod pewnymi warunkami. Zgodnie z Art. 91 punkt 7a Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, Program Ochrony Powietrza powinien zawierać podział źródeł zanieczyszczeń i planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny działań naprawczych. Skoro jednym z działań naprawczych jest zakaz eksploatacji kominków, a wkrótce będą to tylko kominki ekoprojektowe, to ta grupa urządzeń powinna być wyszczególniona w projekcie jako źródło zanieczyszczeń, a jej udział w zanieczyszczeniu powietrza powinien być udokumentowany. Niestety projekt nie zawiera takich informacji. Projekt nie określa również planowanego do osiągnięcia efektu ekologicznego, jaki spowoduje wprowadzenie działania naprawczego w postaci zakazu eksploatacji kominków. Pod tym względem projekt nie spełnia wymogów ustawowych. Zgodnie z Art. 91 punkt 7a Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien uwzględniać przeprowadzone przez zarząd województwa analizy udziału w przekroczeniach poziomów substancji w powietrzu poszczególnych grup źródeł emisji tych substancji i określić odpowiednie działania naprawcze w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji. Projekt nie zawiera takiej analizy dla grupy źródeł emisji jaką są kominki, a szczególności kominki ekoprojektowe.</p> <p>Z tych właśnie powodów w lipcu tego roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił mazowiecki Program Ochrony Powietrza w zakresie, w jakim wprowadzał on ograniczenia eksploatacji kominków.</p> <p>Drewno jest paliwem ekologicznym na każdym etapie jego przetworzenia i energetycznego wykorzystania. Produkcja drewna opałowego nie ma negatywnego wpływu na poziom zalesienia w Polsce a wręcz przeciwnie: stymuluje rozwój gospodarki przez zalesianie niezagospodarowanych gruntów i zapewnienia miejsca pracy. Paliwa drzewne są w głównej mierze produktem ubocznym pozyskiwania i przetworzenia drewna pełnowartościowego wykorzystywanego w przemyśle meblarskim i w konstrukcjach drewnianych. Lokalne wykorzystywanie drewna przekłada się na minimalny ślad węglowy wynikający z transportu i przygotowania do wykorzystania jako stałego biopaliwa. Drewno z polskich lasów jako uboczny produkt gospodarki leśnej, jest powszechnie dostępne i niedrogie.</p> <p>W przypadku ogrzewania drewnem powstaje tyle samo dwutlenku węgla, ile wchłonęło ono podczas swojego wzrostu, czego rezultatem jest zerowy bilans emisji CO2. Jest to zgodne z polityką UE, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Używanie drewna, w przeciwieństwie do gazu, który jest paliwem kopalnym, nie wiąże się z emisją gazów</p>	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>cieplarnianych i pozwala na spełnienie wymaganego przez UE udziału OZE w miksie energetycznym.</p> <p>Badania kominków w warunkach rzeczywistych wykazały, że emisja pyłów mieści się w granicach wyznaczonych przez Ekoprojekt a emisja BaP jest 100 do 1000 razy niższa niż przewidują to normy.</p> <p>Wspomniane badania to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie kominka w warunkach rzeczywistych wykonane w 2021 r. na zlecenie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kominki i Piece przez Przedsiębiorstwo Badań i Ekspertyz Środowiska „SEPO” (Raport z badań o numerze 527/10-20/1 i publikacja w Science Direct https://authors.elsevier.com/c/1f1Qc7tDQ9Krmmo). Badanie to wykazało, że emisja BaP z kominka jest o 95,8% niższa niż przewiduje to wskaźnik EMEP i o 97,5% niższa od wskaźnika Krajowej Bazy KOBIZE. 2. Badanie kominka w warunkach rzeczywistych wykonane na zlecenie firmy Hajduk przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla (obecnie Instytut Technologii Paliw i Energii) w 2022 r. (Nr ewidencyjny IChPW 47/2022). Badanie to wykazało, że emisja BaP z kominka jest o 98,3% niższa niż przewiduje to wskaźnik EMEP i aż o 99 % niższa od wskaźnika Krajowej Bazy KOBIZE. W opinii IChPW (obecnie Instytut Technologii Paliw i Energii) kominki spełniające wymogi ekoprojektu wpisują się w trend rozwojowy urządzeń OZE minimalizujących negatywne oddziaływanie na jakość powietrza i są rekomendowane szczególnie w miejscach narażonych na pojawienie się tzw. epizodów smogowych. <p>Drewno jest najtańszym, lokalnym i najłatwiej dostępnym źródłem energii a jednocześnie paliwem odnawialnym. Drewno zastępuje importowane paliwa co prowadzi do wzrostu zatrudnienia w regionie przy pracy w lasach, pozyskiwaniu i przetworstwie drewna. Pracownicy zatrudnieni w regionie wydają zarobione pieniądze w regionie. Import paliw powoduje odpływ pieniędzy z regionu.</p> <p>Zakazy i ograniczenia eksploatacji kominków należy zastąpić edukacją na temat prawidłowego spalania.</p> <p>Programy Ochrony Powietrza powinny być tworzone z dbałością o bezpieczeństwo energetyczne obywateli poprzez promowanie ogrzewaczy pomieszczeń opalanych odnawialną biomasa leśną, spełniających wymagania EKOPROJEKTU na równi z innymi urządzeniami zasilanymi OZE (jak np. pompy ciepła, fotowoltaika). Przepisy takie nie mogą prowadzić do powstawania lub zwiększania zjawiska ubóstwa energetycznego.</p> <p>Importowane paliwa – gaz, węgiel, energia elektryczna – są droższe niż paliwa lokalne, takie jak drewno. W sytuacjach klęsk żywiołowych lub kryzysu energetycznego są one też trudno dostępne. Ograniczenia dla drewna lub ograniczenia eksploatacji</p>	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
61	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice,</p> <p>Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych,</p> <p>Fundacja Frank Bold,</p> <p>Fundacja 360,</p> <p>Gieraltowski Alarm Smogowy,</p> <p>Health & Environment Alliance (HEAL),</p> <p>Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”,</p> <p>Polski Alarm Smogowy,</p>	<p>s. 215, 1.7.2.2. Scenariusz redukcji</p>	<p>Rzeczelną analizą alternatywnych scenariuszy działań naprawczych celem osiągnięcia poprawy jakości powietrza w najkrótszym możliwym terminie.</p>	<p>urządzeń na drewno w oczywisty sposób powodują większe koszty dla gospodarstw domowych.</p> <p>W obliczu rosnących cen gazu, braku pewności co do ciągłości dostaw tego surowca oraz zawieszenia przez dostawców gazu wykonywania nowych przyłączy, wszelkie ograniczenia możliwości używania biomasy prowadzą wprost do ubóstwa energetycznego i godzą w bezpieczeństwo energetyczne uzależniając ludzi od dużych sieci przesyłowych i skazując na monopol dostawców i związane z tym wysokie ceny.</p> <p>Ograniczenia i zakazy dla najtańszego, lokalnego i odnawialnego źródła energii jakim jest drewno w oczywisty sposób pogarszają i tak trudną sytuację osób najuboższych. Inne źródła energii lub nowoczesne i drogie technologie są dla osób najuboższych po prostu nieosiągalne. Program przez swoje dotychczasowe zapisy prowadzi do powstawania zjawiska ubóstwa energetycznego.</p> <p>Obowiązkiem Programu ochrony powietrza jest wskazanie scenariuszy wielkości emisji w roku docelowym, a więc dobrą praktyką powinna być analiza co najmniej kilku różnych scenariuszy działań, aby wybrać scenariusz realny do wdrożenia, który zapewni osiągnięcie poprawy jakości powietrza w możliwie najkrótszym terminie.</p> <p>POP dla woj. śląskiego teoretycznie wskazuje na dwa scenariusze – „scenariusz bazowy” i „scenariusz redukcji”, ale faktycznie scenariusz redukcji nie różni się od scenariusza bazowego. Nie wskazano w nim żadnych dodatkowych działań dla żadnego z sektorów. Mimo, że „scenariusz bazowy” zapewnia osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń w roku prognozy 2026, to nie wiadomo czy możliwe byłoby osiągnięcie tych poziomów wcześniej, bo nie zostało to przeanalizowane w żadnym ze scenariuszy. Nie wiadomo również czy możliwe byłoby osiągnięcie niższych stężeń w roku 2026, bardziej zbliżonych do rekomendacji WHO i projektu nowej dyrektywy CAPE. Związana, że zgodnie z projektem nowej dyrektywy CAPE nowe, znacznie niższe poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń będą obowiązywały od roku 2030, a więc już 4 lata po roku docelowym obecnego POP.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Zakres programu ochrony powietrza określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1159). Wskazuje ono, że najpieniew POP należy zbadać jak realizacja przepisów prawa wpłynie na jakość powietrza. To zbadane zostało w ramach scenariusza bazowego. Dopiero, gdy to nie przyniesie wymaganej poprawy należy zaproponować dodatkowe działania. Przeprowadzona analiza redukcji emisji w wyniku realizacji uchwały antysmogowej i modelowanie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń wykazały, że w przypadku województwa śląskiego, realizacja obowiązków przepisów prawa jest wystarczająca do dotrzymania poziomów dopuszczalnych i docelowego w powietrzu. Biorąc pod uwagę możliwości techniczne i ekonomiczne wskazany termin 31.12.2026 jest najkrótszym możliwym terminem.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Porajski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>				
62	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice,</p> <p>Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych,</p> <p>Fundacja Frank Bold,</p> <p>Fundacja 360,</p> <p>Gieraltowski Alarm Smogowy,</p> <p>Health & Environment Alliance (HEAL),</p> <p>Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”,</p> <p>Polski Alarm Smogowy,</p> <p>Porajski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>	<p>s. 220, 1.8.1 Informacja o możliwościach podjęcia działań w obszarach przekroczeń</p>	<p>Wskazanie jako obowiązkowego wsparcia osób ubogich energetycznie w działaniu: Edukacja ekologiczna dla każdej strefy poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikację takich osób w gminie, – skierowanie do nich bezpośredniej informacji o: kosztach alternatywnych źródeł ogrzewania, możliwościach dofinansowania do zmiany sposobu ogrzewania, obowiązkach wynikających z uchwały antysmogowej, <p>Jako fakultatywne działanie można wskazać promocję i wdrażanie programów typu Ogrzeje sąsiada, który służy zaangażowaniu mieszkańców w identyfikację osób ubogich energetycznie na terenie Godowa.</p>	<p>Wsparcie osób ubogich, starszych, niezaradnych życiowo oraz niewykształconych, które w dużej części stanowią grupę ubogich energetycznie, jest ważne, ale nie znajduje bezpośredniego odbicia w harmonogramie działań naprawczych. Osoby te w większości nie skorzystają samodzielnie z punktu Czystego Powietrza, wymagają wsparcia już na etapie poinformowania. Gminne programy dotacyjne, tam gdzie funkcjonują, mogą skupiać się w pierwszej kolejności na wsparciu właśnie osób ubogich energetycznie. Wymaga to jednak skutecznej identyfikacji tej grupy, dotarcia do niej z informacją, wsparcia w wyborze źródła i prowadzenie przez proces termomodernizacji.</p>	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Wskazano jako dobrą praktykę dla ekodoradców, a nie obywateli, identyfikację osób potrzebujących i skierowanie do nich wsparcia, jeżeli wyrażą na to zgodę.</p>
63	<p>Alarm Smogowy</p>	<p>s. 233, 1.8.4.</p>	<p>Wskazanie obowiązkowych działań Urzędu Marszałkowskiego</p>	<p>Efektywna realizacja obowiązkowych działań gmin wymaga</p>	<p>Wyjaśnienie.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>– Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>	<p>Harmonogram realizacji</p> <p>w zakresie wsparcia samorządów gminnych i powiatowych oraz koordynacji działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – koordynacja współpracy między gminami / miastami poprzez organizację szkoleń, warsztatów wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, – bieżący monitoring wdrażania uchwały antysmogowej poprzez cykliczną publikację raportów i rankingów aktywności gmin w zakresie liczby wymian kotłów, liczby pozostałych kotłów niespełniających wymogów uchwały oraz liczby prowadzonych kontroli. – współfinansowanie w ramach regionalnego programu operacyjnego lub budżetu województwa prowadzenia kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej w gminach, tworzenia straży gminnych oraz zatrudnienia ekodoradców. 	<p>wsparcia i koordynacji ze strony urzędu marszałkowskiego. Dłatego obowiązki w tym zakresie również powinny zostać określone w POP.</p> <p>Działania urzędu marszałkowskiego powinny obejmować monitorowanie działań podejmowanych przez gminy z wskazywaniem postępów w realizacji uchwały antysmogowej. Równie ważna jest rola koordynatora w zakresie współpracy i wymiany doświadczeń między gminami, aby wszyscy mogli czerpać wzorce od najlepszych, najbardziej aktywnych i skutecznych gmin.</p> <p>Dodatkowo zarząd województwa ma możliwość programowania środków finansowych niezbędnych dla wsparcia gmin, zwłaszcza tych z mniejszym budżetem własnym, aby mogły prowadzić działania doradcze dla mieszkańców i działania kontrolne.</p>	<p>Zarząd Województwa Śląskiego wspiera gminy poprzez organizację spotkań, szkoleń, konferencji oraz poprzez dofinansowanie działań w zakresie poprawy jakości powietrza takie jak: zatrudnienie ekodoradców współfinansowane z Programu Life, organizacja Inicjatywy Antysmogowej oraz Gmina Pełną Piersią w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza.</p>	
64	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych,</p>	<p>Działanie PL2401_ZSO / PL2402_ZSO / PL2403_ZSO / PL2404_ZSO / PL2405_ZSO s. 234-235; 1.8.4.1 s. 243; 1.8.4.2</p> <p>Doprecyzowanie, że hierarchia działań jest wiążąca (a nie stanowi jedynie rekomendacji).</p>	<p>Hierarchia powinna być wiążąca nie tylko w zakresie pkt 1, 2, 3 i 4 wskazanych w opisie działania naprawczego, ale również w zakresie poszczególnych tiretów w pkt 2 i 3, tj. w przypadku wymiany istniejących urządzeń grzewczych na nowe urządzenia grzewcze (pkt 2) oraz w przypadku nowych budynków (pkt 3), zastosowanie urządzenia znajdującego się niżej w hierarchii powinno być dopuszczalne wyłącznie, jeżeli zastosowanie urządzenia znajdującego się wyżej w hierarchii nie jest możliwe ze względów technicznych lub jeżeli koszty związane z jego</p>	<p>Nie uwzględniono. Podmioty eksploatujące instalacje grzewcze, znając swoje możliwości finansowe i techniczne, wybierają odpowiedni sposób ogrzewania bezemisyjny lub niskemisyjny.</p>	

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gierałtowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk	s. 250; 1.8.4.3 s. 256; 1.8.4.4 s. 262; 1.8.4.5		zastosowaniem są nieproporcjonalne do korzyści. Przykładowo, zastosowanie ogrzewania gazowego powinno być dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nie jest możliwe zastosowanie ogrzewania w oparciu o OZE (pompy ciepła skojarzonej z fotowoltaiką). Przyjęcie takiego rozwiązania jest spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie, którego celem strategicznym jest C Wysoka jakość środowiska, odnosząc się do jakości powietrza w działaniu „Niskoemisyjne Śląskie”, wskazuje na konieczność przedsięwzięć: 2. Rozwój OZE, w tym wsparcie prosumentów i klastrów energii, 4. Wpieranie i promowanie podłączania indywidualnych gospodarstw domowych do zbiorowego systemu zaopatrywania w energię, gaz i ciepło.	
65	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gierałtowski Alarm Smogowy,	Działanie PL2401_ZSO / PL2402_ZSO / PL2403_ZSO / PL2404_ZSO / PL2405_ZSO s. 234; 1.8.4.1 s. 243; 1.8.4.2 s. 250; 1.8.4.3 s. 256; 1.8.4.4 s. 262; 1.8.4.5	Usunięcie z opisu działania naprawczego pkt 2) tiretu: – nowe kotły węglowe spełniające wymogi ekoprojektu Usunięcie z opisu działania naprawczego z pkt 3) tiretu: – montaż nowych kotłów węglowych spełniających wymogi ekoprojektu	Należy wprowadzić całkowity zakaz instalacji źródeł opalanych węglem w nowych budynkach. W tym zakresie POP nie będzie wkraczał w zakres tzw. uchwały antysmogowej, ponieważ uchwała antysmogowa reguluje zasady eksploatacji instalacji, a nie wprowadza ograniczeń lub zakazów w zakresie projektowania nowych budynków. Należy przy tym dokładnie zdefiniować pojęcie nowego budynku, aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych (sugerowane rozwiązanie określenie daty wydania pozwolenia na budowę lub daty zgłoszenia od których budynek jest „nowy” w rozumieniu POP), Zakaz instalowania nowych urządzeń opalanych węglem jest spójny również z Polityką Energetyczną Polski do 2040 r., która zakłada odejście od stosowania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., na obszarach wiejskich do 2040 r. Będzie miał również pozytywny wpływ na zmiany klimatu.	Nie uwzględniono. Program ochrony powietrza nie jest dokumentem, który mógłby zakazać stosowania paliw węglowych w nowych budynkach.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Health & Environment Alliance (HEAL),</p> <p>Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”,</p> <p>Polski Alarm Smogowy,</p> <p>Porajski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bełk</p>				
66	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice,</p> <p>Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych,</p> <p>Fundacja Frank Bold,</p> <p>Fundacja 360,</p> <p>Gieraltowski Alarm Smogowy,</p> <p>Health & Environment Alliance (HEAL),</p> <p>Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,</p>	<p>Działanie PL2401_ZSO / PL2402_ZSO / PL2403_ZSO / PL2404_ZSO / PL2405_ZSO s. 235; 1.8.4.1 s. 243; 1.8.4.2 s. 250; 1.8.4.3 s. 256; 1.8.4.4 s. 262; 1.8.4.5</p>	<p>Propozycja zmiany brzemienia: – stosowanie zbiorników buforowych jako obowiązkowe w przypadku wszystkich kotłów na paliwo stałe (zgodnie z dokumentacją techniczną kotła), także istniejących.</p>	<p>Należy wprowadzić obowiązek wyposażenia kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa spełniających wymagania 5 klasy lub ekoprojektu w zbiornik buforowy o odpowiedniej pojemności (również w przypadku kotłów istniejących). Obecnie wymóg ten dotyczy wyłącznie finansowania ze środków publicznych, w dodatku sformułowanie „kotłów z ręcznym podawaniem paliwa (kotły zgazowujące)” może sugerować, że ten obowiązek dotyczy wyłącznie kotłów zgazowujących. Brak stosowania zbiorników buforowych ma negatywne konsekwencje dla emisji zanieczyszczeń - nawet w przypadku spełnienia przez urządzenie wymagań ekoprojektu (w tym z automatycznym podawaniem paliwa) brak zbiornika nie pozwala na osiągnięcie przez kocioł mocy i sprawności pozwalających na emisje zanieczyszczeń w limitach określonych dla urządzeń tej klasy.</p>	<p>Nie uwzględniono. Program ochrony powietrza nie jest dokumentem, który mógłby nakazać użytkownikom kotłów zakupienia zbiornika buforowego. Natomiast gminy w regulaminie dofinansowania do wymiany źródła ciepła mają możliwość, by taki wymóg zamieścić.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>				
67	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieratowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm</p>	<p>Działanie PL2401_EE / PL2402_EE / PL2403_EE / PL2404_EE / PL2405_EE s. 238; 1.8.4.1 s. 246; 1.8.4.2 s. 253; 1.8.4.3 s. 259; 1.8.4.4 s. 265; 1.8.4.5</p>	<p>Wskazanie terminu realizacji obowiązku zapewnienia ekodorady, uruchomienia punktu obsługi programu Czyste Powietrze oraz zamieszczenia informacji na głównej stronie internetowej maksymalnie 6 miesięcy od wejścia w życie uchwały w sprawie Programu ochrony powietrza.</p>	<p>Wskazane obowiązki są działaniami realizowanymi przez cały okres Programu (do końca 2026), ale konieczne jest też określenie terminu początkowego przy uwzględnieniu czasu na zatrudnienie pracownika, uruchomienie punktu obsługi oraz modyfikację strony internetowej.</p>	<p>Wyjaśnienie. Z założenia uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji Programu wejście w życie z dniem 1.01.2024 roku. W sprawozdaniach z realizacji działań za 2024 rok gminy będą musiały określić, czy spełniły obowiązek zapewnienia ekodorady (wskaźnik monitorowanie postępu). Oznacza to, że w ciągu 2024 roku muszą zapewnić ekodoradcę. Uznano to za wystarczające określenie terminu początkowego.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk				
68	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,	Działanie PL2401_EE / PL2402_EE / PL2403_EE / PL2404_EE s. 238; 1.8.4.1 s. 246; 1.8.4.2 s. 253; 1.8.4.3 s. 259; 1.8.4.4	Propozycja zmiany brzmienia: Efekt rzeczowy: Minimum 20 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie, przy czym odbiorcami co najmniej połowy wydarzeń powinny być osoby pełnoletnie.	Wydarzenia edukacyjne nie powinny zostać zdominowane przez akcje szkolne. Edukacja dzieci i młodzieży jest ważna, ale należy pamiętać, że cały czas trzeba edukować i uświadamiać osoby, które w swoich domach decydują o sposobie ogrzewania, czyli osoby dorosłe.	Nie uwzględniono. Wymagaby to dodatkowego monitorowania do jakich osób trafiają treści przekazywane w ramach wydarzeń i akcji edukacyjnych oraz ich identyfikowania i gromadzenia danych osobowych, z którymi następnie należy postępować zgodnie z RODO.
69	Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk Alarm Smogowy – Czechowice-	Działanie PL2405_EE	Propozycja zmiany brzmienia: Efekt rzeczowy: Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle	Wydarzenia edukacyjne nie powinny zostać zdominowane przez akcje szkolne. Edukacja dzieci i młodzieży jest ważna, ale należy	Nie uwzględniono. Wymagaby to dodatkowego

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieratowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>	<p>s. 265; 1.8.4.5</p>	<p>związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie, przy czym odbiorcami co najmniej połowy wydarzeń powinny być osoby pełnoletnie.</p>	<p>pamiętać, że cały czas trzeba edukować i uświadamiać osoby, które w swoich domach decydują o sposobie ogrzewania, czyli osoby dorosłe.</p>	<p>monitorowania do jakich osób trafiają treści przekazywane w ramach wydarzeń i akcji edukacyjnych oraz ich identyfikowania i gromadzenia danych osobowych, z którymi następnie należy postępować zgodnie z RODO.</p>
70	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank</p>	<p>Działanie PL2401_KPP / PL2402_KPP / PL2403_KPP / PL2404_KPP / PL2405_KPP s. 239; 1.8.4.1 s. 247; 1.8.4.2 s. 254; 1.8.4.3 s. 260; 1.8.4.4</p>	<p>Propozycja zmiany brzmienia: W przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej raz, gdy niemożliwe jest określenie 10% poziomu kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów kontrola powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska lub pozostałości ogniska na terenie otwartym.</p>	<p>Zmiana pozwoli na pobieranie próbek popiołu również w sytuacji spalania odpadów na otwartym terenie. Nie w każdej sytuacji, w której dochodzi do tego wykroczenia, możliwe jest bezpośrednio stwierdzenie spalania odpadów – analogicznie jak przy spalaniu odpadów w paleniskach w piecach i kotłach.</p>	<p>Nie uwzględniono. Brak metodyki na pobór próbki i określenie na podstawie badania popiołu z ogniska, czy były w nim spalane odpady.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>	<p>s. 266; 1.8.4.5</p>			
71	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health &</p>	<p>Działanie PL2401_KPP / PL2402_KPP / PL2403_KPP / PL2404_KPP / PL2405_KPP s. 239; 1.8.4.1 s. 247; 1.8.4.2 s. 254; 1.8.4.3 s. 260; 1.8.4.4 s. 266; 1.8.4.5</p>	<p>Propozycja zmiany brzmienia: Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość polegającą na nieprzeleştirzaniu uchwały antysmogowej dla woj. śląskiego, gmina (starosta) ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę w ciągu 3 miesięcy w sezonie grzewczym lub w ciągu 6 miesięcy w pozostałym okresie.</p>	<p>Należy doprecyzować, że kontrole następcze powinny służyć eliminacji przede wszystkim źródeł niespełniających wymagań uchwały antysmogowej. Ponadto zgodnie z planowanym efektem rzeczowym dla tego działania, obowiązek kontroli następczych powinien dotyczyć także starostów odpowiedzialnych za kontrolę podmiotów gospodarczych. Nawet półroczny okres dostosowania źródła do wymagań uchwały antysmogowej należy odpowiednio skrócić. Sformułowanie „za” może niepotrzebnie utrudniać prowadzenie weryfikacji, proponowane przez nas sformułowanie pozwala na większą elastyczność kontroli następczej.</p>	<p>Wyjaśnienie. Wprowadzono zapis, że „ponowną kontrolę należy przeprowadzić w terminie do 6 miesięcy”.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bełk				
72	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gierałtowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie	Działanie PL2401_KPP / PL2402_KPP / PL2403_KPP / PL2404_KPP / PL2405_KPP s. 239; 1.8.4.1 s. 248; 1.8.4.2 s. 255; 1.8.4.3 s. 261; 1.8.4.4 s. 267; 1.8.4.5	Proponowane zwiększenie liczby kontroli rutynowych jest adekwatne do skali problemu zanieczyszczenia powietrza. Należy jednak wziąć pod uwagę, że prawdopodobnie jest zaostrożenie dotychczasowych poziomów stężeń substancji w powietrzu (zgodnie z rekomendacjami WHO), co może oznaczać konieczność podjęcia znacznie bardziej radykalnych działań i proponowana liczba kontroli w tej sytuacji okazy się niewystarczająca dla spełnienia swojej funkcji przez to działanie naprawcze.	Skuteczna egzekucja przepisów, w tym uchwały antysmogowej, jest kluczowa dla powodzenia działań naprawczych i redukcji zanieczyszczenia powietrza. Założone efekty rzeczowe są realne do osiągnięcia i powiązane z wielkością gminy. W przeciwieństwie do efektów rzeczowych w dotychczas obowiązującym POP, które były osiągalne przez gminy bez żadnych problemów, proponowane mają szansę skutecznie ograniczać emisję przez eliminowanie urządzeń niezgodnych z uchwałą antysmogową. Działania kontrolne w takiej skali powinny być osiągalne dla gmin zwłaszcza w przypadku powiązania ich z proponowanym przez nas działaniem dot. ustalenia liczby urządzeń niespełniających wymogów uchwały antysmogowej i weryfikacją wpisów bazy CEEB.	Nie uwzględniono. W wyniku zasadnych uwag gmin zmniejszono wymaganą liczbę kontroli.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>„Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>				
73	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy,</p>	<p>Działanie PL2401_OET, s. 241</p>	<p>Dodanie w opisie działania naprawczego pkt. 4) obowiązek przeprowadzenia analizy możliwości/zasadności wprowadzenia stref czystego transportu (SCT) w aglomeracjach/Bielsku-Białej/Częstochowie (bez strefy śląskiej) 5) wprowadzenie SCT, jeżeli wyniki analizy wskazują na istotny, pozytywny efekt ekologiczny.</p>	<p>Strefy czystego transportu są instrumentem pozwalającym ograniczać emisje z transportu zdecydowanie efektywniej, niż rozbudowa infrastruktury rowerowej (choć zadanie to jest pożądane), czy kontrole stacji diagnostycznych. W Polsce SCT wprowadzają już samorzady w Krakowie i Warszawie. Pojawiające się inicjatywy w tym zakresie (np. Metropolii G-Z, Gliwic) otrzymałyby dzięki temu pozytywny impuls.</p>	<p>Nie uwzględniono. Działanie takie nie znajduje potwierdzenia w przeprowadzonych analizach (pomiary, modelowanie). Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu (za które w największym stopniu odpowiada sektor transportu samochodowego) notowane są jedynie przy autostradzie A4.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
74	<p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p> <p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice,</p> <p>Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych,</p> <p>Fundacja Frank Bold,</p> <p>Fundacja 360,</p> <p>Gieraltowski Alarm Smogowy,</p> <p>Health & Environment Alliance (HEAL),</p> <p>Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”,</p> <p>Polski Alarm Smogowy,</p> <p>Porajski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>	<p>s. 284, 1.9.1. Proponowane wskaźniki monitorowania</p>	<p>Jednym ze wskaźników monitorowania powinna być liczba indywidualnych urządzeń grzewczych na terenie gminy niespełniających wymagań uchwały antysmogowej obowiązujących od 1 stycznia 2022 roku oraz tych, które nie będą spełniały ograniczeń w kolejnych terminach wskazanych w uchwale.</p> <p>Samorządy powinny rozliczyć się z liczby kotłów niespełniających wymagań na dzień 1 stycznia 2022 r. do trzech miesięcy od wejścia w życie zaktualizowanego POP.</p> <p>Rozliczenie z liczby kotłów, które nie będą spełniały wymogów narzucanych przez kolejne terminy zapisane w uchwale antysmogowej powinno nastąpić do 6 miesięcy od wejścia tych ograniczeń w życie.</p>	<p>Z uzasadnienia uchwały antysmogowej dla woj. śląskiego wynika, że około 94 proc. B(a)P pochodzi z indywidualnych urządzeń grzewczych. W 2021 r. stacja pomiarowa w Rybniku odnotowała stężenie B(a)P na poziomie 10,1 ng/m³, zaś po wejściu w życie pierwszego terminu restrykcyjnego uchwały antysmogowej (1 stycznia 2022 r.) ilość B(a)P odnotowana przez tę stację za 2022 r. zmalała do 5,9 ng/m³. Wg zgłaszających uwagę poprawa jakości powietrza w zakresie B(a)P ma bezpośredni związek z realizacją zapisów uchwały antysmogowej, a stąd potrzeba bezwzględnej egzekwowania jej postanowień.</p> <p>Samorządy, na terenie których funkcjonują indywidualne urządzenia grzewcze niespełniające wymagań uchwały antysmogowej, powinny w terminie trzech miesięcy od złożenia sprawozdania wskazać, jakie działania zamierzają podjąć, by wyeliminować te kotły.</p> <p>Przekazanie danych o liczbie kotłów musi być poprzedzone analizą danych CEEB oraz weryfikacją danych poprzez kontrolę w terenie.</p>	<p>Wyjaśnienie. Dodano wskaźnik monitorowania „liczba pozaklasowych źródeł ciepła na paliwo stałe na terenie gminy wg stanu na 31 grudnia w bazie CEEB”.</p>
75	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice,</p>	<p>s. 302, Tabela 133 Tryb postępowania</p>	<p>I poziom zagrożenia powinien być ogłaszany nie tylko w przypadku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego, ale również w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego</p>	<p>Warunki ogłoszenia I poziomu ostrzeżenia powinny obejmować również sytuację wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego zanieczyszczeń, a nie wyłącznie sytuację</p>	<p>Uwzględniono.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk	w ramach I POZIOMU ostrzegania PDK	zanieczyszczeń.	faktycznego przekroczenia poziomu dopuszczalnego.	
76	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold,	s. 302, 1.12.3 Tabela 133 Tryb postępowania w ramach I POZIOMU ostrzegania PDK s. 310 1.12.3, Tabela 135 Tryb postępowania w ramach	Dodanie w opisie działań organizacyjnych na poziomie I: Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach opieki zdrowotnej Usunięcie z opisu działań organizacyjnych na poziomie III: Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych Zbudowanie i aktualizacja baz danych o jednostkach opieki zdrowotnej	Racjonalnym działaniem jest tworzenie bazy danych jednostek, które należy ostrzegać, już na najniższym poziomie informowanie, zamiast dopiero w sytuacji, kiedy pojawia się ryzyko ogłoszenia III poziomu, czyli alarmowego. Trudno wyjaśnić, że dopiero podczas ogłoszenia alarmu smogowego organy odpowiedzialne zaczynają tworzyć bazę podmiotów, które należy ostrzec.	Uwzględniono.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Fundacja 360, Gierałtowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bełk	III POZIOMU ostrzegania PDK Wiersz: Działania operacyjne			
77	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gierałtowski Alarm Smogowy, Health & Environment	s. 304, Tabela 134 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK s. 307, Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK	Doprecyzowanie, czy warunek dotyczący prognoz zanieczyszczenia powietrza przy ogłaszaniu II i III poziomu ostrzegania ma zastosowanie łącznie z ryzykiem przekroczenia poziomu informowania / alarmowego ogłaszanych przez GIOŚ, czy jest warunkiem niezależnym.	Dla II i III poziomu ostrzegania określono dwa warunki wdrażania, przy czym nie jest jednoznaczne, czy muszą one wystąpić łącznie, czy wystąpienie jednego z nich jest wystarczające do uruchomienia działań krótkoterminowych. Wydaje się, że warunek wynikający z prognoz zanieczyszczeń jest niepotrzebny, gdyż już w pierwszym warunku określonym jako ryzyko przekroczenia poziomu informowania / alarmowego GIOŚ powinien korzystać zarówno z prognoz jak i z pomiarów.	Uwzględniono.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bełk				
78	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj	s. 304, Tabela 134 Tyb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK s. 307, Tabela 135 Tyb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK	Doprecyzowanie wiodącej roli WCZK w zakresie informowania mediów regionalnych i lokalnych w zakresie wdrożenia II i III poziomu ostrzegania.	Obowiązek informowania lokalnych mediów o wdrożeniu II i III poziomu ostrzegania został przypisany zarówno do WCZK, jak i do samorządów gmin. Wydaje się, że lepszą koordynację działań zapewni pozostawienie tego obowiązku na poziomie WCZK. Lokalne portale internetowe i ogłoszenie radiowe rzadko działają w skali wyłącznie jednej gminy. WCZK powinno więc zapewnić szybsze i bardziej skuteczne przekazywanie komunikatów do mediów.	Nie uwzględniono. W gminach funkcjonują lokalne środki przekazu, które skutecznie docierają do mieszkańców.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Smoga", Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bełk				
79	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gierałtowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy,	s. 304, Tabela 134 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s. 307, Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK	Rozszerzenie widoczności informacji o II i III poziomie ostrzeżenia poprzez obowiązkowe wykorzystanie istniejących systemów informatycznych, elektronicznych tablic informacyjnych, wyświetlaczy na przystankach, w tramwajach i autobusach.	Aby zapewnić możliwie najszersze rozpowszechnienie informacji o ryzyku wysokich poziomów zanieczyszczeń nie jest wystarczające wykorzystanie jedynie stron internetowych, ale konieczne jest włączenie do systemu obiegu informacji wszelkich dostępnych nośników informacji w przestrzeni publicznej. Takimi nośnikami informacji mogą być wyświetlacze elektroniczne na szkołach i urzędach (np. jeśli szkoła lub urząd jest wyposażony w tablicę LED prezentującą jakość powietrza), ale również wyświetlacze na przystankach lub ekrany wewnątrz pojazdów komunikacji publicznej. Część gmin ma również własne systemy ostrzegania zainteresowane osoby sms-ami o różnego typu zagrożeniach. Dlatego w ramach PDK powinno być obowiązkowe włączenie do systemu informowania o II i III poziomie ostrzeżenia dostępnych w danej gminie elektronicznych nośników informacji, jeżeli są możliwości techniczne, aby wyświetlać tego typu dane.	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „Samorządy gminne umieszczają na dostępnych w gminie elektronicznych nośnikach informacji (np. wyświetlacze elektroniczne na szkołach i urzędach, ekrany wewnątrz pojazdów komunikacji publicznej, gminne systemy ostrzegania mieszkańców poprzez sms) oraz na stronach internetowych...”

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk				
80	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowicki Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk	s. 305 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s. 308 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK Wiersz: Ścieżka informacyjna.	Propozycja zmiany brzemienia: 3. PCZK przekazują informacje samorządom gminnym na danym obszarze o ogłoszonym poziomie.	<p>Wprowadzenie jednoznacznego zapisu wskazującego odpowiedzialność za informowanie placówek oświatowych, opiekuńczych i opieki zdrowotnej innych niż podlegające starostom (pkt 6) pozwoli na uniknięcie wątpliwości, kto powinien informować te jednostki.</p> <p>Dotychczasowy zapis może budzić wątpliwości, co pokazały badania prowadzone wśród szkół i przedszkoli w woj. śląskim – część tych instytucji jest informowana przez własne gminy, część przez PCZK, część wcale nie jest informowana.</p> <p>Przypisanie tej odpowiedzialności bezpośrednio PCZK pozwoli na ograniczenie zamętu informacyjnego. Ponadto skróci obieg informacji, przez pominięcie jednego szczebla, co ma znaczenie zwł. w mniejszych gminach, gdzie przy mniejszej kadrye ryzyko nieprzekazania informacji wzrasta. Działanie to jest bezkosztowe, wymaga jedynie pozyskania z gmin bazy danych instytucji, które należy informować.</p>	Uwzględniono.
81	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice,	s. 306 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach	Nałożenie na wszystkie placówki oświatowe i opiekuńcze obowiązku informowania o ogłoszonym poziomie ostrzeżenia w zwykajowo przyjęty w placówce sposób umożliwiający łatwy kontakt z taką informacją (np. przez system ogłoszeń przy wejściu	System taki działa z powodzeniem w placówkach oświatowych m.in. w Rybniku. Pozwala lepiej chronić dzieci i młodzież, dzięki większej świadomości zagrożenia w tych grupach, jak i w grupie rodziców i pracowników tych instytucji. Nie jest to działanie	Uwzględniono częściowo. Dodano zapis: „Dobra praktyką w placówkach oświatowych będzie informowania

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>	<p>II POZIOMU ostrzeżenia PDK s.309 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK wiersz: Sposób informowania</p>	<p>do placówki, systemy typu elektroniczny dziennik itp.).</p>	<p>generujące dodatkowe koszty.</p>	<p>o ogłoszonym poziomie ostrzeżenia w sposób zwykająkowo przyjęty w placówce (np. przez system ogłoszeń przy wejściu do placówki lub z wykorzystaniem systemów informatycznych).”</p>
82	<p>Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold,</p>	<p>s. 306 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s.309 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU</p>	<p>Propozycja zmiany brzmienia: Samorządy gminne umieszczają na głównej stronie internetowej gminy informacje o jakości powietrza lub link do strony (...) oraz informacje o ogłaszanych poziomach ostrzeżenia przez WVCZK.</p>	<p>Gminy powinny być zobowiązane do umieszczenia informacji o jakości powietrza na głównej stronie internetowej gminy, jednoznacznie wskazując powagę problemu i sytuacji. Jest to działanie praktycznie bezkosztowe, a może przelożyć się na znaczny wzrost świadomości społecznej w zakresie konieczności poprawy jakości powietrza.</p>	<p>Wyjaśnienie. Samorządy są zobowiązane do umieszczania informacji i jest to monitorowane poprzez wskaźniki realizacji Programu.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL), Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”, Polski Alarm Smogowy, Porajski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk	ostrzeżenia PDK, wiersz: Sposób informowania			
83	Alarm Smogowy – Czechowice-Dziedzice, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, Fundacja Frank Bold, Fundacja 360, Gieraltowski Alarm Smogowy, Health & Environment Alliance (HEAL),	s. 307 Tabela 135 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK s 310 Tabela 136 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK Wiersz: Podejmowane działania operacyjne	Wprowadzenie zakazu stosowania kominków i innych instalacji na paliwo stałe, które nie stanowią głównego źródła ogrzewania, co najmniej od II poziomu ostrzeżenia PDK.	Zakaz stosowania instalacji, które nie stanowią gł. źródła ciepła, ale mają charakter rekreacyjny (gł. kominków) jest racjonalnym rozwiązaniem w sytuacji ogłoszenia poziomów ostrzegawczych, których celem jest ochrona zdrowia ludzkiego. Działanie to powinno mieć charakter obowiązkowy, nie fakultatywny i podlegać kontroli.	Uwzględniono częściowo. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne.

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	<p>Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie „Nie Dokarmiaj Smoga”,</p> <p>Polski Alarm Smogowy,</p> <p>Porajski Alarm Smogowy,</p> <p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Belk</p>				
84	<p>Fundacja Frank Bold,</p> <p>Fundacja Napraw Sobie Miasto,</p> <p>Koordynator Clean Cities Campaign</p>	<p>s. 228, 1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych s. 233, 1.8.4. Harmonogram realizacji</p>	<p>We wszystkich strefach województwa śląskiego należy wprowadzić obowiązek prowadzenie stałego lub okresowego monitoringu jakości powietrza przy szkołach i żłobkach, jako uzupełnienie Państwowego Monitoringu Środowiska wraz z obowiązkami informowania rodziców dzieci uczęszczających do ww. placówek o wynikach pomiarów</p>	<p>Kwestią udowodnioną naukowo i bezsporną jest to, że dzieci i młodzież to grupa szczególnie narażona na szkodliwe oddziaływanie powietrza zanieczyszczonego pyłami zawieszonymi i tlenki azotu. Badania naukowe wskazują, że ekspozycja na tlenki azotu ma szereg poważnych skutków zdrowotnych u dzieci, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – problemy z układem oddechowym, takie jak astma, przewlekłe zapalenie oskrzeli oraz nawracające infekcje górnych dróg oddechowych, – zaburzenia rozwojowe (badania sugerują, że ekspozycja na tlenki azotu w okresie rozwojowym może wpłynąć na rozwijający się układ nerwowy i mózg dziecka, co może prowadzić do trwałych problemów zdrowotnych oraz obniżenia zdolności poznawczych), – zwiększone ryzyko chorób sercowo-naczyniowych, – obniżenie koncentracji i zdolności poznawczych nawet w przypadku krótkotrwałej ekspozycji (badania przeprowadzone na Uniwersytecie Jagiellońskim potwierdzają natychmiastowy wpływ tlenków azotu na koncentrację i zdolności poznawcze dzieci). <p>Należy mieć na uwadze, że w świetle art. 68 ust. 3 Konstytucji RP władze publiczne (w tym samorząd województwa śląskiego) obowiązane są do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej m.in. dzieciom.</p> <p>W związku z powyższym obowiązkiem samorządu województwa śląskiego jest podejmowanie działań ukierunkowanych na ograniczenie narażenia dzieci i młodzieży na zanieczyszczenie powietrza, w tym zanieczyszczenie pochodzące z transportu.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Monitoring jakości powietrza, z zastosowaniem metodyki referencyjnej, prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz uzupełniany o modelowanie matematyczne rozprzestrzeniania zanieczyszczeń. Dodatkowo prowadzone są okresowe pomiary za pomocą mobilnych stacji. O ich częstotliwości i lokalizacji decyduje GIOŚ.</p> <p>Stosowanie innych, nierreferencyjnych metod pomiarowych, może być prowadzone przez gminy fakultatywnie, ale nie można nałożyć takiego obowiązku.</p>
85	<p>Fundacja Frank Bold,</p> <p>Fundacja Napraw Sobie Miasto,</p> <p>Koordynator Clean Cities Campaign</p>	<p>s. 228, 1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych s. 233, 1.8.4. Harmonogram realizacji</p>	<p>Należy wprowadzić rekomendację dążenia do jak najszybszego osiągnięcia w otoczeniu szkół i żłobków jakości powietrza zgodnej z Globalnymi wytycznymi jakości powietrza WHO (https://www.who.int/poland/pl/publications/item/9789240034433).</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Szkoły i żłobki (a nawet przedszkola) zlokalizowane są w różnych miastach i wsiach na terenie województwa śląskiego i nie ma możliwości fizycznych odgródzenia ich od sąsiedztwa i nie ma możliwości prawnych dla ustanowienia w ich otoczeniu specjalnych stref.</p> <p>Standardy jakości powietrza na terenie kraju określone są w polskim prawie.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Szkoły i żłobki (a nawet przedszkola) zlokalizowane są w różnych miastach i wsiach na terenie województwa śląskiego i nie ma możliwości fizycznych odgródzenia ich od sąsiedztwa i nie ma możliwości prawnych dla ustanowienia w ich otoczeniu specjalnych stref.</p> <p>Standardy jakości powietrza na terenie kraju określone są w polskim prawie.</p>

Ip.	wnoszący uwagi lub wnioski	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
86	Fundacja Frank Bold, Fundacja Napraw Sobie Miasto, Koordynator Clean Cities Campaign	s. 228, 1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych s.233, 1.8.4. Harmonogram realizacji	Należy natychmiast na burmistrzów i prezydentów miast, w szczególności w strefach: aglomeracja górnośląska, aglomeracja rybnicko-jastrzębska, miasto Częstochowa oraz miasto Bielsko-Biała obowiązek przeprowadzenia analizy możliwości tworzenia „szkolnych ulic”, tj. przeprowadzenia kompleksowych działań mających na celu ograniczenie narażenia dzieci i młodzieży na zanieczyszczenie powietrza pochodzące z transportu drogowego, w szczególności poprzez ograniczenie ruchu samochodowego na ulicach sąsiadujących ze szkołami i żłobkami w godzinach zajęć oraz nasadzenia zieleni oddzielające szkoły i żłobki od ulic. Analiza powinna obejmować identyfikację placówek szczególnie narażonych na wysokie stężenia zanieczyszczeń (PM2.5, PM10 oraz dwutlenku azotu), wskazanie możliwych do podjęcia działań obejmujących w szczególności wprowadzenie czasowych lub stałych ograniczeń ruchu drogowego (w tym tworzenie stref ograniczonego ruchu, stref czystego transportu, likwidacji miejsc parkingowych) oraz nasadzeń zieleni, szacowanie kosztów tych działań oraz możliwego do osiągnięcia celu ekologicznego. W analizie takiej należy ponadto ocenić dodatkowe korzyści wynikające z tworzenia „szkolnych ulic” w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz ograniczenia hałasu.	Samorząd powinien dążyć do tego, aby najszybciej jak to możliwe zostały osiągnięte nie tylko określone w przepisach prawa standardy jakości powietrza, ale również Globalne wytyczne jakości powietrza WHO (https://www.who.int/poland/pl/publications/item/97892400344433) – ponieważ dopiero osiągnięcie tych wytycznych zapewni względne bezpieczeństwo zdrowotne dzieciom i młodzieży.	do którego transponowano Dyrektywę CAFE. Nie uwzględniono. Działanie takie nie znajduje potwierdzenia w przeprowadzonych analizach (pomiar, modelowanie). Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu (za które w największym stopniu odpowiada sektor transportu samochodowego) notowane są jedynie na autostradzie A4. Natomiast programy ochrony powietrza są dokumentami, których zawartość określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1159) i nie podejmują tematyki uciążliwości akustycznej.
87	Fundacja Napraw Sobie Miasto, Koordynator Clean Cities Campaign	s. 311 – Działania krótkoterminowe ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, docelowych, alarmowych oraz poziomu informowania	Należy natychmiast na dyrektorów szkół i żłobków obowiązek przekazywania rodzicom uczęszczających do tych placówek dzieci informacji na temat ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych, docelowych, informowania i alarmowych wraz ze wskazaniem zalecanych środków ostrożności oraz ograniczeń i zakazów. Informacja taka powinna być przekazywana w sposób zwykajowo przyjęty w danej placówce, w szczególności z wykorzystaniem systemów informatycznych wykorzystywanych do kontaktu z rodzicami.		Uwzględniono częściowo. Dodano zapis: „Dobrą praktyką w placówkach oświatowych będzie informowanie o ogłoszonym poziomie ostrzegania w placówce (np. przez system ogłoszeń przy wejściu do placówki lub z wykorzystaniem systemów informatycznych).”

Załącznik nr 3 – opiniowanie.

Tabela 4. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag wniesionych na etapie opiniowania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów województwa śląskiego do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
88	Wójt Gminy Lipie	Tabela 124. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla poszczególnych gmin Strefy Śląskiej (wg scenariusza bazowego)	Poz. 57 – zmiana proponowanej wymaganej ilości kotłów do wymiany w latach 2023-2026 na 120 kotłów, po 30 kotłów w każdym roku, oraz analogicznie zmiana szacunkowych kosztów oraz powierzchni	Przewidziano w aktualizacji POP zbyt dużą liczbę kotłów do wymiany w latach 2023-2026. Gminie trudno będzie osiągnąć wskaźniki dotyczące wymaganej liczby wymienianych źródeł ciepła i powierzchni lokali w budynkach. Gminie trudno będzie zrealizować wymagania na 2023 r. ze względu na to, że projekt aktualizacji POP został przygotowany w sierpniu br., co daje Gminie jedynie 5 miesięcy na podjęcie działań w celu osiągnięcia wskaźników. Przy czym należy zauważyć, że wymiana źródeł ciepła dotyczy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a wielu właścicieli rozpoczyna sezon grzewczy we wrześniu, i ze względu na niższe temperatury w okresie jesienno-zimowym mniej osób będzie zainteresowanych wymianą źródła ciepła w tym okresie. Dodatkowo w 2023 r. zauważono spadek zainteresowania wymianą źródeł ciepła na terenie gminy Lipie oraz korzystania z dofinansowania gminnego pomimo zwiększenia kwoty dofinansowania.	Nie uwzględniono. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
89	Wójt Gminy Mszana	Str. 273, Rozdział 1.8, Punkt 1.8.4.5	Dla Gminy Mszana wskazano wymaganą liczbę kotłów do wymiany w ilości: 501. Na podstawie jakich informacji oszacowano tę liczbę? Wnosimy o zmniejszenie tej ilości do wartości: 312	Uzasadnieniem prośby o zmniejszenie wskazanej liczby 501 jest fakt, że wg. aktualnych danych z CEEB (na dzień 25.08.2023) ilość kotłów poniżej 3 klasy i bezklasowych wynosi: 312. Jesteśmy przekonani, że wartość 312 i tak jest znacznie zawyżona, z powodu braku świadomości mieszkańców o konieczności złożenia aktualizacji do bazy CEEB (dotyczy obowiązku złożenia nowej deklaracji po wymianie źródła ciepła w terminie do 14 dni od uruchomienia nowego źródła ciepła).	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
90	Burmistrz Gminy Strumień	Str. 231, 1.8.3.	Proponuje się wykreślenie zadania ekodoradcy określonego w tiret czwarte, tj. „badanie domów kamerą termowizyjną”.	Brak środków w budżecie gminy na zakup kamery termowizyjnej, ograniczony czas pracy ekodoradcy (2 dni w miesiącu, w niepełnym wymiarze czasu pracy), co uniemożliwia realizację narzuconego Programem zadania.	a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
91	Burmistrz Gminy Strumień	Str. 265, 1.8.4.5.	W Tabeli 121. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska, dot. Edukacji ekologicznej związanej z ochroną powietrza proponuje się zastąpienie działania: „Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie” w następujący sposób: „Minimum 4 wydarzenia edukacyjne w roku ściśle związane z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie”	Z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe w strukturze urzędu gminy oraz duży zakres ustawowo nałożonych obowiązków w innych obszarach związanych z ochroną środowiska brak jest możliwości prowadzenia działań edukacyjnych w ilości wskazanej w aktualizacji Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego.	Uwzględniono. Wykreślono zapis o kamerze termowizyjnej oraz dodano zapis, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.
92	Burmistrz Gminy Strumień	Str. 266, 1.8.4.5.	W Tabeli 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska, dot. Kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów, punkt 2 tiret pierwsze proponuje się zastąpienie działania: „kontrola interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w ciągu kilku godzin od zgłoszenia”, w następujący sposób: „kontrola interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w ciągu kilku godzin od zgłoszenia, nie później niż w następnym dniu roboczym”	Z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe w strukturze urzędu gminy oraz duży zakres ustawowo nałożonych obowiązków kontrolnych w innych obszarach związanych z ochroną środowiska brak jest możliwości wykonywania kontroli w ramach czasowych wskazanych w aktualizacji Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego.	Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
93	Burmistrz Gminy Strumień	Str. 267, 1.8.4.5.	W Tabeli 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska dot. Kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów proponuje się zmianę efektu rzeczowego w zakresie wymaganej minimalnej liczby rutynowych kontroli dot. gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. poprzez zmniejszenie minimalnej liczby rutynowych kontroli ze 100 kontroli do 50 kontroli.	Z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe w strukturze urzędu gminy oraz duży zakres ustawowo nałożonych obowiązków kontrolnych w innych obszarach związanych z ochroną środowiska brak jest możliwości wykonywania kontroli w ilości wskazanej w aktualizacji Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego.	Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
94	Burmistrz Gminy	Str. 307, 1.12.3.	W Tabeli 134. Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK w wierszu dot. Podejmowanych działań	Pracownicy urzędu gminy wykonują swoje obowiązki w dniach roboczych.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony:

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Strumień		operacyjnych proponuje się wpisać: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy lub w sobotę, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić nie później niż w kolejnym dniu roboczym”		„W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
95	Burmistrz Gminy Strumień	Str. 310, 1.12.3.	W Tabeli 135. Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK w wierszu dot. Podejmowanych działań operacyjnych proponuje się wpisać: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy lub w sobotę, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić nie później niż w kolejnym dniu roboczym”	Pracownicy urzędu gminy wykonują swoje obowiązki w dniach roboczych.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
96	Burmistrz Gminy Strumień	Str. 314, 1.12.4	W Tabeli 136. Zestawienie działań krótkoterminowych oraz innych środków zaradczych przewidzianych do realizacji w województwie śląskim, w wierszu Intensywne kontrole instalacji spalania paliw starych proponuje się wpisać: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy lub w sobotę, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić nie później niż w kolejnym dniu roboczym”	Pracownicy urzędu gminy wykonują swoje obowiązki w dniach roboczych.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
97	Wójt Gminy Świerklany	str. 313-314 / 1.12.4	Obowiązek prowadzenia kontroli indywidualnych instalacji spalania paliw starych pod kątem spalania odpadów, nie dotyczy gmin w których poziom wymienionych urządzeń grzewczych na urządzeniu spełniające wymogi uchwały antysmogowej przekracza 75% wszystkich indywidualnych urządzeń grzewczych (na podstawie CEEB)	Prowadzenie kontroli indywidualnych instalacji spalania paliw starych pod kątem spalania odpadów nie będzie miało większego wpływu, na zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń z uwagi na niewielką ilość źródeł nie spełniających norm i tym samym nie wielkie prawdopodobieństwo spalania odpadów	Nie uwzględniono. Do prowadzenia kontroli pod kątem przestrzegania zakazu spalania odpadów zobligowane są wszystkie gminy województwa.
98	Burmistrz Ustronia	rozdział 1.8.4	Program dla mieszkańców najuboższych	Pomimo istniejących programów wspierających działania związane z ograniczeniami niskiej emisji, wiele osób, w tym osoby najuboższe, nie mają możliwości skorzystania z dotacji z uwagi na wysokie koszty związane z inwestycją. (Koszt zakupu nowego pieca z podłączeniem to ok. 20 000 zł.	Nie uwzględniono. Program ochrony powietrza nie jest dokumentem regulującym formy wsparcia dla poszczególnych grup społecznych.
99	Wójt Gminy Bobrowniki	str. 347 rozdz. 4.3 Podsumowanie realizacji działań naprawczych w latach 2021-2022, Tabela 147	Błędne liczby wymian na ogrzewanie gazowe i węglowe. Powinny być następujące ilości: ogrzewanie gazowe 78 ogrzewanie węglowe 10	Niezgodność z przesłanym sprawozdaniem POP za 2021.	Uwzględniono. Po weryfikacji skorygowano zapisy w tabeli 147.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
100	Wójt Gminy Poraj	Str. 263/ rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach/ 1.8.4.5 strefa śląska/ tabela 121 - efekt rzeczowy (liczba kotłów)	W oparciu o dane z tabeli 124 Gmina Poraj (powiat myszkowski) w kolejnych latach począwszy od roku 2023 powinna wykazać, że na terenie gminy zostało zlikwidowanych 255 nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe. Uważamy, że nie będzie możliwe coroczne wykazanie wymaganej liczby.	Informacje o liczbie nieefektywnych źródeł ciepła do likwidacji zostały oparte o dane zawarte w CEEB, baza ta w związku z wydatkami dodatków np. węglowego, została w ogromnym stopniu zaburzona i nie odzwierciedla faktycznego stanu i liczby kotłów	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
101	Wójt Gminy Poraj	Str. 266/ rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach/ 1.8.4.5 strefa śląska/ tabela 123 - informacje o działaniu naprawczym, opis - efekt rzeczowy – minimalna liczba rutynowych kontroli	1) upoważnieni pracownicy gminy, jeśli w czasie kontroli wykazana zostanie nieprawidłowość mają obowiązek wykonania rekontroli w ciągu 6 miesięcy/ proponujemy wydłużyć ten czas do 12 miesięcy 2) minimalna liczba rutynowych kontroli 100 dot. gmin o liczbie mieszkańców - 10-20 tys. - dla Gminy Poraj oznacza to 10 krotny wzrost liczby kontroli rutynowych co w znaczący sposób wpływa na wzrost obciążenia pracowników/ proponujemy 50 kontroli rutynowych dla gmin 10-20 tys mieszkańców	1) należy wziąć pod uwagę, iż sezon grzewczy rozpoczyna się we wrześniu i trwa do kwietnia a czasem i maja, stwierdzając nieprawidłowość dotyczącą użytkowanego kotła w miesiącu wrześniu i wyznaczając termin rekontroli źródła w lutym nie dajemy osobie kontrolowanej szans na wymianę źródła 2) 10 krotnie zwiększenie liczby kontroli w znaczący sposób obciąża dodatkowymi obowiązkami pracowników realizujących Program ochrony powietrza co będzie miało wpływ	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.</p> <p>Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
102	Wójt Gminy Poraj	Str. 307, 310, 314, rozdział 1.12 Plan działań krótkoterminowych	W dokumencie istnieje rozbieżność- w tabeli 136 (Działania operacyjne. Źródła sektora komunalno-bytowego. Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych) znajduje się zapis – kontrole należy przeprowadzać w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i Poziomu III. W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie niema straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym natomiast	Gmina Poraj nie posiada straży gminnej, kontrole przeprowadzane są przez upoważnionych pracowników gminy - zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu – Urząd jest czynny od poniedziałku do piątku: poniedziałek, środa i czwartek w godz. 7:00 do 15:00, we wtorek w godzinach 7:00 – 16:00 a w piątek 7:00 – 14:00. W sobotę, niedzielę i święta Urząd Gminy w Poraju jest nieczynny. Biorąc powyższe pod uwagę Gmina nie będzie	<p>Uwzględniono.</p> <p>Zapis został zmieniony:</p> <p>„W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
103	Burmistrz Szczyrku	str. 265, rozdział 1.8.4.5, Tabela 122 wiersz: efekt rzeczowy	Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych... / Minimum 5 wydarzeń edukacyjnych...	W mniejszych gminach budżet na tego typu akcje jest ograniczony.	Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
104	Burmistrz Szczyrku	str. 267 rozdział 1.8.4.5, Tabela 123 wiersz: efekt rzeczowy	Minimalna liczba rutynowych kontroli: 50 (dot. gmin o liczbie mieszkańców < 10 tys.) / Minimalna liczba rutynowych kontroli: 20 (dot. gmin o liczbie mieszkańców < 10 tys.)	W mniejszych gminach, gdzie nie ma straży miejskiej, kontrole wykonują Urzędnicy, którzy i tak już mają obszerny zakres obowiązków. Wykonie 50 kontroli rutynowych plus kontrole wynikające z alertów i zgłoszeń plus z czasem dojdą kontrole wtórne, będzie w praktyce fizycznie nie możliwe do wykonania, ponieważ kadra pracowników się nie zwiększa a obowiązki ciągle przybywa.	Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
105	Burmistrz Szczyrku	str. 269, rozdział 1.8.4.5, Tabela 124, wymagana liczba kotłów do wymiany [szl.]	ogółem: 1875, 2023: 469, 2024: 469, 2025: 469, 2026: 469/ ogółem: 470, 2023: 118, 2024: 118, 2025: 118, 2026: 116	Liczba ogółem 1875, naszym zdaniem dotyczy wszystkich zgłoszonych źródeł ciepła na paliwa stałe do bazy CEEB. Należy pamiętać, że w deklaracjach o źródłach ciepła należało wpisać wszystkie istniejące źródła ciepła, które znajdują się w budynku, bez możliwości wskazania, które z nich jest tym głównym źródłem. Ponadto uchwała antymogowa jasno określa, że źródło ma być nie eksploatowane a nie usunięte. Tak więc zobligowani do wymiany źródła ciepła są właściciele nieruchomości, w których to jedynym źródłem ciepła jest odpowiednio stary lub nie posiadający tabliczki znamionowej kotłowni opalanej węglem. Na tą chwilę z danych z bazy CEEB, kotłów poniżej klasy 3 lub tych z brakiem informacji i kotłów klasy 3 jest ok 470, co jest zdecydowanie bardziej realną liczbą istniejących i eksploatowanych kotłów węglowych.	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
106	Burmistrz Gminy Krzepice	Str. 266, Tab.123, kod działania naprawczego	Projekt POP: Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę za 6 miesięcy/ Propozycja zmiany: Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę w następnym sezonie grzewczym (w okresie do 12 miesięcy)	Wymiana kotłów grzewczych następuje zazwyczaj po zakończeniu sezonu grzewczego. 6 miesięcy na ponowną kontrolę w trakcie okresu grzewczego to zdecydowanie za krótki czas na wyegzekwowanie od mieszkańca wymiany nieefektywnego źródła ciepła ze względu na utrudnioną wymianę (inwestycję) w trakcie trwającego sezonu grzewczego	Nie uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.
107	Burmistrz Gminy Krzepice	Str. 267, Tab.123, efekt rzeczowy	Projekt POP: Minimalna liczba kontroli rutynowych 50 dla gmin o liczbie mieszkańców mniejszej bądź równej 10 tys. Propozycja zmiany: 1. Minimalna liczba kontroli rutynowych 30 dla gmin o liczbie mieszkańców mniejszej bądź równej 10 tys. 2. Wnioskujemy o pozostawienie wskaźników monitorowania postępu odnośnie przeprowadzenia rutynowych kontroli dla roku 2023 według zapisów aktualnie obowiązującego Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego.	1. Przeprowadzenie 50 kontroli w ciągu roku (poza kontrolami związanymi z przekroczeniami poziomów alarmowych) w przypadku małych gmin w których nie ma straży miejskiej wiąże się z koniecznością wyjścia w teren dwóch pracowników. W małych gminach pracownicy posiadają duży zakres obowiązków związanych z różną tematyką i przeprowadzenie 50 kontroli w ciągu roku stanowi dodatkowe obciążenie dla pracowników. 2. Realizacja nowych zapisów aktualizacji POP w 2023 r. nie jest możliwa z uwagi na wprowadzenie aktualizacji w końcu roku 2023.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
108	Burmistrz Gminy Krzepice	Str. 271, Tab. 124, wymagana liczba kotłów do wymiany	Projekt POP: Wymagana liczba kotłów do wymiany: Krzepice gmina ogółem 1298, z czego 325 w roku 2023, 325 w roku 2024, 325 w roku 2025 i 323 w roku 2026. Propozycja zmiany: 1. Prosimy o zmniejszenie ilości wymaganych kotłów do wymiany o połowę założonej ilości. 2. Wnioskujemy o pozostawienie wskaźników monitorowania postępu odnośnie wymiany kotłów dla roku 2023 według zapisów aktualnie obowiązującego Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego.	1. Gmina Krzepice zgodnie z projektem aktualizacji POP jest zobowiązana do wymiany kotłów w liczbie 1298 sztuk w latach 2023-2026. Liczba ta została określona na podstawie bazy CEEB. W związku z przyznawanymi w 2022 roku „dodatkiem węglowym” i składanymi korektami deklaracji CEEB przez właścicieli nieruchomości, wprowadzane zmiany mogły zaburzyć faktyczną ilość użytkowanych kotłów i baza ta nie odzwierciedla rzeczywistych danych dotyczących nieefektywnych źródeł ciepła, ilości mogą być przeszacowane. W bazie w zestawieniu sprawozdawczym zdarzają się przypadki generowania dla jednej nieruchomości dwóch źródeł ciepła - zgłoszonego starego kotła oraz nowego źródła ciepła po wymianie. Ponadto obawiamy się, że wymiana kotłów w ilości 325 szt./rok jest niemożliwa do osiągnięcia dla naszej gminy. Z danych dotyczących programu „Czyste Powietrze” za rok 2022 w gminie Krzepice zostało złożonych 181 wniosków o dofinansowanie, z czego nie wszystkie wnioski zostały zrealizowane w danym roku. Powyższy wynik daje nam 6 miejsce w województwie śląskim a w Polsce 24. Ranking oparty został o liczbę złożonych wniosków w porównaniu do liczby budynków jednorodzinnych znajdujących się na terenie gminy. Tendencja utrzymująca się w naszej gminie do starzenia się społeczeństwa oraz trudna sytuacja finansowa mieszkańców, mimo programów wspierających wymianę kotłów, sprawia, że wielu właścicieli nieruchomości nie jest w stanie zrealizować inwestycji polegającej na wymianie starego kotła. W związku z powyższym mamy świadomość, że wymiana kotłów w ilości wskazanej w projekcie	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024. – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025. – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku. Wyjaśnienie. Sprawozdanie za 2023 rok będzie przeprowadzone na podstawie wskaźników

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
109	Burmistrz Gminy Krzepice	Str. 307, podejmowane działania operacyjne	Projekt POP: W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w następnym dniu roboczym. Propozycja zmiany: W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę oraz w dniu ustawowo wolnym od pracy, a także w dniu 24 i 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w następnym dniu roboczym.	Kontrole przeprowadzane w sobotę w wyniku przekroczenia poziomu alarmowego wymagają pracy co najmniej dwóch osób/ pełnienia dyżuru w każdą sobotę, dzień 24 i 31 grudnia (sprawdzenie na stronie www.powietrze.qlas.gov.pl przekroczeń i ryzyka przekroczeń oraz gotowość do wyjęcia w teren w razie przekroczenia przez dwóch pracowników urzędu wymaganych do przeprowadzenia kontroli). W naszym przypadku (mała gmina, brak straży miejskiej) kontrolami związanymi z POP zajmują się dwie osoby, co wiąże się z pełnieniem dyżurów w każdą sobotę, 24 i 31 grudnia lub wyjściem w teren, a tym samym brakiem wolnych sobót oraz wigilii i sylwestra dla pracowników.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
110	Prezydent Plekar Śląskich	Strona 238/ Tabela 108/ PL2401/03	Punkt 1 przygotowanie procedur	Procedury kontroli mają powstać na bazie wytycznych przygotowanych przez Śląski Związek Gmin i Powiatów. W jakim czasie powinny powstać te procedury? Czy tworząc procedury gmina powinna kierować się Rekomendacjami 2.0 – analizą uwarunkowań dotyczących obowiązków JST związanych z wdrażaniem tzw. uchwały antysmogowej z dnia 26 maja 2023 r.?	Wyjaśnienie. Uwzględniając fakt, że uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia aktualizacji POP wejdzie w życie 1.01.2024, a pierwsze sprawozdanie z realizacji tego zadania należy sporządzić za 2024 rok – procedurę należy opracować i wdrożyć w 2024 roku w oparciu o rekomendacje 2.0.
111	Prezydent Plekar Śląskich	Strona 239/ Tabela 108/ PL2401/03	Punkt 2 Rutynowe kontrole spalania odpadów bez przedsiębiorców	Skuteczne rutynowe kontrole p/k spalania odpadów mogą być prowadzone w przypadku gospodarstw domowych. W przypadku przedsiębiorców, gdzie obowiązuje prawo przedsiębiorców i konieczność powiadomienia o planowanej kontroli powoduje sytuację, gdzie przedsiębiorca skutecznie usuwa nieprawidłowości, a kontrola jest nieskuteczna.	Nie uwzględniono. Kontrole podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zgodnie z art. 48 ust. 11 pkt 2 lub 4 ustawy Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 221) przeprowadza się bez zawiadomienia o zamiarze ich wszczęcia.
112	Prezydent Plekar Śląskich	Strona 239/ Tabela 108/ PL2401/03	Pobór próbek	Biorąc pod uwagę ilość alertów smogowych i określone ilości przeprowadzonych obligatoryjnych kontroli oraz ujawnianie wykroczeń na poziomie ok 20% wszystkich kontroli w zakresie objętym uchwałą antysmogową i ustawą o odpadach należy wskazać, że zapis ten jest nieuzasadniony, gdyż postępowanie w trakcie kontroli ma na celu ujawnienie wszelkich nieprawidłowości naocznie stwierdzonych przez osoby kontrolujące w przypadku, gdy kontrola jest przeprowadzana rzetelnie nie ma potrzeby poboru próbek. Pobór próbek powinien być stosowany tylko w przypadkach niejasnych i dowodowych w postępowaniu przed sądem.	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.
113	Prezydent Plekar Śląskich	Strona 237/ Tabela 107/ opis działania naprawczego.	W Tabeli 107. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie aglomeracji gómośląska (PL2401_EE) w części: opis działania naprawczego, w punkcie drugim, wśród	Ekodoradcy zatrudnieni w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” (program LIFE) nie mogą prowadzić obsługi programu „Czyste Powietrze” (podwójne	Uwzględniono. Zmieniono zapis. „Do zadań Ekodoradców należy m.in.:

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
114	Prezydent Piekar Śląskich	Strona 242/ Tabela 110/ PL2401_ZSO	<p>zadań Ekodoradcy, wskazano m.in.:</p> <p>- obsługa programu Czyste Powietrze. Powyższa treść wymaga doprecyzowania.</p> <p>W tabeli 110. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego – wymagana liczba kotłów do wymiany; podana ilość jest niezgodna z danymi CEEB. Wnosimy o korektę błędnej liczby kotłów oraz wszystkich danych bazujących na ich niewłaściwej ilości.</p>	<p>finansowanie) – dopuszczalne jest informowanie potencjalnych Beneficjentów ww. programu o ogólnych zasadach programu oraz o możliwościach do uzyskania dofinansowania. Wobec powyższego, zapis dotyczący obsługi programu Czyste Powietrze powinien zostać doprecyzowany.</p> <p>Według danych zawartych w bazie CEEB, w Gminie Piekar Śląskie liczba kotłów z podziałem na klasy wg normy PN-EN 303-5:2012 wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezklasowe – 1736 szt. • Klasa 3 – 1002 szt. • Klasa 4 – 370 szt. • Klasa 5 – 863 szt. <p>Jako, iż scenariusz bazowy przewiduje osiągnięcie efektu ekologicznego do dnia 31.12.2026 r., kotły klasy 3 i 4 wg tzw. Uchwały Antytmogowej nie kwalifikują się do wymiany w podanym okresie. W powyższym zestawieniu nie zostały uwzględnione „miejscowe ogrzewacze pomieszczeń”.</p>	<p>– wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku,</p> <p>– fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku,</p> <p>– prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza,</p> <p>– inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych</p> <p>– pozyskiwanie zewnętrznych wsparcia finansowego dla gminy”.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
115	Wójt Gminy Radziechowy Wieprz	str. 351, rozdz. 4.3 Podsumowanie realizacji działań naprawczych w latach	<p>Na stronie 351 Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego brak danych dotyczących Gminy Radziechowy Wieprz, znajdującej się w powiecie żywieckim.</p>	<p>Proszę o uwzględnienie danych zgodnie z przesłaną w dniu 28.08.2023 r. korektą sprawozdania - Tabele sprawozdawcze z POP z 2021 r. etap I. Tabele przesłano na adres: xxxxx</p>	<p>Uwzględniono. Po weryfikacji poprawiono zapisy w tabeli 147, zgodnie z przesłaną korektą.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
116	Wójt Gminy Kobiór	2021-2022 str. 284	<p>Wskaźniki monitorowania postępu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązek wykonania 10 kontroli rutynowych na terenie gminy, gdzie nie ma strażników gminnych - możliwość przeprowadzanie kontroli poza sobotą, niedzielą i dniami wolnymi- w przypadku gminy, gdzie nie ma strażników gminnych - brak obowiązku pobrania próbek 	<ul style="list-style-type: none"> - 5-cio krotnie zwiększenie liczby rutynowych kontroli instancji grzewczych, w stosunku do obecnie obowiązującego powoduje problemy kadrowe i organizacyjne - obowiązek przeprowadzania kontroli w dni wolne od pracy powoduje problemy kadrowe i organizacyjne - obowiązek pobierania wyznaczonej ilości próbek na rok powoduje problemy finansowe i organizacyjne, próbki powinny być pobierane w przypadku stwierdzenia naruszeń 	<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców) Zapis został zmieniony: "W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia." Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.</p>
117	Wójt Gminy Kobiór	tabela 106	przekazanie sprawozdania do dnia 15 kwietnia kolejnego roku	<p>w mniejszych jest pracownicy w zakresach obowiązków mają niejednokrotnie kilka różnych dziedzin, nałożenie obowiązków sprawozdawczych na początku roku powoduje problemy organizacyjne</p>	<p>Nie uwzględniono. Termin przekazania sprawozdania okresowego określa ustawa POŚ art. 94 ust. 2c pkt 1.</p>
118	Wójt Gminy Kobiór	tabela 124	zmniejszenie ilości wymian do wykonania na terenie gminy Kobiór do łącznie max 460	<p>Zgodnie z danymi z bazy CEEB na terenie Gminy Kobiór jest 468 kotłów na węgiel, 134 kotłów na drewno i 5 na inny rodzaj biomasy, jednocześnie 134 to kotły 5 klasy i 13 kotłów na pelet, stąd do wymiany pozostaje 460 kotłów. W POP przewidziano do wymiany 931 kotłów, tymczasem w gminie jest ok. 1200 budynków i 949 z nich posiada instalacje gazowe</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
119	Wójt Gminy Kobiór	tabela 147	zwiększenie ilości wymienionych kotłów w latach 2021-2022	Ilości wymienionych kotłów w sztukach wyniosły w 2021 - 122 szt. w 2022 - 58 szt.	<p>a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Wyjaśnienie. Zweryfikowano, liczby zlikwidowanych kotłów węglowych są zgodne ze wskazanymi przez gminę w arkuszu sprawozdawczym.</p>
120	Burmistrz Gminy Koziegłowy	Str. 263/ rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4.5 strefa śląska/ tabela 121 - efekt rzeczowy [liczba kotłów]	<p>W oparciu o dane z tabeli 124 Gmina Koziegłowy (powiat myszkowski) w kolejnych latach począwszy od roku 2023 powinna wykazać, że na terenie gminy zostało zlikwidowanych 179 rocznie nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe. Realnie przyjmując nie będzie możliwe coroczne wykazanie wymaganej liczby.</p>	<p>Informacje o liczbie nieefektywnych źródeł ciepła do likwidacji zostały oparte o dane zawarte w CEEB, baza ta w związku z wydatkami dodatków np. węglowego, została w ogromnym stopniu zaburzona i nie odzwierciedla faktycznego stanu i liczby kotłów. Kontrola w.w nie jest możliwa z uwagi na brak wystarczającej ilości pracowników i środków na zatrudnienie dodatkowych pracowników.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: - efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, - efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, - efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
121	Burmistrz Gminy Koziegłowy	Str. 266/ rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4.5 strefa śląska/ tabela 123	Upoważnieni pracownicy gminy, jeśli w czasie kontroli wykazana zostanie nieprawidłowość mają obowiązek wykonania rekontroli w ciągu 6 miesięcy/ proponujemy wydłużyć ten czas do 12 miesięcy z uwagi na to, że mieszkańcy w okresie grzewczym który trwa średnio 7 miesięcy nie będą w stanie wymienić źródła ciepła. Ponad to informuję, że wymiana źródła ciepła wiąże się z wysokimi kosztami które muszą być zaplanowane w budżecie	<p>Kontrola w.w. nie jest możliwa z uwagi na brak wystarczającej ilości pracowników i środków na zatrudnienie dodatkowych pracowników.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
122	Burmistrz Gminy Koziegłowy	- informacje o działaniu naprawczym, opis - efekt rzeczowy – minimalna liczba rutynowych kontroli	z wyprzedzeniem. Minimalna liczba rutynowych kontroli: 100 dot. gmin o liczbie mieszkańców - 10-20 tys. - dla Gminy Poraj oznacza to 10-krotny wzrost liczby kontroli rutynowych co w znaczący sposób wpływa na wzrost obciążenia pracowników/proponujemy 10 kontroli rutynowych dla gmin 10-20 tys. mieszkańców bądź przekazanie kontroli do innych instytucji. W dokumencie istnieje rozbieżność- w tabeli 136 (Działania operacyjne. Źródła sektora komunalno-bytowego. Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych) znajduje się zapis – kontrole należy przeprowadzać w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i Poziomu III. W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym natomiast w tabelach 134 – Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzeżenia PDK oraz tabeli 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK (podejmowane działania operacyjne) treść zapisu jest następująca - W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym	Gmina Koziegłowy jest nie posiada straży gminnej, kontrole przeprowadzane są przez upoważnionych pracowników gminy - zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu – Urząd jest czynny od poniedziałku do piątku: poniedziałek, środa, czwartek i piątek w godz. 7:30 do 15:30, we wtorek w godzinach 8:00 – 16:00. W sobotę, niedzielę i święta Urząd Gminy jest nieczynny. Biorąc powyższe pod uwagę Gmina nie będzie mogła przeprowadzić kontroli poza ww. godzinami pracy. / Proponujemy zapis - w przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnych dniach roboczych. Wprowadzenie dodatkowych dyżurów będzie generować koszty, których gmina nie jest w stanie pokryć.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
123	Wójt Gminy Kroczyce	str. 267	Zmniejszenie liczby rutynowych kontroli z 50 do 25	Brak straży Gminnej w związku z czym pracownicy nie będą w stanie przeprowadzić takiej ilości rutynowych kontroli.	Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
124	Wójt Gminy Kroczyce	str. 273, Tabela 124, poz. 127	Zmniejszenie liczby kotłów do wymiany.	Brak środków finansowych ze strony gminy na dofinansowania dla mieszkańców do wymiany kotłów.	Wyjaśnienie. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
125	Wójt Gminy Kroczyce	str. 314	Jeśli wystąpią alerty smogowe w weekendy, możliwość przeprowadzenia kontroli w dniach od poniedziałku do piątku.	Brak straży Gminnej, która mogłaby w weekendy przeprowadzić kontrolę.	<p>a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025,</p> <p>– efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
126	Prezydent Myslowice	str. 228 / rozdział 1.8.3	<p>Stanowi faktycznemu nie w pełni odpowiadają stwierdzenia: „Obecnie dysponowano danymi o rzeczywistej liczbie urządzeń pozaklasowych, które, zgodnie z wymaganiami uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego (...)”, oraz „Możliwość określenia liczbowo wymaganych do likwidacji kotłów, pieców, ogrzewaczy pomieszczeń data stworzona przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego centralna baza emisyjności budynków”.</p>	<p>Wprowadzenie przepisów dotyczących możliwości uzyskania dodatku węglowego spowodowało liczne składanie deklaracji czy też ich korekt, które wskazywać miały na posiadanie źródła na paliwo objęte dodatkami (węgiel), czy też ujawniać kolejnych członków gospodarstw domowych. Należy także zauważyć, że sankcje za niedopełnienie obowiązku ciężącego na właścicielu bądź zarządcy budynku lub lokalu czy odpowiedzialność karna za składanie fałszywego oświadczenia nie są wystarczającym gwarantem kompletności i poprawności danych zawartych w centralnej ewidencji. W deklaracjach składanych do CEEB wymieniane są wszystkie rodzaje źródeł ciepła, jakie są zamontowane w budynku lub lokalu, bez zaznaczenia, które źródło jest głównym. W tej sytuacji dane w CEEB o pozaklasowych źródłach ciepła nie odpowiadają stanowi faktycznemu, mogącemu być miarodajną podstawą określenia wymaganej liczby kotłów do wymiany w poszczególnych gminach.</p>	<p>Wyjaśnienie. Baza CEEB jest na bieżąco aktualizowana przez administratora i pracowników gminnych, w związku z czym wprowadzono poniższe zapisy: Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
127	Prezydent Mysłowice	Str. 242, 249 i 269 / Tabele: 110, 114 i 124	Ustalono na podstawie danych z CEEB wskazane potencjalne ilości kotłów do wymiany nie są miarodajne jw.		<p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Wyjaśnienie. Baza CEEB jest na bieżąco aktualizowana przez administratora i pracowników gminnych, w związku z czym wprowadzono poniższe zapisy: Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Doprecyzowano zapisy. Programy wsparcia nie przewidują dofinansowania kotłów węglowych, ale podmiot eksploatujący instalację może zmienić kocioł pozaklasowy bez korzystania z dotacji. Wtedy może zainstalować kocioł węglowy spełniający wymagania ekoprojektu.</p> <p>Nie uwzględniono. Informacja o dofinansowaniu rozpoczyna się od zdania: „Przy dofinansowaniu ze</p>
128	Prezydent Mysłowice	str. 219, rozdział 1.8.1	Wykreślenie z treści: „Zlikwidowane urządzenia pozaklasowe również można zastąpić (...) wyrażenia „nowoczesnym kotłem na węgiel”	Wszystkie aktualnie dostępne programy wsparcia nie przewidują dofinansowania do zakupu kotłów węglowych	
129	Prezydent Mysłowice	Str. 235, 243, 250, 256 i 262 / Informacje o działaniu	Zmiana dotychczasowej treści w pkt 4: „ – dofinansowanie od 1 stycznia 2024 roku wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą o emisji cząstek stałych do	Doprecyzowanie zasad dofinansowania. Z pierwotnej proponowanej treści tego zapisu mogło mylnie wynikać, że od 1 stycznia 2024 roku możliwe będzie	

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
130	Prezydent Mysłowice	naprawczym - opis Str. 237, 245 i 264 / Informacje o działaniu naprawczym - opis	20 mg/m ³ (przy 10% O ₂), (...) na "- dla instalacji zasilanych biomasą dofinansowanie od 1 stycznia 2024 roku możliwe będzie wyłącznie dla instalacji o emisji cząstek stałych do 20 mg/m ³ (przy 10% O ₂), (...)",	wyłącznie dofinansowanie jedynie do instalacji na biomasę.	środków publicznych dotyczących instalacji grzewczych na paliwa stałe (...) należy wprowadzić poniższe wymagania". Zapis ten wyraźnie wskazuje, że w tym przypadku chodzi o instalacje na paliwa stałe, a więc nie wyklucza np. gazu, a jedynie paliwa węglowe.
131	Prezydent Zabrze	rozdział 1.8.4	Wskazany w punkcie 2 obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY w gminie jest realizowany przez partnerów Programu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” - gminy biorące w nim udział. Natomiast w gminach, które nie są bezpośrednimi partnerami tego Programu, działają EKODORADCY SUBREGIONALNI zatrudnieni i utrzymywani przez związki subregionalne. W związku z tym słusznym jest uwzględnienie tego rozwiązania w propozycji działań naprawczych, z jednoczesnym wyłączeniem takich gmin z obowiązku zapewnienia i utrzymywania przez nie takiego stanowiska. Jako rok bazowy w Programie przyjęto rok 2022. Rok ten posłużył autorom Programu m.in. do bilansu emisji w roku bazowym jak i przedstawienia przewidywanych poziomów substancji w powietrzu w przypadku realizacji działań wskazanych w Programie. W przypadku Miasta Zabrze przyjęto wymaganą do roku 2026 wymianę kotłów w ilości 30263 szt. Określając efekt rzeczowy działań zapisanych w Programie, polegający na zlikwidowaniu nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe w postaci kotłów, w ilości 30263 szt., autorzy Programu przyjęli za podstawę dane z bazy CEEB. Jednak dane z tej bazy różnią się w sposób zasadniczy od tych, podanych przez autorów Programu.	Celem Programu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, trwającego do końca 2027 roku jest realizacja „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” Miasto Mysłowice objęte jest działalnością ekodoradcy ze Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego. Wg danych z 24 listopada 2022 r., w bazie tej ujęto 8085 kotłów na paliwo stałe o mocy do 1 MW, użytkowanych na terenie Miasta Zabrze. Aktualnie zgodnie z danymi z bazy CEEB użytkowanych jest 8390 szt. kotłów na paliwo stałe. Biorąc powyższe pod uwagę, nie sposób uznać, aby przedstawiony w Programie efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2401_ZSO dla Miasta Zabrze był osiągalny, nawet przy założeniu, że wszystkie użytkowane na terenie Miasta Zabrze kotły podlegają wymianie. Powyższe odnosi się również do szacunkowej powierzchni lokali, w których należy wymienić kotły (tabela 110 w Programie).	Uwzględniono. Skorygowano zapis: „wprowadzenie w województwie śląskim systemu wsparcia doradczego na poziomie gminnym poprzez obowiązkowe zapewnienie i utrzymanie ekodoradcy” oraz doprecyzowano, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin. Uwzględniono częściowo. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
132	Prezydent Zabrze		Zapis w pkt 2 działania naprawczego nr PL2401/01 dotyczący prowadzenia działań zmierzających do wymiany w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych niskosprawnych kotłów na paliwa stałe, wydaje się nieaktualny i zbędny z uwagi na obowiązujące na terenie woj. śląskiego zapisy tzw. „uchwały antysmogowej”, tym bardziej, że w pkt 1.6.1 Programu zapisano „W wyniku realizacji działań wskazanych prawem, szczególnie realizacji uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego, nastąpi obniżenie stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 do poziomów dopuszczalnych oraz benzo(a)pirenu do poziomu docelowego”.		proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku. Wyjaśnienie. Harmonogram oparty został na wymaganiach uchwały antysmogowej.
133	Prezydent Zabrze		Wymaganie od Prezydentów Miast przygotowania systemu wsparcia finansowego ze środków publicznych dla mieszkańców na działania określone w działaniu naprawczym nr PL2401/01 (łącznie z tymi dla których użyto określenia „wskazane jest”), należy uznać za niewłaściwe. Zasady udzielania dotacji celowej przez gminy na zadania związane z finansowaniem ochrony środowiska, określa art. 403 Ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z tym przepisem, to rada gminy lub rada powiatu określa zasady i kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania. Uchwała sejmiku województwa śląskiego w sprawie przyjęcia Programu nie może zobowiązywać prezydentów miast do dofinansowania określonych rodzajów przedsięwzięć dla których mają ustalać zasady udzielania dotacji celowej. Powyższe dotyczy również zapisu dotyczącego przedsięwzięć, które mogą być dofinansowane przez gminy od 1 stycznia 2024 r., tym bardziej, że należy mieć na uwadze zapisy uchwały antysmogowej dla woj. śląskiego i zapisy Programu (patrz: uwagi pkt 2). Ponadto wymienione w działaniach naprawczych założenia do rządowego programu „Czyste Powietrze” nie są obowiązującym prawem i gminy nie są zobowiązane do realizacji zapisów tego Programu.		Nie uwzględniono. Prezydenci miast mogą skorzystać z programów celowych i odpowiadają za zorganizowanie systemu wsparcie mieszkańców w celu dystrybucji dostępnych środków finansowych.
134	Prezydent Zabrze		W działaniu nr PL2401/02 zapisano, że Prezydenci Miast mają obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY, do zadań którego należy m.in. obsługa programu „Czyste Powietrze”. Dokument przedstawiony do zaopiniowania nie może nakładać na Prezydenta Miasta obowiązku utworzenia i utrzymania konkretnego stanowiska pracy i zakresu zadań dla tego stanowiska. Gmina czy powiat na podstawie podpisanego Porozumienia realizują Program „Czyste Powietrze”, wspomagając		Uwzględniono częściowo. Doprecyzowano, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin. Ponadto zmieniono zapis dotyczący obowiązków ekodoradcy na: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
135	Prezydent Zabrze		<p>Wojewódzkie Fundusze w jego realizacji, co nie oznacza, że musi to być wykonywane przez EKODORADCE. Ponadto w działaniu tym zapisano obowiązek umieszczenia na oficjalnej stronie internetowej gminy odnośnik do informacji o programie „Czyste Powietrze”. Mając na uwadze, że przekazywanie informacji o programie należy do obowiązków funduszy realizujących ten program i ewentualnie gmin wspomagających te fundusze w tym zakresie, należy uznać, że nie są to działania naprawcze. Należy uznać to za dobre praktyki lub działania wspomagające działania naprawcze.</p>		<p>efektywności energetycznej budynku, fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy”.</p>
136	Prezydent Zabrze		<p>Niezrozumiałym jest narzucenie prezydentom miast w działaniu nr PL2401/02 zorganizowanie 20 wydarzeń edukacyjnych ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza. Dlaczego ma być ich 20? Może wystarczy 10? Dlaczego muszą one być ściśle związane z ochroną powietrza a nie mogą być powiązane z innymi dziedzinami z zakresu ochrony środowiska czy też transportem, energetyką itp.? Pytaniem jest, czy są to działania naprawcze które spowodują osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych jakości powietrza i jaki mierzalny wpływ będą miały na przewidywane poziomy substancji w powietrzu.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.</p>	<p>Uwzględniono.</p>
137	Burmistrz Żywa		<p>W działaniu PL2401/04 dot. zielonych zamówień publicznych należałoby doprecyzować zapis, że dotyczy to zamówień, które będą wszczytane po 1 stycznia 2024 r. i jednocześnie dokumentacja techniczna dla tych zamówień była opracowywana po tym terminie.</p> <p>Główny ruch pojazdów odbywa przez teren miasta Żywa po drogach będących w zarządzie powiatu, województwa, gminy oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, co uniemożliwia wprowadzenie inteligentnych systemów sterowania ruchem, np. zielona fala, sygnalizatory czasowe itp.</p> <p>Scista zabudowa zarówno mieszkaniowa jak i usługowa usytuowana wzdłuż głównych dróg przebiegających przez miasto Żywiec uniemożliwia wprowadzenie dodatkowych mechanizmów zmniejszających uciążliwość ruchu samochodowego takich, jak strefy ruchu pieszego, strefy ograniczonego ruchu, buspasy. W 2016 r. na terenie miasta Żywa wprowadzona została zmiana organizacji ruchu w Śródmieściu wprowadzającą ograniczenie wjazdu do centrum miasta samochodów powyżej 3,5 t., a na drodze tranzytowej powyżej 12, natomiast oddana w 2015 r. obwodnica miasta Żywa w kierunku Korbiewola poprawiała</p>		<p>Wyjaśnienie. Wyniki przeprowadzonego modelowania rozpręstrzenia zanieczyszczeń wskazują, że odpowiedzialność za przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowego w Żywiec odpowiada głównie sektor komunalno-bytowy, co opisano w rozdziale 1.5. Dlatego działania naprawcze kierowane są na ograniczenie emisji z tego sektora.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
138	Burmistrz Żywiec		<p>plynność ruchu w śródmieściu oraz znacznie ograniczyła ruch tranzytowy przez centrum miasta.</p> <p>Sprzecznym wydaje się wprowadzenie do listy działań krótkoterminowych zalecenia polegającego na ograniczeniu stosowania kominków. Od 1 stycznia 2023 na terenie województwa śląskiego możliwa jest eksploatacja wyłączenie miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń spełniających wymogi ekoprojektu lub mających sprawność min. 80% lub takich, które zostaną wyposazone w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości określonych w punkcie 2lit. a) załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185. Zatem wprowadzenie takiego zapisu ograniczałoby użytkowanie nowoczesnych i niskoemisyjnych kominków, ponieważ użytkowanie wszelkich innych jest już zabronione. Wobec powyższego proponuję ograniczenie działań krótkoterminowych do bezwzględnie zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych oraz zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi na terenach zabudowanych.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisje do powietrza. Ponadto spalanie odpadów m.in. w urządzeniach grzewczych jest zakazane na podstawie innych przepisów prawa.</p>
139	Burmistrz Żywiec		<p>Wprowadzenie „darmowej komunikacji publicznej” na terenie miasta Żywieca stanowiłoby znaczne obciążenie finansowe dla budżetu, ponieważ miasto musiałoby ponieść koszty związane z obsługą poszczególnych linii autobusowych (koszty paliwa, praca kierowcy itp.).</p>		<p>Wyjaśnienie.</p> <p>W PDK wskazano „zalecenie wprowadzenia darmowej komunikacji publicznej”. Nie jest to obowiązek.</p>
140	Wójt Gminy Lelów	<p>Działanie naprawcze: Ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1 MW i poprawa efektywności energetycznej</p>	<p>Wskazanie konkretnej liczby nieefektywnych kotłów, które co roku muszą zostać wymienione na terenie gminy Lelów jest w naszej ocenie za duża. Zaciągnięcie informacji o liczbie kotłów pozaklasowych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) stworzonej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego nie jest do końca miarodajnym źródłem informacji. W CEEB kocioł, który został zlikwidowany i zastąpiony nowy źródłem ciepła dalej jest widoczny jako kocioł, który jest eksploatowany. Wg naszych szacunków (statystyk gminnych) ok. 35% budynków wskazanych z CEEB jest nie użytkowanych. W naszej ocenie trzeba wskazać dużo niższą liczbę kotłów, które należy wymienić w czasie obowiązywania aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, gdzie w przypadku gminy Lelów realnym jest 30% założonej liczby. Każda z gmin województwa śląskiego będzie musiała rozliczyć się z uzyskanych efektów wynikających z aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. Nieosiągnięcie zamierzonych celów, w tym wymiany konkretnej liczby kotłów będzie wiązało się z karami finansowymi, jakie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach nałoży na</p>		<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
141	Wójt Gminy Lelów	Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza	<p>poszczególnych wójtów, burmistrzów, prezydentów.</p> <p>W ramach tego działania aktualizacja Programu zobowiązuje do zapewnienia i utrzymania stanowiska Ekodoradcy w każdej gminie. Czytając dosłownie te zapisy należy rozumieć, że w każdej gminie powinna zostać zatrudniona, bądź wskazana osoba, która będzie takim Ekodoradcą. Na terenie Subregionu Północnego działają już Ekodoradcy, którzy obejmują zasięgiem teren naszej gminy. Są to osoby, które na bieżąco przechodzą szkolenia z publicznych pieniędzy, posiadają wiedzę merytoryczną i techniczną. Może warto dokonać odpowiednich zmian w zapisie aktualizacji Programu, w ten sposób, aby jasno z niego wynikało, że taki Ekodoradca z danego subregionu może też wypełniać zadania wynikające z zapisów aktualizacji Programu, tym samym element działania naprawczego może zostać osiągnięty.</p> <p>Samo zatrudnienie nowej osoby, która pełniłaby obowiązki Ekodoradcy w wielu małych gminach jest wręcz nierealna do wykonania, gdyż stworzenie nowego stanowiska jest niemożliwe ze względu na problemy finansowe, z którymi boryka się wiele gmin a nadmiar obowiązków obecnego personelu nie pozwala zapewnić takiego stanowiska nawet w ograniczonym zakresie. Owszem można „sztucznie” je zapewnić, ale czy o to chodzi?</p>		<p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Doprecyzowano, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.</p>
142	Wójt Gminy Lelów	Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów	<p>Wprowadzenie liczby minimalnych rutynowych kontroli palenisk prowadzonych przez upoważnionych pracowników gmin, których liczba mieszkańców jest równa lub mniejsza niż 10 tysięcy w liczbie 50 w naszej ocenie jest za duża i niepotrzebna. W przypadku naszej gminy pracownicy, którzy posiadają takie upoważnienia mają szereg innych obowiązków, z których są rozliczani. Doleżenie im dodatkowej pracy, może doprowadzić do niewykonania szeregu zadań, w tym nierzetelnych kontroli palenisk. Dlatego proponujemy pozostawienie tej liczby na poziomie obecnego POP. Prognę nadmienić, że we wrześniu br. rusza rządowa platforma ZONE, gdzie gmina będzie miała mnóstwo obowiązków do spełnienia, w tym również kontrole palenisk. Zatrudnienie dodatkowej osoby, która mogłaby pełnić obowiązki kontroli i Ekodoradcy również nie wchodzi w grę. Tak jak to zostało wspomniane w punkcie poprzednim. Środki finansowe jakie gmina musiałaby ponieść na zatrudnienie dodatkowej osoby można by przeznaczyć na wsparcie finansowe dla mieszkańców w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła.</p>		<p>Uwzględniono.</p> <p>Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <p>25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców)</p> <p>50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców)</p> <p>70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców)</p> <p>100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
143	Wójt Gminy Lelów	Plan Działań Krótkoterminowych	<p>Cieszy nas bardzo zapis, który mówi, że w przypadku wprowadzenia Poziomu II lub III w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejny dzień roboczy. Dni wolne od pracy to niedziele i święta, niemniej jednak soboty w rozumieniu przepisów prawa są pracujące, mimo że większość urzędników pracuje od poniedziałku do piątku. W związku z powyższym, mając na uwadze, że dla wielu pracowników, którzy są upoważnieni do przeprowadzenia kontroli palenisk sobota jest dniem wolnym od pracy zawodowej, poświęcany rodzinie lub dodatkowym zajęciom, proszę o rozszerzenie zapisu w aktualizacji Programu w ten sposób, aby zarówno w soboty, niedziele oraz święta w gminach, gdzie nie ma straży gminnej nie było obowiązku przeprowadzenia kontroli w czasie trwania Poziomu II lub III.</p>	<p>Pewne zaproponowane zapisy w aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” są dla nas po prostu nie do zrealizowania. Wprowadzenie zapisów w aktualizacji Programu, których osiągnięcie jest trudne lub wręcz niemożliwe w naszej ocenie jest niewłaściwe. Nie chodzi tu o to, aby gminy, które wiedzą, że nie są w stanie sprostać wyznaczonym celom ich nie osiągały. „Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego” jest aktem prawa miejscowego. Niezrealizowanie działań wynikających z zapisów tego Programu wiąże się z karami finansowymi, którymi będą obarczone poszczególne gminy. Dlatego stąd nasze propozycje zmian w aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. Pragnę ponownie podkreślić, że na ten najniższy szczebel samorządności jakim jest gmina nakłada się coraz więcej przepisów, obowiązków, za którymi w żaden sposób nie podążają środki finansowe. Pomimo naszych starań otrzymujemy interpretacje wprowadzanych przepisów, które jasno mówią o szeregu prac, które będziemy zobowiązani wykonać w ramach zadań własnych (np. ZONE). W związku z tym, dokaż nie zostanie zaplanowane przekazanie odpowiedniej puli środków finansowych na stworzenie dedykowanego stanowiska pracy w ramach zadań zleconych, proponowane zapisy POP nie są dla nas do zaakceptowania.</p>	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
144	Burmistrz Gminy Pilica	<p>str. 264 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych 1.8.4.5 Strefa śląska Tabela 122 Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza</p>	<p>Proponowana treść pkt 2 (zmiana - kolor czerwony) „2) Działanie obejmuje obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY w gminie. Do zadań Ekodoradcy należy: – doradztwo dla mieszkańców w zakresie technologii OZE, źródeł ogrzewania, programów dofinansowania i wymagań uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego, – prowadzenie edukacji ekologicznej na poziomie lokalnym w zakresie ochrony powietrza, – obsługa programów z zakresu dofinansowań do wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynku lub instalacji paneli fotowoltaicznych, inicjowanie i obsługa inwestycji w zakresie innych programów wsparcia finansowego.”</p>	<p>Ekodoradca w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, nie może w ramach swojej aktywności prowadzić Punktu Konsultacyjnego Programu Czyste Powietrze, ponieważ te dwa programy finansowane są z innych programów.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wprowadzono następujące zmiany w zakresie zadań ekodoradcy: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy”.</p>
145	Burmistrz Gminy Pilica	<p>str. 266 1.8. Działania wskazane do realizacji</p>	<p>Proponowana treść pkt 2 (zmiana - kolor czerwony) „2) Prowadzenie przez straż gminną lub międzygminną, upoważnionych pracowników gminy/starostwa lub we</p>	<p>Wskazanie ściśle terminu 6 miesięcy – wypadać będzie z reguły w sezonie letnim, kiedy to źródło ciepła nie będzie użytkowane a co za tym idzie kontrola będzie nieskuteczna.</p>	<p>Uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
		<p>w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych</p> <p>1.8.4.5 Strefa śląska</p> <p>Tabela 123</p> <p>Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów</p>	<p>współpracy z policją kontroli rutynowych, interwencyjnych oraz wynikających z ogłoszonych poziomów alarmowych w zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrole interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w ciągu kilku godzin od zgłoszenia; - kontrole interwencyjne podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ramach zgłoszeń naruszeń przepisów ochrony środowiska zgodnie z kompetencjami ustawowymi powinny być prowadzone niezwłocznie zgodnie z wymaganiami ustawowymi; - w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska; - kontrole powinny być połączone z weryfikacją danych w bazie CEEB pod kątem prawidłowości wprowadzonych w bazie danych; - jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę do 6 miesięcy. 		
146	Burmistrz Gminy Pilica	<p>str. 266</p> <p>1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych</p> <p>1.8.4.5 Strefa śląska</p> <p>Tabela 123</p> <p>Jednostka realizująca zadanie</p>	<p>Proponowana treść (zmiana - kolor czerwony) „Wojtowie, burmistrzowie, prezydenci miast i gmin oraz starostowie strefy śląskiej”</p>	<p>Brak informacji o jednostce realizującej zadanie p.n.: „kontrole interwencyjne podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ramach zgłoszeń naruszeń przepisów ochrony środowiska zgodnie z kompetencjami ustawowymi powinny być prowadzone niezwłocznie zgodnie z wymaganiami ustawowymi;”</p>	<p>Uwzględniono.</p>
147	Burmistrz Gminy Pilica	<p>str. 267</p> <p>1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych</p> <p>1.8.4.5 Strefa śląska</p> <p>Tabela 123</p> <p>Efekt rzeczowy – Minimalna liczba</p>	<p>proponowana treść (zmiana - kolor czerwony) 10 kontroli</p>	<p>Zasoby pracowników w urzędach, gdzie nie ma Straży Miejskiej, nie są zwiększane a na dodatkowe zakresy obowiązków nie ma dodatkowych pieniędzy. Pracownicy Urzędu nie są w stanie zrobić 50 kontroli w ciągu roku – patrząc na to, że okres grzewczy trwa średnio od listopada do marca – 5 miesięcy – a dni roboczych w tym czasie około 100 (20 dni x 5 miesięcy), to tygodniowo należałoby wykonywać średnio po 2 kontrole rutynowe - oczywiście poza kontrolami wynikającymi z PDK. Mając na uwadze powyższe – przy takim zasobie pracowników jaki jest obecnie, bez dodatkowych środków finansowych z budżetu Państwa w tym zakresie jest to niewykonalne.</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
148	Burmistrz Gminy Pilica	<p>rutynowych kontroli – dot. gmin o liczbie mieszkańców ≤ 10 tys.</p> <p>str. 267 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych 1.8.4.5 Strefa śląska Tabela 123 Efekt rzeczowy – Monitorowanie realizacji – wskaźniki monitorowanie postępu</p>	<p>Proponowany dodatkowy wskaźnik monitorowania postępu, taki jak jest w obecnie obowiązującym POP dla województwa śląskiego: „liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie zakazu spalania na powierzchni ziemi pozostałości roślinnych z ogrodów [szt.]”</p>	<p>Umożliwi to wykonywanie części rutynowych kontroli również poza sezonem grzewczym.</p>	<p>Uwzględniono. Wprowadzono wskaźnik monitorowania: „liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych z na powierzchni ziemi [szt.]”</p>
149	Burmistrz Gminy Pilica	<p>str. 273 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych 1.8.4.5 Strefa śląska Tabela 124 Pozycja 130 - Pilica Gmina</p>	<p>Zmniejszenie liczby wymaganych kotłów do wymiany.</p>	<p>Oszacowana wartość jest zawyżona. Raporty w bazie CEEB nie weryfikują przypadku, kiedy dla jednej nieruchomości są składane dwie i więcej deklaracje. Ponadto przyjęta ilość kotłów do wymiany to kotły, które w składanych przez mieszkańców deklaracjach w rubryce B02 – „klasa kotłów na paliwo stałe oraz liczba zainstalowanych kotłów w poszczególnych klasach” widnieją jako klasa kotłów: „poniżej klasy 3 lub brak informacji”, co oznacza, że składający deklarację, nie znając klasy kotła – zaznaczył tę rubrykę, co nie zawsze wiązało się z tym, że jest to kocioł pozaklasowy tylko brak informacji o klasie kotła (spójnik „LUB”).</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
150	Burmistrz Gminy Pillica	str. 307 1.12. Plan działań krótkoterminowych 1.12.3. Tryb wdrażania i ogłaszania działań krótkoterminowych POZIOM II Tabela 134 Podejmowane działania operacyjne	Proponowana treść (zmiana - kolor czerwony) „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.”	Większość urzędów nie pracuje w sobotę a co za tym idzie: - nie ma dostępu do poczty, aby powziąć informację o przekroczonej Poziomie II, - nie ma możliwości wykonania kontroli zgodnie z PDK Poziom II.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
151	Burmistrz Gminy Pillica	str. 310 1.12. Plan działań krótkoterminowych 1.12.3. Tryb wdrażania i ogłaszania działań krótkoterminowych POZIOM III Tabela 135 Podejmowane działania operacyjne	Proponowana treść (zmiana - kolor czerwony) „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.”	Większość urzędów nie pracuje w sobotę a co za tym idzie: - nie ma dostępu do poczty, aby powziąć informację o przekroczonej Poziomie III, - nie ma możliwości wykonania kontroli zgodnie z PDK Poziom III.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
152	Burmistrz Gminy Pillica	str. 314 1.12. Plan działań krótkoterminowych 1.12.4. Działania krótkoterminowe ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, docelowych, alarmowych oraz poziomu informowania Tabela 136 Działania operacyjne - Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych	Proponowana treść (zmiana - kolor czerwony) „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.”	Większość urzędów nie pracuje w sobotę a co za tym idzie: - nie ma dostępu do poczty, aby powziąć informację o przekroczonej Poziomie III, - nie ma możliwości wykonania kontroli zgodnie z PDK Poziom III.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
153	Burmistrz Gminy Pillica	str. 314 1.12. Plan działań krótkoterminowych 1.12.4. Działania krótkoterminowe ze względu na przekroczenia	Usunięcie w całości tego zapisu.	Drewno jest jednym z najłatwiej dostępnych źródeł energii. Ograniczenia i zakazy spalania drewna w oczywisty sposób pogorszą sytuację osób najuboższych. Ponadto kominki spełniające zapisy określone w tzw. „uchwale antysmogowej” obowiązującej na terenie woj. śląskiego mogą być stosowane.	Nie uwzględniono. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
154	Wójt Gminy Marklowice	poziomów dopuszczalnych, docelowych, alarmowych oraz poziomu informowania Tabela 136 Działania operacyjne – Zalecenie graniczenia stosowania kominków	Znacznie zawyżona ilość kotłów do wymiany – 500 szt.	Zgodnie z danymi z bazy CEEB do wymiany zgodnie z zapisami uchwały antytmogowej do końca roku 2026 pozostaje 120 szt. kotłów pozaklasowych. Koty 3 i 4 klasy mogą być użytkowane do końca roku 2027.	i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisje do powietrza.
155	Wójt Gminy Wiry	str. 271, Tabela 124, pozycja 76	Weryfikacja danych dotyczących liczby kotłów do wymiany.	Według danych Gminy Wiry w czerwcu program CEEB podawał liczbę 436 szt. W chwili obecnej brak możliwości sprawdzenia danych w CEEB.	<p>Uwzględniono częściowo. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze mieszczeni.</p> <p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe,</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
					<p>trzyony kuchenne, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
156	Wójt Gminy Wyry	str. 271, Tabela 124, pozycja 76	Wymagana liczba kotłów do wymiany 212 szt. w każdym z lat 2023-2026. Zmiana zapisów z szczegółowego podziału na lata na ogólną liczbę kotłów do wymiany w okresie 2023-2026.	Zapisy Uchwały Antysmogowej określają wiek kotła do wymiany. Szywny podział ilości na lata jest bezzasadny. Ilość kotłów do wymiany w danym roku będzie wynikała z ich roku produkcji i klasy.	Uwzględniono częściowo. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
157	Wójt Gminy Pawłowice	str. 233/Rozdz. 1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych	Oszacowanie efektu realizacji uchwały antysmogowej i określony wymagany efekt rzeczowy w postaci liczby kotłów do wymiany na podstawie bazy CEEB jest nieadekwatny do rzeczywistości.	Baza CEEB jest na chwilę obecną narzędziem wadliwym i obarczonym dużym błędem, ze względu na niedopracowane filtrowanie danych i nierzetelne/nieprawidłowe wypełnianie deklaracji przez właścicieli nieruchomości.	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
158	Wójt Gminy Pawłowice	str. 267, Rozdz. 1.8.4.5. Harmonogram realizacji działań naprawczych-Strefa śląska, Tabela 123	W naszej opinii minimalna liczba kontroli rutynowych jest zbyt duża. Proponujemy liczbę 50.	Gmina Pawłowice nie posiada straży gminnej. Do przeprowadzenia kontroli upoważniona jest część pracowników Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa, którzy ze względu na nieduży urząd, mają w swoich zakresach pracy szeroki zakres spraw, nie tylko związanych z ochroną powietrza. W związku z powyższym przeprowadzenie takiej liczby kontroli rutynowych jest utrudnione.	<p>– pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025,</p> <p>– efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p>
159	Wójt Gminy Ormontowice	str. 262, Rozdział 1.8.4.5., Tabela 121	Wątpliwości budzi zapis dotyczący wymagań instalacji zasilanych biomasą w zakresie emisji cząstek stałych do 20 mg/m ³ (przy 10% O ₂).	<p>W naszym rozumieniu cząstki stałe to pyły. Pytanie: Czy zapis dotyczy: 1. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń opalanych pelletem z zamkniętą komorą spalania zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1185, (przy czym wg ww. Rozporządzenia „emisje cząstek stałych” oznaczają emisje cząstek stałych przy nominalnej mocy cieplnej, wyrażone w mg/m³ suchych gazów spalinowych, obliczone w temperaturze 273 K i przy ciśnieniu 1 013 mbar przy 13% O₂, [...]) 2. kotłów z automatycznym podawaniem paliwa opalanych biomasą klasy 5, dla których wymagane są następujące kryteria: a) Tlenek węgla ≤ 500 mg/m³ b) Organiczne związki gazowe ≤ 20 mg/m³ c) Pyły (w naszym rozumieniu to cząstki stałe) ≤ 40 mg/m³.</p>	<p>Wyjaśnienie. Zapis dotyczy obu rodzajów urządzeń.</p>
160	Wójt Gminy Ormontowice	str. 264, Rozdział 1.8.4.5., Tabela 122 pkt 2	Propozycja zmiany nazwy działania naprawczego: Działanie obejmuje obowiązek zapewnienia pracownika w gminie, do zadań którego należy będzie między innymi doradztwo dla mieszkańców w zakresie technologii OZE, źródeł ogrzewania, programów dofinansowania i wymagań uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego.	<p>Trudności z pozyskaniem pracownika na stanowisko EKODORADCY w ramach programu Life.</p>	<p>Wyjaśnienie. Na stanowisko ekodoradcy może zostać zatrudniona osoba lub można powołać pracownika już zatrudnionego w gminie. Inną możliwością jest skorzystanie z ekodoradcy subregionalnego, który obsługuje kilka gmin</p>
161	Wójt Gminy Ormontowice	str. 267, Rozdział 1.8.4.5., Tabela 122	Minimalna liczba rutynowych kontroli dotycząca gmin o liczbie mieszkańców ≤ 10 tys. tj. 50 kontroli jest zbyt	Gmina Ormontowice liczy ok. 6.200 mieszkańców i nie posiada straży gminnej. Przeprowadzenie 50 rutynowych	<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
162	Wójt Gminy Ormontowice	str. 271, Rozdział 1.8.4.5., Tabela 124 wiersz 75	<p>wysoka, proponowana liczba kontroli to 20.</p> <p>Wskazana dla Gminy Ormontowice wymagana liczba kotłów do wymiany w latach 2023-2026 w łącznej ilości 719 tj. po 180 każdego roku, a 2026 r. – 179, w znaczący sposób odbiega od danych pozyskanych z systemu ZONE, wnosimy o korektę tj. 214 – kotłów do wymiany tj. po 54 każdego roku i 52 w 2026 r.</p>	<p>kontroli rocznie, w okresie grzewczym, poza kontrolami alarmowymi jest nieraalna do zrealizowania, stąd proponujemy zwiększenie kontroli maksymalnie o 100% w porównaniu do obowiązującej obecnie ilości.</p> <p>1. Wg danych wyfiltrowanych z systemu ZONE na dzień 11.09.2023 r. łączna liczba adresów z kotłami poniżej 3 klasy lub brak informacji to 219, w tym 5 adresów powielonych, co daje 214;</p> <p>2. Gmina nie posiada obecnie innego narzędzia niż system ZONE do ewidencji urządzeń grzewczych;</p> <p>3. Dane statystyczne z systemu ZONE „Liczba kotłów na paliwo stałe wg klasy kotłów” wskazuje ilość 312 kotłów poniżej 3 klasy lub brak informacji, czego nie potwierdzają dane z filtrowania podane w pkt. 1</p>	<p>kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <p>25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców)</p> <p>50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców)</p> <p>70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców)</p> <p>100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p> <p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń.</p> <p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
163	Wójt Gminy Ormontowice	str. 307 i 310, Rozdział 1.12.3, tabele 134 i 135, wiersze: Podejmowane działania operacyjne	<p>Nie został wskazany sposób postępowania w przypadkach, gdy ogłaszany jest alarm poziomu II i III w sobotę, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, tak jak zostało to określone dla dni ustawowo wolnych od pracy.</p>	<p>1. Przewodzenie kontroli przez urzędników w soboty wiąże się z szeregiem zmian organizacyjnych,</p> <p>2. Zasadność i efektywność kontroli wykonywanych w terminach ogłoszonych poziomów w naszej ocenie jest równoważna z przeprowadzeniem tych kontroli w kolejnych dniach pracy urzędu (np. do 3 dni roboczych od ogłoszenia poziomu).</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Zapis został zmieniony:</p> <p>„W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia,</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
164	Burmistrz Rydułtowy	Str. 264, tabela 122	Do zadań Ekodoradcy należy obsługa programu Czyste Powietrze.	<p>Miasto posiada podpisane porozumienie z WFOŚiGW w Katowicach na prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego Programu Czyste Powietrze. W ramach działania punktu zatrudnieni są przeszkoleni specjaliści, którzy odpowiedzialni są za udzielanie informacji, pomoc w wypełnianiu i rozliczaniu wniosków. Zgodnie z założeniami projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” zadaniem Ekodoradcy miało być prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych z zakresu ochrony powietrza. Wobec powyższego stwierdzenie „obsługa programu Czyste Powietrze” powinno zostać uściślone. W odniesieniu do Ekodoradcy obsługa powinna polegać jedynie na informowaniu o możliwości uzyskania takiego dofinansowania oraz na przybliżeniu obowiązujących zasad Programu.</p>	<p>ani 31 grudnia.”</p> <p>Uwzględniono. Wprowadzono następujące zmiany w zakresie zadań ekodoradcy: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy”.</p>
165	Burmistrz Rydułtowy	Str. 273, tabela 96	Wymagana liczba kotłów do wymiany.	<p>Z naszych analiz wynika, iż liczba kotłów do wymiany wskazana na podstawie danych z CEEB jest obarczona znacznym błędem. Po wyfiltrowaniu ilości kotłów pozaklasowych oraz 3 i 4 klasy wynik uwzględnia kotły, które już zostały wymienione na ekologiczne źródło ciepła. Ponadto przy składaniu wniosków o dodatek węglowy sporo mieszkańców złożyło deklarację drugi raz.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
166	Burmistrz Gminy Skoczów	str.266 / 1.8.4.5. Strefa Śląska, Tabela 122. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_EE)	Minimum 4 wydarzenia edukacyjne w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.	aktualnie były wymagane 2 wydarzenia edukacyjne, a propozycja wydarzeń minimum 10 to wzrost o 500%	Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
167	Burmistrz Gminy Skoczów	str.269 / 1.8.4.5. Strefa Śląska Tabela 124. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla poszczególnych gmin strefy śląskiej w latach realizacji Programu (wg scenariusza bazowego)217	Wymagana liczba kotłów do wymiany to ogółem 1092. Gdzie w podziale na 4 lata każdego roku począwszy od 2023 należy w Gminie wymienić 273 kotły. Dane są pobrane wg CEEB stan na dzień 15.06.2023 r. 1) Zainstalowane źródło ciepła: Kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa/z podajnikiem oraz kocioł na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa/zasypowy; 2) Klasa kotłów na paliwo stałe: Poniżej 3 klasy lub brak informacji 3) Rodzaj stosowanych paliw w kotłach na paliwo stałe: węgiel i paliwa węglowodorne	Weryfikacja podanych urządzeń kotłów do wymiany podana w projekcie POP to 1782 szt. – w tej liczbie znajdują się kotły, poniżej tzw. „3 klasy” oraz kotły stare bez informacji, które są nie eksploatowane jak również inne np.: kominki, kozy, które są jedynie eksploatowane sezonowo przez właścicieli nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowych nie jako główne źródła ciepła, albo pełnią funkcje rekreacyjno-ozdobną – dot. kominków. W Gminie Skoczów na 15.06.2023 r. było zainstalowanych 1092 szt. kotłów do wymiany w tym: 1) 135 zainstalowanych źródeł ciepła: kocioł na paliwo stałe (węgiel i paliwa węglowodorne) z automatycznym podawaniem paliwa / z podajnikiem, poniżej 2 lub brak informacji o klasie kotła; 2) 957 zainstalowanych źródeł ciepła: kocioł na paliwo stałe (węgiel i paliwa węglowodorne) z ręcznym podawaniem paliwa/zasypowy, poniżej klasy 3 lub brak informacji o klasie kotła.	Uwzględniono częściowo. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze mieszczeń. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
168	Prezydent Siemianowic Śląskich	Str. 302 – tryb i sposób ogłaszania	Treść: W przypadku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania lub poziomu alarmowego, alarm obowiązuje w danym dniu, tj. od godziny 00.00 do 24.00 Propozycja: W przypadku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania lub poziomu alarmowego, alarm obowiązuje w terminie i godzinach określonych w informacji.	Zapis jest nieprecyzyjny, informacje o są przekazywane o różnych porach w związku z tym nie mogą obowiązywać wstecz np. informacja otrzymana o godzinie 11.00 nie może obowiązywać od godziny 00.00	Nie uwzględniono. Zapis ten wynika z wytycznych GIOŚ.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
169	Prezydent Siemianowic Śląskich	Str. 311 – schemat przepływu informacji	Treść: schemat przepływu informacji - informacja z poziomu wojewódzkiego jest przekazywana do poziomu gminy w relacji WCZK – podmiot realizujący działania (PRD) Propozycja: schemat przepływu informacji – informacja z poziomu wojewódzkiego jest przekazywana do poziomu gminy za pośrednictwem PCZK czyli w relacji WCZK – PCZK - PRD	Obecny schemat pomija PCZK w przekazywaniu informacji co jest niespójne, bo np. przekazywanie informacji do placówek oświatowych odbywa się poprzez PCZK	Uwzględniono.
170	Prezydent Siemianowic Śląskich	Dot. pkt. 1	W jednostce od 2018 r. obowiązuje Zarządzenie Komendanta w sprawie procedury przeprowadzania kontroli termicznego przekształcania odpadów poza spalarniami odpadów oraz spalania paliw objętych zakazem stosowania na terenie miasta Siemianowice Śląskie. Procedura jest dostosowana do celu i zakresu działania Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich.		Wyjaśnienie. Z treści uwagi wynika, że spełniony został w gminie obowiązek wdrożenia procedury, jednakże należy ją zweryfikować i ewentualnie zaktualizować w oparciu o wytyczne przygotowane przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.
171	Prezydent Siemianowic Śląskich	Dot. pkt. 2 (kontrola przedsiębiorców)	Naszym zdaniem zapis o przeprowadzeniu kontroli niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia dot. stwierdzonych nieprawidłowości jest nie do zaakceptowania ze względu na organizację jednostki jak i zasoby kadrowe. Zwracamy uwagę, że Straż Miejska ma w zakresie swoich obowiązków szereg innych zadań związanych z przestrzeganiem spokoju i porządku publicznego, kontroli ruchu drogowego, itp.		Wyjaśnienie. Kontrole należy przeprowadzić w najkrótszym możliwym terminie od otrzymania zgłoszenia.
172	Prezydent Siemianowic Śląskich	Dot. pobierania próbek z palenisk	Decyzja o pobraniu próbek z paleniska powinna należeć do funkcjonariusza Straży Miejskiej, który biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności konkretnego zdarzenia podejmie taką decyzję. Określenie procentowe ilości pobranych próbek jest niezasadne i wiąże się z dodatkowymi kosztami.		Uwzględniono. Wykreślono zapis o konieczności zapewnienia wskazanego udziału pobranych próbek w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w czasie kontroli. Wprowadzono zapis: „kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.
173	Prezydent Siemianowic Śląskich	Dot. ilości kontroli zarówno gospodarstw indywidualnych (350) jak i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (35)	Biorąc pod uwagę zapisy ustawy prawo przedsiębiorców (dot. Procedury kontroli), organizację, zakres działania Straży i strukturę organizacyjną w tym przypadku naszej jednostki, Straż nie powinna wykonywać kontroli prewencyjnych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wskazywanie konkretnych liczb wykonywanych kontroli nie bierze pod uwagę możliwości organizacyjnych, kadrowych poszczególnych jednostek Straży oraz faktu, że Straż wykonuje szereg innych zadań nałożonych przez ustawę.		Uwzględniono częściowo. Zmniejszono ilość kontroli rutynowych indywidualnych gospodarstw do 200 (w gminach aglomeracji górnośląskiej), natomiast w przypadku kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą wprowadzono zapis: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu.”
174	Prezydent Siemianowic Śląskich	Dot. kontroli wraz z weryfikacją w danych w bazie CEEB	Na obecną chwilę istnieje naszym zdaniem bardzo dużo wątpliwości dot. kwestii dostępu do ewidencji, również w trakcie kontroli, wymagań sprzętowych niezbędnych do realizacji kontroli czy zapisów wynikających z ustawy		Wyjaśnienie. Weryfikacja CEEB będzie przebiegać stopniowo.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
175	Prezydent Siemianowic Śląskich	Str. 240, Tabela 109, wprowadzenie do wyliczenia w pkt 1)	o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz centralnej ewidencji emisyjności budynków. Propozycja zmiany: „W ramach zielonych zamówień publicznych od 1 stycznia 2024 w opisie przedmiotu zamówienia publicznego Zamawiający może uwzględnić następujące wymagania”.	Wprowadzenie takich wymagań powinno być fakultatywne. Możliwość ich wprowadzenia powinna być analizowana indywidualnie z uwzględnieniem charakteru przedmiotu zamówienia oraz możliwości wykonawców i zamawiającego. Obligatoryjne wprowadzenie takich wymagań może spowodować wzrost kosztów realizacji zamówienia oraz może utrudnić konkurowanie na rynku zamówień publicznych dla firm z sektora MŚP.	Nie uwzględniono. Doprecyzowano zapis: „W ramach zielonych zamówień publicznych od 1 stycznia 2024 roku w opisie przedmiotu zamówienia należy uwzględnić następujące wymagania: ...”
176	Prezydent Siemianowic Śląskich	Str. 240/Tabela 109	Pojęcie „warunek udzielenia zamówienia” wymaga doprecyzowania.	Ustawa Pzp posługuje się pojęciem „warunków udziału w postępowaniu”. Należy zatem doprecyzować co będzie rozumiane pod pojęciem użytym w opracowaniu lub stosować pojęcia zdefiniowane w ustawie Pzp. Z wskazanego fragmentu nie wynika czy zapisy z tabeli mają mieć charakter warunku udziału w postępowaniu, kryterium oceny ofert, elementu opisu przedmiotu zamówienia czy też wystarczy wpisać taki wymóg do projektowanych	Uwzględniono. Doprecyzowano zapis: „W ramach zielonych zamówień publicznych od 1 stycznia 2024 roku w opisie przedmiotu zamówienia należy uwzględnić następujące wymagania: ...”
177	Prezydent Siemianowic Śląskich	Str. 240, Tabela 109, pkt 10 lit b)	Część z wymagań jest zbędna np. Stosowanie stanowisk do usuwania gruntu lub błota z kół sprzętu ciężkiego opuszczających plac budowy oraz stosowanie przykrycia przy przewożeniu materiałów pyłujących.	Konieczność przewożenia towarów sypekich pod przykryciem czy też zakaz zanieczyszczania dróg wynika z przepisów powszechnie obowiązujących (np. Ustawa Prawo o ruchu drogowym, Ustawa Kodeks Wykroczeń) i nie ma potrzeby sankcjonowania ich w aktach prawa miejscowego.	Nie uwzględniono. W działaniu PL2401_OET wskazano na konieczność przeniesienia tych wymagań do opisu zamówień publicznych.
178	Wójt Gminy Psary	str. 263 i 264	Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych - na podstawie bazy CEEB określona została konkretna liczba kotłów, jaką należy wymienić w gminie w danym roku w Gminie Psary – 227 (zgodnie z tabelą 124). Baza CEEB obarczona jest błędami. Zaobserwowano liczne zmiany deklaracji CEEB, podczas trwania okresu wnioskowania o przyznanie dodatku węglowego.	Usunięcie liczby urządzeń i liczby budynków jako wskaźników monitorowania postępu. Dane określone na podstawie bazy CEEB, obarczonej błędami, nie mogą być podstawą do sprawozdania i kontroli gminy, w zakresie wykazania konkretnego efektu rzeczowego (Tabela 124). Zadanie to nie jest możliwe do wykonania. Decyzja o zmianie źródła ciepła, zależy przede wszystkim od dostępnych źródeł dofinansowania i decyzji właściciela nieruchomości. Zapisy Uchwały Antysemogowej określają wiek kotła do wymiany. Szybywny podział ilości na lata jest bezzasadny. Ilość kotłów do wymiany w danym roku będzie wynikała z ich roku produkcji i klasy.	Uwzględniono częściowo. Zgodnie z zapisami w harmonogramie realizacji POP do wymiany źródeł ciepła (zgodnie z wymaganiami obowiązującej od 2017 roku uchwały antysemogowej) zobowiązane są podmioty eksploatujące instalacje. Gmina zobowiązana jest do przygotowania systemu wsparcia finansowego mieszkancom. Liczba kotłów powinna zostać wskazana na podstawie weryfikacji bazy CEEB, do której każdy właściciel czy zarządca zobowiązany jest złożyć informację o zmianie kotła w ciągu 14 dni od dnia, w którym zaistniała zmiana. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
179	Wójt Gminy Psary	str. 263 i 264	Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych - liczba kotłów, jaką należy wymienić w gminie w danym roku w Gminie Psary – 227 (zgodnie z tabelą 124).	Właściciele w deklaracji CEEB wskazali, że posiadają kilka źródeł ciepła – np. węglowe i gazowe. Czy w przypadku usunięcia jednego źródła ciepła tj. kotła węglowego bez zastąpienia go nowym źródłem ciepła – możliwe jest wykazanie go w sprawozdaniu? Proszę o doprecyzowanie zapisów Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, w tym zakresie.	31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowanych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowanych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowanych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
180	Wójt Gminy Psary	str. 266	Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych – doprecyzowanie zapisu „w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”	Proszę o doprecyzowanie zapisu - „w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”. Proszę także o wskazanie, czy wykonanie pobrania próbki popiołu musi również nastąpić w przypadku gdy nie wykazano nieprawidłowości związanych z podejrzeniem spalania odpadów?	Wyjaśnienie. Z harmonogramu działań jasno wynika, że należy wykazać wszystkie zlikwidowane pozaklasowe źródła ciepła na paliwa stałe.
181	Wójt Gminy Psary	str. 267 i 268	Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych – doprecyzowanie zapisów wskaźników monitorowania postępu.	Proszę o doprecyzowanie zapisów wskaźników monitorowania postępu o gminy, które nie posiadają strazy gminnych, m.in. w zakresie liczby popełnionych wykroczeń, spalania odpadów?	Wyjaśnienie. Wykresiono zapis o konieczności zapewnienia wskazanego udziału pobranych próbek w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w czasie kontroli. Wprowadzono zapis: kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska. W przypadku, gdy nie zaistniała przesłanka do poboru próbki, nie należy jej pobierać.

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
182	Wójt Gminy Psary	str. 304 i 306	Pkt 1.12.3 Tryb wdrażania i ogłaszania działań krótkoterminowych, Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK – doprecyzowanie zapisów	<p>udzielonych pouczeń, wystawionych mandatów. Policja, nie zawsze uczestniczy w kontrolach prowadzonych przez upoważnionych pracowników Urzędu. Proszę o doprecyzowanie czy wskaźnik monitorowania postępu tj. Liczba [szt.] przeprowadzonych rutynowych kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ciągu roku, dotyczy wójta czy starosty.</p> <p>Proszę o doprecyzowanie ww. zapisów. W ramach przygotowania do wprowadzenia planu działań krótkoterminowych PCZK oraz samorządy gminne mają obowiązek opracować szczegółową listę adresową instytucji, które należy powiadomić o ogłoszeniu POZIOMU II, POZIOMU III i wdrożeniu działań. Lista dotyczy jednostek organizacyjnych podległych pod samorząd oraz podmiotów niezależnych od samorządu i musi być aktualizowana na bieżąco.</p>	<p>Wyjaśnienie. Samorząd ma na bieżąco prowadzić i uzupełniać listę podmiotów, które PCZK ma obowiązek powiadamiać w przypadku ogłoszenia alarmu PDK.</p>
183	Wójt Gminy Psary	str. 314	Pkt. 1.12.4 Działania krótkoterminowe ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, docelowych, alarmowych oraz poziomu informowania – tabela 136	<p>Proszę o doprecyzowanie zapisów dokumentu i uznanie soboty jako dnia wolnego od pracy. W tabeli 136 w zakresie działań operacyjnych wskazano, że kontrole należy przeprowadzać ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i POZIOMU III. W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.</p> <p>Proszę o informację czy w rozumieniu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, sobota, jest dniem wolnym od pracy? Zgodnie bowiem z ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy, sobota nie jest dniem wolnym od pracy.</p> <p>Przeprowadzenie kontroli po godzinach pracy Urzędu oraz w dni wolne od pracy, w gminach które nie posiadają straży gminnej, jest utrudnione.</p>	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
184	Wójt Gminy Psary	str. 319	Pkt 2.2 Monitorowanie realizacji Programu	<p>Proszę o doprecyzowanie zapisu – Wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz starosta przekazują w terminie 5 miesięcy po zakończeniu realizacji Programu i jego aktualizacji lub Planu działań krótkoterminowych sprawozdanie końcowe z realizacji Programu i PDK obejmujące cały okres ich realizacji. Czy ww. sprawozdanie obejmuje inny zakres niż sprawozdania roczne przekazywane do 15 lutego każdego roku, jeżeli tak czy zostanie on określony w narzędziu sprawozdawczym?</p>	<p>Wyjaśnienie. Termin przekazania i rodzaje sprawozdań określa ustawa PÓŚ. sprawozdanie roczne w art. 94 ust.2c pkt 1 oraz sprawozdanie końcowe w art. 94 ust.2c pkt 2.</p>
185	Wójt Gminy Psary	str. 232	Pkt 1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych Niezbędne jest przeszkolenie kadry urzędników na szczeblu gminnym w zakresie stosowania przepisów, np. art. 363, 368, 379 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz udzielenie	<p>Aktualizacja POP powinna uwzględnić organizację kolejnego cyklu szkoleń skierowanych do pracowników samorządowych, a także funkcjonariuszy Policji dotyczących kontroli indywidualnych palenisk. Zapisy dokumentu powinny wskazywać wytyczne, w zakresie</p>	<p>Wyjaśnienie. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego kilkakrotnie przeprowadził szkolenia dla pracowników gmin oraz straży gminnych w zakresie zasad oraz</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
186	Wójt Gminy Psary	str. 266	<p>pisemnych wytycznych, w zakresie sposobu przeprowadzania działań kontrolnych w terenie, mających na celu eliminację negatywnego oddziaływania na środowisko przez osoby fizyczne.</p> <p>W pkt 1.8.4.5. Strefa Śląska - Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska – kontrole rutynowe</p>	<p>sposobu przeprowadzania działań kontrolnych w terenie, w celu ujednolicenia sposobu przeprowadzania tych działań.</p>	<p>egzekwowania zapisów uchwały antysmogowej, metodyki pobierania próbek odpadu paleniskowego z popielnika czy realizacji programów ochrony powietrza. Obecnie realizowany jest projekt „Śląskie. Przywracamy błękit”, który ma za zadanie kompleksowe wdrażanie w latach 2022-2027 „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. W ramach projektu podejmowane są różnego rodzaju działania, które pomagają gminom w realizacji spoczywających na nich obowiązków w zakresie poprawy jakości powietrza. W zakresie kontroli gmina zobowiązana jest do przygotowania i wdrożenia wewnętrznej procedury przeprowadzenia kontroli palenisk zgodnie z wytycznymi przygotowanymi przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.</p>
187	Wójt Gminy Psary	PDK	<p>Kontrole w ramach planu działań krótkoterminowych PDK</p>	<p>Zmniejszenie ilości rutynowych kontroli w roku. Brak możliwości realizacji takiej ilości kontroli tj. 50 na rok, ze względu na niewystarczającą ilość personelu oraz wielu zadań schedowanych na gminy.</p>	<p>Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p>
188	Wójt Gminy Miedźna	str. 230 podrozdział 1.8.3	<p>Zadanie: „wsparcie finansowe powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców” Propozycja zmiany: „wsparcie finansowe nie powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców.”</p>	<p>W ramach projektu Zintegrowany System Ograniczenia Niskiej Emisji ZONE, Gminy otrzymały terminale. Terminal ma umożliwić prace w terenie m.in. w celu przeprowadzenia kontroli w zakresie źródła ciepła/ źródła spalania paliw. W celu uniknięcia powielania kontroli nieruchomości dot. ww. zakresu, proszę o zawarcie informacji w Aktualizacji POP dot. projektu ZONE. Proszę o informację, czy kontrole przeprowadzone przy pomocy aplikacji ZONE będą stanowiły realizację działań kontrolnych zgodnie z zapisami PDK.</p> <p>Uwaga: Gmina Miedźna realizując od 2018 Program ograniczenia niskiej emisji udzielała wsparcia finansowego w formie dotacji mieszkańcom bez względu na dochód. Warto wspomnieć, iż zobowiązani do wymiany starych kotłów są wszyscy ich właściciele bez względu na dochód. Obecnie zainteresowanie PONE jest z roku na rok coraz mniejsze, w przypadku wprowadzenia ograniczeń jakim jest dochód można spodziewać ponownego spadku zainteresowania. Wnioski mieszkańców o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste powietrze” są składane biorąc</p>	<p>Wyjaśnienie. Kontrole przeprowadzone przy pomocy aplikacji ZONE mogą stanowić pomoc w realizacji działań kontrolnych zgodnie z zapisami PDK i harmonogramu realizacji POP.</p>
					<p>Uwzględniono częściowo. Wprowadzono zapis, że „wsparcie finansowe może być uzależnione od dochodów mieszkańców”.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
189	Wójt Gminy Miedźna	str. 230 podrozdział 1.8.3	Zadanie: „w celu przyspieszenia wymian starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się m.in. przeznaczenie co najmniej 1% budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza” Propozycja zmiany: proponuje się przeznaczenie maksymalnie 0,5% budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza.	pod uwagę dochód. W zależności od jego wysokości na członka rodziny beneficjent może otrzymać odpowiednie dofinansowanie. Propozycja zmiany: wsparcie finansowe nie powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców. Uwaga: Obecnie realizując PONE każdego roku obserwujemy spadek zainteresowania, pomimo podejmowania działań promujących. W obawie przed niewywiązaniem się z ustalonych wskaźników wnioskujemy o ustalenie go na takiej wysokości (max 0,5% budżetu) aby mniejsze gminy takie jak Gmina Miedźna miały realne szanse na ich realizację. Propozycja zmiany: W celu przyspieszenia wymian starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się przeznaczenie maksymalnie 0,5 % budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza.	Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano w harmonogramach.
190	Wójt Gminy Miedźna	str. 231 podrozdział 1.8.3	Zadanie: „elementem tego działania powołanie stanowiska EKODORADCY w urzędach gmin” Propozycja zmiany: wykreślenie tego zapisu	Uwaga: Gmina Miedźna dwukrotnie ogłosiła konkurs na nabór na stanowisko ekodoradcy. Niestety zainteresowanie było bardzo małe, a jedyną osobą, która się zgłosiła nie spełniła wymagań formalnych. Obecnie informacji o programach dzięki którym mieszkańcy mogą otrzymać wsparcie finansowe m.in. do wymiany pieca informacji udzielają pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w godzinach pracy urzędu. Propozycja zmiany: elementem tego działania może być, lecz nie musi powołanie stanowiska EKODORADCY.	Uwzględniono częściowo. Na stanowisko ekodoradcy może zostać zatrudniona osoba lub można powołać pracownika już zatrudnionego w gminie. Inną możliwością jest skorzystanie z ekodoradcy subregionalnego, który obsługuje kilka gmin.
191	Wójt Gminy Miedźna	str. 232 podrozdział 1.8.3	Zadanie: „wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić mieszkańcom numer telefonu oraz formularz internetowy do zgłaszania wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza...” Propozycja zmiany: wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić nr telefonu oraz adres e-mail celem zgłoszenia wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza...	Uwaga: Obecnie mieszkańcy chcąc zgłosić sytuację naruszeń dotyczących ochrony powietrza dzwonią do UG lub wysyłają wiadomość e-mail. Propozycja zmiany: wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić nr telefonu oraz adres e-mail celem zgłoszenia wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza...	Uwzględniono.
192	Wójt Gminy Miedźna	str. 267 podrozdział 1.8.4.5 tabela 123	Zadanie: „minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. wynosząca 100” Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. wynosząca 10	Uwaga: Gmina Miedźna jest gminą wiejską która nie posiada strazy miejskiej. Do tej pory kontrole były wykonywane w trakcie obowiązywania ryzyka przekroczenia poziomu II i III oraz w sytuacji zgłoszenia mieszkańców. Kontrole przeprowadzają upoważnieni pracownicy UG. Gmina Miedźna realizuje założenia jednak biorą pod uwagę fakt, iż coraz więcej mieszkańców decyduje się na wymianę starego pieca na ekologiczne rozwiązanie, zwiększanie liczby rutynowych kontroli do 100 jest bezzasadne, tym bardziej że ze względu na braki kadrowe nie będzie w stanie zrealizować tych założeń. Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. wynosząca 10.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
193	Wójt Gminy Miedzna	str. 272 podrozdział 1.8.4.5	<p>„wymagana liczba kotłów do wymiany ogółem 178...” (w przypadku Gminy Miedzna) Propozycja zmiany: wymagana liczba kotłów do wymiany ogółem 100</p>	<p>Uwaga: Gmina realizuje Program ograniczenia niskiej emisji od roku 2018, od ostatnich dwóch lat bardzo spadło zainteresowanie mieszkańców. Pomimo wydłużenia terminu naboru wniosków oraz ciągłych komunikatów na stronie internetowej UG oraz FB. W roku bieżącym oraz ubiegłym było bardzo duże prawdopodobieństwo, że inwestycja nie zostanie zrealizowana jak zakładano w ilości 30 inwestycji, z uwagi na małe zainteresowanie mieszkańców oraz rezygnację z przyczyn niezależnych od GMI. Propozycja zmiany: utrzymanie ilości z roku bieżącego.</p>	<p>Nie uwzględniono. Zgodnie z zapisami w harmonogramie realizacji POP do wymiany źródeł ciepła (zgodnie z wymaganiami obowiązującej od 2017 roku uchwały antysmogowej) zobowiązane są podmioty eksploatujące instalacje. Gmina zobowiązana jest do przygotowania systemu wsparcia finansowego mieszkańców. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
194	Prezydent Rybnika	str. 249, 1.8.4.2. Aglomeracja rybnicko-jastrzębska, Tabela 114, Lp. 2	<p>Prosimy o weryfikację ilości wymaganych kotłów do wymiany.</p>	<p>Urząd Miasta Rybnika od lat prowadzi politykę proekologiczną prowadzącą do obniżenia zanieczyszczenia powietrza na terenie Miasta. Zgodnie z danymi CEEB oraz posiadaną wiedzą do wymiany pozostaje 5049 kotłów C.O. a nie jak przewiduje Tabela 114. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2402_ZSO dla poszczególnych gmin aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej w poszczególnych latach realizacji Programu (wg scenariusza bazowego). Mając na uwadze, że dane wprowadzone do CEEB są w wielu przypadkach nieadekwatne do rzeczywistości, należy zweryfikować ilości wskazane w tabeli.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejsowe ogrzewacze pomieszczeń. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
195	Prezydent Rybnika	str. 246, 1.8.4.2. Aglomeracja rybnicko-jastrzebska, Tabela 112, efekt rzeczowy.	Prosimy o zmniejszenie z 20 do 10 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.	W naszej ocenie 20 wydarzeń edukacyjnych w skali roku to zbyt wiele z uwagi na fakt, iż w najbliższym czasie na samorząd sędowane zostaną nowe zadania związane między innymi z uruchamianą aplikacją ZONE. Z naszych dotychczasowych doświadczeń wynika, że najlepsze efekty przynosią kampanie społeczne oparte o strony www bądź portale społecznościowe co generuje spore koszty oraz ewentualne wydarzenia edukacyjne prowadzone w różnych formach na plenerowych spotkaniach lub imprezach miejskich. Zwyczajając na ograniczenia budżetowe oraz kadrowe w kolejnych latach trwania programu wykonanie tego zadania na proponowanym poziomie będzie utrudnione lub niemożliwe.	<p>– pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024,</p> <p>– efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025,</p> <p>– efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
196	Burmistrz Gminy Radzionków	Str. 272 Tab. 124 Lp. 103 oraz str. 10, str. 228, str. 263	Wymagany efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla Gminy Radzionków w poszczególnych latach został określony na 588 kotłów do wymiany w każdym roku (w sumie 2352 kotły), podczas gdy dane z CEEB wskazują, że w gminie znajdują się tylko 863 kotły węglowe (pozaklasowe oraz klasy 3 i 4) – wymagany efekt rzeczowy jest nierealny do osiągnięcia i proponuje się urealnić wymagany efekt rzeczowy poprzez wpisanie liczby kotłów 215 sztuk/rok (w sumie 860 kotłów do likwidacji)	W projekcie programu czytamy, że wymagany efekt rzeczowy wynika z danych z bazy CEEB (str. 10, str. 228), a efektem tym jest liczba zlikwidowanych nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe, określona dla poszczególnych gmin (str. 263, dla Gminy Radzionków str. 272 tab. 124, Lp. 103). Dane z CEEB wskazują, że w Gminie Radzionków znajdują się 863 kotły węglowe (pozaklasowe oraz klasy 3 i 4), przeznaczone do likwidacji do końca roku 2027, a zatem nawet dłużej niż do końca obowiązywania aktualizacji POP, tj. do końca roku 2026. Wskazana w projekcie programu wymagany efekt rzeczowy w postaci 2352 kotłów do likwidacji jest zupełnie nierealny do osiągnięcia, gdyż w Gminie Radzionków nie funkcjonuje tak znaczna liczba nieefektywnych urządzeń grzewczych.	<p>Uwzględniono.</p> <p>Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.</p>
196	Burmistrz Gminy Radzionków	Str. 272 Tab. 124 Lp. 103 oraz str. 10, str. 228, str. 263	Wymagany efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla Gminy Radzionków w poszczególnych latach został określony na 588 kotłów do wymiany w każdym roku (w sumie 2352 kotły), podczas gdy dane z CEEB wskazują, że w gminie znajdują się tylko 863 kotły węglowe (pozaklasowe oraz klasy 3 i 4) – wymagany efekt rzeczowy jest nierealny do osiągnięcia i proponuje się urealnić wymagany efekt rzeczowy poprzez wpisanie liczby kotłów 215 sztuk/rok (w sumie 860 kotłów do likwidacji)	W projekcie programu czytamy, że wymagany efekt rzeczowy wynika z danych z bazy CEEB (str. 10, str. 228), a efektem tym jest liczba zlikwidowanych nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe, określona dla poszczególnych gmin (str. 263, dla Gminy Radzionków str. 272 tab. 124, Lp. 103). Dane z CEEB wskazują, że w Gminie Radzionków znajdują się 863 kotły węglowe (pozaklasowe oraz klasy 3 i 4), przeznaczone do likwidacji do końca roku 2027, a zatem nawet dłużej niż do końca obowiązywania aktualizacji POP, tj. do końca roku 2026. Wskazana w projekcie programu wymagany efekt rzeczowy w postaci 2352 kotłów do likwidacji jest zupełnie nierealny do osiągnięcia, gdyż w Gminie Radzionków nie funkcjonuje tak znaczna liczba nieefektywnych urządzeń grzewczych.	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń.</p> <p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <p>– efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
197	Burmistrz Gminy Radzionków	Str. 266 Tab. 123 opis oraz str. 228/229	Wprowadza się obowiązek wykonania poboru próbek popiołu w 10% (lub przynajmniej 1) kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowości związane z podejrzeniem spalania odpadów – proponuje się zmianę kwalifikacji tego zadania z obowiązkowego na fakultatywne (jako proponowaną do wdrożenia dobrą praktykę)	W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości straż miejska ma możliwość od razu natychmiast grzywnę w postaci mandatu, bez konieczności robienia badań popiołu, natomiast same badania popiołu mogą być środkiem dowodowym w przypadku podejrzenia spalania odpadów, gdy brak jest możliwości wykazania naruszenia przepisów od razu na miejscu kontroli. Pobór próbek powinien być wdrożony w sytuacji, kiedy uzasadnione jest ponoszenie przez gminę kosztów badań, a odgórnie wprowadzenie obowiązku wykonania 10% (lub min. 1) badań popiołu może skutkować koniecznością stosowania tego środka dowodowego w nieuzasadnionych przypadkach oraz nieuzasadnionego ponoszenia kosztów.	31.12.2024. – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
198	Burmistrz Gminy Radzionków	Str. 307 Tab. 134 podejmowane działania operacyjne Str. 310 Tab. 135 podejmowane działania operacyjne Str. 314 Tab. 136 intensywne kontrole instalacji	Wprowadza się możliwość przeprowadzenia kontroli w ramach PDK z tytułu ogłoszonego poziomu II i poziomu III w dni wolne od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, w kolejnym dniu roboczym – proponuje się rozszerzenie ww. możliwości na gminy w których jest straż miejska, ale w normalnym trybie pracuje ona tylko w dni robocze (od poniedziałku do piątku)	W Gminie Radzionków znajduje się komenda Straży Miejskiej, jednakże ze względu na stan osobowy (5 etatów) jednostka ta pracuje od poniedziałku do piątku, w miarę możliwości na dwie zmiany. W tej sytuacji realizacja działań operacyjnych z zakresu kontroli kotłów w weekendy jest problematyczna, stąd proponuje się umożliwić przeprowadzenie kontroli na pierwszy dzień roboczy po alarmie również na gminy ze strażą miejską pracującą w normalnym trybie od poniedziałku do piątku.	Nie uwzględniono. W większości przypadków straż gminna pracuje także w weekendy, dlatego możliwość odstąpienia od kontroli w dni wyszczególnione w projekcie POP mają jedynie gminy, które straży nie posiadają.
199	Burmistrz Gminy Radzionków	Str. 262 Tab. 121 opis	Wprowadza się priorytet modernizacji źródeł ciepła poprzez podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej, gdy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia, podczas gdy – przy wyborze przez mieszkańców innych rodzajów urządzeń grzewczych – nie określa się sposobu wykazania, że ww. warunki nie pozwalają na wykorzystanie ciepła systemowego – proponuje się odstąpić od wprowadzania priorytetu ciepła systemowego lub wskazanie sposobu wykazania braku możliwości podłączenia do cieci	Wprowadzenie priorytetu stosowania ciepła systemowego bez określenia sposobu wykazania, że jego wdrożenie byłoby nieuzasadnione z technicznego i/lub ekonomicznego punktu widzenia, może prowadzić (podczas kontroli realizacji zadań przez samorządy) do zarzutów w zakresie niestosowania ww. obowiązku – szczególnie mając na uwadze fakt, że w przypadku modernizacji źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych przez mieszkańców sposobem rzadko wybieranym przez mieszkańców	Nie uwzględniono. Podmioty eksploatujące instalacje grzewcze, znając swoje możliwości finansowe i techniczne, wybierają odpowiedni sposób ogrzewania bezemisyjny lub niskoemisyjny.

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
200	Prezydent Wodzisławia Śląskiego	Strona 273 / tabela pozycja 118 Wodzisław Śląski	ciepłowniczej ze względu na warunki techniczne i/lub ekonomiczne	ogrzewania, a samo przedsiębiorstwo energetyki ciepłej niechętnie podłącza budynki jednorodzinne do sieci ze względów ekonomicznych.	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
201	Prezydent Wodzisławia Śląskiego	Strona 314 / tabela 136 / Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych/ kolumna szczegółowy opis działań/ ostatni akapit	Weryfikacja poprawności liczby kotłów do wymiany [szt.] 3227	Wskazana liczba kotłów do wymiany wydaje się zawyżona w stosunku do dostępnych danych w CEEB	Nie uwzględniono. W większości przypadków straż gminna pracuje także w weekendy, dlatego możliwość odstąpienia od kontroli w dni wyszczególnione w projekcie POP mają jedynie gminy, które straży nie posiadają.
202	Prezydent Wodzisławia Śląskiego	Strona 266 / tabela 123 / wers jednostka realizująca zadanie	Zmiana zapisu na: Kontrole należy przeprowadzić w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i POZIOMU III. W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym	Zaproponowany przez Państwa zapis dyskryminuje gminy, w których Straż Miejska pracuje od poniedziałku do piątku	Uwzględniono.
203	Burmistrz Gminy Blachownia		Dopisać starostwie strefy śląskiej	Opisany zakres dotyczy także kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą więc wydaje się zasadne wskazanie starostów	Wyjaśnienie. Obowiązująca od 2017 roku na terenie województwa śląskiego uchwała antyśmiegową wskazuje, iż dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
204	Burmistrz Gminy Blachownia	1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych str. 228 1.8.4.5. Strefa śląska Tabela 121. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska (PL2405_ZSO) Działania naprawcze 100 kontroli 10-20 tys.	„Duże zmiany wprowadzono w działaniach kontrolnych instalacji grzewczych eksploatowanych na terenie województwa śląskiego. Znacząco zwiększono ilość kontroli rutynowych indywidualnych palenisk oraz wprowadzono obowiązek powtórnej kontroli w przypadku, gdy stwierdzono nieprawidłowość. Ponadto wskazano, że 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.” Jaki skutek na jakość powietrza oraz wobec kontrolowanych ma odnieść przeprowadzenie powtórnej kontroli w przypadku wykazania nieprawidłowości innej niż podejrzenie spalania odpadów (np. używanie kotła, który jest niezgodny z uchwałą antysmogową, lub gdy mieszkańcy używają kotła bezklasowego, ale mają zawartą umowę o przyłącze gazu z PSG z terminem przyłącza za 2 lata).	Zasadne jest pozostawienie ilości kontroli określonej w POP z 2020 roku bądź jej zmniejszenie mając poniższe na uwadze. W przypadku gmin gdzie nie ma straży gminnej, w których zagadnieniami ochrony środowiska i ochrony powietrza (POP) zajmuje się jeden pracownik, a zadania te stanowią tylko niewielki ułamek jej zakresu obowiązków, istnieje duże ryzyko niewywiązania się z obowiązku ilości kontroli określonej w nowym POP ze względu na zbyt mały zasób pracowników (ograniczona dyspozycyjność funkcjonariuszy Policji asystujących pracownikowi gminy podczas kontroli), wysokie koszty realizacji działania, obawa przed brakiem dostępności budynków do przeprowadzenia kontroli w ciągu dnia, niepokój społeczny wywołany ciągłymi kontrolami.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
205	Burmistrz Gminy Blachownia		Dotyczy danych dostępnych w bazie CEEB, które w POP są podstawą analiz w zakresie ilości starych oraz nowych źródeł ciepła.	Baza CEEB nie zawiera odpowiednich modułów, w których pracownicy gmin lub obywatele składający deklarację mogliby dodać informacje o utylizacji starego źródła ciepła. Nawet w przypadku złożenia deklaracji o nowo zamontowanym źródle ciepła w przedmiotowej bazie w pobranym raporcie stan ilości starych kotłów pozostaje taki sam. Stąd dane pozyskane z bazy CEEB stanowią duże niedoszacowanie rzeczywistej ilości starych kotłów. Podana ilość kotłów w danej gminie nie odzwierciedla stanu faktycznego, który byłby możliwy w przypadku, gdyby w deklaracji zawarta byłaby informacja czy po wymianie na nowe źródło ciepła, stary piec był zutylizowany, czy pozostawiony na danej nieruchomości.	Wyjaśnienie. Baza CEEB na bieżąco jest aktualizowana, po dokonaniu zmian zgodnie z nową deklaracją.
206	Burmistrz Gminy Blachownia	1.8.1. Informacja o możliwych do podjęcia działaniach w obszarach przekroczeń:	„... zaplanowaniem instrumentów wsparcia nakierowanego na łagodzenie ekonomicznych skutków przeprowadzonej wymiany kotłów (np. zwiększenia kosztów paliwa lepszej jakości).” Wykreślenie zapisu o zaplanowaniu instrumentów wsparcia nakierowanego na łagodzenie ekonomicznych skutków przeprowadzonej wymiany kotłów (np. zwiększenia kosztów paliwa lepszej jakości).”	Przyjęcie instrumentów wsparcia nakierowanego na łagodzenie ekonomicznych skutków przeprowadzonej wymiany kotłów wiąże się z obarceniem gmin dodatkowego wydatkowania środków, których gminy nie posiadają. Racjonalna gospodarka środkami finansowymi wydatkowanymi na ochronę środowiska i jakości powietrza, powinna być skierowana w pierwszej kolejności na dotacje związaną z wymianą starych źródeł ciepła. Brak wskazania kryteriów przyznawania dodatkowego wsparcia nakierowanego na łagodzenie ekonomicznych skutków przeprowadzonej wymiany kotłów (ekonomiczne, społeczne czy techniczne zainstalowanego źródła ciepła?) Przyjęcie jakiegokolwiek ww. kryterium może powodować nierówności społeczne w zakresie pomocy.	Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano w harmonogramach.
207	Burmistrz	Str.272, rozdział	Wymaganą liczbę zmniejszyć albo inaczej nazwać	Określenie liczbowo wymaganych do likwidacji kotłów za	Uwzględniono częściowo.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Gminy Kuźnia Raciborska	1.8.4.5., tabela 124, Liczba kotłów, jaką należy wymienić	np. szacowana minimalna liczba kotłów do wymiany 50 w ciągu roku.	pomocą CEEB nie jest prawidłowe i zgodne z rzeczywistym stanem. Należy zaktualizować bazę.	Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
208	Burmistrz Gminy Kuźnia Raciborska	Str. 231, rozdział 1.8.3. Powołanie stanowiska Ekodoradcy	Powołanie stanowiska ekodoradcy lub zapewnienie mieszkańcom dostępu do ekodoradcy z programu Live „Śląskie. Przywracamy Błękit” mającego dyżury w gminach lub innego programu.	Ekodoradca ma dyżury w tut. Urzędzie raz w miesiącu w ramach programu Live „Śląskie. Przywracamy Błękit” i jest dostępny dla mieszkańców.	Uwzględniono. Doprecyzowano, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.
209	Burmistrz Gminy Kuźnia Raciborska	Str.265, rozdział 1.8.4.5. Strefa Śląska – min. 10 wydarzeń edukacyjnych	Zmniejszenie efektu rzeczowego do min. 5 wydarzeń w ciągu roku.	Gmina ma ograniczony budżet	Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
210	Burmistrz Gminy Kuźnia Raciborska	Str.267, rozdział 1.8.4.5. Minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie 10-20 tys.	Zmniejszenie liczby rutynowych kontroli co najmniej o połowę, czyli do 50, a najlepiej do 20 kontroli w ciągu roku.	Gmina nie posiada straży gminnej. Kontrole przeprowadza pracownik referatu OS, który ma też inne obowiązki. Fizycznie nie jesteśmy w stanie wykonać 100 kontroli w roku biorąc pod uwagę, że ten sam pracownik wykonuje kontrole również podczas alarmów smogowych. Ilość kontroli zbyt duża w przeliczeniu na dni robocze w ciągu roku.	Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
211	Burmistrz Gminy Kuźnia Raciborska	Str. 230, rozdział 1.8.3. Przeznaczenie co najmniej 1% budżetu gminy.	Zmniejszyć na 0,5%.	Gmina ma ograniczony budżet.	Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
212	Burmistrz Gminy Kuźnia Raciborska	Str. 314, Rozdział 1.12.4., Tabela 136, Zalecenie ograniczenia stosowania kominków	Usunięcie w całości tego zapisu.	Zakaz używania kominków w tzw. smogowe dni nie może dotyczyć kominków spełniających wymogi ekoprojektu i innych kominków niskiemisyjnych.	Nie uwzględniono. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisję do powietrza.
213	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 222, 264 i 265	<p>W pkt 1.8.1.1. Katalog dobrych praktyk wskazano, że „Gminy województwa śląskiego, chcąc poprawić efektywność realizacji działań naprawczych, mogą zatrudniać doradców energetycznych lub ekodoradców, których zadaniem będzie współpraca zarówno z lokalną społecznością (mieszkańcami), jak i małymi przedsiębiorcami”.</p> <p>W pkt 1.8.4.5. Harmonogram relacji działań naprawczych – edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza obejmuje obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY w gminie oraz funkcjonowania punktu obsługi Programu Czyste Powietrze w gminie.</p>	<p>Usunięcie wskaźników monitorowania postępu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spełniony obowiązek zapewnienia Ekodoradcy [tak/nie] - funkcjonowanie punktu obsługi Programu Czyste Powietrze w gminie [tak/nie]. <p>W Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wskazano, że gminy mogą zatrudnić ekodoradców, a harmonogram wskazuje to działanie jako obowiązek.</p> <p>Gmina Mierzęcice pomimo podejmowanych prób realizacji projektu pn. „Śląskie. Przywracamy błękit” nie była w stanie do niego przystąpić. Wielokrotne ogłaszanie naborów na stanowisko Ekodoradcy (6 naborów) nie przyniosło rezultatów. Wszystkie nabory nie zostały rozstrzygnięte z powodu braku kandydatów bądź ich rezygnacji. W związku z tym gmina zmuszona była do odstąpienia od realizacji projektu.</p> <p>Stosownie do powyższego wystąpiono o objęcie Gminy Mierzęcice, działaniami Ekodoradcy Subregionu Centralnego. Uzyskano informację, że Ekodoradca Subregionu Centralnego będzie mógł objąć swoim działaniem Gminę Mierzęcice dopiero po otrzymaniu przez gminę oficjalnej zgody na wystąpienie z Projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Do tego czasu mieszkańcy Gminy Mierzęcice mogą korzystać z konsultacji telefonicznych jakich udziela Ekodoradca Subregionalny. W związku z brakami kadrowymi w Urzędzie nie przydzielono zadań Ekodoracy i obsługi Programu Czyste Powietrze zatrudnionym pracownikom.</p> <p>W przypadku pozostawienia wskaźników monitorowania postępu bez zmian, proszę o informację czy konsultacje telefoniczne mieszkańców z Ekodoradcą Subregionalnym będą spełnieniem ww. wskaźnika?</p> <p>Proszę o doprecyzowanie zapisów Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego w tym</p>	<p>Uwzględniono. Doprecyzowano, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
214	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 263 i 264	<p>Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych - na podstawie bazy CEEB określona została konkretna liczba kotłów, jaką należy wymienić w gminie w danym roku w Gminie Mierzęcice – 103 (zgodnie z tabelą 124). Baza CEEB obarczona jest błędami. Zaobserwowano liczne zmiany deklaracji CEEB, podczas trwania okresu wnioskowania o przyznanie dodatku węglowego.</p>	<p>zakresie.</p> <p>Usunięcie z harmonogramu liczby urzędzeń i liczby budynków jako wskaźników monitorowania postępu. Dane określone na podstawie bazy CEEB, obarczonej błędami, nie mogą być podstawą do sprawozdania i kontroli gminy, w zakresie wykazania konkretnego efektu rzeczowego (Tabela 124). Zadanie to nie jest możliwe do wykonania. Decyzja o zmianie źródła ciepła, zależy przede wszystkim od dostępnych źródeł dofinansowania i decyzji właściciela nieruchomości.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Zgodnie z zapisami w harmonogramie realizacji POP do wymiany źródeł ciepła (zgodnie z wymaganiami obowiązującej od 2017 roku uchwały antytmogowej) zobowiązane są podmioty eksploatujące instalacje. Gmina zobowiązana jest do przygotowania systemu wsparcia finansowego mieszkańców. Liczba kotłów powinna zostać wskazana na podstawie weryfikacji bazy CEEB, do której każdy właściciel czy zarządca zobowiązany jest złożyć informację o zmianie kotła w ciągu 14 dni od dnia, w którym zaistniała zmiana. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, - efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, - efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
215	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 263 i 264	<p>Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych - liczba kotłów, jaką należy wymienić w gminie w danym roku w Gminie Mierzęcice – 103 (zgodnie z tabelą 124).</p>	<p>Właściele w deklaracji CEEB wskazali, że posiadają kilka źródeł ciepła – np. węglowe i gazowe. Czy w przypadku usunięcia jednego źródła ciepła tj. kotła węglowego bez zastąpienia go nowym źródłem ciepła – możliwe jest wykazanie go w sprawozdaniu?</p>	<p>Wyjaśnienie. Z harmonogramu działań jasno wynika, że należy wykazać wszystkie zlikwidowane pozaklasowe źródła ciepła na paliwa stałe</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
216	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 266	Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych – doprecyzowanie zapisu „w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”	Proszę o doprecyzowanie zapisu - „w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”. Proszę także o wskazanie, czy wykonanie pobrania próbki popiołu musi również nastąpić w przypadku gdy nie wykazano nieprawidłowości związanych z podejrzeniem spalania odpadów?	Wyjaśnienie. Wykreślono zapis o konieczności zapewnienia wskazanego udziału pobranych próbek w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w czasie kontroli. Wprowadzono zapis: kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska. W przypadku, gdy nie zaistniała przesłanka do pobrania próbki, nie należy jej pobierać.
217	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 267 i 268	Pkt 1.8.4.5 strefa śląska - Harmonogram realizacji działań naprawczych – doprecyzowanie zapisów wskaźników monitorowania postępu	Proszę o doprecyzowanie zapisów wskaźników monitorowania postępu dot. gmin, które nie posiadają straży gminnych, m.in. w zakresie liczby popełnionych wykroczeń, udzielonych pouczeń, wystawionych mandatów. Policja, nie zawsze uczestniczy w kontrolach prowadzonych przez upoważnionych pracowników Urzędu. Ponadto, proszę o doprecyzowanie w harmonogramie czy wskaźnik monitorowania postępu tj. liczba [szt.] przeprowadzonych rutynowych kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ciągu roku, dotyczy wojska czy starosty.	Wyjaśnienie. Wskaźniki monitorowania postępu są jednakowe dla wszystkich gmin. Podczas kontroli pracownik gminy/strażnik gminny sporządza protokoł, w którym opisuje m.in. co wykazała kontrola i jakie czynności zostały podjęte. Rutynowe kontrole podmiotów gospodarczych prowadzi starosta.
218	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 304 i 306	Pkt 1.12.3 Tryb wdrażania i ogłaszania działań krótkoterminowych, Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK – doprecyzowanie zapisów	Proszę o doprecyzowanie zapisów dot. zawartości poniżej wskazanej listy i jej aktualizacji. W ramach przygotowania do wprowadzenia planu działań krótkoterminowych PCZK oraz samorządy gminne mają obowiązek opracować szczegółową listę adresową instytucji, które należy powiadomić o ogłoszeniu POZIOMU II, POZIOMU III i wdrożeniu działań. Lista dotyczy jednostek organizacyjnych podległych pod samorząd oraz podmiotów niezależnych od samorządu i musi być aktualizowana na bieżąco.	Wyjaśnienie. Samorząd ma na bieżąco prowadzić i uzupełniać listę podmiotów, które PCZK ma obowiązek powiadamiać w przypadku ogłoszenia alarmu PDK.
219	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 314	Pkt. 1.12.4 Działania krótkoterminowe ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych, docelowych, alarmowych oraz poziomu informowania – tabela 136	Proszę o doprecyzowanie zapisów i uznanie soboty jako dnia wolnego od pracy, w rozumieniu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. W tabeli 136 w zakresie działań operacyjnych wskazano, że kontrole należy przeprowadzać ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i POZIOMU III. W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym. Proszę o informację czy w rozumieniu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, sobota, jest	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
220	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 319	Pkt 2.2. Monitorowanie realizacji Programu	<p>Proszę o doprecyzowanie zapisu – Wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz starosta przekazują w terminie 5 miesięcy po zakończeniu realizacji Programu i jego aktualizacji lub Planu działań krótkoterminowych sprawozdanie końcowe z realizacji Programu i PDK obejmujące cały okres ich realizacji.</p> <p>Czy ww. sprawozdanie obejmuje inny zakres niż sprawozdania roczne przekazywane do 15 lutego każdego roku, jeżeli tak czy zostanie on określony w rozporządzeniu?</p>	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Termin przekazania i rodzaje sprawozdań określa ustawa POŚ: sprawozdanie roczne w art. 94 ust.2c pkt 1 oraz sprawozdanie końcowe w art. 94 ust.2c pkt 2.</p>
221	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 232	<p>Pkt 1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych –</p> <p>Niezbędne jest przeszkolenie kadry urzędników na szczeblu gminnym w zakresie stosowania przepisów, np. art. 363, 368, 379 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz udzielenie pisemnych wytycznych, w zakresie sposobu przeprowadzania działań kontrolnych w terenie, mających na celu eliminację negatywnego oddziaływania na środowisko przez osoby fizyczne.</p>	<p>Aktualizacja POP powinna uwzględnić organizację kolejnego cyklu szkoleń skierowanych do pracowników samorządowych, a także funkcjonariuszy Policji dotyczących kontroli indywidualnych palenisk.</p>	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego kilkakrotnie przeprowadził szkolenia dla pracowników gmin oraz straży gminnych w zakresie zasad oraz egzekwowania zapisów uchwały antytmogowej, metodyki pobierania próbek odpadów paleniskowego z popielnika czy realizacji programów ochrony powietrza.</p> <p>Obecnie realizowany jest projekt „Śląskie. Przywracamy błękit”, który ma za zadanie kompleksowe wdrażanie w latach 2022-2027 „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. W ramach projektu podejmowane są różnego rodzaju działania, które pomagają gminom w realizacji spoczywających na nich obowiązków w zakresie poprawy jakości powietrza.</p> <p>W zakresie kontroli gmina zobowiązana jest do przygotowania i wdrożenia wewnętrznej procedury przeprowadzenia kontroli palenisk zgodnie z wytycznymi przygotowanymi przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.</p>
222	Wójt Gminy Mierzęcice	str. 266, 267	W pkt 1.8.4.5. Strefa Śląska - Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska – kontrole rutynowe	Zmniejszenie ilości rutynowych kontroli w roku. Brak możliwości realizacji takiej ilości kontroli tj. 50 na rok, ze względu na braki kadrowe i wiele zadań osiedlowych na gminy.	<p>Uwzględniono.</p> <p>Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <p>25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców)</p> <p>50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców)</p> <p>70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców)</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
223	Wójt Gminy Mierzęcice	PDK	Kontrolę w ramach planu działań krótkoterminowych PDK	W ramach projektu Zintegrowany System Ograniczenia Niskiej Emisji ZONE, Gminy otrzymały terminale, Terminal ma umożliwić prace w terenie m.in. w celu przeprowadzenia kontroli w zakresie źródła ciepła/ źródła spalania paliw. W celu uniknięcia powielania kontroli nieruchomości dot. ww. zakresu, proszę o zawarcie informacji w Aktualizacji POP dot. projektu ZONE. Proszę o informację czy kontrole przeprowadzone przy pomocy aplikacji ZONE będą stanowiły realizację działań kontrolnych zgodnie z zapisami PDK	100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców) Wyjaśnienie. Kontrolę przeprowadzone przy pomocy aplikacji ZONE mogą stanowić pomoc w realizacji działań kontrolnych zgodnie z zapisami PDK i harmonogramu działań naprawczych.
224	Wójt Gminy Chybie	str. 265, rozdział 1.8.4.5.	Zmniejszenie ilości wydarzeń edukacyjnych w roku o połowę.	Gmina zobowiązania jest do prowadzenia edukacji ekologicznej nie tylko w zakresie ochrony i jakości powietrza.	Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
225	Wójt Gminy Chybie	str. 267, rozdział 1.8.4.5.	Zmniejszenie liczby kontroli rutynowych dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców. Maksymalna liczba kontroli rutynowych nie więcej niż 20 kontroli/rok.	Wymaganie dotyczące wykonania 50 kontroli rutynowych w roku w małych gminach, gdzie nie ma straży miejskiej nie jest do zrealizowania.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
226	Wójt Gminy Chybie	str. 269, rozdział 1.8.4.5.	Zmniejszenie liczby kotłów wymaganej do usunięcia w ciągu roku minimum o połowę.	Z uwagi na zaferowane przez rząd dodatki do zakupu węgla mieszkańcy stracili motywację do wymiany kotłów węglowych i zlikwidowanie 176 kotłów na rok jest mało realne.	Nie uwzględniono. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
227	Wójt Gminy Niegowa	Strona 266, tabela nr 123 informacja o działaniu naprawczym. Ostatni wers w pkt 2.	Obecny zapis: za 6 miesięcy. Propozycja zmiany zapisu: do 6 miesięcy.	Kontrola może okazać się niemożliwa do zrealizowania ze względu na porę roku (lato) i wygaszenia kotła, w tym momencie.	Uwzględniono. Zmieniono zapis, że "ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy".
228	Wójt Gminy Niegowa	Strona 267 – tabela nr 123 – efekt rzeczowy - minimalna liczba kontroli rutynowych	Obecny zapis: 50 kontroli dla gminy <= 10 tys. mieszkańców. Propozycja zmiany zapisu: Określenie liczby kontroli do wielkości jednostki samorządu terytorialnego np. minimum 5 kontroli na każde 1000 mieszkańców.	Samorządy o liczbie mieszkańców na poziomie 3000 będą musiały wykonać taką samą liczbę kontroli co samorządy o wielkości 10 000 mieszkańców, co zważywszy na znacznie mniejsze zatrudnienie stanowić może dodatkowe obciążenie pracą. Jednocześnie system w przeliczeniu na każdy tysiąc mieszkańców gwarantuje osiągnięcie takich samych lub podobnych wskaźników procentowych kontroli w domach znajdujących się na terenie dawnej gminy.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
229	Wójt Gminy Niegowa	Strona 293 – tabela nr 130, dot. Art. 92 pkt 1a ustawy POŚ	Obecny zapis: Opiniowanie Planu działań krótkoterminowych w ciągu miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały. Propozycja uzupełnienia zapisu: W przypadku braku opinii na piśmie PDK w ciągu miesiąca opinia jest pozytywna.	Niewystarczająca ilość pracowników, zbędna biurokracja	Wyjaśnienie. W przywołanej w uwadze tabeli 130 przedstawiono obowiązki poszczególnych organów w zakresie PDK, resztę informacji zawierają kolejne artykuły ustawy POŚ, m.in. art. 92 ust. 1b ustawy, który wskazuje, że „niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 1a, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych”.
230	Wójt Gminy Niegowa	Strona 307 – tabela nr 134 - podejmowane działania operacyjne - Ostatnie zdanie dot. alarmu w czasie dni ustawowo wolnych od pracy.	Obecny zapis: W przypadku, gdy alarm ogłoszony jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym. Propozycja zapisu: W przypadku, gdy alarm ogłoszony jest w dzień ustawowo wolny od pracy oraz w sobotę, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.	W Gminie nie funkcjonuje straż gminna, a posiadane zasoby ludzkie nie umożliwiają realnej realizacji zapisów.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
231	Wójt Gminy Dębowiec	Str. 231, Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza, element tego działania	Proponuje się usunięcie lub modyfikację zapisu dotyczącego punktu programu „Czyste Powietrze” w taki sposób by nie był to obowiązek obligatoryjny.	Nie wszystkie gminy dysponują odpowiednim zasobem ludzkim i środkami finansowymi (nawet przy uwzględnieniu możliwości uzyskania dofinansowania) na utworzenie takiego punktu. Ponadto składanie wniosków do programu „Czyste Powietrze” odbywa się poprzez generator wniosków. Osoba Ekodoradcy również może udzielać informacji w zakresie możliwości uzyskania dofinansowania.	Uwzględniono. Zmieniono zapis. Wprowadzono następujące zmiany w zakresie zadań ekodoradcy: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku,

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
232	Wójt Gminy Dębowice	Str. 265, tabela 122, efekt rzeczowy	Proponuje się zmniejszenie minimalnej ilości wydarzeń edukacyjnych do liczby 5		<ul style="list-style-type: none"> fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy". <p>Wskaźnik monitorowania dotyczący programu „Czyste Powietrze” ma charakter informacyjny.</p>
233	Wójt Gminy Dębowice	Str. 267, tabela 123, efekt rzeczowy	Proponuje się zmniejszenie minimalnej liczby rutynowych kontroli w przypadku gmin poniżej 10 tys. mieszkańców do liczby 25 kontroli	<p>10 wydarzeń w przypadku małych gmin jest trudne do realizacji zarówno pod względem organizacyjnym jak i finansowym</p> <p>W gminach, w których nie funkcjonuje straż gminna przeprowadzenie 50 kontroli znacząco zaburzy wykonywanie obowiązków przez pracowników zgodnie z ich zakresem obowiązku. Program ochrony powietrza poza zwiększeniem obowiązków powinien przewidywać również współfinansowanie zatrudnienia do jego realizacji.</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.</p> <p>Uwzględniono.</p> <p>Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
234	Wójt Gminy Dębowice	Str. 266, tabela 123, informacja o działaniu naprawczym, opis	Należy wykluczyć obowiązek rekontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości w 100% i zmniejszyć ilość do 30% oraz wydłużyć termin wykonania rekontroli do 12 miesięcy	<p>Wykonywanie rekontroli wiąże się zwiększeniem nakładów pracy większego zaangażowania zasobu ludzkiego. Należy zdać sobie sprawę, że wymiana kotła nie zawsze jest możliwa z przyczyn obiektywnych w ciągu 6 miesięcy od daty pierwotnej kontroli.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Ponowne kontrole zwiększają prawdopodobieństwo ograniczenia nieprawidłowości.</p> <p>Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.</p>
235	Wójt Gminy Dębowice	Str. 266, tabela 123, informacja o działaniu naprawczym, opis	Proponuje się usunięcie zapisu dotyczącego obowiązku wdrożenia wewnętrznej procedury kontroli.	<p>W tej kwestii władze gminy powinny same decydować czy taki dokument jest potrzebny.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Wdrożenie procedury ma służyć poprawnemu przeprowadzaniu kontroli i kończeniu każdej kontroli protokołem.</p>
236	Wójt Gminy Dębowice	Str. 266, tabela 123, informacja o działaniu naprawczym, opis	Należy usunąć zapis obligujący gminy do weryfikacji zapisów w bazie CEEB pod kątem prawidłowości danych	<p>Pracownicy gmin nie mają uprawnień do działań kontrolnych w tym zakresie, a za poprawność danych odpowiada właściciel lub zarządca nieruchomości. Takie działanie może zostać uznane za nie zgodne z prawem a osoba je prowadząca do pociągnięcia do odpowiedzialności.</p> <p>Kontrola CEEB powinna być po stronie GUNB</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Prawidłowość złożonej deklaracji ze stanem faktycznym mogą weryfikować m.in. upoważnieni pracownicy jednostek samorządu terytorialnego działający w imieniu wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, np.: w trakcie kontroli instalacji w zakresie działań wskazanych w harmonogramie lub PDK.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
237	Wójt Gminy Dębowice	Str. 313-314, intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych	Należy zmodyfikować zapis „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym” i powinien przyjąć on brzmienie „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę, wigilię lub dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym”	Zwiększona ilość kontroli proponowana w przedmiotowym programie ochrony powietrza oraz wymagania kodeksu pracy w zakresie czasu pracy spowoduje brak możliwości wykonania obowiązków wynikających z programu zgodnie z przepisami prawa. Urzędy gmin nie pracują tylko w dni wolne od pracy, ale również w soboty, a pracownikom należy się ustawowo przewidziany czas na odpoczynek.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
238	Prezydent Chorzowa	Str. 238	Zbyt duża ilość nakazanych wydarzeń edukacyjnych. Ilość wydarzeń edukacyjnych o tematyce ochrony i jakości powietrza powinna być dostosowana do ilości mieszkańców danej gminy. Lepszym miernikiem efektu ekologicznego byłoby określenie wymaganego odsetka mieszkańców objętych edukacją ekologiczną w danym roku lub dostosowanie ilości wydarzeń do wielkości gminy.		Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
239	Prezydent Chorzowa	Str. 238	Należy doprecyzować co jest rozumiane przez „wydarzenie ekologiczne”. Czy wydarzeniami są tylko wydarzenia wskazane jako wskaźniki monitorowania postępu?		Wyjaśnienie. W harmonogramie wskazano konieczność przeprowadzenia „wydarzeń i akcji edukacyjnych” ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza. Mogą to być np.: konferencje, akcje szkolne, kampanie edukacyjne oraz dystrybucja różnego rodzaju materiałów edukacyjnych lub informacyjnych.
240	Prezydent Chorzowa	Str. 238	Czy na liczbę wydarzeń (20) składa się suma wskaźników monitorowania?		Wyjaśnienie. Można realizować różne wydarzenia i akcje edukacyjne, a ich suma powinna wypełniać wymagany efekt rzeczowy.
241	Prezydent Chorzowa	Str. 239	Ponowna kontrola w przypadku wykazania nieprawidłowości powinna nastąpić szybciej niż za 6 miesięcy (np. w ciągu miesiąca), ewentualnie powinno się poprawić zapis na „do 6 miesięcy”.		Uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.
242	Prezydent Chorzowa	Str. 239	Podobnie jak w przypadku wydarzeń ekologiczny również ilość przeprowadzonych kontroli palenisk powinna być dostosowana do wielkości gminy.		Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin aglomeracji górnośląskiej z 350 na 200. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu.”
243	Prezydent Chorzowa	Str. 236 wers 8 - liczba urządzeń (...)	Jak to należy rozumieć, skoro z regulaminów mamy usunąć możliwości dofinansowania kotłów węglowych,		Wyjaśnienie. Programy wsparcia nie przewidują

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
244	Prezydent Chorzowa	zastąpionych kotłem węglowym spełniającym wymagania ekoprojektu	w pozostałych programach np. w Ciepłym Mieszkanii już takiej możliwości nie ma a tylko statystyki pochodzące z dofinansowań dają nam taką wiedzę jakiej żąda się w sprawozdawczości POP. Czy ten wskaźnik ma obejmować tylko rok 2023 (bo jeszcze dotujemy)?		dofinansowania kotłów węglowych, ale podmiot eksploatujący instalację może zmienić kocioł pozaklasowy bez korzystania z dotacji. Wtedy może zainstalować kocioł węglowy spełniający wymagania ekoprojektu. Sprawozdanie za 2023 rok będzie przeprowadzone na podstawie wskaźników monitorowania postępu zgodnie z zapisami POP przyjętego Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku Sejmiku Województwa Śląskiego.
245	Prezydent Chorzowa	Str. 241	Na czym dokładnie ma polegać kontrola stacji diagnostycznych pojazdów? Jeżeli ma polegać na pomiarze emisji samej stacji diagnostycznej (a nie pojazdów) to prezydent miasta (starosta) nie posiada kompetencji do tego (brak podstawy prawnej).		Wyjaśnienie. Zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym starosta sprawuje nadzór nad stacjami kontroli pojazdów i co najmniej raz w roku przeprowadza kontrole stacji, której zakres określono w art. 83b, ust. 2 pkt 1.
246	Wójt Gminy Gorzyce	Str. 242	Według naszych informacji z bazy CEEB po odliczeniu kotłów klasy 5 oraz spełniających normy ekoprojektu liczba kotłów do wymiany powinna wynosić 24168 (stan na wrzesień 2023).		Wyjaśnienie. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
246	Wójt Gminy Gorzyce	Str. 267/efekt rzeczowy zadania	Minimalna ilość przeprowadzonych kontroli dla gmin nieco przekraczających ilość mieszkańców powyżej 20 tys. jest	Wprowadzenie podziału: 50 kontroli dla mieszkańców <=10 tys.	Wyjaśnienie. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
247	Wójt Gminy Gozdyce	PL2405/03	procentowo dużo wyższa niż dla gmin/miast posiadających liczbę mieszkańców nieco poniżej 50 tys różnica jest dwukrotna	100 kontroli dla mieszkańców >10-30 tys. 150 kontroli dla mieszkańców >30-50 tys. 200 kontroli dla mieszkańców >50 tys.	kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców) Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
248	Burmistrz Gminy Pszczyna	Uwaga ogólna	Jednostki samorządu terytorialnego pracują w dniach od poniedziałku do piątku zatem wprowadzony dotychczasowy zapis wymusza zapewnienie dyżuru w razie wprowadzeniu alarmu II i III (dot. gmin, gdzie nie ma straży gminnej) w sobotę	Wprowadzenie zapisu: W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest poza godzinami pracy urzędu lub w weekend w gminach, gdzie nie ma straży gminnej kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.	Wyjaśnienie. Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji POP wejdzie w życie 1.01.2024 r. Sprawozdanie za 2023 rok będzie przeprowadzone na podstawie wskaźników monitorowania postępu zgodnie z zapisami POP przyjętego Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku Sejmiku Województwa Śląskiego.
249	Burmistrz Gminy Pszczyna	Uwaga ogólna	Treść uwagi: Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (dalej: aPOP) została opracowana z wdrożeniem działań naprawczych i efektami na lata 2023-2026. Należy zauważyć, że wprowadzenie jakichkolwiek nowych obowiązków do realizacji jeszcze w 2023 roku, mając na uwadze, że niebawem zakończy się rok 2023, jest to narazaniem samorządów na kary finansowe wynikające z przepisów Prawa ochrony środowiska za niezrealizowanie założeń aPOP w 2023 r. Propozycja zmiany: Należałoby przesunąć okres obowiązywania aPOP na lata 2024-2027 i przyjąć go w zaktualizowanej formie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024.	Uzasadnienie uwagi: Wprowadzenie jakichkolwiek nowych obowiązków do realizacji jeszcze w 2023 roku, mając na uwadze, że niebawem zakończy się rok 2023, jest to narazaniem samorządów na kary finansowe wynikające z przepisów Prawa ochrony środowiska za niezrealizowanie założeń aPOP w 2023 r. Propozycja zmiany: Należałoby przesunąć okres obowiązywania aPOP na lata 2024-2027 i przyjąć go w zaktualizowanej formie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024.	Uwzględniono. Dodano wyjaśnienie w słowniku. Nieefektywne źródło ciepła oznacza pozaklasowe urządzenie na paliwo stałe lub nieposiadające tabliczki znamionowej.
250	Burmistrz Gminy Pszczyna	Rozdział 1.6 i 1.7	Treść uwagi: W rozdziale 1.6. i 1.7. aktualizacji POP wskazuje się, że rokiem prognozy jest rok 2026. Mając na uwadze, że program w tym okresie (nawet bez uwzględnienia uwagi ogólnej wskazanej w pkt. 1) dalej będzie w realizacji to mało prawdopodobnym jest, przy założeniu wykonania wszystkich działań zaradczych osiągnięcie prognozowanych stężeń zanieczyszczeń już w 2026 roku. Propozycja zmiany: Prognoza winna obejmować rok 2027 (względnie rok 2028 przy założeniu zmiany czasookresu, zgodnie z pkt. 1).	Propozycja zmiany: poprzez nieefektywne źródło ciepła rozumie się instalacje na paliwo stałe (węgiel, koks, miał, drewno, itp.), niespełniającą warunków 5 klasy wg normy PN-EN 303-5:2012;	Nie uwzględniono. Termin jest tożsamy z obowiązującym Programem oraz zgodny z terminem zakończenia eksploatacji kotłów pozaklasowych wskazanym w uchwale antytmogowej.
251	Burmistrz Gminy	Str. 230 / podrozdział 1.8.3	Zdanie: „wsparcie finansowe powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców”	Uzasadnienie uwagi: W tym zakresie należałoby pozostawić dowolność określania zasad dofinansowania właściwym	Uwzględniono częściowo. Wprowadzono zapis, że „wsparcie

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Pszczyna		Propozycja zmiany: Rezygnacja z tego zapisu	radom gmin i miast.	finansowe może być uzależnione od dochodów mieszkańców”.
252	Burmistrz Gminy Pszczyna	str. 230 / podrozdział 1.8.3	Zdanie: „W celu przyspieszenia wymian starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się przeznaczenie co najmniej 1% budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza” Propozycja zmiany: Rezygnacja z tego zapisu	Uzasadnienie uwagi: Katalog zadań gmin jest bardzo szeroki, potrzeby mieszkańców duże a rosnące koszty bieżące powodują, że uszczuplane są wydatki inwestycyjne i możliwość realizacji większych inwestycji. Każda gmina powinna mieć możliwość przeznaczania na działania w zakresie jakości powietrza środki finansowe w miarę swoich możliwości.	Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano w harmonogramach.
253	Burmistrz Gminy Pszczyna	str. 230-231 / podrozdział 1.8.3 / Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza	Zdanie: „Elementem tego działania jest: powołanie stanowiska EKODORADCY w urzędach gmin, do którego zadań należeć będzie: (...) badanie domów kameralno termowizyjną” Propozycja zmiany: Modyfikacja / rezygnacja z tego zapisu	Uzasadnienie uwagi: Należałoby ten zapis zmodyfikować poprzez rozszerzenie go o utworzenie wyspecjalizowanego stanowiska / komórki odpowiedzialnej za pomoc mieszkańcom przy doborze źródeł ciepła, działań zmniejszających straty ciepła w budynkach oraz przy ubieganiu się o dofinansowanie. Nie każda gmina korzysta albo będzie korzystać z programu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, a tym samym brak uczestniczenia w tym projekcie skutkowało będzie brakiem realizacji POP i karą administracyjną. Ponadto należałoby wykreślić zapis dotyczący pomocy Ekodoradcy przy badaniu kameralno termowizyjną. Taki zapis powoduje, że samorządy będą musiały wyposażyć się w tego typu sprzęt.	Uwzględniono częściowo. Wykreślono zapis o kamerze termowizyjnej oraz dodano zapis, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.
254	Burmistrz Gminy Pszczyna	str. 231 / podrozdział 1.8.3 / Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza;	Zdanie: „Elementem tego działania jest: utworzenie w urzędzie gminy lokalnego punktu wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania z programu „Czyste powietrze””. Propozycja zmiany: Elementem tego działania jest: utworzenie w urzędzie gminy lokalnego punktu wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania z programu „Czyste powietrze”. Punkt ten nie jest obowiązkowy. Konieczne jest jednak przekazywanie informacji o działaniu programu „Czyste powietrze”	Uzasadnienie uwagi: W tym zakresie należałoby zmienić zapis i zobowiązać tylko gminy do przekazywania informacji o działaniu programu „Czyste powietrze”, bez konieczności tworzenia odrębnego punktu. Gminy chcące uczestniczyć w tym projekcie same decydują w jaki sposób organizują punkt konsultacyjny. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że brak uczestniczenia w tym projekcie skutkowało będzie brakiem realizacji POP i karą administracyjną.	Wyjaśnienie. Wskaźnik monitorowania ma charakter informacyjny.
255	Burmistrz Gminy Pszczyna	str. 284 / rozdział 1.9.1	Zdanie: „Proponowane wskaźniki monitorowania postępu dla zadań związanych z edukacją ekologiczną związaną z ochroną powietrza i/lub promowaniem działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza: funkcjonowanie punktu obsługi Programu Czyste Powietrze w gminie” Propozycja zmiany: Proponowane wskaźniki monitorowania postępu dla zadań związanych z edukacją ekologiczną związaną z ochroną powietrza i/lub promowaniem działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza: przekazywanie informacji przez pracowników gminy o działaniu programu „Czyste powietrze mieszkańcom.	Uzasadnienie uwagi: jak powyżej. Propozycja zmiany: Proponowane wskaźniki monitorowania postępu dla zadań związanych z edukacją ekologiczną związaną z ochroną powietrza i/lub promowaniem działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza: przekazywanie informacji przez pracowników gminy o działaniu programu „Czyste powietrze mieszkańcom.	Uwzględniono częściowo. Zmieniono zapis. Wprowadzono następujące zmiany w zakresie zadań ekodoradcy: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
256	Burmistrz Gminy Pszczyna	str. 265 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 122. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_EE)	Zdanie: „Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.” Propozycja zmiany: „Minimum 4 wydarzenia edukacyjne w roku ściśle związane z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.”	Uzasadnienie: Wystarczającym byłoby określenie efektu na poziomie co najmniej 1 wydarzenia na kwartał albo 4 wydarzeń w roku. Propozycja zmiany: „Minimum 4 wydarzenia edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.”	– inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrzznego wsparcia finansowego dla gminy”. Wskaźnik monitorowania dotyczący programu „Czyste Powietrze” ma charakter informacyjny.
257	Burmistrz Gminy Pszczyna	str. 266 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Zdanie: „jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę za 6 miesięcy” Propozycja zmiany: rezygnacja z tego zapisu.	Uzasadnienie: 7. W tabeli 123 wskazano na konieczność przeprowadzenia ponownej kontroli za 6 miesięcy. Dla przykładu, stwierdzając w styczniu spalanie świeżego drewna w kotle na paliwo stałe, w lipcu danego roku istnieje mało realna szansa na weryfikację czy zaprzestano naruszeń. Należy wykreślić to działanie naprawcze Propozycja zmiany: rezygnacja z tego zapisu.	Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
258	Burmistrz Gminy Pszczyna	Str. 267 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Zdanie: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców ≥ 50 tys. wynosząca 200. Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców ≥ 50 tys. wynosząca 100.	Uzasadnienie: W tabeli 123 wskazano minimalną liczbę rutynowych kontroli (bez wskazywania czy należy to liczyć w ujęciu rocznym czy względem terminu obowiązywania działania) – jeżeli w zamysśle zespołu opracowującego to działanie było określenie minimalnej rocznej liczby przeprowadzonych rutynowych kontroli to liczba ta zdecydowanie jest zawyżona. Należałoby zmniejszyć je o połowę. Ponadto planowany termin zakończenia działania naprawczego ustalono na 30.06.2026, czyli w ostatnim roku samorządy w pół roku będą musiały wykonać liczbę kontroli. Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców ≥ 50 tys. wynosząca 100.	Nie uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.
259	Burmistrz Gminy Pszczyna	Str. 266 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Zdanie: w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbek popiołu z paleniska. Propozycja zmiany: Rezygnacja z tego zapisu bądź zamiana słowa „powinna” na „może”.	Uzasadnienie: Prowadząc działania interwencyjne czy rutynowo, bardzo często, można w każdym przypadku podejrzewać spalanie odpadów w kotłach na paliwo stałe, wobec czego taki zapis generował będzie znaczne obciążenie finansowe samorządów. Propozycja zmiany: Należy wykreślić to działanie naprawcze – albo znieść minimalny poziom i traktować wskaźnik poboru próbek popiołu jako fakultatywny.	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.
260	Burmistrz Gminy Pszczyna	Str. 272 / podrozdział 1.8.4.5. / Tabela 124. Efekt rzeczowy dla realizacji działania	Zdanie: wiersz 86, wymagana liczba kotłów do wymiany [szt.], ogółem 2 842, 2023 - 711, 2024 - 711, 2025 - 711, 2026 - 709, szacunkowe koszty [tys. zł] 48 314, szacunkowa powierzchnia lokali [m ²] 284 200	Uzasadnienie: W tabeli 124 wskazano wymaganą liczbę kotłów do wymiany. Nierealnym jest wykonanie złożeń na rok 2023 z uwagi na krótki okres pozostały do realizacji tego działania od czasu podjęcia uchwały o przyjęciu aPOP do	Uwzględniono częściowo. Uchwala Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie POP wejdzie w życie 1.01.2024 r. Wymagany efekt rzeczowy został określony

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
		naprawczego PL2405_ZSO dla poszczególnych gmin strefy śląskiej w poszczególnych latach realizacji Programu (wg scenariusza bazowego), wiersz 86	Propozycja zmiany: ogółem 1421, 2023 – 355, 2024 – 355, 2025 – 355, 2026 - 357	końca oku. Propozycja zmiany: ogółem 1421, 2023 – 355, 2024 – 355, 2025 – 355, 2026 – 357, przy czym, jeśli w danym roku wymieniona ilość kotłów będzie większa niż zakładana, ilości w kolejnych latach powinny być odpowiednio pomniejszone.	na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
261	Burmistrz Gminy Pszczyna	Str. 286 / rozdział 1.9.2 / Tabela 128. Wskaźniki redukcji emisji pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji powietrzchniowe	Zdanie: kolumna w tabeli 128, rodzaj działań naprawczych Propozycja zmiany: W tabeli 128 nie wskazano wszystkich możliwych wskaźników redukcji emisji – wskazano tylko opcje dotyczące wymiany pozaklasowego kotła na paliwo stałe oraz opcję z termomodernizacją i wymianą źródła ciepła. Brakuje opcji wymiany kotła 3 lub 4 klasy, albo wykonania termomodernizacji bez zmiany źródła ciepła.	Uzasadnienie: W tabeli 128 nie wskazano wszystkich możliwych wskaźników redukcji emisji – wskazano tylko opcje dotyczące wymiany pozaklasowego kotła na paliwo stałe oraz opcję z termomodernizacją i wymianą źródła ciepła. Propozycja zmiany: brakuje opcji wymiany kotła 3 lub 4 klasy, albo wykonania termomodernizacji bez zmiany źródła ciepła.	Nie uwzględniono. Efekt rzeczowy wskazany w harmonogramie to szacunkowa liczba urządzeń pozaklasowych, bo takie mają zostać wymienione do końca 2026 roku zgodnie z wymaganiami uchwały antysmogowej.
262	Burmistrz Gminy Pszczyna	Str. 286 / rozdział 1.9.2 /	Zdanie: Do obliczeń założono zapotrzebowanie ciepła na poziomie 190 [kWh/m ² /rok]. Propozycja zmiany: nie wskazano w jaki sposób zostało to oszacowane ani czy wskaźnik ten dotyczy budynku bez termomodernizacji czy po termomodernizacji.	Uzasadnienie: W rozdziale 1.9.2 określono, że do określenia wskaźników redukcji emisji założono zapotrzebowanie ciepła na poziomie 190 kWh/m ² /rok – nie wskazano w jaki sposób zostało to oszacowane ani czy wskaźnik ten dotyczy budynku bez termomodernizacji czy po termomodernizacji.	Wyjaśnienie. Są to obliczenia szacunkowe, które miały wskazać orientacyjną wielkość redukcji emisji.
263	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 134 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzeżenia PDK Poziom gminny –	„W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.” Propozycja zmiany dotyczy dodania soboty oraz Wigilii do dni ustawowo wolnych od pracy. „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo	Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w miastach gminach, w których nie ma straży gminnej i nie jest prowadzony stały dyżur, w ramach którego na czas odebrano by wiadomość i przystąpiono do kontroli. Zatrudnienie w systemie zmianowym dodatkowych osób przyniesie efekty niewspółmierne do osiągniętych	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej,

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
264	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 135 Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK Poziom gminny – podejmowane działania operacyjne	„W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.” „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.” Propozycja zmiany dotyczy (analogicznie jak powyżej) dodania soboty oraz Wigilii do dni ustawowo wolnych od pracy. „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, sobotę, Wigilię w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.”	Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w matach gminach, w których nie ma straży gminnej i nie jest prowadzony stały dyżur, w ramach którego na czas odebrano by wiadomość i przystąpiono do kontroli. Zatrudnienie w systemie zmianowym dodatkowych osób przyniesie efekty niewspółmierne do osiągniętych rezultatów.	kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.” Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
265	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	„ – kontrole interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w ciągu kilku godzin od zgłoszenia.” Propozycja zmiany dotyczy usunięcia określenia czasu: kilka godzin od zgłoszenia na rzecz: – kontrole interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w ciągu 24 godzin od zgłoszenia. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy gminy, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole powinny być wykonane w trakcie kolejnego dnia roboczego.	Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w matach gminach, w których nie ma straży gminnej i nie jest prowadzony stały dyżur, w ramach którego na czas odebrano by wiadomość i przystąpiono do kontroli. Zatrudnienie w systemie zmianowym dodatkowych osób przyniesie efekty niewspółmierne do osiągniętych rezultatów.	Wyjaśnienie. Zapis zmieniono na: „Kontrolę należy przeprowadzić w najkrótszym możliwym terminie od otrzymania zgłoszenia.”
266	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	„ – w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.” Propozycja zmiany dotyczy usunięcia konieczności pobierania próbek popiołu w ustalonej z góry ilości.	Zapis dotyczący pobierania próbek popiołu w ustalonej z góry ilości powoduje ponoszenie nieuzasadnionych kosztów, w sytuacji, kiedy nie ma żadnych stwierdzonych podejrzeń spalania odpadów lub np. kontrolowany się przyznał i zgadza się ponieść karę (zapłacić mandat).	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: „kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.” Wyjaśnienie. W przypadku gdy kontrolowany przyzna się do spalania odpadów nie ma konieczności poboru próbek.
267	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	„ – jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę za 6 miesięcy.” Propozycja zmiany: – jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę w ciągu 6 miesięcy.	Brak uzasadnienia logicznego do rekontroli po upływie 6 miesięcy (w okresie letnim) w sytuacji podejrzenia spalania odpadów.	Uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.
268	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Minimalna liczba rutynowych kontroli 50 szt. w gminach o liczbie mieszkańców do 10 tys. Propozycja zmiany dotyczy pozostawienia minimalnej liczby kontroli na dotychczasowym poziomie: 10 szt. w gminach, gdzie nie ma straży gminnej.	Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w matach gminach, w których nie ma straży gminnej, a kontrolę przeprowadzają urzędnicy, dla których kontrole są jednym z elementów w zakresie obowiązków.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców)

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
269	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 124. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla poszczególnych gmin strefy śląskiej w poszczególnych latach realizacji Programu (wg scenariusza bazowego)	Wymagana liczba kotłów do wymiany (szt.) Propozycja zmiany dotyczy usunięcia tabeli bądź wprowadzenia realnych do osiągnięcia efektów. Wnioskuje o zmniejszenie liczby kotłów do wymiany w podziale na lata oraz o usunięcie danych dotyczących roku 2023.	Tabela oparta została na danych z bazy CEEB. Niestety baza CEEB nie jest źródłem pokazującym w 100% rzeczywiste dane. Po drugie: na podstawie analizy ostatnich 5 lat możemy stwierdzić, że ilość kotłów do wymiany zawarta w tabeli jest wręcz niemożliwa do osiągnięcia. Pozostawienie danych: liczba kotłów do usunięcia w roku 2023 nakłada na gminę obowiązek poniesienia w ostatnich kwartale olbrzymich kosztów.	100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców) Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku. Wyjaśnienie. Sprawozdanie za 2023 rok będzie przeprowadzone na podstawie wskaźników monitorowania postępu zgodnie z zapisami POP przyjętego Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku Sejmiku Województwa Śląskiego.
270	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 136. Zestawienie działań krótkoterminowych oraz innych środków zaradczych przewidzianych do realizacji w województwie śląskim	„Kontrolę należy przeprowadzać w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i POZIOMU III.” Wnioskuje o doprecyzowanie kwestii czasu, w którym ma być przeprowadzona kontrola w sytuacji, kiedy został alarm ogłoszony w godzinach: 09:00 – 24:00. Czy oznacza to, że kontrolę można przeprowadzić do godz. 09:00 dnia następnego czy tylko w dniu jego trwania. ponieważ POZIOM II/III przestaje obowiązywać po okresie ogłoszenia? Proszę o doprecyzowanie kwestii wobec zapisu z Tabeli 134 Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK (oraz Tabeli 135 analogicznie w ramach III	Brak jasnego sformułowania kwestii związanej z okresem, kiedy kontrola może być przeprowadzona, powoduje niejasności przy wprowadzaniu danych do sprawozdania z POP (czy kontrolę przeprowadzoną do godz. 9.00 w dniu następnym, można zaliczyć jako poprawnie przeprowadzoną). Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w młotych gminach, w których nie ma straży gminnej i nie jest prowadzony stały dyżur, w ramach którego na czas odebrano by wiadomość i przystąpiono do kontroli. Zatrudnienie w systemie zmianowym dodatkowych osób przyniesie efekty niewspółmierne do osiągniętych	Uwzględniono częściowo. Wraz z ogłoszeniem ryzyka wystąpienia przekroczeń podawana jest informacja jakiej doby lub dob alarm dotyczy. W ciągu tej doby należy przeprowadzić kontrolę w ramach PDK. Zapis dotyczący dni wolnych został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej,

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
271	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 136. Zestawienie działań krótkoterminowych oraz innych środków zaradczych przewidzianych do realizacji w województwie śląskim	<p>POZIOMU): „POZIOM II ogłasza się na 24 godziny bezpośrednio po przekazaniu przez GIOS RWMS w Katowicach informacji o ryzyku przekroczenia poziomu wynoszącego 100 µg/m³ dla pyłu PM10 w pomiarach jakości powietrza lub na 48 godzin, jeżeli spełniony jest warunek dla prognozy jakości powietrza. W każdym przypadku istnieje możliwość przedłużenia czasu obowiązywania POZIOMU II. POZIOM II przestaje obowiązywać po okresie ogłoszenia.” oraz „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.” Jak podano powyżej (Tabela 134 i 135) wnioskujemy o dodanie Wigilii oraz soboty do katalogu.</p>	<p>rezultatów.</p> <p>Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w małych gminach, w których nie ma straży gminnej i nie jest prowadzony stały dyżur, w ramach którego na czas odebrano by wiadomość i przystąpiono do kontroli. Zatrudnienie w systemie zmianowym dodatkowych osób przyniesie efekty niewspółmierne do osiągniętych rezultatów.</p>	<p>kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p> <p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
272	Wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój	Tabela 136. Zestawienie działań krótkoterminowych oraz innych środków zaradczych przewidzianych do realizacji w województwie śląskim	<p>„Kontrole mające na celu ograniczenie powstawania wtórnego zapylenia wzdłuż ciągów komunikacyjnych przy wyjazdach z placów budowy.” Propozycja zmiany dotyczy dodania: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w sobotę, w Wigilię w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.”</p>	<p>Brak możliwości prawidłowej realizacji zapisów POP w małych gminach, w których nie ma straży gminnej i nie jest prowadzony stały dyżur, w ramach którego na czas odebrano by wiadomość i przystąpiono do kontroli. Zatrudnienie w systemie zmianowym dodatkowych osób przyniesie efekty niewspółmierne do osiągniętych rezultatów.</p>	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
273	Burmistrz Imielna	Str. 273, lp. 111	<p>Ilość kotłów przeznaczonych do wymiany, przekracza znacznie ilości wynikające z danych zawartych w rejestrze CEEB.</p>	<p>Konieczność likwidacji 400 kotłów rocznie przewyższa możliwość finansowe gminy. W chwili obecnej realizowany jest program PONE który przewiduje likwidację 80 szt. niskosprawnych kotłów rocznie.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
274	Burmistrz Imielina	Str. 345,	Dane dotyczące likwidacji niskosprawnych kotłów w ramach gminnego Programu PONE, najprawdopodobniej wymagają korekty.	W latach 2021-2022 Gmina Imielin w ramach swojego programu PONE dofinansowała likwidację 160 (po 80 szt. na rok) niskosprawnych kotłów węglowych i zamianę ich na: kotły gazowe – 72 szt. (rok 2021) i 60 szt. (2022) pompa ciepła – 8 szt. (rok 2021) i 20 szt. (2022). Do tych danych należy uwzględnić dane z Programu Czyste Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowanych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowanych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Nie uwzględniono. Zweryfikowano, dane są spójne ze sprawozdaniem złożonym przez Gminę Imielin.</p>
275	Burmistrz Imielina	Str. 265 Efekt rzeczowy działania, Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych	Zbyt duża ilość wydarzeń dla gmin, które mają niewiele placówek oświatowych	Wprowadzić zróżnicowanie ilości działań edukacyjnych w zależności od ilości placówek.	<p>Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10. Wyjaśnienie. Działania edukacyjne nie ograniczają się tylko do placówek oświatowych, powinny być różnorodne i docierać do całej społeczności.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Zmieniono zapis. „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów</p>
276	Burmistrz Imielina	Str. 265 monitorowanie realizacji	Posiadanie Punktu Programu Czyste powietrze nie jest obowiązkowe.	Gminy, które z różnych przyczyn takiego punktu nie mają, nie wypełnią tego wskaźnika. Usunąć	<p>Uwzględniono częściowo. Zmieniono zapis. „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
277	Burmistrz Imielina	Tab. 123 str. 266, PL2405_KPP	Wdrożenie wewnętrznej procedury kontrolnej nie powinno być warunkowane uwzględnieniem w niej niewiążących wytycznych SZGIP.	Zastosować miękkie zapisy sugerujący, że można z tych wytycznych korzystać.	cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy”. Wskaźnik monitorowania dotyczący programu „Czyste Powietrze” ma charakter informacyjny. Nie uwzględniono. Wdrożenie procedury ma służyć poprawnemu przeprowadzaniu kontroli i kończeniu każdej kontroli protokołem.
278	Burmistrz Imielina	Tab. 123 str. 266, PL2405_KPP	Kontrola interwencyjna w przeciągu kilku godzin od przyjęcia zgłoszenia.	Bardzo problematyczny zapis, bo wystarczy chociażby wyobrazić sobie sytuację, że zgłoszenie wpływa na podany urzędowy adres email w piątek popołudniu i do poniedziałku rano nikt tej wiadomości nie odczyta (bo nie ma SM) - działanie zostaje niezrealizowane. To samo będzie, gdy ktoś przyjmie zgłoszenie telefoniczne w piątek o 13:59 (urząd czynny do 14:00)	Wyjaśnienie. Zapis zmieniono na: „Kontrolę należy przeprowadzić w najkrótszym możliwym terminie od otrzymania zgłoszenia.”
279	Burmistrz Imielina	Tab. 123 str. 266, PL2405_KPP	Z 10% kontroli pobierać jedną próbkę do analizy	Zapis problematyczny w sytuacji, gdy zadna z tych kontroli nie wzbudzi żadnego podejrzenia spalania odpadów lub nieodpowiedniego paliwa. (USUNĄĆ)	Uwzględniono częściowo. Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.”
280	Burmistrz Imielina	Str. 267, PL2405_KPP_03	Minimum 30 kontroli w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	Co w sytuacji, gdy wszystkie podmioty gospodarcze na terenie miasta mają ekologiczne źródła ogrzewania? Weryfikować (kontrolować) tylko dla sztuki tak by spełnić efekt rzeczowy?	Wyjaśnienie. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu, prowadzonych przez starostów.
281	Burmistrz Imielina	Strona 307 działania operacyjne w poziomie II	W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej...	Określić twarzo, że w przypadku, gdy alarm ogłaszany jest poza godzinami pracy JST, w tym sobotę oraz niedzielę, kontrolę przeprowadzić należy w kolejnym dniu roboczym.	Uwzględniono częściowo. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrolę można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobota, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
282	Burmistrz Imielina	Str. 310 działania operacyjne w poziomie III	W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej...	Określić twarzo, że w przypadku, gdy alarm ogłaszany jest poza godzinami pracy JST, w tym sobotę oraz niedzielę, kontrolę przeprowadzić należy w kolejnym dniu roboczym.	Uwzględniono częściowo. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej,

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
283	Prezydent Dąbrowy Górniczej	str. 230, rozdział 1.8.3	W celu przyspieszenia wymiany starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się: - przeznaczenie co najmniej 1% budżetu Gminy na działania w zakresie jakości powietrza	1% budżetu miasta Dąbrowy Górniczej wynosi ok. 10 mln zł – czy zasadne jest zamrożenie takiej kwoty na działania, które nie ma przełożenia przy obecnym wydatkowaniu? Obecne zaangażowane wydatki są na poziomie ok. 0,5 mln zł.	Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano w harmonogramach.
284	Prezydent Dąbrowy Górniczej	str. 239, rozdział 1.8.4.1, Tabela 108	W przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska	Brak zasadności określenia minimalnej ilości pobieranych próbek generujący niepotrzebne wydatki.	Uwzględniono. Wprowadzono zapis: kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.
285	Prezydent Dąbrowy Górniczej	str. 239, rozdział 1.8.4.1, Tabela 108	Minimum 350 rutynowych kontroli na rok w każdej gminie oraz minimum 30 kontroli w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą prowadzonych w gminie.	Brak możliwości spełnienia obowiązku wynikający z ograniczeń personalnych. Proponuje się nie określać ilości kontroli.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin aglomeracji górnośląskiej z 350 na 200. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu”
286	Prezydent Dąbrowy Górniczej	str. 242, rozdział 1.8.4.1, Tabela 110	Wymagana liczba kotłów do wymiany ogółem 12921 w tym 3230 rocznie	Ilość wymiany kotłów w Gminie w roku bieżącym i poprzednim daleko odbiega od liczby tej wymaganej, co skutkuje trudnością wykonania planowanych 3230 w roku. Proponuje się nie określać minimalnej liczby kotłów do wymiany w roku.	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
287	Prezydent Zawiercia	s. 273, Tabela nr 124 – poz. 125.	Wymagana ilość kotłów do wymiany w latach 2024-2026 w Gminie Zawiercie wynosi 8760. Proponujemy zmianę tej ilości do 3000 - 4000 w latach 2024-2026.	<p>W opisie tabeli nr 124 znajduje się następujące wyjaśnienie: „Liczba kotłów określona na podstawie bazy CEEB.” Zgodnie z danymi zawartymi w systemie ZONE (na dzień 15.09.2023 r.), po zastosowaniu filtrów: miejscowość: Zawiercie, klasa kotła – poniżej klasy 3 lub brak informacji w systemie ZONE, została wygenerowana informacja, iż ilość kotłów o klasie 3 lub nieposiadającej takiej informacji wynosi 1960 (link: https://zone-bi.gunb.gov.pl/superset/dashboard/285/).</p> <p>Następnie, po zastosowaniu w bazie CEEB filtrów: klasy kotła – poniżej klasy 3 lub brak informacji, klasa 3, klasa 4, klasa 5 – została wygenerowana informacja, iż kotłów posiadających ww. klasy jest ok. 4000 (link: https://zone-bi.gunb.gov.pl/superset/dashboard/285/).</p> <p>W związku z tym, ujęta w tabeli nr 124 wymagana liczba kotłów węglowych do wymiany w ilości 8760 wydaje się być nieadekwatna w odniesieniu do faktycznej ilości kotłów bezklasowych lub posiadających klasę poniżej 3 (na podstawie systemu ZONE) – tj. ilość 1960, jak również w odniesieniu do faktycznej ilości kotłów węglowych o klasach: od poniżej 3 do klasy 5 – tj. 4000.</p> <p>Podsumowując, ilość kotłów węglowych wymaganych do wymiany powinna być zmniejszona do ilości 3000-4000, która to ilość będzie zgodna z danymi zawartymi w systemie ZONE, stanowiącym podstawę do obliczenia ilości kotłów węglowych koniecznych do wymiany w Gminie Zawiercie w aktualizacji Programu Ochrony Powietrza.</p> <p>Ponadto, należy nadmienić, że w ciągu ostatnich kilku lat maksymalna roczna ilość wniosków o dofinansowanie z budżetu Gminy Zawiercie do wymiany kotła węglowego wynosiła ok. 200. Liczba ta może być w niewielkim stopniu zwiększona o liczbę wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach rządowego Programu Czyste Powietrze.</p> <p>Natomiast biorąc pod uwagę dotychczasowe ilości wniosków o dofinansowanie j.w. oraz możliwości finansowe mieszkańców Gminy Zawiercie, nie jest możliwym do realizacji działania polegające na wymianie 2200 kotłów węglowych rocznie, stanowiącym 10-krotność wymienianych do tej pory ok. 200 kotłów węglowych rocznie.</p> <p>Zwracamy się zatem z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości zmiany w aktualizacji Programu Ochrony Powietrza ilości kotłów węglowych wymaganych do</p>	<p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono częściowo. Należy pamiętać, że pozaklasowe źródła ciepła, które muszą zostać wymienione to nie tylko kotły, ale również piece węglowe, trzony kuchenne, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
288	Prezydent Zawiercia	s. 211, Tabela nr 96, poz. 144	Szacunkowa redukcja emisji z sektora komunalno-bytowego w wyniku realizacji uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego w latach 2022-2026 (scenariusz bazowy). Propozycja zmiany wymaganych poziomów redukcji emisji na niższe.	Biorąc pod uwagę wyjaśnienia zawarte w punkcie 1. poziomy wskazane w tabeli nr 96 są nieosiągalne. W latach 2021-2022 w Gminie Zawiercie osiągnięto następujące efekty ekologiczne w zakresie: PM10 – 44,26 t/rok, PM2,5 - 43,63 i B(a)p – 0,024. W związku z tym, prawdopodobnym jest uzyskanie do 2026 efektu ekologicznego w następujących wartościach: PM10 około 21,00 ton/rok; dla PM2,5 około 21,00 ton/rok; dla B(a)p około 0,018 ton/rok. Wobec powyższego wnosimy o obniżenie koniecznych do uzyskania efektów ekologicznych.	Wyjaśnienie. Szacunkowa redukcja emisji nie jest wskaźnikiem wymaganym do realizacji. Jest to jedynie szacunkowa informacja o ile zmieni się emisja zanieczyszczeń do powietrza w wyniku realizacji działań wskazanych w harmonogramie - w tym przypadku w wyniku realizacji uchwały antysmogowej.
289	Prezydent Gliwicz	Rysunek 7. Kierunek oraz prędkość wiatru w 2022 roku w punktach reprezentatywnych sieci monitoringowej IMGW60	Rysunek jest nieczytelny (za mała skala) i nie dotyczy Śląska tylko innych regionów Polski	Proszę o wstawienie czytelnego rysunku odnoszącego się do województwa śląskiego – lub w przypadku jego braku dodatkowy komentarz pod rysunkiem i poprawienie jakości rysunku	Nie uwzględniono. Rysunek jest czytelny na tyle, żeby pokazać, że dominująca w Polsce jest cyrkulacja zachodnia.
290	Prezydent Gliwicz	Tabele 67-72	Niewidoczne linie rozgraniczające część wierszy w tabelach, powoduje trudności interpretacyjne	Proszę o zwrócenie uwagi przy generowaniu pdf z dokumentu źródłowego typu docx	Wyjaśnienie. Prawdopodobnie widoczność linii wynika z ustawień lub rozdzielczości ekranu, na którym dokument jest oglądany. Na różnych ekranach te same tabele wyglądają odmiennie. Na wydruku są wszystkie linie.
291	Prezydent Gliwicz	1.7.2.1. Scenariusz bazowy	Zalecam zastosowanie zamiast sformułowania „scenariusz bazowy” sformułowanie „scenariusz biznes jak zwykle” (Business as usual – skrót BAU; takie sformułowanie jest stosowane w innych tego typu analizach), lub inną nazwę zaproponowaną przez autorów.	Sformułowanie „scenariusz bazowy” może być niejasne z uwagi na to, że w analizach są również uwzględnione obliczenia dla „roku bazowego” co dotyczy całkiem innego momentu czasu - zmiana podniesie czytelność dokumentu.	Nie uwzględniono. W opisie w rozdziale 1.7.2 opisano co oznacza „scenariusz bazowy”, zatem zostało to jednoznacznie określone.
292	Prezydent Gliwicz	Tabela 97. Porównanie emisji z sektora komunalno-bytowego w strefach województwa śląskiego w roku bazowym i w roku prognozy (scenariusz bazowy)	Błędnie opisano lub przyjęto obliczenia dla roku bazowego 2018 zamiast 2022	Proszę o weryfikację błędu	Uwzględniono. Skorygowano błąd pisarski.
293	Prezydent Gliwicz	1.8.4. Harmonogram realizacji działań naprawczych w związku z zapisami Tabel 97 i 105	W programie zakłada się, że bez zmian prawa uda się osiągnąć wymagane redukcje (co wynika z identycznych wartości z emisji komunalnej przy scenariuszu bazowym dla roku prognozy 2026 i scenariuszu redukcji dla roku prognozy 2026). Po raz kolejny apelujemy	1. Wnoszę się o dopisanie Zarządowi Województwa Śląskiego i docelowo Sejmikowi Województwa Śląskiego działania w postaci zmiany tzw. uchwały antysmogowej (przyjmowanej w oparciu o art. 96 ustawy prawo ochrony środowiska) w szczególności w zakresie wskazanego	Nie uwzględniono. Realizacja obowiązującej uchwały antysmogowej jest wystarczająca do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego. Ponadto uchwała

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
294	Prezydent Gliwic	Strona 220 i 235	<p>o doprecyzowanie uchwały antysmogowej w zakresie niejasnych wymogów dotyczących zastosowanego w uchwale jednego z dwóch wyjątków dotyczącego „osiągnięcia sprawności cieplnej na poziomie co najmniej 80%” – nie określono na podstawie jakich dokumentów ma być weryfikowana uzyskiwana sprawność a poza tym założono optymistycznie, że wyższa sprawność skutkuje marginalną emisją zanieczyszczeń, co nie jest prawdą. Wyjątek ten pozwala na dalsze bezterminowe użytkowanie tego typu palenisk pomimo faktu, że nie spełniają dyrektywy ekoprojektu. Bez tego scenariusze te się nie ziszczą, bo pole interpretacji wskazanego zapisu jest bardzo szerokie (wynika to również z prac Zespołu roboczego ds. wdrażania przepisów tzw. uchwały antysmogowej przy SZGIP, którego Urząd Marszałkowski jest członkiem). Z jednej strony żąda się od gmin dotowania kotłów peletowych o najbardziej wysrubowanych parametrach, a z drugiej, na podstawie wyjątku dopuszcza bezterminowe stosowanie kociołków (stare piece,kozy, kominki). Proponuję się uchwalenie w tym zakresie zmiany w roku 2023/24 i w horyzoncie maks. 3 letnim wejście w życie doprecyzowania tego przepisu (chociażby na wzór zapisów zastosowanych w uchwale antysmogowej dla Małopolski i jej zmianach).</p> <p>W zasadzie przedmiotowa Aktualizacja programu całkowicie pomija problem starych pieców, kóz i kominków – przywiązując wagę jedynie do kotłów z certyfikatem ekoprojekt (str. 331) i optymistycznie stwierdzając, „że wystarczająca do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i PM2.5 jest realizacja uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego poprzez zastąpienie wysokoemisyjnych kotłów na paliwa stałe nowoczesnymi kotłami spełniającymi wymagania ekoprojektu”. Pomija się również fakt, że taki wymóg nie wynika wprost z uchwały antysmogowej – uchwała mówi o kotłach posiadających 5 klasę i ten aspekt również należałoby zweryfikować we wspomnianej uchwale.</p> <p>Nieprecyzyjne/niespójne zapisy: „Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp) stanowią akty prawa miejscowego, dlatego warto wprowadzać do nich zapisy, mające na celu obniżenie wielkości emisji, np. wymóg stosowania w nowych budynkach niskoemisyjnych technologii ogrzewania lub obowiązkowo podłączenia do sieci ciepłowniczej na obszarach, gdzie jest ona dostępna.” Należy doprecyzować pojęcie „niskoemisyjne technologie ogrzewania” ponieważ takie sformułowanie może być mylące, z podaniem klasy urządzenia tudzież np. czy</p>	<p>nieprecyzyjnego wyjątku dotyczącego miejscowych ogrzewaczy na paliwa stałe o sprawności cieplnej > 80%, z terminem realizacji 2023/2024. Przybliżył to nas do uzyskania zakładanych w programie poziomów jakości powietrza dla obu scenariuszy z roku prognozy. Należy mieć również na uwadze, że aktualne brzmienie uchwały antysmogowej, przyjętej przed 6 laty, jest już niedostosowane do przepisów prawa unijnego (co wynika z analiz Zespołu roboczego ds. wdrażania przepisów tzw. uchwały antysmogowej przy SZGIP)</p> <p>2. Nadmieniam się, że w Aktualizacji Programu brak również działań, za które wprost odpowiada Zarząd Województwa z zakresu prowadzenia spójnej i wiążącej roli w edukacji ekologicznej w przedmiocie ochrony powietrza, a w szczególności dotyczącej Uchwały antysmogowej, której jest autorem. Wnoszę o wprowadzenie takiego działania. Zwracam uwagę, że w poprzednim Programie ochrony powietrza z 2017 r. Zarząd Województwa miał przypisane zadania wspólnie z samorządami lokalnymi cytujać:</p> <p>Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe → Zarząd Województwa, samorzady lokalne</p>	<p>antysmogowa jest osobnym aktem prawa miejscowego, a Program ochrony powietrza nie jest dokumentem, który mógłby dokonywać w nim zmian.</p>
				<p>Proszę o doprecyzowanie terminów i wprowadzenie do wykazu pojęć Programu: „niskoemisyjne technologie ogrzewania” oraz „paliwa niskoemisyjne” ponieważ w innym przypadku ich zastosowanie w przepisach MPZP i w harmonogramie realizacji działań naprawczych będzie prowadzić do niejasności/sporów interpretacyjnych</p>	<p>Wyjaśnienie. Przytoczone zapisy są przykładem dobrych praktyk. Szczegółowe zapisy określa gmina w mpzp.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
295	Prezydent Gliwice	Str. 232 podrozdział: Ograniczenie emisji z sektora transportu	<p>chodzi o zakaz stosowania paliw kopalnych, czy też paliw stałych. Termin podobny „paliwa niskoemisyjne” jest również niejednoznaczny a stosowany w harmonogramach realizacji działań naprawczych np. „paliwa niskoemisyjne dla poszczególnych stref np. dla małych, średnich i dużych źródeł stacjonarnych i mobilnych (zamiana na instalacje wykorzystujące paliwa niskoemisyjne)”. Zwracam uwagę, że zgodnie z uchwałą antysmogową w całym województwie śląskim jest obecnie dopuszczone do stosowania paliwo typu węgiel kamienny tak w piecach/kozach/korminkach („bezklasowych” tzn. niespełniających ekoprojektu zgodnie z ww. wyjątkiem 80%) jak i w kotłach zasilanych ręcznie oraz automatycznie.</p>	<p>Problem występowania tzw. hotspota NO₂ przy A4 w Katowicach przerzuca się na wszystkie gminy Aglomeracji Górnośląskiej jednocześnie nie przyznając zadania GDDKiA. Wnoszę o utworzenie zadania dla GDDKiA.</p>	<p>Nie uwzględniono. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego NO₂ występujące przy autostradzie A4 wynikają z intensywnego ruchu pojazdów. GDDKiA wprowadziła na tym odcinku ograniczenie prędkości do 100 km/h, co przyczynia się do ograniczenia emisji NO₂. W harmonogramie wskazano realizację obowiązków przepisów (np. kontrola stacji diagnostycznych zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym).</p>
296	Prezydent Gliwice	Str. 235 i str. 236 oraz tabela 110	<p>W harmonogramie dla Aglomeracji Górnośląskiej założono nierealne roczne wysokości kosztów realizacji działań polegających na wymianie systemów grzewczych w gminach na poziomie 1 mld złotych (w przypadku Gliwice to ok. 67 mln zł rocznie i przyrost wzgl. 2022 r. o 50%). Podobnie przyjęto dla Aglomeracji wymianę ponad 57 tys. szt. kotłów rocznie a dla gminy Gliwice stanowiłoby ok. 4 tys. kotłów do usunięcia każdego roku (czyli blisko 2 razy więcej niż w przykładowym roku 2022). Zwraca się uwagę, że ilości te mogą być niespójne z faktyczną ilością pozostających w użytku urządzeń na paliwa stałe oraz ze stosowaniem przez mieszkańców ww. wyjątku 80% sprawności na podstawie uchwały antysmogowej, a ich oparcie o dane zawarte w niewiarygodnej obecnie bazie CEEB jest wysoce dyskusyjne.</p>	<p>Należy oprócz harmonogramy działań o modelowanie oraz ilości usuwanych palenisk przez gminy w poprzednich latach. Harmonogramy działań są niespójne z uchwałą antysmogową. Wnoszę w przypadku Gliwice o dwukrotne zmniejszenie kosztów i efektu rzeczowego.</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024. – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025. – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
297	Prezydent Gliwic	Str. 237	W zakresie „Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów” wprowadzono w harmonogramie działań 7 krotny wzrost ilości kontroli w stosunku do pierwotnej ilości kontroli oraz wprowadzono 30 dodatkowych kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (czego wcześniej nie stosowano). Wydaje się, że te liczby mogą być trudne do zrealizowania w gminach.	Wnoszę o trzykrotne zmniejszenie wskaźnika kontroli do poziomu możliwego do zrealizowania.	31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku. Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin aglomeracji górnośląskiej z 350 na 200. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu.”
298	Prezydent Gliwic	Tabela 109 str. 242.	Proponuję usunąć następujące działania z harmonogramu: „2) Prowadzenie kontroli każdej stacji diagnostycznej pojazdów co najmniej raz w roku, a w przypadku wykrycia nieprawidłowości w zakresie badań emisji na stacji, przeprowadzenie ponownej kontroli (starosta).” – byłaby to sprawozdawczość nadmiarowa, bo jej obowiązek wynika z innych przepisów (prawo o ruchu drogowym) a sprawozdanie rokrocznie jest przekazywane przez starostów zgodnie z przepisami do Wojewody.	Proponowane działania kontrolne stacji kontroli pojazdów jest nadmiarowe z uwagi na inne przepisy i osobną sprawozdawczość. Wnoszę o usunięcie zapisu.	Nie uwzględniono. Zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym starosta sprawuje nadzór nad stacjami kontroli pojazdów i co najmniej raz w roku przeprowadza kontrole stacji, której zakres określono w art. 83b, ust. 2 pkt 1.
299	Prezydent Gliwic	Tabela 123 str. 266	Doprecyzowanie sformułowania dotyczącego wprowadzania danych do bazy CEEB Obecny zapis: „kontrole powinny być połączone z weryfikacją danych w bazie CEEB pod kątem prawidłowości wprowadzonych w bazie danych,” o zwrot: „palenisk na paliwa stałe” oraz o zwrot: „dotyczących instalacji grzewczych objętych zakresem uchwały przyjętej w trybie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska (tzw. uchwały antysmogowej)” Wersja poprawna zgodna z przepisami prawa i wynikająca z zakresu programu ochrony powietrza i uchwały antysmogowej: - „kontrole palenisk na paliwa stałe powinny być połączone z weryfikacją danych w bazie CEEB pod kątem prawidłowości wprowadzonych w bazie danych dotyczących instalacji grzewczych objętych zakresem uchwały przyjętej w trybie art. 96 ustawy prawo ochrony środowiska (tzw. uchwały antysmogowej).”	Z uwagi na duże niejasności związane z projektami rozporządzeń MRIT w zakresie gromadzenia przez gminy dodatkowych danych z budynków, na które nie ma delegacji ustawowej wnoszę o doprecyzowanie i ograniczenie zapisów do zakresu, którym jest objęty program ochrony powietrza i uchwałą antysmogowa – program zajmuje się paliwa stałe a nie np. szczegółowym kontrolowaniem budynków osiedli, na których jest wyłącznie sieć ciepłownicza lub gazowa, więc należy to sformułowanie doprecyzować, aby nie dochodziło do nadinterpretacji. Podobnie uchwałą antysmogowa odnosi się wyłącznie do palenisk na paliwa stałe i jakości paliw stałych.	Uwzględniono.
300	Prezydent Gliwic	Tabela 123 str. 266	Wprowadzenie obowiązku poboru próbek popiołu wyłącznie jako zalecenia z uwagi na fakt, że nie jest przyjęta referencyjna metodyka poboru próbek popiołu w akcie prawa rangi rozporządzenia.	Zwracam uwagę, że zastosowany zapis w akcie prawa, którym jest program ochrony powietrza, mógłby być sankcyjny, jeśli metodyka poboru i analizy byłaby przyjęta na poziomie rozporządzenia jako metodyka referencyjna.	Nie uwzględniono. Wprowadzono zapis: kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
301	Prezydent Gliwic	Str. 285, rozdział „1.9.1. Proponowane wskaźniki monitorowania”	<p>(podobnie jak w przypadku kontroli spalin - z uwagi na brak poziomów standardów emisji substancji z instalacji poniżej 1 MW nie jest możliwe kontrolowanie przekroczeń, nie ma również referencyjnej metodyki pomiarowej w związku z tym dla tak małych instalacji)</p> <p>Cytuję obecny zapis: „w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.”</p> <p>Wnoszę o zmianę i zastosowanie następującego brzmienia: „załącza się, aby, w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podejrzeniem spalania odpadów pobrano próbki popiołu z paleniska.”</p>	<p>Ministerstwo przyjęło wyłączenie zaożenia do opracowania metodyki kontroli podejrzenia spalania odpadów i nie wprowadziło metodyki rozporządzeniem. Aktualny katalog pomiarów objętych rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji, w szczególności w przypadku źródeł spalania paliw, nie wskazuje jako metodyki referencyjnej poboru próbek popiołu z paleniska. Wnoszę o wprowadzenie wymogu jako zalecenie.</p>	<p>próbki popiołu z paleniska.</p>
302	Prezydent Gliwic	Str. 319, rozdział 2.2. Monitorowanie realizacji Programu	<p>Zastosowane na wskazanej stronie, zestawienie podmiotów uprawnionych do kontroli zgodnie z art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska jest niepełne, zasadne jest wprowadzenie tego zakresu wprost w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska:</p> <p>„Do wykonywania funkcji kontrolnych</p> <p>- marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta mogą upoważnić pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych”</p> <p>Wyjaśniam, że w obecnym zestawieniu brak w szczególności marszałka województwa i starosty.</p> <p>Proponuję doprecyzowanie akapitu:</p> <p>„Jednostki posiadające informacje o prowadzonych działaniach wskazanych w harmonogramie realizacji działań naprawczych zobowiązane są do przekazywania gminom, na ich wniosek, ww. danych w celu umożliwienia przygotowania sprawozdania z realizacji Programu.”</p> <p>i uzupełnienie do postaci:</p> <p>„Jednostki posiadające informacje o prowadzonych działaniach wskazanych w harmonogramie realizacji działań naprawczych zobowiązane są do przekazywania gminom, na ich wniosek i w zakresie zgodnym z formularzem/narzędziem sprawozdawczym, ww. danych w celu umożliwienia przygotowania sprawozdania z realizacji Programu.”</p>	<p>Należy uzupełnić zestawienie o brakujące podmioty uprawnione do kontroli w trybie art. 379 Prawo ochrony środowiska</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Dodano starostę stosownie do wymagań prowadzenia kontroli podmiotów gospodarczych, które zostały wskazane w harmonogramie realizacji.</p>
303	Wójt Gminy Suszec	str. 230 – podrozdział 1.8.3	<p>Zadanie: „wsparcie finansowe powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców”</p> <p>Propozycja zmiany: wsparcie finansowe może/ ale nie musi być uzależnione od dochodów mieszkańców</p>	<p>Wnoszę o doprecyzowanie zakresu przekazywanych gminom danych zgodnego z wymaganym przez Urząd Marszałkowski zakresem sprawozdania z uwagi na to, że gmina w takich sytuacjach nie może uzupełnić brakujących danych przekazywanych przez podmioty zewnętrzne.</p>	<p>Nie uwzględniono. Zadaniem gminy jest pozyskanie informacji na zasadach ogólnych.</p>
303	Wójt Gminy Suszec	str. 230 – podrozdział 1.8.3	<p>Zadanie: „wsparcie finansowe powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców”</p> <p>Propozycja zmiany: wsparcie finansowe może/ ale nie musi być uzależnione od dochodów mieszkańców</p>	<p>Uwaga: Dofinansowanie działań w Programie „Czyste Powietrze” jest uzależnione od dochodu. Określenie zasad dotacji gminnej powinno pozostać w gestii władz Gminy. Propozycja zmiany: wsparcie finansowe może/ ale nie musi być uzależnione od dochodów mieszkańców.</p>	<p>Uwzględniono. Wprowadzono zapis, że „wsparcie finansowe może być uzależnione od dochodów mieszkańców”.</p>

Sprawozdanie podsumowujące proces konsultacji i opiniowania projektu aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z uzasadnieniem

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
304	Wójt Gminy Suszec	str. 230 - podrozdział 1.8.3	Zadanie: „w celu przyspieszenia wymian starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się m.in. przeznaczenie co najmniej 1% budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza” Propozycja zmiany: rezygnacja z tego zapisu	Uwaga: Gmina Suszec – gmina wiejska, należy do mniejszych gmin i w obecnej sytuacji finansowej oraz ponoszonymi bieżącymi kosztami będzie problem z przeznaczenie 1% budżetu gminy na działania w zakresie ochrony powietrza. Przeznaczenie środków na w/w działania powinno być uzależnione od zamożności gminy i gminy powinny same ustalać kwoty jakie chcą przeznaczyć na działania w zakresie ochrony powietrza Propozycja zmiany: rezygnacja z tego zapisu	Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano w harmonogramach.
305	Wójt Gminy Suszec	str. 231 - podrozdział 1.8.3	Zadanie: „elementem tego działania powołanie stanowiska EKODORADCY w urzędach gmin, do którego.....” Propozycja zmiany: wykreślenie tego zapisu	Uwaga: W Gminie Suszec od lipca 2019 roku, w godzinach pracy urzędu działa Gminny Punkt Konsultacyjno-informacyjny Programu Czyste Powietrze, mieszkańcy bardzo chętnie korzystają z pomocy jaką mogą uzyskać w tym punkcie. Pracownik Biura Ochrony Środowiska i Rolnictwa na bieżąco udziela wszelkich informacji związanych z możliwością otrzymania dofinansowania. Propozycja zmiany: wykreślenie tego zapisu	Nie uwzględniono. Na stanowisko ekodoradcy może zostać zatrudniona osoba lub można powołać pracownika już zatrudnionego w gminie. Inną możliwością jest skorzystanie z ekodoradcy subregionalnego, który obsługuje kilka gmin.
306	Wójt Gminy Suszec	str. 232 - podrozdział 1.8.3	Zadanie: „wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić mieszkańcom numer telefonu oraz formularz internetowy do zgłaszania wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza...” Propozycja zmiany: wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić nr telefonu oraz adres e-mail celem zgłoszenia wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza....	Uwaga: Naruszenia dotyczące ochrony powietrza zgłaszane są przeważnie osobiście przez mieszkańców, telefonicznie albo pocztą elektroniczną (e-mail). Propozycja zmiany: wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić nr telefonu oraz adres e-mail celem zgłoszenia wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza....	Uwzględniono. Dodano zapis, mówiący o możliwości wyboru różnych form zgłaszania naruszeń: „wszystkie gminy województwa śląskiego powinny umożliwić mieszkańcom zgłaszanie wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza w dogodnej formie np.: osobiście, telefonicznie, mailowo”
307	Wójt Gminy Suszec	Str. 265 – podrozdział 1.8.4.5, Tabela 122	Zdanie: „Minimum 10 wydarzeń edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.” Propozycja zmiany: minimum 4 wydarzenia edukacyjne w roku ściśle związane z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.	Propozycja zmiany: minimum 4 wydarzenia edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.	Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
308	Wójt Gminy Suszec	str. 266 – podrozdział 1.8.4.5, tabela 123.	Zdanie: w przypadku co najmniej 10% kontroli lub przynajmniej 1, gdy niemożliwe jest określenie 10% kontroli, podczas których wykazano nieprawidłowość związaną z podjęciem spalania odpadów powinna zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska. Propozycja zmiany: rezygnacja z tego zapisu.	Uwaga: Dodatkowe obciążenie budżetu gminy Proponowane zmiany: rezygnacja z tego zapisu (działanie nieobowiązkowe)	Nie uwzględniono. Wprowadzono zapis: kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.
309	Wójt Gminy Suszec	str. 267 - podrozdział 1.8.4.5 tabela 123	Zadania: „minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. wynosząca 100” Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. wynosząca 15	Uwaga: Gmina Suszec jest gminą wiejską, która nie posiada strazy miejskiej. Kontrole przeprowadzają upoważnieni pracownicy UG. Zwiększenie kontroli z 10 na 100 jest nierealne z powodu braków kadrowych. Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. wynosząca 15	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
310	Wójt Gminy Suszec	str. 272 - podrozdział	Zadania: „wymagana liczba kotłów do wymiany w 2023 –	Uwaga: Nierealne wykonanie założeń na rok 2023	Wyjaśnienie.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
311	Suszec Wójt Gminy Świerklaniec	1.8.4.5 strona: 267, tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP); Minimalna liczba rutynowych kontroli 50 dla dot. gmin o liczbie mieszkańców ≤10 tys.	152 szt.…” (Gmina Suszec) Propozycja zmiany: wymagana liczba kotłów do wymiany w 2023 – 80 szt.	Propozycja zmiany: wymagana liczba kotłów do wymiany w 2023 – 80 szt. Na chwilą obecną ilość kontroli dla niewielkich miejscowości wynosi 10. Proponowana zmiana idąca w kierunku 50 kontroli rocznie jest pięciokrotnym zwiększeniem ich ilości, co przy znacznie obciążonych jst, zwłaszcza tych działających na rzecz niewielkich miejscowości dodatkowo angażuje ich pracowników. Proszę zwrócić uwagę, że w ostatnich latach wprowadzenie dodatkowych zadań dla gmin m.in. w zakresie prowadzenia bazy CEEB, kontroli systemów grzewczych, kontroli zbiorników bezodpływowych, etc. już skutkuje koniecznością zwiększenia zatrudnienia bez idących za tymi zadaniami kwestiami finansowania wynagrodzeń zleconych, gdyż zostały zapisane jako zadania własne gmin. Dodatkowo – czy zapis dotyczący kontroli w zakresie Starostw dotyczy wykonywania działań kontrolnych w odniesieniu do przedsiębiorców, w tym także rolników? Czyli mając na uwadze ten zapis, wójt jest właściwy w zakresie kontroli osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej?	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji POP wejdzie w życie 1.01.2024 r. Sprawozdanie za 2023 rok będzie przeprowadzone na podstawie wskaźników monitorowania postępu zgodnie z zapisami POP przyjętego Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku Sejmiku Województwa Śląskiego
312	Wójt Gminy Świerklaniec	strona 278, tabela 125. Zestawienie szacunkowych kosztów realizacji działań naprawczych wskazanych w harmonogramach w poszczególnych gminach województwa śląskiego w latach 2023-2026; wiersz	koszty działań: ZSO, EE i KPP dla Gminy Świerklaniec.	Nasza uwaga w kwestii finansowania działań zamieszczonych w zakresie realizacji Programu Ochrony Powietrza. Proszę o opracowywanie ogłoszeń naborów do projektów z udziałem środków zewnętrznych na: - dofinansowanie inwestycji dla osób fizycznych związanych z termomodernizacją budynków jednorodzinnych, w tym wymiana źródeł ogrzewania, docieplenie, montaż instalacji OZE. Proponujemy z uwagi na znaczne koszty inwestycji, aby takie projekty funkcjonowały w formule parasolowej, gdyż to pozwala na wykonanie inwestycji u osób mniej zamożnych czy też ubogich energetycznie, - dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego w formie dotacji nawet do 100% z przeznaczeniem na działania związane z popularyzacją i realizacją zapisów uchwały tzw. „antysmogowej”, np.: dronów do kontroli jakości powietrza, - stworzenie punktu konsultacyjnego lub działu koordynującego możliwość pozyskania środków zewnętrznych, który byłby w kontakcie w Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Narodowym Funduszem	Wyjaśnienie. Opracowywanie ogłoszeń naborów do projektów z udziałem środków zewnętrznych nie mieści się w zakresie dokumentu, jakim jest Program ochrony powietrza. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego kilkakrotnie przeprowadził szkolenia dla pracowników gmin oraz straży gminnych w zakresie zasad oraz egzekwowania zapisów uchwały antysmogowej, metodyki pobierania próbek odpadu paleniskowego z popielnika czy realizacji programów ochrony powietrza. Obecnie realizowany jest projekt „Śląskie. Przywracamy błękit”, który ma za zadanie kompleksowe wdrażanie w latach 2022-2027 „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. W ramach projektu podejmowane są różnego rodzaju działania.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
313	Wójt Gminy Węgierska Góra		Urząd Gminy Węgierska Góra wnosi, aby dzień tygodnia sobota (dzień wolny od pracy) nie był dniem obowiązkowych kontroli w sytuacji wydania komunikatu i ogłoszenia poziomu ostrzegania. W dni robocze również istnieje problem w przeprowadzaniu kontroli z uwagi na braki kadrowe.	Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Górnośląsko Zagłębiowską Metropolią, i innymi podmiotami dysponującymi środkami na działania związane z obszarem likwidacji niskiej emisji i podejmowania wspólnych działań w tym zakresie, - dalsze przeszkalanie pracowników jst, Policji i straż gminnych w zakresie zapisów uchwały antysmogowej, wykonywania kontroli oraz możliwości karania za brak jej stosowania, co powinno mieć miejsce przed każdym sezonem grzewczym (wrzesień-październik).	które pomagają gminom w realizacji spoczywających na nich obowiązków w zakresie poprawy jakości powietrza.
314	Burmistrz Knurów	Str. 237, tabela 107	Zmiana zapisu obowiązkowego zapewnienia i utrzymania stanowiska Ekodorady w gminie (str. 237, tabela 107) na nieobligatoryjny.	Ze względu na problemy z jego zatrudnieniem – gmina od ponad roku bezskutecznie poszukuje pracownika na to stanowisko.	Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”
315	Burmistrz Knurów	Str. 267, 266	Zmniejszenie ilości rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców 20-50 tys. (str. 267) do 50 kontroli rocznie oraz zniesienie obowiązku poboru próbek z 10% kontroli, podczas których wykryto nieprawidłowości (str. 266).	Braki kadrowe zarówno w Straży Miejskiej jak i wydziałów merytorycznych odpowiedzialnych za ochronę powietrza nie pozwalają na wypełnienie nalożonych ww. zapisami obowiązków.	Nie uwzględniono. Na stanowisko ekodorady może zostać zatrudniona osoba lub można powołać pracownika już zatrudnionego w gminie. Inną możliwością jest skorzystanie z ekodorady subregionalnego, który obsługuje kilka gmin.
316	Burmistrz Knurów	Str. 270, poz. 47	Skorygowanie podanej na stronie 270 w poz. 47 liczby ogólnej kotłów do wymiany w gminie Knurów.	W projekcie widnieje liczba 3077 szt. natomiast z bazy CEEB wynika, że do końca 2026 roku w Knurowie powinny zostać wymienione 1603 kotły.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców) Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
317	Burmistrz Knurów	Str. 314	Zmiana zapisanego na str. 314 zalecenia ograniczenia stosowania kominków podczas poziomu III (niezależnie od klasy emisyjności), na zapis dopuszczający stosowanie kominków spełniających wymogi ekoprojektu.	<p>Powyższa zmiana może spowodować odciążenie pieców węglowych (często niższej klasy) na rzecz ekologicznych kominków opalanych biopaliwem, co przyczyni się do zmniejszenia emisyjności całego budynku.</p>	<p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
318	Burmistrz Tarnowskich Gór	str. 266	Uwaga dot. zapisu: „jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę za 6 miesięcy”. Propozycją zmiany: „(...) do 6 miesięcy”.	<p>Jeśli kontrola przykładowo zostanie przeprowadzona w lutym, to zgodnie z obecnym zapisem, ponowna kontrola przeprowadzona powinna zostać w sierpniu. Bezzasadne staje się przeprowadzanie ponownej kontroli poza okresem grzewczym. Proponuje się, by ponowna kontrola przeprowadzana była w okresie do 6 miesięcy.</p>	<p>Nie uwzględniono. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisje do powietrza.</p>
319	Burmistrz	str. 267	Minimalna liczba rutynowych kontroli – dla gmin o liczbie	<p>Uzasadnienie: liczba wskazanych kontroli jest niemożliwa</p>	<p>Uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Tarnowskich Gór		mieszkańców powyżej 50 tys.: 200 kontroli. Propozycja zmiany: 100 kontroli.	do zrealizowania z uwagi na możliwości kadrowe Straży Miejskiej.	Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
320	Burmistrz Tarnowskich Gór	str. 272	Zastrzeżenia odnośnie wymaganej (zawyżonej) liczby kotłów do wymiany na terenie Tarnowskich Gór.	Na podstawie analizy danych zawartych w bazie danych CEEB stwierdza się, iż wskazana w projekcie wymagana liczba kotłów do wymiany jest zawyżona – w odniesieniu do stanu faktycznego. W Gminie Tarnowskie Góry od 2006 r. udzielane są dotacje do wymiany źródeł ciepła (PONE, OZE, Czysty Luft, Ciepłe Mieszkanie), dodatkowo mieszkańcy korzystają z programu Czyste Powietrze, co spowodowało, że od roku liczba osób ubiegających się o dotacje znacząco spadła, co może oznaczać brak potrzeb w tym zakresie.	Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024. – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025. – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
321	Burmistrz Tarnowskich Gór	Str. 314	Działanie operacyjne określone w PDK (tabela 136) Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych. Zgodnie z zapisami kontrole należy przeprowadzać w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i POZIOMU III. W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym. Propozycja zmiany: W gminach, gdzie straż gminna nie pracuje w niedziele i święta, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.	W gminie Tarnowskie Góry jest Straż Miejska, jednakże nie pracuje w niedziele.	Nie uwzględniono. W większości przypadków straż gminna pracuje także w weekendy, dlatego możliwość odstąpienia od kontroli w dni wyszczególnione w projekcie POP mają jedynie gminy, które straży nie posiadają.
322	Burmistrz Gminy Czechowice-	W tabeli 123 wskazano działanie naprawcze w postaci	W powyższym zapisie należałoby ująć pobór próbek popiołu jako fakultatywny a nie obowiązkowy.	Znaczne obciążenie budżetu Gminy. W przypadku ponownej kontroli przypadającej na okres letni nie możliwa jest poprawna ocena działań, gdyż większość kotłów	Nie uwzględniono. Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Dziedzice	poboru próbek popiołu podczas kontroli, w ramach których stwierdzono podejście spalania odpadów oraz obowiązek przeprowadzenia kontroli za 6 miesięcy.		w okresie letnim nie jest użytkowana.	podejście spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.
323	Burmistrz Gminy Czechowice-Dziedzice	W tabeli 123 wskazano minimalną liczbę rutynowych kontroli.	Jeżeli powyższy zapis wskazuje na minimalną liczbę kontroli w roku to liczba ta zdecydowanie jest zawyżona i należałoby ją zmniejszyć co najmniej o połowę.		Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
324	Prezydent Żor	Str. 248, tab. 113	<p>Proponuje się zapis: Minimum rutynowych kontroli oraz kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą prowadzonych w gminie w danym roku. Ilość rutynowych kontroli - 350 w Rybniku, 350 w Jastrzębiu-Zdroju, 350 w Żorach, Ilość kontroli przedsiębiorców - 15 w Rybniku, 15 w Jastrzębiu-Zdroju, 15 w Żorach.</p>	<p>Liczba rutynowych kontroli w stosunku do innych gmin, gdzie ilość kontroli uzależniona jest od liczby mieszkańców (gminy aglomeracji śląskiej) i posiadające proporcjonalną liczbę mieszkańców do Gminy Żory, wynosi minimum 200 kontroli. Dodatkowo gminy te nie są miastami na prawach powiatu (np. Tarnowskie Góry), zatem obowiązkiem prowadzenia kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą ich nie dotyczy. Żorem została przypisana tożsama ilość kontroli, pomimo znacznie mniejszej ilości mieszkańców niż Rybnik, Jastrzębie-Zdrój czy inne miasta województwa np. Katowice czy Bielsko-Biała. Podkreślić należy, że również ilość nieruchomości jest mniejsza niż w ww. miastach. Wobec powyższego proponuje się obniżenie ilości rutynowych kontroli dla miasta Żory do poziomu minimum 200. Dodatkowo, mając na uwadze, że miasta aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej jako miasta na prawach powiatu realizują zadania kontrolne zarówno gmin, jak i powiatów proponuje się obniżenie wymaganego minimum ilości kontroli podmiotów gospodarczych do 15. Wskazać w tym miejscu przydzie, że Prezydenci ww. miast sprawują kontrolę stosowania i przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w odniesieniu do wszystkich podmiotów korzystających ze środowiska, a nie tylko do podmiotów objętych Programem, tj. przedsiębiorstw w zakresie przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej. Ponadto wskazać również należy, że kontrole podmiotów gospodarczych realizowane są z uwzględnieniem przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców, co zdecydowanie wydłuża czas niezbędny do ich przeprowadzenia, m.in. ze względu na konieczność zawiadomienia o kontroli czy brak możliwości jej podjęcia</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej z 350 na 200. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu.”</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
325	Prezydent Żor	Str. 249, tab. 114	<p>Liczba kotłów do wymiany określona została na podstawie danych z CEEB. Jak wskazano w Programie „(...) baza obarczona jest błędami (...)”. Wobec powyższego proponuje się zapis tab. 114, przy wymaganej liczbie kotłów do wymiany:</p> <p>*Ilość ta jest wielkością wyjściową do Programu. Na etapie realizacji w gminie wymiany kotłów i urządzeń na paliwo stałe niespełniających wymagań uchwały antysmogowej, określonych w CEEB jako kotły poniżej 3 klasy, piece kafilowe oraz trzony kuchenne/piecokuchnie/kuchnie węglowe, w ilości odpowiadającej ¼ ilości ustalonej na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok sprawozdawczy”</p>	<p>Z przyczyn określonych w ww. ustawie. Zatem proponuje się, by minimalną ilość kontroli przedsiębiorców dla miast na prawach powiatu obniżyć do 15/rok.</p> <p>Na dzień 06.09.2023 r. na podstawie danych z CEEB ilość urządzeń na paliwo stałe w Żorach (Zestawienia statystyczne dotyczące źródeł ciepła, paliwa i klasy kotłów Liczba poszczególnych źródeł ciepła) wynosi:</p> <p>Kotły na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa 1 306 szt.</p> <p>Kotły na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa 1 604 szt.</p> <p>Trzon kuchenny, piecokuchnia 112 szt.</p> <p>Piec kafilowy na paliwo stałe 65 szt.</p> <p>Co daje łącznie 2910 kotłów oraz 177 trzonów, piecokochni i pieców kafilowych.</p> <p>Z kolei inne zestawienie w CEEB (Zestawienia statystyczne dotyczące źródeł ciepła, paliwa i klasy kotłów Liczba kotłów na paliwo stałe wg klasy kotła) wskazuje następujące ilości: Ekoprojekt – 50 szt.</p> <p>Poniżej klasy 3 lub brak informacji – 868 szt.</p> <p>Klasa 3 – 518 szt.</p> <p>Klasa 4 – 359 szt.</p> <p>Klasa 5 – 1001 szt.</p> <p>Co daje łącznie 2796 kotłów.</p> <p>Powyższe zestawienia pobrane w tym samym dniu z bazy CEEB wskazują różne ilości, co potwierdza, że dane z tej bazy obarczone są błędem i nie powinny stanowić jedyną podstawy do ustalenia ilości kotłów podlegających wymianie.</p> <p>Dodatkowo rzetelność danych deklarowanych przez mieszkańców również jest różna. W związku z sytuacją wojny w Ukrainie i problemów związanych z zakupem węgla niejednokrotnie mieszkańcy „dublowali” swoje deklaracje w celu możliwości zakupu większej ilości węgla, tym samym rzeczywista ilość kotłów jest mniejsza.</p> <p>Podkreślić również należy, że nie wszystkie kotły widniejące w CEEB podlegają obowiązkowi wymiany w okresie objętym aktualizacją POP. Zaznaczyć wypada, że kotły klasy 3 i 4 zgodnie z uchwałą mogą być jeszcze eksploatowane po okresie objętym projektem aktualizacji Programu, zatem zażalenie, że wszystkie kotły niespełniające wymagań uchwały antysmogowej zostaną zlikwidowane przed terminem wskazany w tej uchwale wydaje się być nieprawidłowe.</p> <p>W odniesieniu do Żor, na dzień dzisiejszy stwierdzić można, że zażalenie w projekcie ilość kotłów do wymiany jest znacząco przeszacowana i niemożliwa do osiągnięcia. Podobnie sytuacja będzie wyglądać w pozostałych gminach</p>	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022).</p> <p>W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
326	Prezydent Żor	Str. 246, tab. 112	Proponuje się określenie minimum dla gminy Żory na poziomie 10 wydatków edukacyjnych	województwa. Na dzień dzisiejszy zakłada się pełną funkcjonalność CEEB, obejmującą m.in. również wprowadzanie danych z kontroli źródeł ciepła, od 18.09.2023 r., zatem dopiero wtedy możliwe będzie sukcesywne weryfikowanie i aktualizowanie zawartych w niej danych. Celowym jest, aby ilości kotłów podlegających wymianie zgodnie z uchwałą antysmogową ustalone były w oparciu o jak najbardziej aktualne dane na koniec danego roku. Pozwoli to na określenie liczby kotłów podlegających wymianie na rok następny. Doprecyzowanie i wyjaśnienie tego zapisu pozwoli na coroczne urealnienie wielkości wskazanych w harmonogramie działań naprawczym. Postępowanie takie również będzie istotne z punktu widzenia kontroli WIOS realizacji przez gminy zadań Programu, w szczególności w przypadku dużych rozbieżności pomiędzy założeniami harmonogramu a stanem faktycznym, zweryfikowanym w związku z danymi wprowadzonymi do CEEB z przeprowadzonych kontroli; udzielonych dofinansowań, dodatków oraz uzyskanych z rozliczeń podatkowych w zakresie odliczeń na działania termomodernizacyjne.	Uwzględniono. Minimalną liczbę wydatków edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
327	Prezydent Żor	Str. 230/ 1.8.3	Zdanie Wsparcie finansowe powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców proponuje się zastąpić zdaniem Proponuje się, by wsparcie finansowe uzależnione było od dochodów mieszkańców	Podobnie jak w przypadku ilości rutynowych kontroli – liczba wydatków nałożona na Gminę Żory jest dwa razy większa w stosunku do gmin, w których jest podobna liczba mieszkańców. W aktach prawnych użycie słowa powinien w połączeniu z bezokolicznikiem jest równoznaczne z obowiązkiem podjęcia określonego działania, które jest zachowaniem pożądanym, oczekiwanym, spodziewanym. W myśl art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska zasady udzielania dotacji celowej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały. W związku z tym decyzja stosowania różnicowania dofinansowania w zależności od dochodu jest wyłączną kompetencją rady gminy. Pozostawienie obecnego zapisu w projekcie może naruszać zasady stanowienia prawa w tym zakresie. Ponadto, niejednokrotnie dofinansowanie w ramach np. PONE można łączyć z innym wsparciem zewnętrznym (np. Czyste Powietrze), zatem obowiązek uzależnienia wszystkich dofinansowań do dochodu jest zbyt daleko idący.	Uwzględniono. Wprowadzono zapis, że „wsparcie finansowe może być uzależnione od dochodów mieszkańców”.
328	Prezydent Żor	Str. 302, tab. 132 i tab. 133	W tab. 132 dla poziomu I rodzaj informacji wskazano „powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego”, natomiast w tab. 133 w wierszu warunki ogłoszenia wskazano „Po uzyskaniu informacji	W tabelach wskazano 2 różne rodzaje powiadomień: o ryzyku przekroczenia oraz o wystąpieniu przekroczenia. Wymaga korekty.	Uwzględniono.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
329	Prezydent Żor	Str. 307, tab. 134 i str.310, tab. 135	<p>z GIOŚ RWMŚ w Katowicach o wystąpieniu przekroczenia poziomu dopuszczalnego (...)"</p> <p>W wierszu podejmowane działania operacyjne proponuje się zapis „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym”</p>	<p>Proponuje się uwzględnienie we wskazanym zapisie również sobót, które stanowią dla pracowników urzędów gmin dzień wolny od pracy. Powyższe uwzględnia zapis w tab.136, na str. 114 w wierszu intensywnie kontrole instalacji spalania paliw stałych „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w dzień wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym”</p>	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
330	Prezydent Żor	str. 222, rozdział 1.8.1.1. Specjalistyczne doradztwo energetyczne na poziomie gminy	<p>W ramach obecnego zakresu działań Ekodoradców nie przewidziano współpracy z małymi przedsiębiorcami poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzieleniem informacji i edukowaniem przedsiębiorców w zakresie prawnych wymogów w obszarze ochrony środowiska, - udzieleniem informacji na temat możliwości wdrażania w podmiotach gospodarczych nowoczesnych technologii i rozwiązań w zakresie ochrony środowiska, - udzieleniem informacji na temat źródeł finansowania ekoinnowacji w przedsiębiorstwach, - współpracą z ekspertami branżowymi, naukowcami oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz ochrony środowiska, - promowaniem idei zrównoważonego rozwoju oraz dobrych praktyk przedsiębiorców w realizacji działań prośrodowiskowych. / Usunięcie zapisu 	<p>Ekodoradca w gminie spełniając równocześnie wymogi programu „Śląskie. Przywracamy błękit” nie ma w zakresie swoich obowiązków współpracy z przedsiębiorstwami. Praca Ekodoradcy opiera się na głównie na profesjonalnej pomocy mieszkańcom, gdzie pomoc jest najbardziej potrzebna.</p>	<p>Wyjaśnienie. W rozdziale 1.8.1. znajduje się opis możliwych działań. Natomiast zadania wskazane do realizacji znajdują się w harmonogramach w rozdziale 1.8.4. Ponadto zmodyfikowano zapis dotyczący obowiązków ekodoradcy na: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiwanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrznej pomocy finansowej dla gminy”.</p>
331	Burmistrz Gminy Łazy	rozdział 1.8	<p>1. Powołanie stanowiska ekodoradcy w urzędzie i obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska specjalisty w zakresie Ekodoradctwa wiąże się z dużymi kosztami dla pojedynczej gminy. Zadanie to nie powinno obciążać na organ obowiązków powołania takiego stanowiska, a jedynie w ramach zasad dobrych praktyk czy ewentualnie korzystanie z ekodoradcy w ramach Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. W Gminie Łazy funkcjonuje punkt obsługi programu „Czyste Powietrze” w ramach którego mieszkańcy otrzymują fachową wiedzę</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Doprecyzowano, że jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
332	Burmistrz Gminy Łazy	rozdział 1.8	<p>i pomoc w tym zakresie, o czym świadczy ilość złożonych wniosków 597 na kwotę 4 099 728,07 zł.</p> <p>2. Gmina Łazy sukcesywnie realizuje akcje informacyjne dla mieszkańców w postaci artykułów, plakatów, kampanii itp., ale zorganizowanie przez gminę minimum 10 „wydarzeń” edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza jest liczbą zbyt dużą, ze względu finansowych i możliwości pracowniczych. Zadania gminy związane są nie tylko z ochroną powietrza, ale także z innymi działaniami na rzecz ochrony środowiska, które są obligatoryjne.</p>		<p>Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.</p>
333	Burmistrz Gminy Łazy	rozdział 1.8	<p>3. Minimalna liczba rutynowych kontroli (100) dla gmin, które nie posiadają straży miejskiej nie jest możliwa do zrealizowania. Pracownik wykonujący te zadania, w swoim zakresie ma również szereg innych obowiązków, w tym kontroli, a zatrudnienie kolejnych osób może być niemożliwe. Proponujemy dla gmin o liczbie mieszkańców 10-20 tys. najbardziej realną liczbę dokładnie przeprowadzonych kontroli w ilości 20.</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p>
334	Burmistrz Gminy Łazy	rozdział 1.8	<p>4. Gmina Łazy sukcesywnie, każdego roku wspiera mieszkańców w wymianie starych i nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne. Ilość wymienionych źródeł ciepła zależy jednak od środków które posiadamy, a przede wszystkim od możliwości finansowych mieszkańców naszej gminy. Dlatego wskazanie w aktualizacji wymaganej liczby kotłów do wymiany na kolejne lata: 2023 – 406 szt., 2024 r. – 406 szt., 2025 r. - 406 szt.; 2026 r. – 405 szt. będzie uzależnione od posiadanych środków na ten cel.</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Zgodnie z zapisami w harmonogramie realizacji POP do wymiany źródeł ciepła (zgodnie z wymaganiami obowiązującej od 2017 roku uchwały antytmogowej) zobowiązane są podmioty eksploatujące instalacje. Gmina zobowiązana jest do przygotowania systemu wsparcia finansowego mieszkańców. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
335	Prezydent Jaworzna	rozdział 1.8	<p>1. Program ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Jaworzna został przyjęty na lata 2021 – 2024, w związku z tym nieuzasadnionym jest wprowadzanie zapisów w aktualizacji POP, że od 1 stycznia 2024 r. w ramach środków publicznych miałyby obowiązywać dodatkowe obostrzenia dotyczące zakazu dofinansowania ze środków publicznych do wymiany nieekologicznych urządzeń grzewczych na kotły węglowe spełniające kryteria wynikające z uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego. Tym samym odstąpienie od dofinansowania do kotłów węglowych 5 klasy w ramach Gminnego PONE może być realizowane najwcześniej od 2025 r.</p>		<p>a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono. Wprowadzono zapis, że ograniczenie dofinansowania od 1.01.2024 roku nie dotyczy programów uruchomionych przed wskazaną datą.</p>
336	Prezydent Jaworzna	rozdział 1.8	<p>2. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2401_ZSO określający wymaganą liczbę kotłów do wymiany (określony na podstawie bazy CEEB) jest nieadekwatny /zawyżony w stosunku do stanu rzeczywistego. Zaznaczyć należy, że baza danych zgromadzonych w CEEB jest mocno zdefektowana, ponieważ mieszkańcy mający możliwość uzyskania różnego rodzaju dopłat do paliw oferowanych przez Państwo Polskie w 2022 r. bardzo często, kilkakrotnie zmieniali/dodawali nowe deklaracje. Ponadto należy podkreślić, że zgodnie z uchwałą antysmogową dla województwa śląskiego kotły, których eksploatacja jest dopuszczona do użytkowania do końca 2027 (kotły węglowe kl. III i IV) nie powinny się wliczać do wymiany we wskazanych przedziałach czasowych – ponieważ właściciele budynków do czasu upływu terminu przewidzianego w ww. uchwale mogą je nadal eksploatować. Nieuzasadnionym wydaje się też wpisanie w planowanym do obowiązywania od 2024 r. POP ilości kotłów, jakie (wg scenariusza bazowego) powinny zostać wymienione w roku 2023 r.</p> <p>Reasumując, z danych (na dzień 4.09.2023 r.) zawartych w bazie CEEB wynika, że w Jaworznie jest 2580 szt. kotłów węglowych bezklasowych, 1200 szt. trzonów kuchennych, 1154 szt. pieców kafłowych, co daje w sumie liczbę 4934 źródeł ciepła do likwidacji. W bazie CEEB wykazano również 2755 szt. kominków, jednak nie można zakładać, że wszystkie te kominki podlegają likwidacji, gdyż nie znamy ich klasy. Mając na uwadze powyższe wnioskuję</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
337	Prezydent Jaworzna	rozdział 1.8	3. Mapy obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla PM2.5 i PM10 dla aglomeracji górnośląskiej wskazują, że zanieczyszczenie w Jaworznie skupia się w południowej części miasta – natomiast wymagany efekt rzeczowy dla Jaworzna, jest tożsamy, jak dla pozostałych miast aglomeracji, w których poziom zanieczyszczenia jest diametralnie wyższy.		Wyjaśnienie. Efekt rzeczowy w harmonogramie określono na podstawie wymagań uchwały antysmogowej. Do jej realizacji zobowiązane są wszystkie podmioty eksploatujące instalacje na paliwa stałe, niezależnie od tego czy zlokalizowane są w obszarze przekroczeń czy poza nim.
338	Prezydent Jaworzna	rozdział 1.8	4. Ilość wydarzeń edukacyjnych w ciągu roku powinna zostać zmniejszona, uwzględniając realnie możliwości, w tym finansowe do podejmowania takich działań do ilości np. 12 (średnio 1 wydarzenie w miesiącu).		Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
339	Wójt Gminy Brenna	Str. 266 Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP) kontrolę interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w ciągu kilku godzin od zgłoszenia	Kontrolę interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być wykonywane w miarę możliwości niezwłocznie od momentu otrzymania zgłoszenia.	Gminy, które nie posiadają straży gminnej z uwagi na ograniczenia kadrowe i inne obowiązki nie zawsze mają możliwości wykonania kontroli w przeciągu kilku godzin od momentu zgłoszenia. Należy także wziąć pod uwagę, iż urząd może otrzymać zgłoszenie pod koniec dnia roboczego.	Uwzględniono. Zapis zmieniono na: „Kontrolę należy przeprowadzić w najkrótszym możliwym terminie od otrzymania zgłoszenia.”
340	Wójt Gminy Brenna	Str. 266 Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów.	Ze względu na występujące zmiany kadrowe w urzędach, konieczne byłoby wprowadzenie cyklicznych szkoleń z zakresu uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów, w tym w zakresie pobierania próbek.	Wyjaśnienie. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego kilkakrotnie przeprowadził szkolenia dla pracowników gmin oraz straży gminnych w zakresie zasad oraz egzekwowania zapisów uchwały antysmogowej, metodyki pobierania próbek odpadu paleniskowego z popielnika czy realizacji programów ochrony powietrza. Obecnie realizowany jest projekt „Śląskie. Przywracamy błękit”, który ma za zadanie kompleksowe wdrażanie w latach 2022-2027 „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. W ramach projektu podejmowane są różnego rodzaju działania, które pomagają gminom w realizacji spoczywających na nich obowiązków w zakresie poprawy jakości powietrza.
341	Wójt Gminy Brenna	Str. 264 Tabela 122.	W ramach działań edukacyjnych zaleca się umożliwienie mieszkańcom korzystanie z konsultacji z Ekodoradcą.	Gmina Brenna przystąpiła do realizacji projektu pn. „Śląskie. Przywracamy błękit.”, będącego realizacją	Uwzględniono częściowo. Skorygowano zapis: „wprowadzenie

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
		<p>Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska (PL2405_EE) Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza 2) Działanie obejmuje obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY w gminie. – obsługa programu Czyste Powietrze, inicjowanie i obsługa inwestycji w zakresie innych programów wsparcia finansowego</p>	<p>w tym w zakresie programu Czyste Powietrze.</p>	<p>Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, w ramach Programu unijnego LIFE. Dzięki projektowi mieszkańcy Gminy mogą korzystać z konsultacji Ekodoradców. Podobnie obsługa programu Czyste Powietrze realizowana jest w ramach umowy z WFOŚiGW w Katowicach. Powyższe nie powinno być zatem obowiązkiem gminy a zaleceniem. Gmina nie posiada środków na finansowanie przedmiotowego zadania w przypadku braku finansowania zewnętrznego. Nadto Program Czyste Powietrze jest programem realizowanym przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska więc jego obsługa nie może stanowić obowiązku gminy.</p>	<p>w województwie śląskim systemu wsparcia doradczego na poziomie gminnym poprzez obowiązkowe zapewnienie i utrzymanie ekodoradcy”. Zmieniono zapis: „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy”. Wskaźnik monitorowania dotyczący programu „Czyste Powietrze” ma charakter informacyjny.</p>
342	Wójt Gminy Brenna	<p>Str. 266 Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska (PL2405_KPP) liczba przeprowadzonych kampanii [szt.] liczba przeprowadzonych akcji szkolnych [szt.] liczba przeprowadzonych konferencji [szt.] liczba osób objętych działaniami informacyjnymi [szt.] i edukacyjnymi [szt.]</p>	<p>Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych.</p>	<p>Zaleca się ujednoczenie akcji, ze względu na to, iż nie we wszystkich przypadkach można jednoznacznie określić ich rodzaj.</p>	<p>Nie uwzględniono. Wskaźniki monitorowania są adekwatne do stopnia szczegółowości sprawozdań.</p>
343	Wójt Gminy Brenna	<p>Str. 307, 310, 314 POZIOM II, Tabela 134. Tryb</p>	<p>W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy lub w sobotę, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym</p>	<p>Zwracamy uwagę, iż dni ustawowo wolne od pracy nie obejmują sobót w związku z czym należy dokonać korekty zapisu w Programie. Kontrole winny odbywać się w dniach</p>	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
344	Prezydent Katowic	<p>postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK POZIOM III Tabela 135. Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK</p> <p>W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.</p> <p>Str. 222, Specjalistyczne doradztwo energetyczne na poziomie gminy</p>	<p>dniu, który nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy ani sobotą.</p> <p>Zalecane jest doszczegółowienie zakresu obowiązków ekodoradcy w ramach pracy z przedsiębiorcami</p>	<p>i godzinach pracy urzędu tj. od poniedziałku od piątku.</p> <p>Zakres wymogów prawnych w zakresie ochrony środowiska dotyczy nie tylko powietrza, ale też wody, odpadów itp.</p>	<p>w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia."</p> <p>Wyjaśnienie. W rozdziale 1.8.1 znajduje się opis możliwych działań. Natomiast zadania wskazane do realizacji znajdują się w harmonogramach w rozdziale 1.8.4. Ponadto zmieniono zapis: „Do zadań Ekodoradców należy m.in: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku, – prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, – inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, – pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy”.</p>
345	Prezydent Katowic	Str. 242, Tabela 110. Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego	Brak informacji o terminie pobranych danych z CEEB. Zaleca się wpisać datę danych pobranych z bazy.	Baza CEEB obsługiwana jest przez GUNB z Warszawy. Baza ma wiele wad. Poprawność danych budzi wątpliwości.	Uwzględniono.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
346	Prezydent Katowic	PL2401_ZSO dla poszczególnych gmin aglomeracji górnośląskiej w poszczególnych latach realizacji Programu (wg scenariusza bazowego)	Przedstawiony scenariusz zgodnie z tabelą prawdopodobnie nie do zrealizowania.	Ilość wymienionych źródeł ogrzewania w ramach PONE: • 2022 r – 1 848 • 2021 r. – 1 407 • 2020 r. – 1 120	Wyjaśnienie. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
347	Burmistrz Gminy Szczekociny	Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska; Ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1MW i poprawa efektywności energetycznej	Zaciągnięcie informacji o liczbie kotłów pozaklasowych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) stworzonej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego nie jest miarodajnym źródłem informacji. W CEEB kocioł, który jest widoczny jako kocioł, który jest eksploatowany. Według analiz przeprowadzonych przez tut. urząd należy wskazać znacznie mniejszą ilość kotłów, które należy wymienić. Ponadto każda z gmin województwa śląskiego będzie musiała rozliczyć się z uzyskanych efektów wynikających z aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Nieosiągnięcie zamierzonych celów, w tym		Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024,

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
348	Burmistrz Gminy Szczekociny	Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska. Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza	wymiany konkretnej liczby kotłów będzie wiązało się z karami finansowymi jakiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach natęży na wójtów, burmistrzów, prezydentów. Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia 10 akcji informacyjnych również dla gminy do 10 tys. mieszkańców jest wartością wysoką. Niewielkie gminy, jaką jest Gmina Szczekociny ma znacznie ograniczone środki finansowe na zadania związane z edukacją wobec powyższego realizacja tego zapisu będzie trudna do osiągnięcia. Ponadto pragniemy zauważyć, iż w aktualizacji POP zapisane zostało jako zadanie liczba punktów pomiarowych do mierzenia stężeń zanieczyszczeń powietrza oraz tablic pokazujących aktualną wartość indeksu jakości powietrza, jednakże po zamontowaniu tablicy i punktu pomiarowego gminy w kolejnych latach optacają abonament, który powinien zostać również uwzględniony jako akcja edukacyjna.		<p>– efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025,</p> <p>– efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026.</p> <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej. a w pozostałych strefach do 10. Tablice i punkty pomiarowe zamontowane w poprzednich latach sprawozdawczych, funkcjonujące w dalszym ciągu mogą być uwzględniane w sprawozdaniu z realizacji Programu.</p>
349	Burmistrz Gminy Szczekociny	Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska. Kontrole przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów	Wprowadzenie liczby minimalnych rutynowych kontroli palenisk prowadzonych przez upoważnionych pracowników gmin, których liczba mieszkańców jest równa lub mniejsza niż 10 tys w liczbie 50 w naszej ocenie jest za duża i niepotrzebna. W przypadku naszej gminy pracownicy, którzy posiadają takie upoważnienia mają szereg innych obowiązków, z których są rozliczani. Dotożenie im dodatkowej pracy może doprowadzić do niewykonania szeregu działań, w tym nierzetelnych kontroli palenisk. Dlatego proponujemy pozostawienie tej liczby na poziomie obecnego POP. Wprowadzenie zapisu, iż w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowości, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę za 6 miesięcy może być za krótkim okresem czasu na taką weryfikację. Zakładając, iż w wyniku kontroli we wrześniu stwierdzona zostanie nieprawidłowość wówczas właściciel będzie musiał dokonać np. wymiany źródła ciepła do marca. Biorąc pod uwagę, iż jest to okres zimowy, kiedy nie można sobie pozwolić na		<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców). Zmieniono zapis, że "ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy". Wprowadzono zapis: „kontrolę, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska”.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
350	Burmistrz Gminy Szczekociny	Plan działań krótkoterminowych	<p>odłączenie instalacji, wykonanie takiej inwestycji nie będzie możliwe. Proponuje się wydłużyć czas na ponowną kontrolę przynajmniej do roku czasu od stwierdzenia nieprawidłowości.</p> <p>Proszę również doprecyzować zapis dot. obowiązku wykonania przynajmniej 1 badania próbki popiołu z paleniska, gdzie zachodzi podejrzenie spalania odpadów. Jeśli gmina nie miała do tej pory i założymy nie będzie miała przypadku podejrzenia spalania odpadów wówczas musi mimo wszystko wykonać jedno badanie popiołu?</p> <p>Cieszy nas bardzo zapis, który mówi, iż w przypadku ogłoszenia Poziomu II lub III w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejny dzień roboczy. Dni wolne od pracy to niedziele i święta, niemniej jednak soboty w rozumieniu przepisów prawa są pracujące, mimo, że większość urzędników pracuje od poniedziałku do soboty. W związku z powyższym, mając na uwadze, że dla wielu pracowników, którzy są upoważnieni do przeprowadzenia kontroli palenisk sobota jest dniem wolnym od pracy zawodowej, poświęcanym rodzinie lub dodatkowym zajęciom. Ponadto niejednokrotnie w związku z niewielką ilością pracowników posiadających upoważnienia do kontroli dochodzi do sytuacji, że muszą oni pełnić dyżury kilka razy w miesiącu, co jest znacznym utrudnieniem i brakiem możliwości zaplanowania wolnego czasu.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe proszę o rozszerzenie zapisu w aktualizacji Programu w ten sposób, aby zarówno w soboty, niedziele oraz święta w gminach, gdzie nie ma straży gminnej nie było obowiązku przeprowadzenia kontroli w czasie trwania Poziomu II i III.</p>		<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
351	Wójt Gminy Zebrzydowice	cały dokument	<p>Uzależnienie wymaganej liczby kotłów do wymiany (szt.) w poszczególnych latach 2023-2026 w gminie Zebrzydowice od danych pozyskanych z CEEB, które to dane są obarczone dużym błędem — zapisy w dokumencie powinny jednoznacznie wskazywać, że podana liczba jest wielkością szacunkową i nie jest wiążącą dla Gminy.</p>		<p>Uwzględniono. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
352	Wójt Gminy Zebrzydowice	str. 231	„Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza” powtarza się treść punktorza 2 (w punktatorze 7),		31.12.2025. – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.
353	Wójt Gminy Zebrzydowice	str. 231, 264, 284	Rozbieżność pomiędzy zapisami dotyczącymi EKODORADCY — w przedmiotowym dokumencie zapisy te winny jednoznacznie określać sposób zapewnienia stanowiska ekodoradcy (zatrudnienie, zapewnienie, powołanie)		Poprawiono.
354	Wójt Gminy Zebrzydowice	Harmonogram	Wymuszenie zmiany obowiązującego PONE dla gminy Zebrzydowice poprzez wprowadzenie w POP zapisu dotyczącego wymagań przy dofinansowaniu ze środków publicznych o treści „dofinansowanie od I stycznia 2024 roku wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą o emisji cząstek stałych do 20 mg/m ³ (przy 10% O ₂),		Wyjaśnienie. Wprowadzono zapis, że ograniczenie dofinansowania od 1.01.2024 roku nie dotyczy programów uruchomionych przed wskazaną datą.
355	Wójt Gminy Zebrzydowice	Harmonogram	Zwiększenie zadań gminy w zakresie: a) Ilości organizowanych wydarzeń edukacyjnych z 2 do 10, b) Ilości minimalnej liczby przeprowadzanych rutynowych kontroli z 10 do 100 co przy ograniczonych możliwościach kadrowych Urzędu Gminy oraz braku wsparcia finansowego na realizację zadań jest niemożliwe do wykonania.		Wyjaśnienie. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10. Ograniczono również wymaganą liczbę rutynowych kontroli w roku dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców).
356	Wójt Gminy Zebrzydowice	PDK	Umożliwienie przeprowadzenia kontroli w kolejnym dniu roboczym tylko w przypadku gdy alarm ogłaszany jest w dzień ustawowo wolny od pracy — zapis ten nie uwzględnia np. sobót oraz innych dni, w których urząd jest nieczynny; wymusza to konieczność zapewnienia dodatkowej pracy urzędników poza godzinami pracy urzędu; należałoby wprowadzić zapis umożliwiający przeprowadzenie kontroli w pierwszym dniu pracy urzędu przypadającym po ogłoszeniu alarmu obowiązującego w dniu, w którym urząd jest nieczynny. Wobec czego należy zastosować zapis o treści: W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień		Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
357	Wójt Gminy Irządze	Harmonogram	<p>ustawowo wolny od pracy, lub inny dzień, w którym urząd jest nieczynny, w gminach gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu”.</p> <p>1. Dot. minimalnej liczby rutynowych kontroli w liczbie 50 szt. W opinii naszego urzędu za duża jest ilość minimalnej liczby rutynowych kontroli tj. 50 szt. W gminie Irządze brak jest straży gminnej, kontrole przeprowadza 2 pracownikó Urzędu Gminy, którzy z uwagi na duży zakres obowiązków nie będą w stanie przeprowadzić wskazanych rutynowych kontroli oraz kontroli wynikających z dni smogowych. Wnioskujemy o pozostawienie liczby rutynowej kontroli w ilości 10 szt.</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p>
358	Wójt Gminy Irządze	Harmonogram	<p>2. Dot. zorganizowania minimalnej ilości wydarzeń edukacyjnych w ilości 10 szt. W gminie Irządze wg. stanu na dzień 31.08.2023 r. zgromadzone jest 2 559 mieszkańców. Organizowanie spotkań średnio co miesiąc w tej samej sprawie nie wpłynie na większe zainteresowanie tematyką, lecz osiągnie efekt odwrotny. Wnioskujemy o pozostawienie wydarzeń edukacyjnych w ilości 2.</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.</p>
359	Wójt Gminy Irządze	Harmonogram	<p>3. Dot. wymiany 40 szt. kotłów rocznie jako wymagane. W opinii naszego urzędu ilość proponowanych wymian kotłów grzewczych na terenie gminy Irządze jest za duża w porównaniu do ilości budynków mieszkalnych.</p>	<p>Gmina Irządze nie ma dostępu do sieci ciepłowniczej i sieci gazowej co już z góry daje nam mniejsze szanse i brak możliwości technicznych do wymiany. Wymiana na kotły na ekogroszek nie jest dofinansowana. Wymiana na instalację OZE jest wysoce kosztowna zarówno w instalacji jak i w eksploatacji przy obecnych cenach prądu. Ponadto pompy ciepła są awaryjne, ich sprawność spada przy niskich temperaturach. Gmina Irządze jest gminą typowo rolniczą i mieszkańcy gminy to głównie rolnicy, którzy przy obecnych cenach płodów rolnych nie są w stanie ponosić takich kosztów wymiany źródeł ciepła. Ok. 30 % gospodarstw domowych na terenie gminy Irządze stanowią gospodarstwa 1 lub 2 osobowe i są to osoby starsze o niskich dochodach. Wnioskujemy o wpisanie mniejszej liczby kotłów tj. 20 szt. Jednocześnie informuję, że w Pierwszym Etapie projektu pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w podregionie sosnowieckim - Irządze, Łazy, Poręba, Sosnowiec, Szczekocin”, Zawiercie współfinansowanego z EFERR w ramach Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”, które dofinansowało w 83% wartość źródła dokonano wymiany źródeł ciepła z kotłów na pompy ciepła do centralnego</p>	<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
360	Wójt Gminy Irządze	Harmonogram	W „Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego” ilości wymagane (działania) podzielone są według ilości mieszkańców. Gmina Irządze ma tylko 2 559 mieszkańców, wnosimy więc o wyodrębnienie przedziału poniżej 5 tys. mieszkańców i wprowadzenie mniejszej ilości wymaganych działań.	ogrzewania w ilości 20 szt. i 2 szt. pomp ciepła do ciepłej wody użytkowej oraz 10 szt. kotłów na pellet.	na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku. Nie uwzględniono.
361	Wójt Gminy Jeleśnia	Harmonogram	Działanie: Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów, w którym następuje zwiększenie minimalnej ilości rutynowych kontroli dla gmin wiejskich, takich jak gmina Jeleśnia, nie mających na swoim terenie straży miejskiej, przy równoczesnym spełnieniu obowiązku przeprowadzenia kontroli w czasie alarmów, jest zadaniem niemożliwym do zrealizowania przy jednoczesnym pełnieniu innych obowiązków związanych z pracą w dziedzinie ochrony środowiska. Wnosi się o pozostawienie ilości rutynowych kontroli na poziomie pierwotnego Programu.		Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
362	Wójt Gminy Jeleśnia	Harmonogram	Przygotowanie i wdrożenie w każdej gminie wewnętrznej procedury przeprowadzenia kontroli palenisk w sytuacji, gdy gminy będą zobowiązane do korzystania z systemu ZONE w ocenie naszej Gminy jest procedurą zbędną.		Nie uwzględniono. Wdrożenie procedury ma służyć poprawnemu przeprowadzaniu kontroli i kończeniu każdej kontroli protokołem.
363	Wójt Gminy Jeleśnia	PDK kontrole	Dodatkowo wnosi się o ujęcie w Programie ograniczenia terytorialnego w zakresie pomiarów. Najbliższa gminie Jeleśnia stacja pomiarowa znajduje się w Żywcu, a jej pomiary odnoszące się do całego powiatu żywieckiego wpływają niekorzystnie i są nie adekwatne do jakości powietrza na terenie gminy. Dołączenie jej do stacji pomiarowej w miejscowości Żywiec, powoduje, że każde działania proekologiczne są niezauważalne i nie mają wpływu na zmniejszenie ilości kontroli wśród mieszkańców.		Nie uwzględniono. Punkty pomiarowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wyznacza GIOŚ. Nie jest to zadanie POP.
364	Wójt Gminy Jeleśnia	PDK	Jednocześnie z uwagi na turystyczny charakter Gminy zwracamy uwagę, że część budynków posiadających źródło ciepła w formie kominków zostanie pozbawione możliwości korzystania ze swoich nieruchomości na całkowity zakaz używania tego źródła ciepła przy ogłoszonym najwyższym alarmie		Wyjaśnienie. Obecny zapis w projektowanym PDK, który dotyczy zalecenia ograniczenia stosowania kominków zostaje zmieniony na zakaz stosowania kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne. PDK odnosi się m.in. do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Zakaz stosowania kominków w celach rekreacyjnych jest skutecznym działaniem ograniczającym emisje do powietrza.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
365	Wójt Gminy Jeleśnia	Harmonogram	Działanie: Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza, w którym zobowiązuje się do zapewnienia i utrzymania stanowiska ekodoradcy w gminie oraz zwiększenie ilości "zdarzeń edukacyjnych ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza wpływających na budżet samorządu oraz jego decyzyjności w kwestii zatrudnienia pracowników. W związku z powyższym zaproponowane przez Gminę zmiany znacznie pomogą w pełni wypełnieniu wymogów uchwały antysmogowej		Wyjaśnienie. Na stanowisko ekodoradcy może zostać zatrudniona osoba lub można powołać pracownika już zatrudnionego w gminie. Inną możliwością jest skorzystanie z ekodoradcy subregionalnego, który obsługuje kilka gmin. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
366	Wójt Gminy Ujszoły	Harmonogram	Działanie: Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza, w którym zobowiązuje się do zapewnienia i utrzymania stanowiska ekodoradcy w gminie oraz zwiększenie ilości wydarzeń edukacyjnych ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza z 2 do 10 w ciągu roku (wzrost o 80%), wpływa znacząco na budżet samorządu oraz jego decyzyjności w kwestii zatrudnienia pracowników.		Wyjaśnienie. Na stanowisko ekodoradcy może zostać zatrudniona osoba lub można powołać pracownika już zatrudnionego w gminie. Inną możliwością jest skorzystanie z ekodoradcy subregionalnego, który obsługuje kilka gmin. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
367	Wójt Gminy Ujszoły	Harmonogram	Działanie: Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów, w którym następuje zwiększenie minimalnej ilości rutynowych kontroli z 10 w ciągu roku do 50, dla gmin wiejskich, takich jak gmina Ujszoły, nie mających na swoim terenie straży miejskiej oraz komisarzatu policji, przy równoczesnym spełnieniu obowiązku przeprowadzenia kontroli w czasie alarmów, jest zadaniem nie możliwym do zrealizowania przy jednoczesnym wypełnianiu innych obowiązków związanych z ochroną środowiska		Uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
368	Wójt Gminy Ujszoły	Harmonogram	Przykład: w roku 2021 wystąpiły 32 dni z przekroczeniami poziomu alarmowania (29 dni poziom II oraz 3 dni poziom III) co daje 73 kontrole, a w roku 2022 wystąpiły 22 dni (20 dni poziom II oraz 2 dni poziom III) co daje 50 kontroli, dokładając kolejnych 50 rutynowych kontroli dla małych i wiejskich gmin jest zadaniem ponad możliwości organizacyjne. Wnosi się o pozostawienie ilości rutynowych kontroli na poziomie pierwotnego Programu.		Nie uwzględniono. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
369	Wójt Gminy Ujszoły	Harmonogram	Przygotowanie i wdrożenie w każdej gminie wewnętrznej procedury przeprowadzenia kontroli palenisk w sytuacji, gdy gminy będą zobowiązane do korzystania z systemu ZONE w ocenie organu jest procedurą zbędną.		Nie uwzględniono. Wdrożenie procedury ma służyć poprawnemu przeprowadzaniu kontroli i kończeniu każdej kontroli protokołem.
370	Wójt Gminy Ujszoły	PDK kontrole	Dodatkowo wnosi się o ujęcie w Programie ograniczenia terytorialnego w zakresie pomiarów. Najbliższa gminie Ujszoły stacja pomiarowa znajduje się w Żywcu, a jej pomiary odnoszące się do całego powiatu żywieckiego nie są adekwatne do jakości powietrza w gminie, która		Nie uwzględniono. Punkty pomiarowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wyznacza GIOŚ. Nie jest to zadanie POP.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
371	Burmistrz Miasta Pyskowice	str. 270	<p>położona jest na wysokości od 600 do ponad 1000 m npm, pokryte w 70% lasami. Dołączenie jej do stacji pomiarowej w miejscowości Żywiec, powoduje działania szkodliwe dla jej wizerunku a jakiegokolwiek działania proekologiczne jak np. pojawienie się gminy Ujsoły w rankingu najbardziej aktywne gmin programu „Czyste Powietrze” są nie zauważalne i nie mają wpływu na zmniejszenie ilości kontroli wśród mieszkańców. Zaproponowane zmiany pomogą gminie w wypełnieniu wymogów uchwały antyśmogowej.</p> <p>Ilości wskazane do wymiany w latach 2023-2026 w projekcie Programu Ochrony Powietrza znacząco przewyższają ilość zainstalowanych urządzeń poniżej klasy 5 na paliwa stałe w gminie Pyskowice. Ogólna liczba kotłów wskazanych do wymiany sumarycznie w tych latach wynosi 3040, natomiast w gminie Pyskowice znajduje się 1001 urządzeń zasilanych węglem lub drewnem. Jest to wartość niemożliwa do osiągnięcia i przekraczająca ilość zainstalowanych urządzeń na paliwa stałe na terenie gminy Pyskowice. W roku 2021 ilość wymienionych kotłów w gminie Pyskowice zgodnie ze sprawozdaniem wyniosła 55, w roku 2022 - 52. Wskazana w projekcie na lata 2023-2026 liczba 760 kotłów do wymiany corocznie nie jest możliwa do osiągnięcia.</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
372	Wójt Gminy Nędza	Strona 228/ rozdział 1.8.3 / Roczna liczba kotłów do wymiany	<p>Ilość kotłów które należy wymienić w ciągu roku zaciągnięta z bazy CEEB, propozycja zmiany to ponowne sprawdzenie i skorygowanie ilości kotłów podlegającej wymianie w ciągu roku, oraz zmniejszenie ilości urządzeń o np. 30% ze względu na nieskładanie deklaracji do CEEB przez mieszkańców gminy po wymianie źródła ciepła (ilość urządzeń podlegających wymianie w bazie CEEB może być znacznie zawyżona)</p>		<p>Uwzględniono częściowo. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
373	Wójt Gminy Nędza	Strona 267/ rozdział 1.8.4.5 / minimalna liczba rutynowych kontroli	Zgodnie z założeniami aktualizacji POP minimalna liczba kontroli wynosi 50 dla gmin o liczbie mieszkańców równej lub mniejszej niż 10 tys. / propozycja zmiany to bardziej szczegółowe rozbiecie np. < 7 tys. 15 kontroli, 7 tys. - 15 tys. 30 kontroli, 15 tys. - 30 tys. 50 kontroli, 30 tys. - 50 tys. - 100 kontroli, > 50 tys. - 150 kontroli. W wielu JST brak straży gminnej, obowiązki przeprowadzania kontroli palenisk spoczywają na osobach upoważnionych przez wójta. Osoby te oprócz obowiązków przeprowadzenia kontroli podczas wykroczzeń wykonują również inne obowiązki często nie związane z kontrolą palenisk. Zwiększenie liczby rocznych kontroli z 10 na 50 znacznie obciąży pracę osób upoważnionych przez wójta do przeprowadzania kontroli oraz negatywnie wpłynie na jakość przeprowadzonych kontroli, oraz na jakość pozostałych obowiązków wykonywanych przez ww. obowiązki w ramach pracy w urzędzie.		<p>31.12.2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. <p>Dodano opis, że podział efektu rzeczowego na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p>
374	Wójt Gminy Nędza	Strona 265/ rozdział 1.8.4.5/ liczba wydarzeń edukacyjnych	Zmiana ilości wydarzeń edukacyjnych z 2 na 10 zgodnie z aktualnym. Wydarzenia edukacyjne organizowane w niewielkich gminach są skrupulatnie zaplanowane oraz organizowane. Wykonują je osoby, które mają szeroki zakres obowiązków. Często podczas wydarzeń organizowane są również konkursy, które cieszą dzieci uczestniczące podczas wydarzeń. Zwiększenie ilości wydarzeń ekologicznych pięciokrotnie do 10 może odbić się negatywnie na jakości organizowanych wydarzeń oraz mniejszej ilości POP / propozycja zmiany to zmniejszenie ilości wydarzeń do 5. Wydarzenia edukacyjne organizowane w niewielkich gminach są skrupulatnie zaplanowane oraz organizowane. Wykonują je osoby, które mają szeroki zakres obowiązków. Często podczas wydarzeń organizowane są również konkursy, które		<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej: 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)</p> <p>Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
375	Wójt Gminy Bojszowy	str. 230 / podrozdział 1.8.3	<p>cieszą dzieci uczestniczące podczas wydarzeń. Zwiększenie ilości wydarzeń ekologicznych pięciokrotnie do 10 może odbić się negatywnie na jakości organizowanych wydarzeń oraz mniejszej ilości</p> <p>Zdanie: „wsparcie finansowe powinno być uzależnione od dochodów mieszkańców” Propozycja zmiany: „wsparcie finansowe może być uzależnione od dochodów mieszkańców, jednak nie jest to konieczne”.</p>	<p>Prowadzone od 2020 r. w Gminie Bojszowy programy dotacyjne tj. „Program Ograniczenia Niskiej Emisji” oraz „Gminny Program z Zakresu Modernizacji Źródła Ciepła” mają na celu zachęcić do wymiany starego niskosprawnego kotła węglowego na inne nowe źródła ciepła spełniające odpowiednie normy. W 2023 r. wstępnie zakładano realizację PONE w ilości 85 szt. wymian, jednak z uwagi na fakt, że do Programu zgłosiło się znacznie mniej mieszkańców realizuje się 20 modernizacji. W przypadku dodatkowych obostrzeń, zmniejszenia kwoty dotacji lub jej uzależnienia od dochodów spodziewa się wystąpienia niechęci mieszkańców do złożenia dokumentów. Wiąże się to z kolejnymi zaświadczeniami, potwierdzeniami i wycenieniami. Obserwuje się, że mieszkańcy mniej zamożni wymieniają kotły węglowe na kotły zasilane paliwem stałym, zaś mieszkańcy o wyższych dochodach na źródła OZE (pompy ciepła). Finalnie gminie zależy na komforcie życia mieszkańców, polepszającej się jakości powietrza atmosferycznego i przyjaznej dotacji dla wszystkich mieszkańców niezależnie od ich dochodu. Propozycja mieszkańców może być uzależniona od dochodów mieszkańców, jednak nie jest to konieczne”</p>	<p>Uwzględniono. Wprowadzono zapis, że „wsparcie finansowe może być uzależnione od dochodów mieszkańców”.</p>
376	Wójt Gminy Bojszowy	str. 230 / podrozdział 1.8.3	<p>Zdanie: „W celu przyspieszenia wymian starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się przeznaczenie co najmniej 1% budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza” Propozycja zmiany: W celu przyspieszenia wymian starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła proponuje się przeznaczenie co najmniej 0,5% budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza.</p>	<p>W roku 2023 planowano dotację do większej ilości mieszkańców na realizację Programu Ograniczenia Niskiej Emisji. Pomimo zachęt, wydłużonego terminu na składanie wniosków do Programu oraz informacji o możliwości łączenia Programu z Programem rządowym Czyste Powietrze nie zgłosiła się większa ilość chętnych. Gmina obawia się niespełnienia warunku przeznaczenia co najmniej 1 % budżetu gminy na działania w zakresie jakości powietrza, ze względu na to, że jest to kwota rzędu 500.000,00 zł. Niższa kwota będzie na poziomie 0,5% dochodów gminy będzie o wiele realniejsza do spełnienia.</p>	<p>Wyjaśnienie. Przytoczone w uwadze zdanie znajduje się w katalogu dobrych praktyk, co oznacza, że stanowi propozycję działania. Obowiązkowe działania wskazano w harmonogramach.</p>
377	Wójt Gminy Bojszowy	str. 231 / podrozdział 1.8.3 / Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza	<p>Zdanie: „Elementem tego działania jest: powołanie stanowiska EKODORADCY w urzędach gmin, do którego zadań należy będzie: (...) badanie domów kamiera termowizyjną” Propozycja zmiany: wykreślenie tego wymagania.</p>	<p>Na stronie 230 POP można przeczytać, że „w celu określenia kierunku inwestycji, warto, aby termomodernizacja poprzedzona była badaniami termowizyjnymi”. Faktem jest, że badania takie pozwalają skutecznie zlokalizować wszelkie mostki cieplne i starannie zaplanować działania zmierzające do ograniczenia strat energii cieplnej. Umożliwiają dokonanie oceny wykonanych robót budowlanych, jak również rozwiązań projektowych. Jednak powinny być wykonane przez specjalistyczną firmę wykonującą tego typu badania, która jej wyniki będzie</p>	<p>Uwzględniono. Wykreślono zapis o obowiązku badania domów kamerą termowizyjną.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
378	Wójt Gminy Bojszowy	str. 231/ podrozdział 1.8.3 / Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza;	Zdanie: „Elementem tego działania jest: utworzenie w urzędzie gminy lokalnego punktu wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania z programu „Czyste powietrze”. Propozycja zmiany: Elementem tego działania jest: utworzenie w urzędzie gminy lokalnego punktu wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania z programu „Czyste powietrze”. Punkt ten nie jest obowiązkowy. Konieczne jest jednak przekazywanie informacji o działaniu programu „Czyste powietrze”.	Lokalny punkt wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania z programu „Czyste powietrze” wymaga podpisania porozumienia z WFOŚiGW w Katowicach i spełnienia wszystkich wymagań. W chwili obecnej gmina nie posiada miejsca (odrębnego biura, pomieszczenia), które mogłoby być przeznaczone dla pracownika zajmującego się Programem. Aktualnie w gminie zatrudniony jest ekododawca z programu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Pracownik ten informuje mieszkańców o możliwości uzyskania dotacji m.in. z tego Programu, pomaga mieszkańcom w kompletowaniu dokumentów i doradza w wyborze modernizacji. Działania te sprawiają, że mieszkańcy chętnie korzystają z programu „Czyste powietrze”. W związku z tym proszę o zmianę zapisów w projekcie POP. Propozycja zmiany: Elementem tego działania jest: utworzenie w urzędzie gminy lokalnego punktu wsparcia mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania z programu „Czyste powietrze”. Punkt ten nie jest obowiązkowy. Konieczne jest jednak przekazywanie informacji o działaniu programu „Czyste powietrze”.	Uwzględniono. Wskaźnik dotyczący punktu informacyjnego „Czyste powietrze” jest wskaźnikiem informacyjnym.
379	Wójt Gminy Bojszowy	str. 284/ rozdział 1.9.1	Zdanie: „Proponowane wskaźniki monitorowania postępu dla zadań związanych z edukacją ekologiczną związaną z ochroną powietrza i/lub promowaniem działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza: funkcjonowanie punktu obsługi Programu Czyste Powietrze w gminie” Propozycja zmiany: Proponowane wskaźniki monitorowania postępu dla zadań związanych z edukacją ekologiczną związaną z ochroną powietrza i/lub promowaniem działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza: przekazywanie informacji przez pracowników gminy o działaniu programu „Czyste powietrze” mieszkańcom.	Jak w poprzednim punkcie. Propozycja zmiany: Proponowane wskaźniki monitorowania postępu dla zadań związanych z edukacją ekologiczną związaną z ochroną powietrza i/lub promowaniem działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza: przekazywanie informacji przez pracowników gminy o działaniu programu „Czyste powietrze” mieszkańcom.	Uwzględniono. Wskaźnik dotyczący punktu informacyjnego „Czyste powietrze” jest wskaźnikiem informacyjnym.
380	Wójt Gminy Bojszowy	str. 232 / podrozdział 1.8.3 / Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów	Zdanie: „Wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić mieszkańcom numer telefonu oraz formularz internetowy do zgłaszania wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza wraz z wymienieniem dokładnej listy zakazów, sposobów rozpoznania ich naruszenia (w celu ograniczenia liczby fałszywych alarmów) oraz minimalnych informacji, potrzebnych jednostce do podjęcia interwencji” Propozycja zmiany: Wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić mieszkańcom numer telefonu oraz adres mail celem zgłoszenia wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza wraz	Zdaniem gminy wystarczające i bardziej skuteczne jest telefoniczne bądź mailowe zgłoszenie wszelkich nieprawidłowości, tak, jak dzieje się to w chwili obecnej. Propozycja zmiany: Wszystkie gminy województwa śląskiego powinny udostępnić mieszkańcom numer telefonu oraz adres mail celem zgłoszenia wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza wraz z wymienieniem dokładnej listy zakazów, sposobów rozpoznania ich naruszenia (w celu ograniczenia liczby fałszywych alarmów) oraz minimalnych informacji, potrzebnych jednostce do podjęcia interwencji.	Uwzględniono. Dodano zapis, mówiący o możliwości wyboru różnych form zgłaszania naruszeń: "wszystkie gminy województwa śląskiego powinny umożliwić mieszkańcom zgłaszanie wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza w dogodnej formie np.: osobiste, telefoniczne, mailowe"

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
381	Wójt Gminy Bojszowy	str. 262 / podrozdział 1.8.4.5./ tabela 121. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska (PL2405_ZSO)	z wymienieniem dokładnej listy zakazów, sposobów rozpoznania ich naruszenia (w celu ograniczenia liczby fałszywych alarmów) oraz minimalnych informacji, potrzebnych jednostce do podjęcia interwencji. Zdanie: „przy dofinansowaniu ze środków publicznych dotyczących instalacji grzewczych na paliwa stałe o mocy do 1 MW należy wprowadzić niższe wymagania (...) dofinansowanie od 1 stycznia 2024 roku wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą o emisji cząstek stałych do 20 mg/m ³ (przy 10% O ₂)” Propozycja zmiany: wykreślenie zapisu lub wprowadzenie takiego zapisu z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2025 r.	Gmina Bojszowy nie posiada sieci gazowej. Na chwilę obecną wykonany został przez PSG Sp. z o.o. projekt wraz z pozwoleniem na budowę takiej sieci w trzech z pięciu miejscowości gminy. PSG Sp. z o.o. w piśmie z dnia 02.02.2023 r. poinformowała, że inwestycje dotyczące gazyfikacji utraciły uzasadnienie biznesowe. Co oznacza, że taka sieć nie zostanie na terenie gminy zbudowana. W gminie Bojszowy brak sieci ciepłowniczych. Obecne mieszkańcom pozostaje możliwość wymiany starego węglowego źródła ciepła na rozwiązanie takie jak: pompy ciepła, kotły węglowe V klasy, kotły na pellet V klasy, kotły olejowe lub kotły gazowe (tylko z butlą gazową). Wymiana na kotły olejowe lub gazowe jest niechętna z uwagi na koszty. Najczęściej przy starszym budownictwie i braku ocieplenia budynku mieszkańiec decyduje się na montaż kotła węglowego V klasy. Gmina Bojszowy w chwili obecnej realizuje program pn. Gminny Program z Zakresu Modernizacji Źródła Ciepła, w którym udziela dotacji do wymiany kotła węglowego, który uległ awarii co uniemożliwia jego użytkowanie. Dotuje się w nim również kotły węglowe V klasy + ecodesign. Najczęściej dotację tą otrzymują mieszkańcy posiadający kotły węglowe zasypowe, u których nie byłoby ekonomicznego uzasadnienia montażu pompy ciepła. Często też brak technicznej możliwości montażu kotła na pellet. Jest to jedyna możliwość otrzymania pomocy finansowej na tego typu rozwiązanie. Gminny Program, o którym mowa powyżej uchwalony został na lata 2023 - 2024. W związku z tym proszę o wykreślenie zapisu lub wprowadzenie zapisu z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2025 r. W ten sposób gmina będzie miała możliwość dokończenia realizacji Programu oraz skutecznie przekazania mieszkańcom zmian w programie w przypadku realizacji po roku 2024. Propozycja zmiany: wykreślenie zapisu lub wprowadzenie takiego zapisu z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2025 r.	Wyjaśnienie. Wprowadzono zapis, że ograniczenie dofinansowania od 1.01.2024 roku nie dotyczy programów uruchomionych przed wskazaną datą.
382	Wójt Gminy Bojszowy	str. 264 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 122. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląska (PL2405_EE)	Zdanie: „do zadań Ekodoradcy należy (...) obsługa programu Czyste Powietrze” Propozycja zmiany: do zadań Ekodoradcy należy (...) informowanie o programie Czyste Powietrze	Aktualnie w gminie zatrudniony jest ekodoradca z programu LIFE „Śląskie, Przywracamy błękit”. Pracownik ten informuje mieszkańców o możliwości uzyskania dotacji z tego Programu, pomaga mieszkańcom w kompletowaniu dokumentów i doradza w wyborze modernizacji. Ze względu na związanie z umową z Urzędem Marszałkowskim ekodoradca z tego projektu nie może obsługiwać program Czyste Powietrze. Propozycja zmiany: do zadań Ekodoradcy należy (...) informowanie o programie Czyste	Uwzględniono częściowo. Zmieniono zapis. „Do zadań Ekodoradców należy m.in.: – wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku, – fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
383	Wójt Gminy Bojszowy	str. 266 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Zdanie: „jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę za 6 miesięcy” Propozycja zmiany: jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę do 6 miesięcy	Powietrze	<p>efektywności energetycznej budynku,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza, - inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, - pozyskiwanie zewnętrzznego wsparcia finansowego dla gminy”. <p>Uwzględniono. Zmieniono zapis, że „ponowne kontrole należy przeprowadzić do 6 miesięcy”.</p>
384	Wójt Gminy Bojszowy	str. 267 / podrozdział 1.8.4.5. / tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefa śląska (PL2405_KPP)	Zdanie: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców < 10 tys. wynosząca 50. Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców < 10 tys. wynosząca 20	Gmina Bojszowy jest gminą wiejską, która nie posiada straży ani nie podpisała porozumienia ze strażą miejską miasta sąsiadującego (głównie ze względu na kwestie finansowe). Kontrole wykonywane są przez upoważnionych pracowników urzędu, na każde zgłoszenie mieszkańca, zgodnie z harmonogramem lub w trakcie obowiązywania ryzyka przekroczenia poziomu II lub III. Zwiększenie ilości rutynowych kontroli z 10 do 50 to pięciokrotny wzrost. Gmina obawia się, że względu na małe zasoby pracowników nie jest w stanie wypełnić tego obowiązku. Gmina posiada pełną świadomość konieczności takich działań oraz popiera konieczność wzrostu obowiązującego wymaganiam jednak nie w tak radykalny sposób. Stąd też proszę o zmianę minimalnej ilości rutynowych kontroli do ilości 20 na rok. Jest to wartość 100% większa. Propozycja zmiany: minimalna liczba rutynowych kontroli dla gmin o liczbie mieszkańców < 10 tys. wynosząca 20.	<p>Uwzględniono częściowo. Zapisy o minimalnej liczbie rutynowych kontroli w roku zmieniono dla gmin strefy śląskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> 25 (dla gmin ≤ 10 tys. mieszkańców) 50 (dla gmin 10-20 tys. mieszkańców) 70 (dla gmin 20-50 tys. mieszkańców) 100 (dla gmin ≥ 50 tys. mieszkańców)
385	Wójt Gminy Bojszowy	str. 304, 305 / podrozdział 1.12.3. /Tabela 134. Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK, Tabela 135. Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK	Zdanie: W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę i w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym. Propozycja zmiany: W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę i w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.	Gmina Bojszowy jest gminą wiejską, która nie posiada straży ani nie podpisała porozumienia ze strażą miejską miasta sąsiadującego. Kontrole kotłów wykonywane są przez upoważnionych pracowników urzędu w godzinach ich urzędowania. W związku z dopuszczeniem w projekcie Programu POP kontroli w kolejnym dniu roboczym w przypadku ogłoszenia alarmu w dzień stawowy od pracy proszę o dodanie również soboty jako dnia równorzędnego z dniem ustawowo wolnym od pracy. Propozycja zmiany: W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę i w dzień ustawowo wolny od pracy, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole należy przeprowadzić w kolejnym dniu roboczym.	<p>Uwzględniono. Zapis został zmieniony: „W przypadku, gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia.”</p>
386	Prezydent	harmonogram	1. Miasto Będzin realizuje program dofinansowania		Wyjaśnienie.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
	Miasta Będzina		modernizacji ogrzewania, w ramach którego dotuje również kotły na ekogroszek z automatycznym podawaniem paliwa spełniające normy klasy 5 i ekoprojektu, Mieszkańcy wymieniali stare nieefektywne źródła ciepła na powyższe kotły mogą skorzystać jedynie na naszego dofinansowania, ponieważ Program Czyste Powietrze nie dotuje takiej wymiany, w związku z powyższym zwracam się o modyfikację zapisu ograniczającego możliwość dotowania kotłów na paliwo stałe.		Wprowadzono zapis, że ograniczenie dofinansowania od 1.01.2024 roku nie dotyczy programów uruchomionych przed wskazaną datą.
387	Prezydent Miasta Będzina	harmonogram	2. Miasto Będzin sukcesywnie realizuje akcje informacyjne dla mieszkańców w postaci artykułów, plakatów, kampanii itp. jednak zorganizowanie minimum 10 „wydarzeń” edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza jest liczbą zbyt dużą, ze względu na ograniczenia finansowe i kadrowe. Miasto ma rozległy zakres zadań z innych dziedzin ochrony środowiska, gdzie również ma obowiązek prowadzić akcje edukacyjne.		Uwzględniono. Minimalną liczbę wydarzeń edukacyjnych zmniejszono do 5 w strefie śląskiej, a w pozostałych strefach do 10.
388	Prezydent Miasta Będzina	harmonogram	3. Miasto Będzin sukcesywnie, każdego roku wspiera mieszkańców w wymianie starych i nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne. Ilość wymienionych źródeł ciepła zależy jednak od środków które posiadamy, a przede wszystkim od możliwości finansowych mieszkańców. Ponadto wielu mieszkańców posiada nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym co nie pozwala im na uzyskanie dofinansowania. W związku z powyższym nie jesteśmy w stanie zapewnić osiągnięcia wymaganych ilości wymienionych kotłów		Uwzględniono częściowo. Zgodnie z zapisami w harmonogramie realizacji POP do wymiany źródeł ciepła (zgodnie z wymaganiami obowiązującej od 2017 roku uchwały antysmogowej) zobowiązane są podmioty eksploatujące instalacje. Gmina zobowiązana jest do przygotowania systemu wsparcia finansowego mieszkańców. Wymagany efekt rzeczowy został określony na podstawie bazy CEEB (wg stanu na 31.12.2022). W harmonogramie dodano definicję efektu rzeczowego dla poszczególnych lat realizacji Programu: – efekt rzeczowy za 2024 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2023 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2024, – efekt rzeczowy za 2025 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2024 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2025, – efekt rzeczowy za 2026 rok: różnica pomiędzy liczbą pozaklasowych źródeł ciepła w CEEB wg stanu na 31.12.2025 a liczbą takich źródeł wg stanu na 31.12.2026. Dodano opis, że podział efektu rzeczowego

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
389	Wójt Gminy Łękawica	<p>Rozdział 1.12.4. „Działania krótkoterminowe...”, Tabela nr 136 „Zestawienie...”, część dot. działań operacyjnych – źródła sektora komunalno-bytowego, Wiersz 4 -nazwa działania „zalecenie ograniczenia stosowania kominków” – str. 314 Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego,</p>	<p>Usunąć cały zapis</p>	<p>Zgodnie z Uchwałą Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, od 1 stycznia 2023 na terenie województwa śląskiego możliwa jest eksploatacja wyłącznie miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń spełniających wymogi ekoprojektu lub mających sprawność min. 80% lub takich, które zostaną wyposażone w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości określonych w punkcie 2 lit. a) załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185. Skoro dopuszczone są do użytkowania miejscowe ogrzewacze powietrza, które spełniają wymagania określone prawem krajowym i europejskim, to użytkowanie kominków spełniających takie kryteria nie powinno być ograniczane. Projekt aktualizacji POP dla województwa śląskiego w zakresie kominków nie zawiera analizy problemu emisji opartej na inwentaryzacji kominków. Ich wpływ na środowisko powinien być dokładnie udokumentowany, aby taki zakaz był uzasadniony. Zgodnie z Art. 91 punkt 7a Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, Program Ochrony Powietrza powinien zawierać podział źródeł zanieczyszczeń i planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny działań naprawczych. Skoro jednym z działań naprawczych jest zakaz eksploatacji kominków, a wkrótce będą to tylko kominki ekoprojektowe, to ta grupa urządzeń powinna być wyszczególniona w projekcie jako źródło zanieczyszczeń a jej udział w zanieczyszczeniu powietrza powinien być udokumentowany. Niestety projekt nie zawiera takich informacji. Projekt nie określa również planowanego do osiągnięcia efektu ekologicznego, jaki spowoduje wprowadzenie działania naprawczego w postaci zakazu eksploatacji kominków. Pod tym względem projekt nie spełnia wymogów ustawowych. Zgodnie z Art. 91 punkt 7a Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien uwzględniać przeprowadzone przez zarząd województwa analizy udziału w przekroczeniach poziomów substancji w powietrzu poszczególnych grup źródeł emisji tych substancji i określać odpowiednio działania naprawcze</p>	<p>na poszczególne lata realizacji POP jest proporcjonalny i może ulec zmianie w zależności od możliwości dofinansowań w danym roku.</p> <p>Uwaga wniesiona po terminie. Pozostaje bez rozpatrzenia.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
				<p>w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji. Projekt nie zawiera takiej analizy dla grupy źródeł emisji jaką są kominki, a w szczególności kominki ekoprojektowe. Poza tym aktualizacja POP dla województwa śląskiego wprowadzając ograniczenia w użytkowaniu kominków, nie bierze pod uwagę kosztów eksploatacji innych droższych niż kominki urządzeń do ogrzewania gospodarstw domowych. Nie tylko zakup takich urządzeń stanowi finansowe wyzwanie dla gospodarstw domowych, ale także zakup stosowanego w nich paliwa – węgla, gazu, prądu, które są niepewne co do dostępności i ceny, a poza tym nie należą do najtańszych, a na pewno są droższe niż drewno.</p> <p>Kominki mogą stanowić i niejednokrotnie stanowią dla gospodarstw domowych jedyne źródło ciepła, zwłaszcza w okresie jesienno-wiosennym, nawet wtedy, jeśli posiadają główne źródło ciepła w postaci kotła na paliwo stałe, kotła gazowego, olejowego czy pompy ciepła. W tym bowiem okresie stosowanie tych urządzeń może być ekonomicznie nieuzasadnione, bo wiąże się z większymi kosztami finansowymi dla właściciela.</p> <p>Ponadto stosowane w kominkach drewno jest odnawialnym, ekologicznym, łatwo dostępnym, najtańszym odnawialnym źródłem energii. Drewno jest paliwem ekologicznym na każdym etapie jego przetwarzania i energetycznego wykorzystania. Produkcja drewna opałowego nie ma negatywnego wpływu na poziom zalesienia w Polsce, a wręcz przeciwnie: stymuluje rozwój gospodarki przez zalesianie niezagospodarowanych gruntów i zapewnia miejsca pracy. Paliwa drzewne są w głównej mierze produktem ubocznym pozyskiwania i przetwarzania drewna meblarskim i w konstrukcjach drewnianych. Lokalne wykorzystywanie drewna przekłada się na minimalny ślad węglowy wynikający z transportu i przygotowania do wykorzystania jako stałego biopaliwa. Drewno z polskich lasów, jako uboczny produkt gospodarki leśnej, jest powszechnie dostępne i niedrogie.</p> <p>Podkreślenia wymaga fakt, że drewno jest najtańszym, lokalnym i najłatwiej dostępnym źródłem energii, a jednocześnie paliwem odnawialnym. Drewno zastępuje importowane paliwa co prowadzi do wzrostu zatrudnienia w regionie przy pracy w lasach, pozyskiwaniu i przetworstwie drewna. Pracownicy zatrudnieni w regionie wydają zarobione pieniądze w regionie. Import paliw powoduje odpływ pieniędzy z regionu.</p> <p>Programy Ochrony Powietrza powinny być tworzone</p>	

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
390	Wójt Gminy Przyrów	Działanie naprawcze: Ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1 MW i poprawa efektywności energetycznej	Wskazanie liczby nieefektywnych źródeł ciepła, które muszą zostać wymienione na terenie gminy - Gmina Przyrów - 311 sztuk w latach 2023-2023 - ilość ta jest zbyt duża.	z dbałością o bezpieczeństwo energetyczne obywateli poprzez promowanie ogrzewaczy pomieszczeń opalanych odnawialną biomasą leśną, spełniających wymagania EKOPROJEKTU na równi z innymi urządzeniami zasilanymi OZE (jak np. pompy ciepła, fotowoltaika). Przepisy takie nie mogą prowadzić do powstawania lub zwiększania zjawiska ubóstwa energetycznego. Importowane paliwa – gaz, węgiel, energia elektryczna – są droższe niż paliwa lokalne, takie jak drewno. W sytuacjach klęsk żywiołowych lub kryzysu energetycznego są one też trudno dostępne. Ograniczenia dla drewna lub ograniczenia eksploatacji urządzeń na drewno w oczywisty sposób powodują większe koszty dla gospodarstw domowych, a nawet w skrajnych przypadkach mogą doprowadzić do opalania paliwami zabronionymi. W obliczu rosnących cen w/w paliw, a także braku pewności co do ciągłości dostaw tych surowców, wszelkie ograniczenia możliwości używania drewna czy też korzystania z kominków prowadzą wprost do ubóstwa energetycznego i godzą w bezpieczeństwo energetyczne uzależniając ludzi od dużych sieci przesyłowych i skazując na monopol dostawców i związane z tym wysokie ceny. Ograniczenia i zakazy dla najtańszego, lokalnego i odnawialnego źródła energii jakim jest drewno w oczywisty sposób pogarszają i tak trudną sytuację gospodarstw domowych, a zwłaszcza osób najuboższych. Inne źródła energii lub nowoczesne i drogie technologie są dla przeciętnych gospodarstw domowych trudno osiągalne, a dla najuboższych po prostu nieosiągalne. Program przez swoje dotychczasowe zapisy prowadzi do powstawania zjawiska ubóstwa energetycznego i do niepewnego jutra dla przeciętnego gospodarstwa domowego. Zakazy i ograniczenia eksploatacji kominków należy zastąpić edukacją na temat prawidłowego spalania.	Uwaga wniesiona po terminie. Pozostaje bez rozpatrzenia.
391	Wójt Gminy Przyrów	Kontrolę przestrzegania	Wskazanie liczby minimalnych rutynowych kontroli palenisk prowadzonych przez upoważnionych pracowników gmin,	Wskazanie liczby minimalnych rutynowych kontroli palenisk prowadzonych przez upoważnionych pracowników gmin,	Uwaga wniesiona po terminie. Pozostaje bez rozpatrzenia.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
		zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów	których liczba mieszkańców jest równa lub mniejsza niż 10 tysięcy w ilości 50 - liczba kontroli jest zbyt duża i niemożliwa do zrealizowania.	których liczba mieszkańców jest równa lub mniejsza niż 10 tysięcy w ilości 50 - liczba kontroli jest zbyt duża m.in. z uwagi na braki kadrowe w strukturach urzędu, Pracownicy aktualnie upoważnieni do prowadzenia kontroli mają bardzo szeroki i rozbudowany zakres obowiązków i niemożliwe byłoby zrealizowanie takiej liczby kontroli rutynowych. Dołożenie dodatkowych obowiązków będzie skutkowało niemożliwością realizowania pozostałych czynności na danym stanowisku pracy. Ponadto wskazana liczba kontroli to jedynie kontrole rutynowe, a należy pamiętać jeszcze o prowadzeniu kontroli interwencyjnych oraz kontroli wynikających z ogłoszonych alarmów POZIOMU II i POZIOMU III.	
392	Wójt Gminy Przyrów	Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza	Obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY w gminie - propozycja ciekawa, jednak przy braku zapewnienia finansowania w wielu gminach niemożliwa do zrealizowania.	Obowiązek zapewnienia i utrzymania stanowiska EKODORADCY w gminie bez zapewnienia finansowania w wielu gminach nie będzie możliwe do zrealizowania. Nadmiar obowiązków obecnego personelu nie pozwalała na zapewnienie realizacji wskazanego wymogu nawet w ograniczonym zakresie.	Uwaga wniesiona po terminie. Pozostaje bez rozpatrzenia.

Tabela 5. Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniosków i uwag wniesionych na etapie opiniowania przez starostów powiatów województwa śląskiego do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

lp.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
393	Starosta Mikołowski	Tabela 123 – efekt rzeczowy	Wykreślić zapis	Narzucony efekt rzeczowy działania naprawczego tj. kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów ilości min. 30 kontroli w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą jest nie realny i nie możliwy do zrealizowania. Starosta Mikołowski nigdy nie miał tyle interwencji, nie posiada możliwości technicznych ani organizacyjnych do przeprowadzenia kontroli w takiej ilości.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu, prowadzone przez starostę.”
394	Starosta Bieruński	str. 266/ Tabela 123. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląskiej (PL2405_KPP) w części „efekt rzeczowy”	Uwaga do zapisu „Minimum 30 kontroli w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą prowadzonych przez powiat” Propozycja zmiany: Kontrola w roku - min. 1 podmiot gospodarczy przypadający na 10 000 mieszkańców powiatu.	Uzasadnienie uwagi Przeprowadzenie min.30 kontroli podmiotów gospodarczych w małych powiatach „ziemskich” jest niewykonalne z powodu: a) braku obsady kadrowej w powiatach „ziemskich” do przeprowadzenia aż tylu kontroli b) braku informacji nt. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i eksploatujących kotły o mocy mniejszej niż 1 MW opalanych paliwem stałym /nadmieniam, iż w przypadku przyjmowania zgłoszeń czy też wydawania pozwoleń na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza (dla kotłów o mocy większej niż 1MW) starosta działa na wniosek podmiotu/ c) złożonej procedury kontroli przedsiębiorców - kontrole przeprowadza się w oparciu o przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem procedury wynikającej z przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców (przedsiębiorca jest informowany o zamiarze przeprowadzenia kontroli z wyprzedzeniem) Uzasadnienie propozycji zmiany: Skuteczne (z wszystkimi konsekwencjami w przypadku niestosowania się do zapisów uchwały antysmogowej) przeprowadzenie min.1 kontroli na rok na 10 000 mieszkańców powiatu, mając na względzie ww. zapisy pkt. a-c, powinno zdyscyplinować przedsiębiorców do podejmowania właściwych działań.	Uwzględniono. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu, prowadzone przez starostę.”
395	Starosta Bieruński	Strona 306 POZIOM II, Tabela 134. Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK PCZK umieszcza na stronach internetowych informacje	Zasadnym byłoby dodanie np. Wydziałów Zarządzania Kryzysowego jako właściwego do obsługi powiadomien na stronie internetowej swojego urzędu. „PCZK lub Wydział Zarządzania Kryzysowego umieszcza na stronach internetowych informacje o ogłoszeniu POZIOMU II (...)”	PCZK nie zawsze ma dostęp do stron www urzędów/powiatu w celu publikacji powiadomien.	Wyjaśnienie. PCZK umieszcza informację na swoich stronach internetowych, a gmina na swoich stronach (może odbywać się to poprzez zarządzanie kryzysowe w gminie). Jest to dalej opisane na „poziomie gminy”.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
396	Starosta Bieruński	o ogłoszeniu POZIOMU II: Strona 306 POZIOM II, Tabela 134. Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK	"PCZK przekazuje dodatkowe informacje dla dyrektorów placówek ochrony zdrowia na administrowanym terenie o możliwości wystąpienia większej ilości przypadków nagłych (np. wzrost dolegliwości astmatycznych lub niewydolności krążenia) z powodu wysokich stężeń zanieczyszczeń." Co należy rozumieć pod pojęciem placówki ochrony zdrowia? Szpital i ZOZ czy np. apteki, gabinety dentystryczne, prywatne praktyki lekarskie też? Informacje dla dyrektorów placówek ochrony zdrowia (ZOZ, szpital) powinny być przekazywane przez organ założycielski lub WCZK dla pozostałych placówek (aktualny rejestr podmiotów leczniczych prowadzi Wojewoda).	PCZK w każdym ze wskazanych przypadków ma przekazywać informacje do różnych jednostek i instytucji. Niejednokrotnie nie są to jednostki powiatowe. W treści nie ma informacji w jaki sposób PCZK ma pozyskiwać informacje do tych instytucji. Dobrym rozwiązaniem byłoby, aby odpowiedzialność za informowanie jednostek i instytucji odbywała się na każdym z poziomów zgodnie z kompetencjami powiatu i gminy. Schemat: PCZK jednostki powiatowe instytucje powiatowe społeczeństwo samorządy gminne jednostki i instytucje gminne społeczeństwo inne jednostki i instytucje, dla których niezbędne jest przekazywanie informacji o II poziomie ostrzegania	Uwzględniono. Dodano definicję "placówki ochrony zdrowia" w słowniku.
397	Starosta Bieruński	Strona 306 POZIOM II, Tabela 134. Tryb postępowania w ramach II POZIOMU ostrzegania PDK	PCZK przekazuje informacje dyrektorom podległych placówek oświatowych i opiekuńczych o wskazanym ograniczeniu długotrwałego przebywania podopiecznych na otwartej przestrzeni w celu uniknięcia narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń. PCZK przekazuje informację dla dyrektorów placówek opiekuńczych, żłobków, przedszkoli; placówek pomocy społecznej o wskazanym ograniczeniu długotrwałego przebywania podopiecznych na otwartej przestrzeni w celu uniknięcia narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń. W ramach przygotowania do wprowadzenia planu działań krótkoterminowych PCZK oraz samorządy gminne mają obowiązek opracować szczegółową listę adresową instytucji, które należy powiadomić o ogłoszeniu POZIOMU II i wdrożeniu działań. Lista dotyczy jednostek organizacyjnych podległych pod samorząd oraz podmiotów niezależnych od samorządu i musi być aktualizowana na bieżąco. Według tego zapisu PCZK przekazuje tylko informację do podległych powiatowi jednostek oświatowych i opiekuńczych. Wynika z tego, że informację np. nie są przekazywane do szkół podstawowych, które są prowadzone przez gminy tak jak przedszkola czy żłobki... ale już np. przedszkoli i żłobków tak. Zapis ten jest zasadny w przypadku powiatu grodzkiego nie ziemskiego. Poziom informowania jednostek i instytucji jest całkowicie „zrzucony” na PCZK, a rola gminy odnosi się jedynie do informowania o ryzyku przez dostępne media.		Uwzględniono.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
398	Starosta Bieruński	POZIOM III Tabela 135, Tryb postępowania w ramach III POZIOMU ostrzegania PDK	<p>Skoro PCZK ma informować elektronicznie jednostki i instytucje, to samorząd gminny powinien sporządzić niezbędną listę tych instytucji na administrowanym terenie i przekazać do PCZK.</p> <p>Proponowana zmiana: PCZK przekazuje informację dla dyrektorów placówek oświatowych i opiekuńczych, żłobków, przedszkoli, placówek pomocy społecznej na administrowanym terenie o wskazanym ograniczeniu długotrwałego przebywania podopiecznych na otwartej przestrzeni w celu uniknięcia narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń. W ramach przygotowania do wprowadzenia planu działań krótkoterminowych PCZK i samorządy gminne mają obowiązek opracować szczegółową listę adresową instytucji, które należy powiadomić o ogłoszeniu POZIOMU II i wdrożeniu działań. Lista dotyczy jednostek organizacyjnych podległych pod samorząd oraz podmiotów niezależnych od samorządu i musi być aktualizowana na bieżąco. Samorządy gminne sporządzą listę i przekazują ją do PCZK Lub PCZK przekazuje informację dla dyrektorów/kierowników podległych jednostek i instytucji - dyrektorów placówek oświatowych i opiekuńczych, żłobków, przedszkoli, placówek pomocy społecznej na administrowanym terenie oraz samorządów gminnych o wskazanym ograniczeniu długotrwałego przebywania podopiecznych na otwartej przestrzeni w celu uniknięcia narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń. W ramach przygotowania do wprowadzenia planu działań krótkoterminowych PCZK i samorządy gminne mają obowiązek opracować szczegółową listę adresową instytucji, które należy powiadomić o ogłoszeniu POZIOMU II i wdrożeniu działań. Lista dotyczy jednostek organizacyjnych podległych pod samorząd oraz podmiotów niezależnych od samorządu i musi być aktualizowana na bieżąco.</p>		
399	Starosta Bielski	Str. 303/rozdział 1.12. Plan działań krótkoterminowych/podrozdział 1.12.2. Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomów alarmowych i poziomów informowania	<p>Wykreślenie telefonicznego informowania przez PCZK samorządów gminnych.</p>	<p>PCZK przekazuje samorządom gminnym informacje o ogłoszeniu I POZIOMU w sposób elektroniczny na wskazane przez urzędy adresy mailowe, które są na bieżąco odbierane. Wykaz adresów mailowych przechodzi coroczną kontrolę i aktualizację lub w przypadku zaistnienia zmian aktualizacje są dokonywane na bieżąco. Z uwagi na</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Nie uwzględniono.</p>

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
400	Starosta Gliwicki	społeczeństwa/Tabela 133. Tryb postępowania w ramach I POZIOMU ostrzeżenia PDK/wiersz tabeli dot. sposobu informowania – POZIOM POWIATOWY	Wskazane w opisie działania pkt. 2 mówi o prowadzeniu przez pracowników gminy/starostwa kontroli rutynowych, interwencyjnych oraz wynikających z ogłoszonych poziomów alarmowych. Po dwukropku wymieniono 5 podpunktów. Z tego zapisu nie można odczytać dokładnie które zadania ma wykonywać pracownik gminy a które pracownik starostwa. Nie wiadomo, czy starosta ma weryfikować podmioty z bazą CBEEB, czy powinien pobierać próbki. Przedstawiony zapis wskazuje, że zadania gminy i starostwa są takie same.	dużą ilość samorządów gminnych w powiecie oraz ograniczone linie telefoniczne dla petentów w gminach, wydaje się zasadnym usunięcie zapisu o telefonicznym informowaniu przez PCZK samorządów gminnych o ogłoszeniu I POZIOMU.	Wyjaśnienie. Doprecyzowano zapisy. Starostowie prowadzą kontrole podmiotów gospodarczych, gminy kontrole mieszkańców.
401	Starosta Gliwicki	Tabela 123 – jednostka realizująca zadanie	Nie uwzględniono starostów jako jednostek realizujących działanie naprawcze będące w ich kompetencji. Natomiast w części Programu dotyczącej monitorowania jego realizacji, starostowie zostali zobowiązani do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych.	Z zapisu powinno wyraźnie wynikać, kiedy kontrole przeprowadza pracownik gminy, a kiedy pracownik starostwa. W tabeli powinien być wyraźny podział zadań dla gmin dla starostw. Propozycja zmian to dodanie kolejnego pkt nr 3 i podzielenie zadań, z wyraźnym zaznaczeniem dla każdego organu.	Uwzględniono.
402	Starosta Gliwicki	Tabela 123 – efekt rzeczowy	Wykreślić zapis	Narzucono efekt rzeczowy działania naprawczego tj. kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów ilości min. 30 kontroli w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą jest nie realny i nie możliwy do zrealizowania. Starosta Gliwicki nigdy nie miał tyle interwencji.	Uwzględniono częściowo. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu, prowadzone przez starostę.”
403	Starosta Pszczyński	Tabela 123, dotycząca kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów.	1. W „opisie” pkt 2 „Prowadzenie przez straż gminną lub międzygminną, upoważnionych pracowników gmin/starostwa lub we współpracy z policją kontroli rutynowych, interwencyjnych oraz wynikających z ogłoszonych poziomów alarmowych zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza: ...” Postawiony dwukropki wskazuje 4 zadania wymienione poniżej, mają realizować wszystkie 4 zadania wymienione poniżej, w tym: kontrole osób fizycznych, kontrole interwencyjne podmiotów gospodarczych ramach zgłoszeń naruszania przepisów ochrony środowiska, pobieranie próbek z palenisk, weryfikację danych w CEEB (do której starosta powiatu ziemskiego aktualnie nie ma dostępu – prawdopodobnie będzie mógł go uzyskać po uchwaleniu aktualizacji programu ochrony powietrza). Piąty, ostatni z wymienionych podpunktów stanowi: „- jeżeli w czasie kontroli zostaną stwierdzone nieprawidłowości to gmina ma obowiązek przeprowadzić	Wyjaśnienie. Doprecyzowano zapisy. Starostowie prowadzą kontrole podmiotów gospodarczych, gminy kontrole mieszkańców.	

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
404	Starosta Pszczyński	Tabela 123, dotycząca kontroli przestrzegania zapisów uchwały antyosmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów:	ponowną kontrolę za 6 miesięcy.” Wskazywałyby to konieczność przeprowadzenia przez gminę kontroli we wszystkich czterech wcześniej wymienionych przypadkach. Uwaga: wymagane jest wskazanie konkretnych organów (w tym rozróżnienie starostów powiatów ziemskich i grodzkich) przypisanych do realizacji poszczególnych zadań. 2. W „kategorii” wskazano: „działania zintegrowane z planem działań krótkoterminowych (PDK)” Uwaga: zapis wskazywałby na możliwość realizacji ww. zadań tylko w okresie dotyczącym PDK		Wyjaśnienie. Część wskaźników (kontrole POZIOM II i III) dotyczą także działań wskazanych w PDK.
405	Starosta Pszczyński	Tabela 123, dotycząca kontroli przestrzegania zapisów uchwały antyosmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów:	3. Uwaga: w „jednostce realizującej zadanie”: nie wskazano starosty		Uwzględniono.
406	Starosta Pszczyński	Tabela 123, dotycząca kontroli przestrzegania zapisów uchwały antyosmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów:	4. W „efekcie rzeczowym” Mamy zapis: „Minimum 30 kontroli w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą prowadzonych przez starostów” Uwaga: zgodnie z art. 96 ust. 8 POŚ, uchwała antyosmogowa nie ma zastosowania do instalacji posiadających pozwolenie zintegrowane, pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub zgłoszenie w trybie art. 152 POŚ. Ponadto możliwość prowadzenia czynności kontrolnych u przedsiębiorców wynika z art. 378 ust.1 ustawy Prawo ochrony środowiska, który dokładnie precyzuje zakres właściwości rzeczowej poszczególnych organów ochrony środowiska, w tym starosty. Zwracam się zatem z prośbą o analizę prawną zapisów dotyczących obowiązków kontrolnych starosty w zakresie przestrzegania przez przedsiębiorców zapisów uchwały antyosmogowej. Wątpliwości budzi także jednakowa ilość koniecznych do przeprowadzenia przez starostów w roku kontroli przedsiębiorców w zakresie przestrzegania uchwały antyosmogowej (bez względu np. na charakter powiatu czy ilość przedsiębiorców w danym powiecie).		Uwzględniono częściowo. Kontrole w zakresie przestrzegania uchwały antyosmogowej dotyczą instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 220 z późn. zm.), w szczególności kocioł, kominek i piec. Instalacje posiadające pozwolenie zintegrowane, pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub zgłoszenie w trybie art. 152 ustawy POŚ nie są przedmiotem kontroli w tym przypadku. Zapisy o liczbie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzonych przez starostów zmieniono podając: „Minimum 1 kontrola w roku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na każde pełne 10 tys. mieszkańców powiatu, prowadzone przez starostę.”
407	Starosta Pszczyński	Tabela 123, dotycząca kontroli przestrzegania zapisów uchwały antyosmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów:	5. W „monitorowaniu realizacji” jako „organ sprawdzający” wskazano również starostę Uwaga: może to sugerować konieczność sprawozdawania się ze wszystkich „wskaźników monitorowania postępu” Jako jeden ze wskaźników (ostatni) podaje Państwo „Liczba (szt.) przeprowadzonych rutynowych kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ciągu roku”. Uwaga: w „opisie” jest mowa o kontrolach interwencyjnych		Uwzględniono. Doprecyzowano zapisy.

Ip.	opiniujący	odniesienie do dokumentu POP	treść uwagi lub wniosku	uzasadnienie uwagi lub wniosku	informacja o sposobie uwzględnienia uwag i wniosków
408	Starosta Pszczyński	ogólna	<p>podmiotów prowadzących działalność gospodarczą".</p> <p>W całym projekcie aktualizacji programu ochrony powietrza jest mowa o konieczności przeszkolenia jedynie pracowników gmin w zakresie kontroli kotłów i palenisk.</p> <p>Uwaga: brak zapisów o konieczności takiego przeszkolenia dla pracowników starostw, jeżeli mieliby np. pobierać próbki pozostałości po spalaniu w kotłach eksploatowanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.</p>		<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Jeżeli planowane będą szkolenia w zakresie kontroli palenisk, skierowane zostaną także do pracowników starostw.</p>
409	Starosta Raciborski	harmonogram	<p>W Programie dla każdej ze stref w tym dla Strefy śląskiej, która tworzy 17 powiatów ziemskich przygotowano zestaw działań naprawczych oraz wskazano jednostki realizujące zadania. W harmonogramie realizacji działań naprawczych w strefie śląskiej (tabela 123) nie uwzględniono starostw jako jednostek realizujących odpowiednie zadania będące w ich kompetencji. Natomiast w części Programu dotyczącej monitorowania jego realizacji, starostowie zostali zobowiązani do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych.</p> <p>Wskazane w ww. tabeli informacje o działaniach naprawczych są niespójne, zapisane w tak ogólny sposób, że trudno ustalić, które zadania przyporządkowane są pracownikom gmin, a które pracownikom starostwa. Program powinien wyraźnie wskazywać zadania przypisane poszczególnym organom, aby nie wzbudzał pytań i wątpliwości.</p>		<p>Uwzględniono.</p> <p>W harmonogramie wymieniono osobno działania wskazane do realizacji przez gminy, a oddzielnie zadania starostw.</p>

Załącznik nr 4 – uwagi Ministra Klimatu i Środowiska.

Tabela 6. Uwagi wniesione na etapie opiniowania przez Ministra Klimatu i Środowiska do projektu uchwały Sejmiку Województwa Śląskiego w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwag Ministra Klimatu i Środowiska	uzasadnienie	informacja o sposobie uwzględnienia uwag Ministra
410	Strona 12, rozdział 1.1.2. Podstawy prawne	Uaktualnienia wymaga informacja o rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, obecnie obowiązuje rozporządzenie z dnia 1 sierpnia 2023 r. (Dz. U. 2023, poz. 1494).		Uwzględniono.
411	Strona 137, tabela 56. Wielkość emisji analizowanych zanieczyszczeń z terenu województwa śląskiego w roku bazowym 2022 w podziale na grupy źródeł i kategorii SNAP.	W wierszu „przemysł i energetyka”, przy kategorii SNAP02, należy dopisać: „z wyłączeniem 0202”. W ramach kategorii SNAP02 wyróżniamy podkategorie: 0201, 0202 oraz 0203, podkategoria 0202, obejmująca spalanie paliw w mieszkalnictwie, została wymieniona w oddzielnym wierszu. Ta sama uwaga dotyczy tabel 57 – 62 oraz 101 - 105.		Uwzględniono.
412	Strona 206, ostatni akapit oraz strona 207, pierwszy akapit	Należy podać datę pozyskania informacji na temat liczby średnich źródeł spalania paliw (MCP), gdyż rejestr MCP ulega zmianie, w związku ze stałym przekazywaniem do KOBIZE danych przez organy ochrony środowiska.		Uwzględniono.
413	Strona 216, tabela 101. Porównanie emisji zanieczyszczeń objętych Programem w rok bazowym i w roku prognozy w strefie aglomeracja górnośląska.	Wątpliwości budzi wielkość emisji NOx z sektora komunalno-bytowego, w roku prognozy 2026. Jest taka sama jak w roku bazowym 2022, gdy tymczasem redukcja pyłów PM10 i PM2,5 jest bardzo znacząca, i wiąże się między innymi z likwidacją kotłów na paliwa stałe i przejściem na ogrzewanie bezemisyjne (np. podłączenie do sieci ciepłowniczej, ogrzewanie elektryczne). Ta sama uwaga dotyczy także tabel 102 – 105.		Wyjaśnienie. Emisja NO ₂ z nowych kotłów będzie zróżnicowana w zależności od rodzaju urządzeń jakie wybiorą podmioty eksploatujące instalacje. Dlatego trudno oszacować efekt.
414	Strona 217, tabela 102. Porównanie emisji zanieczyszczeń objętych Programem w roku bazowym i w roku prognozy w strefie aglomeracja rybnicko-jastrzębska	Wielkości emisji pyłu PM10 i PM2,5 w roku prognozy 2026 z sektora komunalno-bytowego, zostały wpisane nieprawidłowo. Wielkość emisji PM10 powinna być większa niż PM2,5, a tymczasem jest odwrotnie.		Uwzględniono.
415	Tabele 106 – 108, 111 – 113, 115 – 123	W wierszu „kategoria źródeł emisji lub sektory, których dotyczy działanie naprawcze” został wpisany SNAP 0202, który według „EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019” obejmuje tylko spalanie paliw w mieszkalnictwie (Residential plants). Tymczasem z opisu wynika, że działania dotyczą szerszej grupy podmiotów tj. sektora handlowego, usługowego oraz mieszkaniowego. Należy zatem wpisać odpowiednią kategorię źródeł. W ramach SNAP 02 wyróżnia się także podkategorie: SNAP 0201 – spalanie paliw w sektorze usług (Commercial/institutional plants) oraz SNAP 0203 – spalanie paliw w rolnictwie i leśnictwie (Plants in agriculture, forestry and aquaculture).		Uwzględniono.
416	Strona 326, tabela 137. Porównanie emisji pyłu PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu z sektora komunalno-bytowego w strefie aglomeracja górnośląska w roku bazowym	W przypadku Bytomia, wielkości emisji pyłu PM10 i PM2,5 w roku prognozy 2026, zostały wpisane nieprawidłowo. Wielkość emisji PM10 powinna być większa niż PM2,5, a tymczasem jest odwrotnie.		Uwzględniono.

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwag Ministra Klimatu i Środowiska	uzasadnienie	informacja o sposobie uwzględnienia uwag Ministra
	i w roku prognozy w podziale na gminy.			
417	Strona 326, tabela 138. Porównanie emisji pyłu PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu z sektora komunalno-bytowego w strefie aglomeracja rybnicko-jastrzębska w roku bazowym i w roku prognozy w podziale na gminy	W przypadku miast: Jastrzębie Zdrój i Rybnik wielkości emisji pyłu PM10 i PM2,5 w roku prognozy 2026, zostały wpisane nieprawidłowo. Wielkość emisji PM10 powinna być większa niż PM2,5, a tymczasem jest odwrotnie.		Uwzględniono.
418	Strona 327, tabela 141. Porównanie emisji pyłu PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu z sektora komunalno-bytowego w strefie śląskiej w roku bazowym i w roku prognozy w podziale na powiaty	W przypadku powiatów: będzińskiego, bielskiego i cieszyńskiego wielkości emisji pyłu PM10 i PM2,5 w roku prognozy 2026, zostały wpisane nieprawidłowo. Wielkość emisji PM10 powinna być większa niż PM2,5, a tymczasem jest odwrotnie.		Uwzględniono.
419	pkt. 2.2. Monitorowanie realizacji Programu (str. 319) akapit 5	<p>Fragmentowi „Na podstawie przekazywanych sprawozdań z realizacji działań naprawczych, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza prowadzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Zarząd Województwa Śląskiego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu co roku, w terminie do 31 marca, za poprzedni rok kalendarzowy okresowe sprawozdanie z realizacji działań naprawczych wynikających z Programu oraz planu działań krótkoterminowych. Ponadto w terminie 6 miesięcy po zakończeniu realizacji Programu Zarząd Województwa Śląskiego przekazuje sprawozdanie końcowe z realizacji działań naprawczych wynikających z Programu i PDK obejmujące cały okres ich realizacji. Istotą monitorowania realizacji Programu jest konieczność przekazywania informacji do Unii Europejskiej, na temat działań podjętych w celu zapobiegania nadmiernym zanieczyszczeniom i dotrzymania standardów jakości powietrza”.</p> <p>proponuje się nadać brzmienie: „Na podstawie przekazywanych sprawozdań z realizacji działań naprawczych, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza prowadzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Zarząd Województwa Śląskiego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska co roku, w terminie do 31 marca, za poprzedni rok kalendarzowy okresowe sprawozdanie z realizacji działań naprawczych wynikających z Programu oraz planu działań krótkoterminowych. Ponadto w terminie 6 miesięcy po zakończeniu realizacji Programu Zarząd Województwa Śląskiego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska sprawozdanie końcowe z realizacji działań naprawczych wynikających z Programu i PDK obejmujące cały okres ich realizacji.</p> <p>Istotą monitorowania realizacji Programu jest konieczność przekazywania informacji do Unii Europejskiej, na temat działań podjętych w celu zapobiegania nadmiernym zanieczyszczeniom i dotrzymania standardów jakości powietrza”.</p>	Uwzględniono.	

Ip.	odniesienie do dokumentu POP	treść uwag Ministra Klimatu i Środowiska	uzasadnienie	informacja o sposobie uwzględnienia uwag Ministra
420	str. 34	brak jednego epizodu napływu pyłu z nad Afryki z dnia 03-05.12.2022 r.	(jest w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2022” opracowanej przez GIOŚ/RWMS w Katowicach na str. 36),	Uwzględniono.
421	str. 38	nieaktualne współrzędne stacji jakości powietrza w Gliwicach	(aktualne współrzędne znajdują się w ocenie rocznej za 2022 rok), dla tej stacji typ pomiaru dla pyłu zawieszonego PM2,5 tylko manualny,	Nie uwzględniono. Podane współrzędne pochodzą z metadanych zamieszczonych na stronach GIOŚ. Sprawdzono je dokładnie wskazując stację pomiarową.
422	str. 48 pkt 1.3.3.2	Aglomeracja Rybnicko-jastrzębska. W 2022 roku nie został przekroczony poziom stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM10 i nie została przekroczona faza I dla pyłu zawieszonego PM2,5.	Pod tabelą nr 16 w opisie brak informacji o stacji komunikacyjnej w Jastrzębiu-Zdroj, stacja została uwzględniona w tabeli,	Uwzględniono.
423	str.292 pkt 1.12, PDK	akapit: „W 2022 r. nie odnotowano...”	powinno być „Natomiast na 11 stanowiskach (...) Na tych stanowiskach liczba dni z przekroczeniami wynosiła od 37 do 75 dni”.	Uwzględniono.
424	str. 293, PDK	w akapicie „Dodatkowym dokumentem...”	naależy wykreślić wyrazy „dla Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska”.	Uwzględniono.
425	str. 295 tabela 131, PDK	pod względem miesięcy, w których wystąpiły przekroczenia poziomów informowania w 2022 roku	Do weryfikacji.	Wyjaśnienie. Zweryfikowano - jest poprawnie, zgodnie z pomiarami.
426	str. 302 tabela 132, PDK	POZIOM I kolor żółty w rodzaju informacji podaje się Powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia..., natomiast w tabeli 133 w warunkach ogłoszeniach tego poziomu pisze się, że po uzyskaniu informacji z GIOŚ RWMS w Katowicach o wystąpieniu przekroczenia poziomu dopuszczalnego i docelowego.... brak poziomów dopuszczalnych/docelowego dla metali.	Do weryfikacji.	Uwzględniono częściowo. Ujednolicono informację, że POZIOM I ogłaszany jest w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczenia lub przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego określonego. Wyjaśnienie. PDK dla województwa śląskiego nie uwzględnia poziomów docelowych metali, bo nie odnotowano ich przekroczenia.
427	str. 303, PDK	w treści ogłoszenia – należy wykreślić prognozy jakości powietrza,	powiadomienie ogłaszane jest od dnia przesłania informacji o ryzyku do WCZK do końca trwania roku,	Uwzględniono.
428	str. 303, 306, 309, PDK	podany link http://powietrze.gios.gov.pl/pip/current (w sposobach informowania/POZIOM GMINY)	Do poprawy.	Nie uwzględniono. Wskazany w uwadze link nie istnieje. Pojawia się błąd o kodzie 404.
429	str. 304, 307, PDK	dodać w jednostkach odpowiedzialnych za przepływ informacji - przy GIOŚ także RWMS w Katowicach, tak jak przy poziomie I	Do uzupełnienia.	Uwzględniono.